

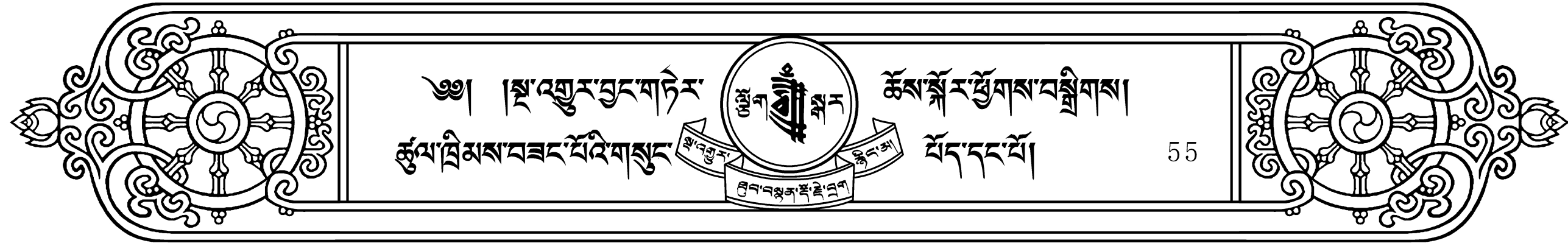

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2PD17457	ImageGroup:	I4PD477
LCCN:	n/a	ISBN:	

Title:	སྤྱ་འབྱུར་བྱང་གཏེར་ཚོས་སྒྲོར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། snga 'gyur byang gter chos skor phyogs bsgrigs/
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[s.l.]
Publisher:	byang gter dpe sgrig tshogs chung /
Date:	2015
Volume:	55
Total Volumes:	63
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St, New York City, NY 10011, US.

༣༡ ། རྩ་འགྲུར་བྱང་གཏེར་ཚོས་སྒོར་ཕྱོགས་སྒྲིག་པོད་ང་ལྟ་བུ་བཞུགས་སོ།

༡༡། །མཆོག་སྤྱུལ་ཚུལ་བྲིམས་བཟང་པོ་ནི། བོད་རབ་བྱུང་བཙོ་ལྷ་པའི་ཤིང་སྤྱེལ་སྤྱི་ལོ་༡༧༥༧ལོར་བྲག་འགོ་རྫོང་འཁོར་གདོང་དགོན་གྱི་ཉི་འདབས་སུ་མཆོན་དཔེ་མངོན་པར་བཞད། དགུང་ལོ་བཅུ་གངས་ནས་ཡབ་གཉེར་སྟོན་ཆེན་པོ་གསང་འཛིན་མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ་ལས་དབང་ལུང་ཟབ་བྲིད་མང་པོ་དང་བྱུང་པ་རིག་འཛིན་ཡབ་སྲས་གྱི་ཆོས་བཀའ་རྣམས་ཀྱང་གསན། དེ་བཞིན་མདོ་དབུས་གྱི་སྤྲ་མ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་དང་བཙས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་ཉམས་བཞེས་མཐར་ཕྱིན་མཛད་དེ། མཁས་བཙུན་གྲུབ་པའི་གྲགས་སྟོན་སྤྱོགས་ཀྱན་བྱུང། དམ་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་བཙས་སུ་ལྷགས་ཚུམ་མང་ཡང་དེར་སྐབས་པོ་ཉི་བཅུ་དྲུག་ཙམ་བཞུགས། གཙུང་འཁོར་གདོང་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལྷ་གནས་མཆོག་སྤྱུལ་མདོ་སྒྲགས་བཤད་སྦྱབ་རྒྱལ་མཆོན་དང་སྤྲ་མ་ཡེ་ཤེས་བདུད་འདུལ། འུགས་འབྱུང་མཁན་པད་མ་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་སྟོབ་ཆོགས་བགྲང་གི་མི་ལངས། མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཛེས་པའི་སྤྲ་མ་དམ་པ་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་པ་སྤྱི་ལོ་༡༧༥༧བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་པོ་རྟའི་ལོར་གཟུགས་སྤྱི་བཀོད་པ་རེ་ཞིག་བསྐྱུས་ནས་བཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོར་གཤེགས་སོ། །

ད	༭། །རྒྱལ་བ་ཉིད་ལས་ལྷག་པའི་ལུང་མངའ་ཞིང་། །འཕྱིན་ལས་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་རྩ་ལག་མཆོག་གྱུར་པའི། །ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤྱི་འགྱུར་བྱང་གཏེར་ཆོས་སྒོར་	
འཕྲིན་ལས་	ཕྱོགས་བསྐྱིགས་ལས་སྐྱོགས་བམ་ང་ལྟ་བུའི་ནང་བཞུགས། མཆོག་སྤྱལ་ཚུལ་བྲིམས་བཟང་པོའི་གསུངས་བྲིད་ཡིག་སྒོར་པོད་གཅིག་བཞུགས་པ་ལ། བྱང་གཏེར་སྟོན་འགྲོ་རིན་པོ་ཆེ་གནད་ཀྱི་གཟེར་ལྟ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ དོན་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྒྲས་ཀྱན་བཟང་མུར་ལམ།༥ (1) ཀྱན་བཟང་དགོངས་པ་བཟང་ཐལ་གྱི་དགོངས་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་བྲིད་ཡིག་སྒྲལ་བཟང་རེ་སྒོར་རིག་འཛིན་དགོངས་རྒྱུ།༡༡༤ (157) བྱང་གཏེར་དགོངས་པ་བཟང་ཐལ་གྱི་རྒྱད་ཆེན་ལས་བྱུང་བའི་ཀྱན་བཟང་སྟོན་ལམ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཀྱན་བཟང་ཉེ་ལམ་འོད་སྣང་གསལ་བའི་སྟོན་མ།༢༥ (385) རིག་འཛིན་གཏེར་སྟོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་བྱོན་པག་ མོ་བཟ་རྒྱའི་དམིགས་བྲིད་ཏུང་ཏུར་བཀོད་པ་གསང་བྲིད་གསལ་བའི་ལྟེ་མིག་༣༤ (435 པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་༡ (503-504) བཅས་བཞུགས། ཆོས་ཚུལ་འདི་ཡང་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་ལའོར་བཞིན། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་གྲུ་ཀྱན་ཏུ་	—
ལྟ	གྲགས་གྱུར་ཏེ། །སྟོ་གྲོས་པརྟོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག །དགོའོ། །	

	<table> <tr> <td data-bbox="254 308 586 675">གཙུག་</td> <td data-bbox="586 308 693 675"></td> <td data-bbox="693 308 3913 675"> ༡། །བྱང་གཏེར་སྟོན་འགྲོ་རིན་པོ་ཆེ་གནད་ཀྱི་གཟེར་ལྡེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་ཀྱན་བཟང་མུར་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།། </td> <td data-bbox="3913 308 4019 675"></td> <td data-bbox="4019 308 4236 675"></td> </tr> </table>	གཙུག་		༡། །བྱང་གཏེར་སྟོན་འགྲོ་རིན་པོ་ཆེ་གནད་ཀྱི་གཟེར་ལྡེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་ཀྱན་བཟང་མུར་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།		
གཙུག་		༡། །བྱང་གཏེར་སྟོན་འགྲོ་རིན་པོ་ཆེ་གནད་ཀྱི་གཟེར་ལྡེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་ཀྱན་བཟང་མུར་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།				

༡༡། །བརྗོད་བྱ་གཞུང་དོན་དངོས་འཆད་པ་དང་། ཐ་མ་མཐུག་རྗོགས་པའི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་ནི། ན་མོ་ཞེས་པས་སྦྱིར་གྲུས་འདུད་གྱི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་གྲུས་འདུད་སྟོན་དུ་མཛད་ནས་བྱེ་བྲག་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱ་དམ་པ་དངོས་གཞིའི་དུས་ན་གང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གཞིའི་གནས་ལུགས་འབྲུལ་གྲོལ་གང་དུ་འང་འཕོ་
 འགྱུར་གཞོམ་གཞིག་བྲལ་བར་དུས་ཀྱན་ནས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་གཞུག་མ་རྟག་པ་བ། གཟུངས་སྟོབས་དྲན་ཏིང་སོགས་ལམ་འབྲས་གྱིས་བསྟུས་པའི་གསང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་འབྱུང་
 གནས་མི་བཟང་པའི་གཉེར་དུ་གྱུར་པ། དབྱིངས་ཡེ་འདུ་འབྲལ་སྤང་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་ཐུགས་དེ་ཉིད་ལ་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་ཆོས་ཀྱན་བཟང་ཆོས་དུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ངོ་བོར་བསྟུས་ཏེ་མི་

ལྷན་སྐྱེས་པ་	༡། ཁོམ་པའི་གནས་སུ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དལ་བ་ཞེས་བྱ། མི་ཁོམ་པའི་གནས་ལ་བརྒྱད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུང་འགྲོ་དང་། གྲུ་གྲོ་ཆེ་རིང་ལྟ་དང་ནི། འཕྱུག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་བ། །	
ལྷན་སྐྱེས་པ་	ལྷགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། ཅེས་པ་ལྟར། ངན་སོང་ག་སུམ་དུ་སྐྱེས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོར་བ་ལྷགས་དྲག་པས་ཆོས་རྒྱལ་འདོད་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེས་པས། དེ་ག་སུམ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཡིན། ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་ནི་འདུ་ཤེས་	
ལྷན་སྐྱེས་པ་	མེད་པའི་ལྟ་སྟེ་དེར་སྐྱེས་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་འགགས་ནས། ཆོས་རྒྱལ་པའི་སྐལ་བ་ཆད། འདོད་ལྟ་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ན་གཡེང་བ་ཆེ་བ་དང་སྐྱོ་ཤས་	5

ལྷ་མོ་		
ལྷ་	༡༡། །འབྲས་བུ་ཐོབ་མཁན་དགོན་པས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་དལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་པ་མཁན་དགོན་ཏེ་རང་གཞན་སྤྲུལ་ཐད་ནས་མི་དག་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ། མཆོད་སྦྱིན་ལ་འབད་བ། དམན་ལ་བཅུ་བས་ཁྲོ་བ་སྤངས་ཏེ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་དང་། གལ་སྲིད་རྒྱ་ཚོགས་དེ་དག་ཕྱན་བུ་རེ་བསྐྱབས་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་འདི་སྤང་ལ་ཞེན་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེའང་ཆེ་འདིའི་ལག་ཆར་བསྐྱུར་བ་མ་གཏོགས་ཕྱི་མར་ཆོས་ལྡན་གྱི་རྟེན་རྣམ་དག་གི་རྒྱུར་བསྐྱུར་བའི་སྟོན་འདུན་ཡང་དགོན་པས་རྒྱུ་ལ་བསམ་ན་ཡང་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་རྟེན་དཀའོ། །འབྲས་བུ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་མཁན་ཀྱང་དགོན་ཏེ་རན་འགྲོའི་འགྲོ་བ་ལས་མཐོ་རིས་ཀྱི་འགྲོ་བ་གྲངས་ཉིང་། མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་པའི་མིའི་འགྲོ་བ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་ཉིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཆར་དགོན་པ་ལ་བསམ་ན་ཡང་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདི་རྟེན་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དལ་འབྱོར་འདི་རྟེན་དཀའ་བའི་དཔེ་ནི། རྒྱ་མཆོའི་ཁར་འགྲོ་བའི་གཉའ་ཤིང་བྲག་གར་རུས་སྤལ་དམུས་ལོང་གི་མགྱིན་པ་ཚུད་དཀའ་བ་ལྟར། རན་འགྲོའི་གནས་ནས་དལ་འབྱོར་རྟེན་པ་དེ་བས་ཀྱང་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷ་བུའི་རྟེན་དཀའི་རྟེན་འདི་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚུན་ཆད་ལུས་རྟེན་འདིས་ཆོགས་མེད་དུ་འགྱུ་བ་བ་ཡིན་པས་སོ། །	7
ལྷ་		

ཐུ་ལྷོ་	༡༡། །འགྲོ་ བ་གཞན་ལ་རང་རང་གི་ཆོ་ཚད་བྱུང་ངེས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་། །འཛམ་གླིང་གི་མི་འདི་ནི་རིང་མ་ཐའ་དང་བྱང་མ་ཐའི་ཆོ་ཚད་གང་ཡང་བྱུང་ངེས་མེད་དེ། །ལ་ལ་མངལ་ནས་བཙས་པའི་སར་དང་། །གཞོན་ནུ་དང་། །དར་བབ་དང་རྒྱས་པའི་དུས་སོགས་དུས་མ་ངེས་པར་འཆི་བ་དང་། །འཆི་རྒྱུན་ཡང་སེམས་ཡོད་མེད་ལས་བྱུང་བ་དང་། །ཕན་གཞོད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་གང་རྒྱུ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བས་འཆི་རྒྱུན་མང་བ། །གསོན་རྒྱུན་ཉིང་བ། །གསོན་རྒྱུན་འཆི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །རྒྱུན་ཆེན་པོ་མ་ཟད་རྒྱུན་རྩུང་དུ་ཡང་མི་ཐོག་པའི་ལུས་ཉམ་རྩུང་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བསམ་ན་ཆོ་འདི་ནི་རྩུང་གསེབ་ཀྱི་མར་མེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མི་རྟག་པས་ཡུན་རིང་དུ་སྡོད་ཁོམ་ག་ལ་ཡོད། །ལྷུང་དུ་འཆི་ངེས་སོ་སྟུམ་སྟེ་ཆོས་ལྷུང་བར་བྱ་བར་ཐག་བཅད་དགོས། །གསུམ་པ་ནི། །འཆི་བ་ཐོག་བབས་སུ་བྱུང་ཆོ་ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་འཁོར་དང་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཐབས་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་ཐམས་ཅད་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ལས་ཀྱི་གོ་གས་ཀྱི་བསྐྱལ་ནས་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བསམ་ནས་ལས་བཟང་པོ་དམ་ཆོས་ཁོ་ན་བྱའོ་སྟུམ་སྟེ་ཐག་བཅད་དགོས། །གསུམ་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི། །འཛིག་རྟེན་འདི་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཆོ་འདིའི་འཁོར་བའི་ལུན་ཆོ་གས་རྣམས་བསྐྱུ་བ་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་བསྐྱུ་མེད་སྟིང་པོ་ཅན་ཀྱི་ཆོས་དེ་གང་ཞེ་ན། །འདི་ཕྱིའི་བདེ་སྤྱད་ལེགས་ཉེས་སྣ་ཆོ་གས་པ་འདི་དག་རྒྱ་མེད་དང་རྒྱ་མི་	༡
ལྷོ་		
ཐུ་ལྷོ་		

ལུང་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཀྱན་སྒྲིག་པ་མི་དགོ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བདེ་བ་ཀྱན་དཀར་པོ་དགོ་བའི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་འབྱུལ་བ་མེད་པས་ཡང་དག་པ་དང་། མི་དགོ་བའི་ལས་སྤང་བ་
 དང་། དགོ་བའི་ལས་བསྐྱུ་བ་པས་དགོ་སྒྲིག་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ནི། ཉེས་སྦྱོན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ཤིང་བར་བྱེད་པ་དང་ལེགས་པ་བདེ་དགོ་རྣམས་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་དགོས་པ་ཆེ་བས་སྦྱིང་པོ་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་ན་
 བསྐྱུ་མེད་ཡང་དག་པ་དང་དགོས་དོན་ཆེ་བའི་སྦྱིང་པོ་ཅན་དེ་དགོ་སྒྲིག་ལས་འབྲས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡིན་པ་ཅམ་དུ་མི་འཛོག་པར་ལས་འབྲས་སྤང་དོར་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དེ་ལ་བག་ཟོན་དུན་ཤེས་དང་བཅས་པས་
 འཛོལ་ནས་སམ་འབད་དེ་སྐྱབ་ཤིག་ཅེས་བསྟན་པའོ། །དཔེ་འགར་ཡང་དག་སྦྱིང་པོའི་དོན་འཛོལ་ན་ཞེས་འབྱུང་བས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དགོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའམ་འཛོལ་བར་
 འདོད་ན། འོག་ནས་བསྟན་པའི་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ཉིད་གལ་ཆེ་ཞེས། རྒྱ་ལ་སྤང་འདོད་འབྱུང་བ་ནི་འབྲས་ལུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཞེན་ལོག་འབྱུང་བ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལས་

ལྷོ་རྩུ་	༄༅། །འབྲས་བསམ་པ་ལ། དཔེར་ས་བོན་ཁ་མངར་ལ་འབྲས་བུ་ཁ་མངར་འབྲུང་བ་མི་འཆོལ་བ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། རྟིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྟག་བསྟེན་ལ་འབྲུང་བ་འཆོལ་བ་མེད་པས་ལས་ངེས་པ་དེ་དགོ་རྟིག་གང་བསགས་ཀྱང་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཆུང་དུ་ལས་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་སྟོན་པའི་ལས་སྟེད་དང་བཅས་པས་འཕེལ་ཆེ་བ། མངོན་མཐོར་སྟེ་ངེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་བསགས་པའི་གང་ཟག་ལ་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲད། ངན་འགོར་སྟེ་ངེས་ཀྱི་ལས་མ་བསགས་པ་ལ་ངན་འགོའི་སྟག་བསྟེན་དང་མི་འབྲད་པས་ལས་མ་བྱས་པ་ལ་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་མི་འབྲད་པ་དང་། རྒྱ་དགོ་རྟིག་གི་ལས་བསགས་ནས་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་བར་དུ་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་ཐོགས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ལས་དཀར་ནག་གི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་དུས་ལ་བབས་ཆེ་ལས་དང་། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་བ་བས་ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་བ་དང་བཞི་སྟོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྐྱུར་ཏེ་བསམ་མོ། །ལས་འབྲས་སོ་སོར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་དགོ་རྟིག་གི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཕྱི་ཡང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསམ་དགོས། སྐྱིར་དགོ་མི་དགོ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། སྟོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དགོ་མི་དགོ་རགས་པའི་ལས་ལམ་རྣམས་ལས་ལམ་བཅུར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་ཉེ་བའི་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་གྱི་སྟེར་	11
ལྷོ་		
ལྷོ་		

བ་དངོས་གཞི་གང་རུ་འདུ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ལས་ངན་དེ་དག་སྤང་བ་འང་མི་དགོ་བཅུ་སྤང་བ་དེར་འདུ་བས་ལས་ལམ་བཅུ་ལ་སྤང་སྤང་བྱ་བ་ནི་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཚ་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མི་དགོ་བཅུ་འི་
ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་སློག་གཙོད་པ་ལ་བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ས་རོལ་པོའི་རྒྱ་ཁོར་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་ནས་བདག་པོ་གསོད་པ། སྤྲ་རྩལ་ལ་རེ་ནས་གསོད་པ། ཤ་ལྷགས་ཆེད་དུ་གསོད་པ་རྣམས་འདོད་
ཆགས་ཡིན། མི་མཐུན་པའི་དབྱ་དང་གཉོམ་རྒྱུ་ལ་ལྷང་ནས་གསོད་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་སྤང་ཡིན། ལྷགས་ཀྱི་ཤ་ལྷག་གི་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་ན་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་སྤྲ་བ་དང་། ལྷེ་སྤྲ་སོགས་རྩོད་པས་བསང་ན་ཉེས་མེད་དུ་སྤྲ་བ་
དང་། དབྱ་གསོད་པ་སྤྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ་སྤྲ་འདོགས་ནས་དེ་དག་གི་རྩེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་གསོད་པ་རྣམས་གཏི་མུག་ཡིན། གསོད་འདོད་མེད་པར་རྐང་འོག་གི་འབྲུ་བསང་པ་ལྟ་བུ་སློག་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར།
འདུ་ཤེས་ནི་གང་གསོད་ན་འདྲ་གསོད་དོ་སྣམ་ན། འདུ་ཤེས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་འདྲ། དབྱ་ལྟ་བུ་གསོད་སྣམ་པ་ལས་གཞན་བསང་ན་སློག་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར། ཀྱན་སྦྲོང་གསོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་
རང་ངམ་གཞན་ལ་གསོད་དུ་བཅུག་པ་གང་ཡིན་ཡང་འདྲ་བས་མཐར་ཐུག་སློག་དབང་འགགས་པ་ན་དངོས་གཞིའོ། །མ་བྱིན་ལེན་ནི། ས་རོལ་གྱི་རྒྱ་ཁོར་ལ་ཆགས་ཏེ་རྒྱ་བ་འདོད་ཆགས། དབྱ་ལ་གཞོད་པ་སྦྱེལ་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་བ་

ལྷ་མོ་		
ལྷ་མོ་	༡༣། །ཞེ་སྒང་། ལུ་སྟེགས་པས་སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཚངས་པས་བྱས་པའི་ཚངས་པའི་ནོར་ཡིན། བྲམ་ཟེ་རྣམས་དེའི་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དབང་ཟེར་ནས་བྲམ་ཟེས་བརྒྱས་པ་ཉེས་མེད་དུ་སྒྲ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་རྒྱ་བ་གཏི་ལུག་གིས་བྱས་པ་ཡིན། འདུ་གེས་སྒར་དང་འདྲ། ཀུན་སྒོང་རང་དོན་དུ་བདག་པོ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱིས་རང་ངམ་རང་གིས་བསྐྱོས་པས་བརྒྱས་ནས་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་ཆེ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་གྱི་རྗེས་གཡར་བཅོལ་ལ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། ཆོང་བྱེད་སྐབས་བྱེ་སྒང་ལོག་འཇུགས་སོགས་ཀྱིས་རིན་ཐང་ལས་ལྷག་པོར་ལེན་པ་དང་། མི་འོས་པའི་རྒྱ་ཆད་དང་། མི་འོས་པའི་བྲལ་སྟུང་སོགས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱ་འཕྲོག་འདི་འབྱུང་ཉེའོ། །ལོག་གཡེམ་ནི། བྱིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལོག་གཡེམ་འབྱུང་ཡུལ་ནི། རང་དབང་གི་རྒྱུང་མ་དང་སྒྲུང་འཆོང་མ་ལས་གཞན་པའི་ཕོ་མོ་མ་ནིང་དུད་འགོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྐྱོད་བྱ་མིན་པ། མངལ་སྒོ་མིན་པའི་ཁ་བཤང་ལམ་རྒྱང་ལག་སོགས་ཡན་ལག་མིན་པ། རྒྱ་གསུང་བྲགས་རྟེན་བཞུགས་པའི་ཁང་པ་ལྷ་བྱ་གནས་མིན་པ། བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པ་སོགས་དུས་མིན་པ་དང་བཞི་ཡོད། རབ་བྱུང་ཡིན་ན་འབྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་གཡེམ་དུ་འགྱུར་བའོ། །དགྲ་ལ་གཞོད་སྦྱིར་རྒྱུང་མ་འཕྲོག་པ་ཞེ་སྒང་དང་། ལུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་ལས་བགོད་ཡུལ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟུང་ན་མདོན་མཐོའི་རྒྱུར་སྒྲ་བ་དང་། གཞན་རྗོགས་	13
ལྷ་མོ་		

ལྷ་ལྷོ་	༡༡། །འཛིན་པའི་ལོག་སྒྲུལ་འབྱེད་པ་གཏི་མུག་ཡིན། །འདུ་ཤེས་སེམས་ཅན་གཉིས་པོ་མཐུན་མི་མཐུན་གང་ལ་དེར་ཤེས་བཞིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེ་བའམ་མི་འདུམ་པར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྒྲུལ་ཏེ་ བྱེད་གཉིས་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་དེ་རིང་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡ་མཚན་ཆེ་ཞེས་སྒྲུལ་བའམ། །ཡུལ་དེ་ལ་ལྟོག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་མཛེས་བོ་འདིས་བྱོད་ལ་ངན་འདོགས་འདི་ལྟར་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་ཏེ་གང་ཡིན་ཡང་གོ་ བ་ན་དངོས་གཞིའོ། །ཆོག་རྩལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྒྲུང་ཤེས་སྒྲུ་ལ། རང་འཁོར་གཞན་གྱིས་ཁ་བྱངས་པར་དོགས་ནས་ཆོག་རྩལ་སྒྲུ་བ་འདོད་ཆགས་དང་། ཆོག་རྩལ་སྒྲུ་བ་ཉེས་མེད་དུ་རྫོམ་ནས་སྒྲུ་བ་གཏི་མུག་ཡིན། སྒྲུ་ཡུལ་ ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་སྒྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་ཆོག་རྩལ་སྒྲུ་འདོད་ཀྱིས་བྱན་མོ་ལྟ་བུའི་རིགས་སྒྱུན་དང་། ཞར་བ་ལྟ་བུའི་ལུས་སྒྱུན་དང་། རྣོམ་ཤོར་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྱུན་ལས་ བརྩམ་ནས་མངོན་དུ་སྒྲུལ་བ་དང་། ཟུར་ནས་སྒྲུལ་བ་ན་པ་རོལ་བོས་གོ་བའི་ཆེ་དངོས་གཞིའོ། །སྒྱུན་བརྗོད་བུའི་ཡུལ་ལས་གཞན་གྱི་བྱང་དུ་སྒྲུ་མའི་སྒྱུན་བརྗོད་ན་ངག་ཀྱལ་ཙམ་མོ། །རྩུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོག་རྩལ་མོ་སྒྲུལ་ན་ རྩུན་ཆོག་རྩལ་ངག་ཀྱལ་གསུམ་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲུ་མའི་བར་རིགས་འབྱེའོ། །ངག་གི་ཉེས་པ་དང་པོ་གསུམ་གང་བྱང་ཡིན་ན་ངག་ཀྱལ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ངག་ཀྱལ་ངོས་བབྱང་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སེམས་	15
ལྷ་ལྷོ་		
ལྷ་ལྷོ་		

གྱིས་སྤྱད་དང་། སྤྱད་འཛོང་སོགས་གྱི་གཏམ་དང་རྟེན་བཀུར་སྤྱིར་ཚིག་འཇམ་སྤྱོད་པ་འདོད་ཆགས་དང་། མཐོན་སེམས་གྱིས་གློག་ཏུ་གཞན་སྦྱོན་སྦྱོགས་པ་ཞེས་དང་། མུ་སྟེགས་པའི་བསྟན་བཅོས་གློག་ན་བསོད་ནམས་གྱི་
 རྒྱུ་ལོ་ཞེས་སྤྱོད་པའམ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་གཏི་མུག་ཡིན། གང་སྤྱོད་པའི་གཞི་དོན་མེད་པ་དང་དོན་དང་ལྡན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱན་སྦྱོང་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་འདོད་གྱིས་ཉན་པ་པོ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་འདྲ་དོན་མེད་
 གྱི་གཏམ་ཁ་ནས་ཐོན་ཚད་ཐམས་ཅད་ངག་ཀྱལ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན། བཤད་བྱའི་གཞི་ལ། མཚང་འབྲུ་འབྲུག་ཅོད་གྱི་གཏམ་སྤྱི་རོལ་དང་བོན་གྱི་གཞུང་གློག་པ་སྤྱོད་སྟེགས་འདོན་པའི་ལད་མོ། དགའ་མགུར་སྤྱད་པ་དང་ཅེད་
 འཛོའི་གཏམ། དམག་རྒྱན་རྒྱལ་སྦྱོན་གྱི་གཏམ། སྦྱོན་པའི་གཏམ་གྱི་ལད་མོ། ཁ་གསག་གཞོགས་སྦྱོང་སོགས་ལོག་འཛོའི་སྤྱོད་པ་སྟེ་གཞི་བདུན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ཡིད་གྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བརྒྱབ་སེམས་
 གནོད་སེམས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། འདིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་སྟམ་པ་སོགས་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པ་དགུ་པོ་གང་རུང་གི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་དེའི་རྩ་སྟམས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་དང་ལས་བྱུང་བའི་
 བརྒྱབ་སེམས་དང་། རྟེན་པ་སྟན་པ་སོགས་བཞི་པོ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོའི་མཇུག་ཏུ་དེའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་འདོད་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་སེམས་དང་། དེ་འདྲའི་ཆགས་སྤང་གཉིས་ལམ་དུ་བཤད་པ་

ལྷོ་རྒྱ་ ལྷོ་རྒྱ་ ལྷོ་རྒྱ་	༡༣། །བདེན་ནོ་སྙམ་པའི་མཐུག་ཏུ་བརྒྱུ་བ་སེམས་དང་གཞོན་སེམས་བྱུང་བ་གཏི་མུག་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན། བརྒྱུ་བ་སེམས་ལ་སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་སྦྱེས་མ་ཐག་པའི་ཀུན་སྦྱོང་གི་སྐབས་དང་། གཞན་ནོར་གྱི་བྱེད་པར་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་མཐུས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་རེ་ཆེར་སོང་བ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་དང་། དེ་ལས་རེ་ཆེར་སོང་སྟེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའམ་བདག་གིར་བྱ་བ་ཐག་བཅད་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སུ་བཞག་ན་འཐད་སྙམ། གཞོན་སེམས་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་འགྲེས་སྦྱོར། དེས་ན་བདག་གི་ཆེ་བསོད་ནམས་རྒྱས་ན་སྙམ་པ། མིང་ཐོས་ཉམས་ལེན་དང་ལྟན་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་ནས་གྲགས་པ་རྒྱས་ན་སྙམ་པ། གཞན་སྦྱོ་བོ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་འདུད་པ་བྱུང་ན་སྙམ་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལས་མཐོ་བ་གཞན་སུ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ནི་བརྒྱུ་བ་སེམས་ཡིན། དགྲ་ངན་འདི་ནམས་གྱི་བསམ་དོན་མ་འགྲུབ་པ་དང་ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་ནམས་ཉམས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ནི་གཞོན་སེམས་ཡིན་པས་འདི་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་ནམ་རྒྱུན་དུ་རང་ལ་འབྱུང་ཉེ་བས་གཟབ་པ་གལ་ཆེ། འོག་ལྟ་ནི་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བ་གོ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་རྟོན་བཀུར་ལ་ཆགས་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་མཐུན་པར་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་སོགས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་། ལས་	17
---	--	-----------

འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དབྱ་བོ་ལྟ་བུ་འདི་དང་བསམ་པ་གཅིག་པའི་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་བཞི་བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་མེད་པར་ལྟ་བུ་བཞི་ཞེ་སྟངས་ལས་བྱུང་ངོ་། །གཞི་སྒྲུབ་བ་འདེབས་ཡུལ་ལས་འབྲས་ཆོ་སྒྲིལ་བྱ་
 བུ་མེད་པ་ཉིད་བདེན་སྟམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་སྒྲུབ་འདེབས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བར་བརྟེན་ནས་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་དོ་སྟམ་པ་སྦྱོར་བ། དེ་ལས་ཤུགས་དྲག་པོར་སོང་ནས་མེད་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 འཛིན་པ་མཐར་ཐུག་གོ །མི་དག་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱི་ཡང་གི་བྱུང་པར་ལ་དུག་ལས། དེ་ཡང་སློག་གཅོད་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་དུས་ཀྱི་ཕྱི་ཡང་། དུས་རྟག་པར་སློག་གཅོད་པའི་བཤན་པ་ལྟ་བུའི་སློག་གཅོད་གཅིག་བྱས་པ་དང་།
 སློག་གཅོད་རྒྱན་པར་མི་བྱེད་པས་སློག་གཅོད་གཅིག་བྱས་པ་གཉིས་ལས་དུས་རྟག་པར་སློག་གཅོད་པའི་བཤན་པས་སློག་གཅོད་ན་བྱས་པའི་ཕྱི་ལྟ་བུ། བསམ་པས་ཕྱི་ཡང་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཤུགས་རྒྱུད་དུས་སློག་གཅོད་
 བྱས་པ་བས་ཉོན་མོངས་ཤུགས་ཆེན་གྱིས་སློག་གཅོད་ཉེས་པ་ཕྱི། སྦྱོར་བས་ཕྱི་ཡང་། གསལ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲུག་ཡུན་རིང་དུ་མ་གཏང་པར་བསལ་པ་ལས་ཡུན་རིང་དུ་ཉམ་ཐག་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་སྦྱོར་ཏེ་ག་ཆ་བར་བྱས་ཏེ་བསལ་
 པས་ཕྱི། གཉེན་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཕྱི་ཡང་། སློག་གཅོད་པ་ལ་འགྱོད་པ་སོགས་དག་སེམས་ཅན་དག་བ་ལ་བརྩོན་པས་སློག་གཅོད་གཅིག་བྱས་པ་བས། ཕྱི་སེམས་ཅན་དག་ཕྱོགས་ལ་སེམས་མི་སྒྲོར་བ་དག་བ་ལ་འབད་པ་

༡༡། །སྤྱོད་ཡང་བྱེད་མི་རྣམས་པས་སློག་གཅོད་པ་གཅིག་བྱས་ན་སྤྲིག་པ་ལྟི། གཞི་ཡིས་ལྟི་ཡང་། གསལ་བྱ་དེ་ཡང་ལུས་ཆུང་བུའི་སྤྱིན་འབུ་སྤྱོད་པས་ལུས་བོངས་ཆེ་བའི་དྲུང་འགྲོའི་སློག་ཆད་པ་ན་སྤྲིག་བསྐྱེལ་ཆེ་བས་དེ་བསལ་བའི་སྤྲིག་པ་ཡང་ལྟི་བ་དང་། དེ་ལས་མི་བསལ་ན་རྟེན་བྱུང་བར་ཅན་དང་བྲལ་བར་བྱས་པས་ལྟི། མི་རང་བཞིན་པ་རྣམས་ལས་ས་མ་སྤྱོད་ལྟུང་བུའི་ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཞིང་དང་། བྱང་སེམས་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་དགོ་འདུན་པ་ལྟུང་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དང་། ནད་པ་དབུལ་པོ་དམན་པའི་སེམས་ཅན་ལྟུང་བུའི་སྤྲིག་བསྐྱེལ་གྱི་ཞིང་སྟེ་ཞིང་དེ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སློག་གཅོད་བྱས་ན་གིན་ཏུ་ལྟི། དེས་མཆོན་ཏེ་ལྟི་ཡང་གི་བྱུང་བར་དུག་པོ་དེ་ཉིད་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་དགོས། རོ་བོས་ལྟི་ཡང་ལུས་ངག་གི་བདུན་ནི། ངག་ཀྱལ་ལས་ཆོག་རྩལ་ལྟི། དེ་ལས་སྤྱོད་ལྟི། དེ་ལས་རྒྱུན་ལྟི། དེ་ལས་འདོད་ལོག་དེ་ལས་མ་བྱིན་ལེན། དེ་ལས་སློག་གཅོད་ལྟི་བས་མི་དགོ་བ་བདུན་ལ་ཉེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྟོས་ན་སློག་གཅོད་ལས་ཉེས་པ་ལྟི་བ་མེད། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་བརྟེན་སེམས་ལས་གཞོད་སེམས་ལྟི། གཞོད་སེམས་ལས་ལོག་ལྟུང་བུའི་བས་ལོག་ལྟུང་བུའི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྟི་ཤོས་ཡིན། དེ་ལྟུང་བུའི་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྤྲངས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་དགོ་བ་བཅུ་བེད། དེའི་ལྟི་ཡང་ཡང་སྤྱོད་བསྐྱེན་པ་ལས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་མི་དགོ་

—
三
月
廿
二

འཆོ་བ་ཏུ་བཀུ་

১১১

[illegible]

ལོག་ལྟས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་ཁུངས་མཆོག་ནུབ་སྟེ་དགོན་པར་འགྱུར་རོ། །ལས་དཀར་པོ་དག་པ་བཅུའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྒྲིན་དག་བཅུ་ཆུང་དུས་མི། འབྲིང་གིས་འདོད་ལྟ། ཆེན་པོས་ཁམས་གོང་མའི་ལྟར་སྟེ་བ་
 སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྒར་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་གོ་བསྒྲོག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་འདི་ཕྱིའི་བདེ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་ལས་བཟང་ངན་ཁོ་ནས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ནས། རང་ལ་ད་ལྟ་
 ན་ཆ་སོགས་སྤྱད་བསྐྱལ་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་འདྲེ་རྒྱལ་པོ་དམ་སྤྱི་སོགས་གཞན་སེམས་ཅན་མ་རུང་བ་ཞིག་གིས་ལན་པ་བྱས་སོ་སྟུམ་ནས་གཞན་སྟེང་དུ་མི་འགལ་བར་རང་གི་སྒྲ་མའི་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་
 ཡང་ཡང་འགྱོད་པ་དང་བཤགས་སྒྲུལ་བྱེད་དགོས། ད་ལྟ་ནད་མེད་ཆེ་བསོད་རྒྱས་པ་སོགས་བྱུང་ན་དེ་ཆེ་ངེད་སྟོ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་འབད་མཁས་པ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་ངོ་སྟུམ་དུ་མི་བཟུང་བར་ཆེ་སྟོན་གྱི་དག་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་
 ནས་ཡང་ཡང་ལས་བཟང་པོ་བསགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་དགོས། བཞི་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཆོས་གང་སྐྱབ་ཐར་ལམ་དུ་སྐྱུར་བྱེད་གྱི་ཐར་ལམ་གྱི་སྒྲོ་འབྱེད་དམ་པ་ནི། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ལས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཡང་དག་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་གྱི་བསམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་སྟེ་བ་ལ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྤྱིད་ཅེ་མན་ཆད་དཔུལ་གནས་ཡན་ཆད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་

ལྷན་སྐྱེས་པ་		
ལྷན་སྐྱེས་པ་	༡། ཞེན་ལོག་གི་སྒོ་དྲུང་དེ་བ་ཞིག་སྒྲེ་དགོས། འཁོར་གནས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་ལོག་འབྱུང་བ་ལ་འཁོར་བ་སྒྲི་དང་ཕྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོ་ལང་དུ་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས། དེ་མཐོང་བ་ལ་ཁ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་འདི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་སྒྲེ་བརྗོད་བ་ཙམ་དུ་མི་བཞག་པར་འཁོར་བ་སྒྲིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བརྒྱད་དང་དུག་ཕྱེ་བྲག་རིགས་དུག་སོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་ པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ལེགས་པར་བསམ་དགོས། རིགས་དུག་སོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པའི་རིམ་པ་ཡང་ཐོག་མར་སྐྱུག་བསྐྱེད་བྱགས་གང་ཆེ་བ་དང་ཡུན་གང་རིང་བ་དག་ལ་དབྱེད་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བསམ་ན་དེ་དང་ དེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་འབྱུང་སྐྱེ་ལ། དེ་འབྱུང་བ་ན་གནས་གཞན་དག་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། མངོན་མཐོའི་གནས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་པས་པའི་སྒྲོན་དུ་ངན་ སོང་གནས་གསུམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རགས་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་དགོས་པས་ན་ཐོག་མར་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྒྲོན་ལ་བསྟན་ནས་མངོན་མཐོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ངན་སོང་གི་ གནས་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་དཔྱལ་བ་ལ་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད། གྲང་དཔྱལ་བརྒྱད་ཉི་ཆེ་ཉེ་འཁོར་གཉིས་སོགས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཆ་དཔྱལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི། དེ་ལ་གནས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞི་རི་	23
ལྷན་སྐྱེས་པ་		

མོང་ངམ་གྲོག་ཅན་མེ་ཕྱི་བྱུ་གང་ཙམ་རྟག་ཏུ་འབར་ཞིང་ཟངས་ལྷན་དང་འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཁུ་བ་འབབ་པ། ལྷགས་བསྐྱེགས་གྱི་སྒོང་པོ་མེ་འབར་བས་གཏམས་པ། གདུག་པའི་བྱ་དང་གཅན་གཟན་དང་དམུལ་སྤྱང་གཤེད་མ་མི་
བསྐྱེན་པ་དུ་མས་གང་བ་ལྷགས་བསྐྱེགས་གྱི་ཕྱི་ག་པ་དང་མེ་འོ་བས་གྱིས་མཐའ་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་བ། མེ་དེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་འཇིག་དུས་གྱི་མེ་ལས་རབ་ཏུ་ཆ་བ་དེ་ཡང་དམུལ་གནས་འོག་མ་འོག་མའི་མེ་རྣམས་གོང་མ་ལས་བཞི་
འགྱུར་གྱིས་ཆ་བར་བཤད་དོ། །དེར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་བ་རྣམས་ཆར་རྒྱུད་གིས་དེད་པས་གྲང་བའི་རྣམ་པར་ཤར་ཆེ་ཆ་དམུལ་གྱི་གནས་མཐོང་སྟེ་དེ་དྲོ་བར་ཤེས་ནས་སྟེད་དེ་དེར་ཚུད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་གཉིད་སད་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་
ལེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་རིག་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་སྤྱ་མོའང་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པས་ཆོར་ངེས་སྐྱེན་ཞིང་། ལུས་འཇམ་ཞིང་མ་ཉེན་པ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་བཟོད་སྐྱེན་ཚུང་བས་ཀྱང་སྤྱག་
བསྐྱལ་ལྷག་པར་ཆེ་ལོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། ཡང་སོས་པ་རྣམས་ལས་དབང་གིས་མཆོན་ཆ་སྤྱ་ཆོགས་ལག་ཏུ་བྱུང་སྟེ། བན་ཚུན་དགའི་འདུ་ཤེས་གྱི་ཞེ་སྤང་དྲག་པོས་བསྐྱེན་ངེས་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་བས་
བརྒྱལ་ཞིང་འགྲེལ་བན་ནམ་མཁའ་ནས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་པའི་སྤྱ་བྱུང་བའི་ཆེ་རྒྱུད་གང་མོ་ལངས་ནས་སྤྱར་ཡང་ཤ་རུས་ཕྱོགས་གཅིག་བསྒྲོམ་པ་ན་སོས་ཏེ་ཡང་སྤྱ་མ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་དྲག་པོ་ལས་མ་ཟད་གྱི་བར་

ལྷ་མོ་ ལྷ་མོ་ ལྷ་མོ་ ལྷ་མོ་	༣༡། །དུ་མྱོང་ངོ་། །ཐིག་ནག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་དམུལ་སྤྲུང་རྣམས་ཀྱིས་ཐིག་བཞིའམ་བརྒྱད་སོགས་དུ་མ་གདབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་སོག་ལེས་འདྲ་བ་དང་སྟ་གི་ལ་སོགས་པས་གཤོག་ཅིང་གཅོད་པའི་སྟུག་བསྐལ་དུ་མ་མྱོང་བའོ། །བསྐྱས་འཛོམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་གཅིག་དུ་འདུས་པ་ན་དམུལ་སྤྲུང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་རི་ར་ལུག་དང་སྟག་སེང་ལ་སོགས་པའི་གདོང་པ་ལྷ་བུའི་བར་དུ་བཅུག་ནས་བཙོར་བས་བུ་ག་ཀུན་ནས་ཁག་གི་རྒྱན་འབབ་པ་དང་། ཡང་འདུས་པ་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་གཏུན་ཆེན་པོས་གཏུན་གཞོང་དུ་ཏིལ་བཞིན་དུ་འཛིར་བ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ཕ་བོང་ཆེན་པོ་གནམ་ནས་ཆར་དུ་བབས་པས་བརྒྱང་ཞིང་འཛོམས་པར་འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐལ་དང་། དུ་འབོད་པ་རྣམས་འཛིགས་སྒྲག་གིས་གནས་འཛོལ་བ་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པ་མཐོང་སྟེ། དེར་ཞུགས་མ་ཐག་སྒོ་བྱམ་ཞིང་ཕྱི་ནང་ཀུན་དུ། མེ་འབར་ནས་བསྐྱེགས་ཏེ་དུ་ཞིང་འོ་དོད་འབོད་ཀྱང་སྒྱབས་མི་རྟོན་པའི་སྟུག་བསྐལ་དང་། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་གཞན་སྟེ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས་ལྷགས་ཁང་ཉིས་རིམ་དུ་སྤར་བཞིན་བསྐྱེགས་པའི་ལྷགས་ཁང་ནང་མ་ནས་ཐར་ཀྱང་ཕྱི་མར་མི་ཐར་བའི་སྟུག་བསྐལ་གིན་དུ་དག་པོ་མྱོང་བ་དང་། ཚ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱ་བའམ་ལྷགས་ཀྱི་སྟོད་དཔག་ཚད་དུ་མའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཡོད་པ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཉ་བཞིན་བསྐྱེགས་པ་དང་། རེས་སྟོད་ནས་ཕྱིར་སྤྲུང་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་གིང་འབར་བས་བཤང་ལམ་ནས་སྤྱི་	25
--	---	-----------

ལྷན་སྐྱེས་པ་	༂། །གཉིས་པ་གྲང་དམུལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ནི། །གནས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཉི་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་བ་མེད་པའི་མུན་ཁྲོད་གངས་དང་འབྲུགས་ཀྱི་སའི་གཙོང་རོང་རྒྱུང་དང་བུ་ཡུག་གི་ན་ཏུ་གྲང་བས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བ་ རྣམས་སུ་ལུས་གས་པ་དང་ངག་གི་སྒྲེ་སྤྱུགས་ཀྱི་སྒྲིའི་དོན་དང་མཐུན་པར་གྲང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་དག་ལ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་གྲང་བར་བཤད་དོ། །དེར་སྒྲེས་པའི་བར་དོ་བ་རྣམས་མེ་ནང་དུ་ འཛིག་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་ཤར་བ་ན་གྲང་དམུལ་གྱི་གནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་སྟེད་པས་རྒྱུག་སྟེ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། རྒྱ་བུར་ཅན་ནི། རྒྱུང་དང་བུ་ཡུག་གི་གྲང་བས་བཏབ་པ་ན་ལུས་ལ་རྒྱ་ བུར་རྩམ་རྩམ་པས་གང་བས་འཁུམ་སྟེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བའོ། །རྒྱ་བུར་དོལ་བ་ཅན་ནི་སྤྱ་མ་ལས་ལྷག་པར་གྲང་བའི་རེག་པས་རྒྱ་བུར་ཡང་དོལ་ཏེ་དེའི་ནང་ནས་སྒྲེས་པའི་ལུགས་ཀྱི་འབྲུམ་རྒྱུ་ལྡོག་གིས་པགས་པ་འདྲེལ་ཞིང་ཐག་ དང་རྒྱ་སེར་འཛིག་པའང་འབྲུགས་པར་འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བའོ། །ཨ་རྒྱ་ཟེར་བ་ནི་སྤྱ་མ་ལས་ལྷག་པར་འཁུམ་པའི་ལུས་པན་ཚུན་དུ་འགྱུལ་བསྐྱོད་མེད་པར་སྐད་གི་བ་གི་བ་པོར་ཚིག་འབྲུ་དག་ཅན་གྱི་ཨ་རྒྱའི་སྤྱ་རུང་ཟད་ ཙམ་ཐོན་པའི་སྒྲེ་སྤྱུགས་འདོན་པའོ། །ཀྱེ་རུང་ཟེར་བ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་གྲང་བས་ཨ་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཚིག་འབྲུ་དག་པར་མི་ཐོན་པར་ཉི་ན་སྐད་སྤྱ་མའི་གི་བ་གི་བ་པོར་ཀྱེ་རུང་ཙམ་འདོན་པའོ། །སོ་འཐམ་པ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་	
ལྷན་སྐྱེས་པ་		
ལྷན་སྐྱེས་པ་		

ལྷ་མོ་	༣༡། །དུང་ལྷུང་གཉིས་ཀྱི་བ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་ཉིལ་རྣམས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་ཉིལ་རེ་ལྷུང་བས་ཟད་པའི་བར་དག་དེ་དག་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཉི་ལའོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ན། མཛོད་ལས། བརྒྱད་པོ་ ཀུན་ལ་ལྷུག་བཅུ་དུག དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞིན། །མེ་མ་ལུང་དང་རོ་ལྷག་འདམ། །སྤྱ་གྱི་འི་ལམ་དང་ཆུ་བོ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྷུང་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ན་ཡང་། མེ་མ་ལུང་ལ་སོགས་པ་བཞི་ བཞི་ཡོད་པས་བཅུ་དུག་སྟེ། ཆ་དཔྱལ་དངོས་གཞི་ལས་ཐོན་པའམ། དེ་ཉིད་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་རུང་ཕྱོགས་གང་དུ་བྱོས་ཀྱང་མེ་མ་ལུང་གི་འོབས་ཤུས་མོ་ལྷུང་ཙམ་དུ་ཆུད་དེ་དེར་རྒྱང་བ་བཞག་མ་ཐག་ག་པགས་ཐམས་ཅད་ བསྐྱེགས་ཅིང་བཏེགས་མ་ཐག་འཕྲོ་བ་དང་། དེ་ལས་ཐར་ན་ཡང་རོ་ལྷགས་ཀྱི་འདམ་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ང་བར་ལུས་བྱིང་བ་ན་སྤོན་བྱ་མཆུ་རྩོན་པོ་ཁབ་འདྲ་བས་ག་པགས་རུས་པའི་བར་དུ་ལྷུག་སྟེ་བ་བ་དང་། དེ་ལས་ཐར་ ཡང་སྤྱ་གྱི་འི་སོ་རྩོན་གཏམས་པའི་ལམ་ལ་སྤྱེབ་སྟེ་རྒྱང་བ་བཞག་མ་ཐག་དུམ་བུར་གཅོད་ཅིང་བཏེགས་མ་ཐག་སོས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལས་ཐར་ནས་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་དུ་སོང་ན་དེར་གྱིབ་མ་ལ་འཁོད་པ་ན་ ལས་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རལ་གྱི་རྣམས་ཆར་ལྷུང་བབས་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་གཅོད་ཅིང་འགྲེལ་བ་ན་ཁྱི་རྣམས་ཀྱིས་རུབ་ཏེ་བ་བ་དང་། དེ་ལས་ཐར་ཡང་གཙན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་མང་པོས་དེད་པས་ལྷུགས་ཀྱི་ཤིང་	31
---------------	--	-----------

གཤམ་ལིའི་ཆལ་མཐོང་ནས་དེར་བྲོས་ཏེ་དེར་འབབ་འཛོག་བྱས་པས་ཆེར་མ་ཆོན་པོ་སོར་བཅུ་དྲུག་པ་ཡས་མན་དུ་བལྟ་བས་ལུས་ཁྲོལ་ཆགས་བཞིན་སྟག་ནས་ཁ་ཏ་སོགས་བྱ་ལྟགས་མཆུ་ཅན་གྱིས་མིག་འབྱུ་ཞིང་ག་འཕྲོག་
 པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་ཐར་ཡང་ཆ་བས་གདུང་བས་ཆུ་གྲུང་འབབ་པ་མཐོང་སྟེ་རྒྱག་པ་ན་འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཆུ་བོར་བ་རྩ་ཆ་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་སྟེ། གཏིང་དུ་སོང་བ་ན་ག་རུས་བྲལ་ཏེ་རུས་པ་དཀར་སེང་ངར་སོང་། སྟེང་དུ་ཕྱོན་ཆེ་ག་
 རྒྱས་ནས་ཡང་རྒྱབ་པ་དང་། འབྲོས་པར་འདོད་ཀྱང་འགྲམ་གཉིས་ན་དཔྱལ་སྤང་མཆོན་ཆ་ཐོགས་པ་དག་གིས་འབྲོས་སུ་མི་སྟེར་བ་དང་། རེ་འགའ་ལྟགས་རྒྱས་སྤྱིར་སྤང་ནས་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་སྟེ་ཅི་འདོད་ཅེས་དྲིས་པ་ན།
 བདག་གིས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་མི་མཐོང་མོད་འོན་ཀྱང་། བཀྲོས་སོ་སྒྲོམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཐོ་ལུམ་འབར་བ་དང་ཟངས་ལྷན་ཁོལ་མ་ཁར་སྤྱགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐྲལ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལས་སྤྱི་གྱི་དང་ནགས་ཆལ་
 གཤམ་ལི་རྣམས་རིགས་གཅིག་རྩ་བ་སྒྲོམས་པས་ཉེ་འཁོར་བ་བཞིར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་ཆེ་ཆད་ནི་ངེས་བཟུང་མ་བཤད་ཀྱང་སོ་སོར་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གནས་དགོས་པས་སྟུག་བསྐྲལ་དོས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་དོ། །བཞི་པ་ནི་འཆོ་
 བའི་སྟུག་བསྐྲལ་བསམ་པ་ནི། གནས་ནི་དཔྱལ་བ་དངོས་གཞིའི་ཉེ་འཁོར་དང་རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ། ས་འོག་དང་ས་སྟོང་གི་རི་ཐང་ཆུ་སོགས་ངེས་མེད་དུ་གནས། སྟུག་བསྐྲལ་ནི། མེས་བསྐྱེད་པ་དང་འབྱུག་ཅིང་གས་པ་དང་

ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་

༡༡། གཤེད་མས་གསོད་ཅིང་བ་སོགས་དང་ཉིན་མོ་བདེ་ཞིང་མཚན་མོ་སྟུག་བསྐལ་བ་དང་། དེ་ལས་གོ་ཕྱོག་པ་སོགས་ཏེ་ཆེ་ཆོད་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་དོ། །དབེར་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་དང་དགེ་འདུན་སྦྱང་གི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་
བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་སྤར་བ་སྟན་པ་བཞིན་སྤར་ཡང་མང་དུ་བསགས་ད་ལྟ་ཡང་གསོག་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ཆེ་འདི་དང་དཔྱལ་བའི་བར་ན་དབུག་བྲེང་བྲེང་བ་འདི་ལས་མེད་ན་བདེ་བར་ཇི་ལྟར་སྤོང་
སྤོང་མི་རིགས་ཏེ། ཞི་བ་ལྟས། དཔྱལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། ཅི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས་ཞེས་དང་། དཔེས་སྤྱོདས་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་ཅན་དབུག་འབྱུང་འགགས་པ་ཙམ་ཞིག་གི། དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་རྣམས་དཔྱལ་
བ་ཡི། །སྟུག་བསྐལ་གཞལ་ཡས་ཐོས་ནས་རྣམ་སྟོང་དུ། །མི་འཛིགས་གང་ལགས་རྩོ་རྩེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དཔྱལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དུན་དང་གྲགས་དང་གཟུགས་སུ་བཀྱིས་རྣམས་ཀྱང་། །འཛིགས་པ་སྐྱེ་
བར་ཀྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྤྱོན་ཉམས་སུ་སྟོང་རྣམས་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་བྱང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྟུག་བསྐལ་གང་ཡིན་པ། །དེས་ནི་དཔྱལ་བའི་སྟུག་
བསྐལ་ཁུང་དུ་ལའང་། །འོ་ལ་ཡང་མི་མཆི་ཆར་ཡང་མི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ནི་རང་གི་ཉེས་སྟོང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྤྱི་མ་སྟེ་སྤྱང་བར་བུའོ། །གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་

པ་ནི། གནས་གྱི་བྱང་པར་ནི། ཡི་དྲགས་ཕལ་ཆེར་འཛམ་གླིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་ལྟ་བུ་འདས་པ་ན་ཡོད་ཅིང་། ཁ་འཐོར་བ་ནི་ས་གནི་རི་གྲང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་དོ། །སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བྱང་པར་ནི། ཡི་
 དྲགས་དེ་ལ་འང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་རིགས་སོ་དྲུག་གསུངས་ཀྱང་། བསྐྱ་ན། བྱི་ཡི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ཉང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ཟས་སྒོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་གསུམ་ལས། བྱི་ཡི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། བཀའ་སྒོམ་གྱིས་ཉེན་པས་ཁ་
 ལུས་ཐམས་ཅད་སྐམ་གྱིང་རིད་པ། མགྱིན་པ་དང་ཡན་ལག་སྤྱ་བ་སྐྱ་འཛིང་བ། ཟས་སྒོམ་འཆོལ་བྱིར་ཀུན་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་མི་རྟེན་ཅིང་། གལ་ཏེ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཟས་གྱི་སྤང་པོ་དང་ཚུ་གྲང་དང་གིང་སྒྲོན་པ་འབྲས་བུ་ཅན་ལ་
 སོགས་པ་མཐོང་ནས། དེར་བྱིན་པ་ན་ཟས་རྣམས་ཤུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཡལ། ཚུ་གྲང་རྣམས་སྐམ་པའམ་རྣག་བྲག་ཏུ་འགྱུར། སྒྲོན་གིང་རྣམས་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྤོང་དུམ་སྐམ་པོར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་མ་སོང་ན་ཡང་
 སྒྲེས་བུ་མཆོན་ཐོགས་པ་མང་པོས་འགོག་ཅིང་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོད། ཉང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། བཀའ་སྒྲེངས་ལས། ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་གྱི་མིག་ཙམ་ལ། ཁྱོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཙམ་བཀའ་སྤྱིས་པས་ཉེན། མི་གཙང་
 གྱི་ནར་པོར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། འཆོལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟས་སྒོམ་རྟེན་ཀྱང་ཁར་མི་ཚུད་ཅིང་། ཚུད་ཀྱང་ཟས་སྒོམ་རྣམས་འགྲམ་སྤྱག་ཏུ་སྟོར་ཏེ་ཡལ་འགྲོ་ སྒོམ་རྣམས་ཁའི་དུག་

ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་	༄༅། །གིས་སྒྲུལ། ཅུང་ཟད་མིད་ཀྱང་མ་གྱིན་པ་ནས་མི་ཐར་ཐར་ཡང་ལྟོ་བ་མི་ཁེངས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཟའ་བཏུང་མི་རྣམས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལོ། །ཟས་སྒོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་བཟའ་བཏུང་ཁོང་དུ་སོང་ཆོད་ཀྱང་མེར་འབར་བར་གྱུར་ནས་ནང་ཁྲོལ་སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷན་ལྷན་བཟ་བ་ཞེས་བཤད་གཅི་དང་རྣལ་ཁྲག་མཆིལ་སྒྲུབས་སོགས་མི་གཙང་ཞིང་དྲི་ང་བ་དང་། དུག་དང་མེ་མདག་སོགས་ངན་པ། དུམ་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་སྦྱེད་པ་ཁོ་ནར་བ་དགོས་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱིར་དུས་ཏྲག་ཏུ་བཀྱོས་སྒོམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་བོད་སྤྱུགས་མེད་ཅིང་། གོས་དང་བྲལ་བར་ཆོད་པས་ཆོག་པ་དང་། གྲང་བས་སྒྲིབ་པ་དང་། སོས་ཀ་ལྷ་བས་ཀྱང་འཆོག་ཅིང་དགུན་ཉི་མས་གྲང་བར་བྱེད་པ་དང་། དབྱར་དུས་སྦྱིན་ཡང་མེ་ཆར་དུ་འགྱུར་ནས་འབབ་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་བཟས་འཆོལ་དུ་འགྲོ་བས་ངལ་ཆད་པ་དང་། ཤ་མེད་རུས་མགོ་པགས་པས་གཡོགས་པའི་ལུས་ཉམས་ཞན་པས་རུས་ཆོགས་འབྲོགས་ཉེ་མེ་འབར་བ་དང་། བན་ཚུན་དགྲར་གྱུར་པས་འཆིང་བ་དང་། བརྟེན་པ་དང་གསོད་པའི་འཛིགས་པ་དང་། གཏོད་པ་མེད་པར་འཛིགས་སྒྲུག་ཆེན་པོས་འབྲོས་པ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱལ་དོས་བྲག་ཅིང་ཡུན་རིང་པོར་སྦྱིར་དགོས་པའོ། །ཆོ་ཆོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། མཛོད་ལས། ལྷ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྷ་བརྒྱ་ཞེས་པ་ལྟར་མིའི་ལྷ་བ་གཅིག་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱར་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྦྱོང་བར་བཤད་པ་དང་། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། ལྷ་སྦྱོང་	35
-----------------------------	--	-----------

ཐུ་ལྷོ་	༄༅། །བསྐྱལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་བཀའ་སྒྲིལ་ཆོ་གང་དལ་དུ་བ་སོགས་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་འདྲ་མཚུངས་ཀྱང་ཡོད་པ་འོ། །བཤེས་སྤྱིངས་ལས། རུད་འགྲོའི་སྤྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིང་དང་བརྟེན་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱ་ཆོགས་སྟོང་། །ཞི་འགྱུར་དག་བ་སྤྱངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་འབྱུང་། །ཁ་ཅིག་ཟུ་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་དང་། །ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །	
ཐུ་ལྷོ་	དབང་མེད་གཞན་དག་རྟོག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྷགས་དང་ལྷགས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོ་ཆད་ནི། རུད་འགྲོ་མཆོག་རིང་བསྐྱལ་པ་འོ། །ཞེས་ཆོ་རིང་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་ཙམ་ཐུབ་ཅིང་ཐུང་བ་	
ཐུ་ལྷོ་	རེས་མེད་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ན། ད་ལྟ་མེ་ནང་དུ་མཛུབ་མོ་བཅུག་ནས་ཞག་རེར་སྔོད་པ་དང་། དགུན་གང་རྒྱང་འབྲུགས་སྤྱབས་སུ་གཅིར་བུར་སྔོད་པ་དང་། ཉིན་ཞག་ཁ་ཡར་བཟའ་	
ཐུ་ལྷོ་	བཏུང་མེད་པ་དང་། །ལུས་ལ་སྤྱང་བུ་དང་འབའ་འབུ་གིག་གིས་སོ་བཏབ་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་པར་དཀའ་ན་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་རུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཇི་ལྟར་བཟོད་སྟམ་དུ་ད་ལྟའི་རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་	
	འཛིགས་སྤྱག་གི་སྤྱོད་ཤས་དང་རེས་འབྱུང་དྲག་པོས་བསྐྱལ་ནས་དལ་འབྱོར་ལ་དོན་ཡོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དག་བའི་ལས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་	

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། །པས་ཁ་ཟས་ཉུང་ན་བཀའ་སྤྱོད་མེད་ཅིང་ཀུན་གྱིས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའོ། །ཡང་སྒོན་ལས་འཕྲུལ་རྒྱུན་གྱིས་འབྱུང་བཞི་འབྲུགས་པའི་ནད་གྱིས་བཏབ་ཆེ་ལུས་ལ་བྱུག་དུ་
ལྷང་ཞིང་ལུས་ཉམས། འདོད་པའི་བཟའ་བཏུང་དང་གཉིད་སོགས་ལ་སྤྱད་པའི་དབང་མེད། མི་འདོད་པའི་སྤྲོད་དང་དབྱུང་སོགས་བརྟེན་ཅིང་འཆི་བར་དོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོད། འཆི་བའི་ཆེ་སྤྲོད་དབྱུང་རིམ་འགོ་ཅི་བྱས་
ཀྱང་མ་ཡན་པར། སྤྱར་འབད་པས་བསྐྱབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དབང་ཐང་འཁོར་གྲོགས་ཐམས་ཅད་དང་ཡངས་ཤིང་སྤྱུག་པའི་ལུས་ཀྱང་བཞག་སྟེ་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུག་པོ་དང་བཅས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱུག་
བསྐྱེད་བཞི་པོ་དེ་སྤྱི་མཐུན་དུ་སྤྱོད་དགོས་པར་མ་ཟད་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་སྤྱི་མའི་སྤྱེ་རྒྱ་ན་འཆི་ལེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཞི་པོ་དེ་ཤས་ཆུང་བའི་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་དང་མངའ་ཐང་སོགས་ཆེ་འདིའི་བདེ་འབྱོར་སྤྱི་མོ་
བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ལུས་སྒོག་ཐེད་ལ་བོར་ནས་དགའ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད། ཆ་གང་བཀའ་སྤྱོད་སྒྲིམ་ནད་གཤོན་དག་ཇག་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྒྱུན་དང་འཕྲུལ་པའི་སྤྱུག་
བསྐྱེད། གཉིན་གྲོགས་འཁོར་འབངས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་དགའ་བདེ་སྤྱིད་པའི་དཔལ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད། མདོར་ན་འབྱོར་ལྷན་རྒྱུས་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཅི་ཅུམ་ཆེ་བ་ལྟར་དེ་དག་བསྐྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་

ཆེ་ལ། དབུལ་པོ་རྣམས་ཟས་གོས་སོགས་འདོད་པའི་ཡོ་བྱད་བཅའ་ཡང་མ་རྟེན་པས་ཐོང་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལྷན་སྟེ། སྐྱེ་རབས་ལས། གཅིག་ནི་བསྐྱེད་བའི་ཉོན་མོངས་དང་། །གཉིས་པ་འཆོལ་བའི་ག་ཐང་ངོ་། །སྤྱག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་ཡང་རུང་། །གང་ནའང་དགའ་བ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། མཆོག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། །ཐ་མ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་ལོ། །སྤྱག་བསྐལ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་འདི། །ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་གིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐལ་འདི་དག་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷ་མིན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། དེས་པར་ལྷའི་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་དཔལ་རྣམས་མཐོང་བའི་ཆེ་དེ་ལ་སྤྱག་དོག་པས་ཡིད་ལ་མི་བཟོད་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོ་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་དུས་དུས་ན་ལྷ་དང་འཐབ་པ་ལས་ལྷ་མིན་བསོད་ནམས་མཐུ་ཆུང་བའི། །གསོད་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉང་ལག་གཅོད་ཅིང་འབྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དྲག་པོ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཆེ་ལྷ་རྣམས་ནི་མགོ་དང་རྟེན་པ་མ་ཆད་ན་གནད་དུ་ཕོག་ཀྱང་སྤྱར་འཆོལ། ལྷ་མིན་རྣམས་ནི་མི་ལྟར་གནད་དུ་ཕོག་པ་ལས་འཆི་སྟེ། ཤི་བའི་གཟུགས་བརྟན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཀུན་སྒྲུང་ཞེས་པའི་མཆོལ་གར་བས་དམག་མ་ལོག་པའི་གོང་ནས་ཉེ་དུ་རྣམས་སྤྱང་ན་གྱིས་གདུང་བར་བཤའ་དེ་ཅིང་ལྷ་མིན་པ་ལ་ཆེར་ནག་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཆོས་ལ་མི་དགའ། འགའ་ཞིག་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

བརྒྱ་གྲིན་འཛིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ལས་གྱིད་བང་གིས་སྤྲུལ་ཡང་ས་སྟེང་ལྷུང་། །འཁོར་ལོས་སྤྲུལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྷ་
བསོད་ནམས་ཆེ་བ་རྣམས་གྱི་འདོད་ཡོན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་མཐོང་བ་ན། བསོད་ནམས་ཆུང་བ་རྣམས་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་སྤྲུལ་བཞོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐུ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་རྣམས་གནས་ནས་སྦྱོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་།
བྱུང་བར་ནི་རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི་པའི་རིགས་དང་། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་འཐབ་ཅིང་ཅོད་པ་དང་ལུས་མཆོན་གྱིས་གཙོད་པ་དང་དཔལ་བ་དང་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དཔལ་པོ་ཡོད་དོ། །གཉིས་
པ་ཁམས་གོང་མའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བསམ་པ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན། སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མངོན་གྱུར་བ་མེད་ཀྱང་འདྲུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་
གྱིས་མྱོས་པར་གྱུར་པས་སོ་སྦྱོས་རྣམས་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མུང་བའི་རོ་མུང་ཅན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་འབྲལ་མི་མོད་བཞིན། དེ་དག་རང་གི་ཉིང་འཛིན་ཉམས་ནས་འཆི་བའང་ཡོད་
དོ། །སྦྱོས་སུ་དེར་གནས་གྱི་སོ་སྦྱོས་རྣམས་སྟོན་ལས་གྱི་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན་ནམ་མཁའ་འཕང་བའི་མདའ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་འདོད་པའི་ཁམས་ནས་ངན་སོང་སོགས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ལྷ་ཡུལ་འདོད་

འཇུག་དགོས་ཏེ། གྲོང་གསལ་ལས། ལུང་སྟོང་གངས་ཁྲོད་རི་ཅི་དུར་ཁྲོད་དམ། །ཤིན་ཏུ་དབེན་པ་དྲངས་ཤིང་མཐོ་བའི་སར། །སྐལ་ལྷན་སྐྱེས་བུའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དབེན་ཞིང་ཉམས་
 དགའི་གནས་སུ་མཐོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོ་བྱད་རང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བོགས་འདོན་གྱི་མཚན་ལྷན་གྱི་གོགས་བྱུང་པར་ཅན་དང་། གསང་སྒྲགས་གྱི་སྐྱབ་རྒྱས་རྣམས་དང་། མཉེས་པའི་ཡོ་བྱད་མཚོད་གཏོར་གྱི་རྒྱས་
 དང་མཐུལ་རྣམས་དང་། མཚོན་པའི་ཡོ་བྱད་སྐྱ་གསུང་བྲགས་རྟེན་གྱི་རིགས་སོགས་དང་། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལོག་འཚོས་མ་སྐྱགས་པའི་ཟས་གོས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བ་རྣམས་དང་། མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་ནད་གསོ་བའི་
 སྐྱན་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཉི་བར་བསགས་ཏེ་ཚགས་སུ་ཚུད་པར་བྱ་དགོས། དེ་ནས་ལུས་ངལ་དུ་བ་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉམས་འབོལ་གྱི་བདེ་བའི་གདན་ཆའམ་སྟན་ལ་རྒྱང་སེམས་ཞི་བྱིར་ལུས་རྣམ་
 སྐྱང་ཚོས་བདུན་དང་ལྷན་པས་གནས་པའམ་བསྐྱད་པར་བྱས་ཏེ། སྐྱབ་པ་པོའི་འདོད་དོན་ཉི་བར་གཏོད་ཅིང་མི་འདོད་པ་རིང་དུ་བྱེད་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཚུངས་པའི་བྱན་མིན་གྱི་སྒོན་འགྲོའི་ཉམས་
 ལེན་མཐའ་དག་མདོ་དོན་གནད་གྱི་གཟེར་བུ་ལྟའི་ཁོངས་སུ་བྲིལ་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྩམ་སྟེ་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམ་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ། ཉམས་

ཀློང་ལྟོ་
ལྟོ་ལྟོ་
ལྟོ་ལྟོ་
ལྟོ་ལྟོ་

༡༡། །སྒྲེ་གདན་དང་། གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་བདར་བསྐྱེའི་གདན་གྱི་སྒྲེང་ཉིད་དུ། རོ་བོ་རང་ལ་ཚོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་བྱུགས་སྐྱབ་ཀྱི་བྲིད་དང་ཀ་དག་ལམ་
བྲིད་ཀྱི་དུས་ལྟ་བུར་གསལ་བ་བྱུགས་སྐྱབ་བདག་བསྐྱེད་སྐབས་ལྟར་གྲུ་རུང་ག་པོ་ཅུལ་གྱི་སྐྱ་ཞལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནས་ལོ་ག་གི་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མས་དབེན་པའི་གསལ་བ་བཀྲག་མདངས་དང་ལྟན་པ། རྣམ་
སྒྲིན་གྱི་དངོས་པོ་གྲུ་ལོ་མ་པར་བཅུ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཟི་མདངས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་གཟི་བྱིན་གྱི་མདངས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་ལྟན་པའི་སྐྱ་ཅན་རུས་པའི་རྒྱ་དུག་དང་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱ་སྐྱལ་གྱི་གདུ་བུས་བརྒྱན་པ་གར་དགའི་
ཉམས་ཅན་ཟེ་འོག་གི་བེར་དམར་སྐྱག་ལྟུང་རིང་གི་མཛེས་པའི་ན་བཟའ་སྐྱ་ལ་གསོལ་ཞིང་། བྱུགས་ཀྱིས་རང་གཞན་ལ་བཅུ་བས་དགོངས་ཏེ་དབྱེས་པའི་རྟགས་སུ་རང་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་འཇུམ་བག་གི་ཉམས་ཀྱི་མདངས་
ཅན་དང་ལྟན་པར་བཞུགས་པར་བསམ། ཡང་ན་དགོངས་ཟང་གི་བྲིད་ཀྱི་དུས་སུ་ནང་སྐྱབ་སྒྲ་མ་རིག་འཛིན་གདུང་སྐྱབ་ཀྱི་ལས་བྱང་ལྟར་རྣམ་པ་ཨོ་རྒྱན་ཟེ་ཏོར་མའི་སྐྱ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་སྐར་ལྟར་
གསལ། ཕྱི་སྐྱབ་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ལ་སྐབས་དེའི་ལས་བྱང་ལྟར་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱ་ཞལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོགས་སྐར་ལྟར་གསལ་ལོ། །སྒྲ་མའི་མདུན་གྱི་ཚུར་ཐད་རང་གི་

ཕར་ཐད་གི་ཤར་ཕྱོགས་མདུན་གི་ནམ་མཁར་ཡལ་ག་རྒྱ་ཆེ་བ་པར་འདབ་མ་ཐ་གུར་རྒྱས་པའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་བྲི་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་བྲི་ཕྱན་དུ་མའི་ཚོགས་གསལ་བ་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུ་མེད་གི་ལ་རྣམ་གཟིགས་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་རིགས་ལྷ་ཡུམ་ལྷའི་ཚོགས་ཏེ་ཡི་དམ་ཞི་བའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་རང་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ནས་བཞུགས་པར་གསལ། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་མེ་རི་མེ་དབུང་གི་དབུས་རུ་ཏུ་ཕོ་མོ་བསྟོལ་བའི་གདན་གི་སྟེང་དུ་བཀའ་ལྟར་གཤེན་གསུམ་སོགས་ཡི་དམ་བྲོ་བོའི་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱན་གསལ། དེ་ལྷ་བུའི་ཞི་བྲོའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཀྱང་རང་རང་བསྐྱེད་ཚོག་བཞིན་ཞལ་ཕྱག་རྒྱན་ཕྱག་མཆོན་སོགས་ཁ་དོག་ལྷར་གསལ་ཞེས་པ་མང་ཆོག་ཡིན་པས། ཁ་དོག་ལྷ་འམ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་གསལ་བ་སྟེ་ནག་ལོག་ལྷན་པའི་ཚོགས་དབྱིས་ནས་འབྱིན་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་ཟེར་བརྒྱ་ཕྱག་གི་ས་ལྷག་པར་བསམ། ལྷོ་ཕྱོགས་གི་ཡལ་ག་རྒྱས་པ་པར་འདའི་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྟེང་ཁར། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབསྐྱེགས་བམ་ཡི་གོའི་རྣམ་པ་ཅན་གི་མདོ་རྒྱད་གི་ཚོས་གི་རང་སྒྲ་ལྷང་ལྷང་ཕྱོགས་པ་ཅན་དུ་ཐེག་པ་རིམ་དགུས་བསྐྱས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་ལུས་པ་མེད་པར་འདུས་ཤིང་རྫོགས་པར་བསམ། རུབ་ཕྱོགས་གི་ཡལ་ག་པར་འདའི་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྟེང་དུ། ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

༡༡། །འཕགས་པའི་ཚོགས། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་བྱམས་པ་སོགས་ཉི་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཐེག་ཆེན་དག་འདུན་དང་། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་སོགས་དབྱ་བཅོམ་པའི་འཕགས་པའི་དག་འདུན་ཉི་པསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཞལ་བྱོགས་ཏེ་བཞུགས་པར་བསམ། བྱང་སྟོགས་ཀྱི་ཡལ་ག་རྒྱས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཁར་རྩ་ཏྲ་དབྱ་བགོགས་བསྐྱེད་ཉི་ལྔའི་གདན་དུ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུན་བསལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་ཡི་ཆོས་སྦྱང་བའི་སྤྱང་མ་ཡབ་ཡུམ་སྤྲུལ་གསུམ། མགོན་པོ་སྟེ་ལྷ། ལྷ་མོ་སྟེ་ལྷ་སོགས་དང་། བཀའ་སྤྱང་རག་གདོང་མ་སྤྲུལ་སྤྱང་ཨེ་གཙུག་ཉི་ལྔའི་སྤྲུལ་འཕོར་ཆོགས་ཡང་གཡོག་དང་བཅས་པ་གཏོར་སྤྱང་དམ་ཅན་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས། དམ་ཅན་རྟོག་ལེགས་དམ་ཅན་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་དམ་ཅན་སྦྱང་དཔོན་དབྱ་ལྷ་སྟེ་གཏོར་གྱི་སྤྱང་མ་སྟེ་བཞི་དང་བཅས་པའི་དམ་ཅན་སྤྱང་མའི་ཆོགས་རྣམས་གསལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བྱིན་དག་ཉི་ལྔའི་འཆོ་སེལ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་སྤྱད་པས་བཅོལ་བའི་བཀའ་ལ་ཉན་ཞིང་། མངག་པའི་ལས་བྱེད་པའི་གྲོགས་དན་སྐྱབ་པའི་ཕོ་ཉར་བསྟེན་པར་བྱ་བསམ་སྟེ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །སྐྱབས་དེ་དག་གི་མདུན་ངོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བདག་དང་བདག་གི་གཡས་སུ་ཡ། གཡོན་དུ་མ། མདུན་དུ་དབྱ་རྒྱབ་ཏུ་གཉན་བཤེས་སོགས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཅན་གྱི་རིགས་དུག་

ཐུ་བུ་
ལྟོ་
ལྟོ་
ལྟོ་
ལྟོ་

༡༡། །ལྟོ་པའི་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ག་སུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་སྲིད་ཞིའི་སྐྱལ་བསྐྱེད་ལས་སྐྱབས་མགོན་དུ་བྱེད་བསྐྱེད་པས་བྱེད་ཀྱི་ལྟོ་སྐྱེད་ཀྱིས་བདག་ག་ཞན་ཀྱི་ལས་ཉོན་དང་སྐྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕ་བ་
ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེད་པ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ངན་ཀྱན་ཕ་བ་ཆད་པའི་སྐྱོང་པོ་འགྲེལ་བ་བཞིན་སྐྱེད་པ་དང་དེ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་གཅིག་ཆོག་སྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་
བྱེད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ཁམས་སུ་སང་རུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ་ཅིག་ཅིས་སྐྱབས་སུ་བསྐྱེད་པའོ། །བདག་དང་འགྲོ་བུ་གིས་བསྐྱེད་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་དེང་ནས་ནམ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱབས་འོག་ནས་མི་འདོར་བར་གཟིགས་སུ་གསོལ་ཞེས་སྐྱབས་གནས་སྐྱི་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་
བྱེད་ཐུག་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལ། ས་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་ཞིང་མཆོག་ཐུན་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་བསྐྱེད་པའི་གནས་གཅིག་ཤུར་གྱུར་པའི་དབུས་ཀྱི་སྤྲ་མ་རྣམས་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་སྤྲ་སྐྱབ་ལྟར་
སྐྱོམ་པའི་སྤྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱབས་སྐྱོན་པ་པོར་བབྱུང་སྟེ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་སྐྱམ་མོ། །གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལས་བཞིའི་མཛད་སྤོན་གང་གིས་འདུལ་བའི་མཛད་འཕྲིན་དེ། ཏྲག་བྱུང་ལྟར་གྱུར་དུ་བསྐྱེད་ནས་འགྲོ་བའི་

ཁམས་དབང་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དངོས་བརྒྱད་གང་ཅུང་དུ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྤངས་ཏྲེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་སྐྱབ་པའི་ལོ་ལྷན་པར་མཛད་པའི་ཤར་འདབ་ཀྱི་སྤྲོད་ན་བཞུགས་པའི་ཡི་དམ་ལྟ་
 ཆོག་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བདག་གཞན་སྤྲོད་ཞིའི་འཛིགས་པ་སེལ་བའི་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོར་བཟུང་སྟེ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་སྟུམ་མོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱོན་པའི་མདོ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་
 སྤངས་ཏྲེགས་ཀྱི་འགོག་ལམ་ཀྱན་སྐྱོད་དང་དཔེ་ཆར་ཤར་ཞིང་སྐྱུལ་པའི་ཡི་གེ་འབྲུ་མའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་འཛོམས་པར་མཛད་པའི་སྟོ་འདབ་ཀྱི་སྤྲོད་ན་བཞུགས་པའི་འགོག་
 ལམ་གྲེགས་བམ་རྣམ་ཅན་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི་སྟུམ། ཐུགས་ཐུགས་རྗེ་འམ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་དམིགས་ཏེ་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་འདོད་
 དོན་ཕྲལ་ཡུན་དུ་ཕན་བདེའི་སྟོབས་རྒྱ་ཆེན་སྐྱབ་པར་མཛད་པའི་མཛད་སྤོན་ཅན་ཀྱི་སར་གནས་ཀྱི་བྱང་འཕགས་དངོས་སམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཅན་དུ་སྐྱུལ་པར་བྱས་པའི་རུབ་སྟོགས་ཀྱི་པད་འདབ་དུ་བཞུགས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་སྐྱོ་གྲོགས་སུ་བསྟེན་སྟུམ་པའི་སྐྱབས་སུ་མཆི་སྟུམ་མོ། །སྐྱབས་འོག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ས་ལམ་ཀྱི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བསལ་ཞིང་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་བྱང་

ལྟུང་ལྟུང་
ལྟུང་ལྟུང་
ལྟུང་ལྟུང་
ལྟུང་ལྟུང་

༡། །སེམས་རྣམས་ཚས་སྦྱོང་དམ་ཅན་དྲག་པོའི་ཚུལ་འཛིགས་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྦྱར་སྟོན་པའི་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་པད་འདབ་ལ་བཞུགས་པའི་ཚས་སྦྱོང་དམ་ཅན་ལ་རི་མི་དྲུང་ཆུབ་སྟོང་པོར་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྦྱབས་སྦྱབ་པའི་
བར་ཆད་སྦྱང་བའི་སྦྱང་མར་བབྱང་སྟེ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ་སྟུམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱབས་ཡུལ་སོ་སོར་དམིགས་ཏེ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྦྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། བསྐྱ་བ་ལས་བྱང་བ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་
ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་སྦྱབས་སྟོན་པ་པོར་བསྟེན་པར་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་གྱིས་སྦྱབ་པའི་བྱ་བ་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་དང་། སྦྱབས་དངོས་བྱང་
འདས་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱ་བར་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དམ་ཚས་མདོ་སྟེ་ཉན་པ་དང་། དེ་ཡི་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟོག་པའི་ཐབས་དེ་འཚོལ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཐར་ལམ་ལ་
ཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་གྲོགས་སུ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཐར་འདོད་རྣམས་དང་སྦྱོད་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོབ་པ་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་དབང་པོ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྦྱེས་པའི་ཡུལ་ལས་ཕྱིར་བཞེས་ག་
སྟེ་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམ་པ། སངས་རྒྱས་གྱིས་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞིའི་སྟོམ་པ་ཅི་རུས་སུ་ལེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་བརྩེ་བ་གཞོད་སེམས་སྦྱོང་བ། ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་སོ་སོར་དགོན་མཚག་མཚད་པ་ལ་བརྩོན་

པ་རྣམས་སོ། །མན་ངག་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དགག་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་
 སྐྱབས་སུ་བབུང་ནས་སྐྱབས་སུ་མི་བསྟེན། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆོ་མི་བྱེད། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གྲོགས་སུ་སྟེགས་ཅན་ནམ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་སངས་རྒྱལ་དང་ཆོས་ལ་མི་དད་
 པའི་གང་ཟག་བསམ་སྦྱོར་མཐུན་པའི་གྲོགས་སུ་མི་བསྟེན་པ་དང་གསུམ་མོ། །བསྐྱབ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་བཀྱར་སྟེ་དང་ཐུག་མཆོད་བྱེད་པ། ཆོས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གསུང་རབ་སྟེགས་བམ་ལ་མ་གུས་པ་སྤངས་ཏེ་མཆོད་པ་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཚུ་ལ་བྲིམས་འཆལ་བའི་གང་ཟག་ལ་འང་སྦྱོན་མི་སྦྱོང་བར་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དངོས་གྱི་
 འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་གུས་མཆོད་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོར་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་ཡང་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། ལེགས་ཆོགས་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མཐོང་ནས་
 བཀའ་དྲིན་གཞོ་སྦྱིར་དུ་ཅི་ཟ་ཅི་འབྱུང་གི་སྤྱད་གྱིས་མཆོད་པ་སོགས་མཆོད་པ་ལ་འབད་པ། བརྩེ་བའི་སེམས་གྱིས་གཞན་དག་ཡང་ཡང་སྦྱོབ་ལ་འབད་པ། འགལ་རྒྱུན་མི་མཐུན་པའི་ན་ཆ་སོགས་རྒྱུན་ངན་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་

ཕྱུ་རྒྱུ་
ལྟོ་
ལྟོ་
ལྟོ་
ལྟོ་

༡༡། །པའི་སྒོ་འབྱུང་བར་མ་ཟད་དགའ་སྒོའི་སྒོ་རང་གིས་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྒྲུབ་གི་སྒྲིགས་རིས་སུ་ཆད་པ་དེ་ལྟ་ན་དག་གཉེན་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་བརྩེའི་སེམས་འབྱུང་བའི་གོགས་ཆེན་པོར་
གྱུར་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གཉེན་ལ་བརྩེ་བའང་འདོད་ཆགས་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་སྟིང་རྗེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་བྱམས་སྟིང་རྗེ་མཆོན་ཉིད་པ་སྦྱེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་གི་དབང་གིས་སྒྲིགས་རིས་སུ་བཅད་
པའི་ཉེ་རིང་དང་བུལ་བའི་བཏང་སྟོམས་པའི་སྒོ་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྦྱེ་དགོས། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་སྒོ་དེ་བསྦྱེད་ཐབས་སུ། ཐོག་མར་དག་གཉེན་གང་ཡང་མིན་པའི་བར་མའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ་ཆོ་འདིར་བདག་ལ་
གཞོད་པ་དང་ཕན་པ་བྱས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་ཆོ་རབས་སྒྲུ་མ་རྣམས་སུ་འདིས་བདག་གི་དག་བྱས་ཏེ་གཞོད་པ་དུ་མ་བྱས་པ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་དོ་བསམ་པས་དེ་ལ་ཡིད་མི་དགའ་ཞིང་མི་འདོད་པ་སྦྱེས་པ་དེའི་ཆོ་ན་ཡང་
འདིས་བདག་ལ་དེ་ལྟར་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་མི་འདོད་པ་སྦྱེ་མི་རིགས་ཏེ། འདིས་ཆོ་སྟོན་རྣམས་སུ་རང་གི་གཉེན་དུ་གྱུར་ནས་བདག་ལ་ཕན་པ་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསྐྱབས་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་བསམ་
སྟེ་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་བསྐྱོག་སྟེ་དགའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད། ཡང་དེ་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱི་སྒོ་འབྱུང་ན་ཡང་དག་གྱུར་ཏེ་གཞོད་པ་བྱས་པ་སོགས་བསམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕན་གཞོད་སྟེ་ལ་མར་བྱས་པ་ལ་བསམ་ནས་དེ་ལ་ཆགས་

སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་བཀག་སྟེ་སྟོམས་པའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལ་སྟོམས་པ་ན་དེ་བཞིན་དུ་བར་མའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲོ་སྒྱུར་ས། དེ་ནས་རང་གི་དབང་དང་གཉེན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཕན་གཞོན་ཙམ་བྱས་པ་རྒྱ་མཚན་
བྱས་ཏེ་ཆགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་རྣམས་སུ་དབང་འདིས་ཕན་བཏགས་ཚུལ་གཉེན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞོན་བྱངས་མེད་བསྐྱལ་ཚུལ་རྣམས་ལ་བསམ་སྟེ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ནས་མཐར་གཉེན་གྱི་ཅ་
བ་དེ་ལྟའི་མ་དང་། དབང་འདི་གཙོ་བོ་གཉིས་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་འབྱོར་བ་ན་སེམས་སྟོམས་པའི་ཚད་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རིས་མེད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ཞིག་འབྱུང་། དེས་སེམས་ཅན་ལ་སྟོགས་རིས་སུ་བཅད་པའི་ཆགས་
སྒྲུབ་མངོན་གྱུར་པ་སེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རིས་དོན་བྱེད། རིས་དོན་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་ནའང་། སེམས་ཅན་རིས་མེད་ཀྱི་དོན་བྱེད་འདོད་འབྱུང་དཀའ་བས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅན་གཉེན་དུ་མཐོང་བའི་ཡིད་
འོང་གི་སྒྲོ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་སྐྱབ་དགོས། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱུང་པར་མེད་པར་རང་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་གཉེན་དུ་ཤེས་དགོས། དེའི་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བདག་ལ་ཆོས་སྟོགས་ཀྱི་ཕན་པ་བསྐྱབ་པའི་
ཉེན་ཡིན་ཏེ་བདག་གི་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོའི་རྒྱའི་དགོ་ཅ་ཚུལ་བྲིམས་སྦྱོན་པ་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་བདག་རྟོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་། མངོན་མཐོ་ཐོབ་བཞིན་པའི་སྐབས་

ལྷན་སྐྱེས་པ་	༄༅། །སྤྱའང་ལུས་སྒོག་ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པའང་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ག་སྟག་ཡིན། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་གི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་རྒྱ་བུམས་སྟོང་རྗེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པར་ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མདོར་ན་རང་ལ་ད་ལྟ་ཐོབ་ཟིན་པ་དང་འཐོབ་འགྱུར་གྱི་ཕན་བདེ་ཆེ་སྤྱ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལུགས་སུ་ཡང་ཕན་པ་བསྐྱབ་པའི་གཉེན་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ལ་འཛོག་ན་ཕ་མ་ལས་ལྷག་པའི་གཉེན་མེད་པས། དེ་དང་བསྐྱེན་ནའང་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བདག་གི་གཉེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་མ་བུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དཔེར་ན་ལོ་སྤྱ་མ་དང་ལྷ་བ་སྤྱ་མ་རྣམས་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་ལོ་ཕྱི་མ་དང་ལྷ་བ་ཕྱི་མའི་དུས་རྣམས་སུ་སྤྱ་མ་དག་གི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་འདི་བྱས་སོ། །བདེ་སྟག་འདི་ཕྱོང་ངོ་སྟམ་ནས་དྲན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་དེ་འདྲ་དྲན་པའི་དྲན་པ་འབྱུང་བ་དེ་སྤྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་དེ་འདྲ་ཕྱོང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་བཞིན་རང་ཉིད་སྐྱེས་ཙམ་ནས་རང་གི་མ་དེ་ཉིད་བདག་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པ་བོ་ཡིན་ལོ་སྤྱ་མ་ནས་དེ་ལ་སྐྱབས་འཆོལ་བ་དང་། མ་ཕྱོགས་དེར་ཟས་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་འོ་ཞོ་རུ་བ་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཐ་ན་བེའུ་ཚུན་ལ་ཡོད་	
ལྷན་སྐྱེས་པ་		59
ལྷན་སྐྱེས་པ་		

པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ཡང་བྲལ། སྒྲིག་པའི་ལས་ཀྱིས་གོམ་སྟབས་ནི་མི་བརྟན། ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སྒྲིམ། ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་སྦྱང་ལ་ཁད་དུ་ཉེ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་རང་དགར་བོར་ནས་རང་མགོ་
འཕྲོན་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་ལས་མ་རུང་བ་བསམ་མེད་ཀྱི་གང་ཟག་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་ངེས་སམ་སྟམ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་མ་ཡིན་མིན་དྲིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་མི་འབྱེད་པར་མ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྟག་ཡིན་ན་
སེམས་ཅན་དེ་འགར་དྲིན་ལན་གཞོ་ཞིང་དེ་འགར་མི་གཞོ་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ངེས་བྱེད་མི་ངེགས་པས་བྱད་མེད་ཀྱི་དྲིན་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དྲིན་ལན་གཞོའི་སྟམ་པས་དྲིན་ལན་གཞོ་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་ལྟན་དུ་གར་བའི་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱཆོགས་དེ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲོ་དངོས་བྱམས་དང་སྒྲིང་རྩེ་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་བྱེར་བའི་བསམ་པ་སྦྱང་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་དྲིན་བཟོ་ཐབས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདེ་དག་དེ་སྦྱབ་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་སྟག་བསྐྱལ་དེ་བསལ་ལ་བཞོན་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་དུ་ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་
མངོན་མཐོའི་བདེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་མངོན་མཐོའི་བདེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་དང་ལྟན་པར་ཤོག་སྟམ་པ་དང་། ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་

༡༡། །འདུག་གོ་སྒྲམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ཡང་ཡང་སྦྱངས། དེ་སྦྱངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དང་། བདེ་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་རུས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སྒྲམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མན་ངག་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་
བརྒྱད་པའི་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ལྡན་ཞེས་རྒྱ་འབྲས་བྱང་བདུན་ལ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་མར་གཤམ་པ་ནས་རང་འབྲས་སྒྲ་མེད་བར་རྒྱ་བདུན་དྲིན་དྲན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་འབྲས་བུ་བདུན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་
བདུན་ལྡན་གྱིས་སེམས་སྦྱོང་ཚུལ་ཞིག་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱི་མན་ངག་བཞིན་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྗེ་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་གཅིག་དང་མན་ངག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
གཉིས་གཞུང་འདིས་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བརྗེ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཁོངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་རང་ཉིད་གཅིས་པར་བབྱང་བ་གཞོད་པ་དུ་མའི་འབྱང་སྒོ་དང་།
གཞན་གཅིས་པར་བབྱང་བ་ནི་འཕྲལ་ཡུན་ཀུན་དུ་ཕན་བདེའི་རྒྱ་གཅིག་ཤུར་མཐོང་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་སྤྱད་དུ་བདག་གིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་རྒྱ་དགོ་བ་དང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་།

སྐྱེལ་གྱི་དགའ་གནོད་བསྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་དབང་གིས་ངས་འདི་ལ་ཕན་མི་འདོག་གོ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་པར་དམ་བཅའ་བ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དང་བཞིའོ། །ཆེ་རབས་གཞན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་བརྒྱད་ནི། བཀ་ཆོས་བཞི་སྤང་བ་དཀར་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །འཇུག་སྒོམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྩ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་ཉིས་བྱས་སྤྱ་བ་ཞེ་དུག་སོགས་དང་། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ། ཕྱིན་དུག་བསྐྱ་དངོས་བཞི་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགག་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་དྲན་ཤེས་གྱི་འཇུག་པ་སྒྲིམས་ཏེ་སྤང་སྤང་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས་སོ། །སྦྱིར་སྐྱབས་སེམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་རྒྱུན་དུ་འབད་བ་གཞིར་བཅས་ཁྲིད་གྱི་དུས་སུ་འང་གལ་ཆེ་བར་བྱས་ནས་འབད་དགོས་ཏེ། གཞུང་ལས་༥ དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་ཡི། ཞག་གསུམ་ལྟུང་པ་དུན་གྱི་བར། དེམ་པར་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆེད་དུ་གཉིར་བྱ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པའི་དངོས་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། དངོས་གཞིའི་དུས་གྱི་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་ཅན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན། དངོས་གཞིའི་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་མི་གྱུར་ནི། སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་རང་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ལ་རག་ལས། སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་

ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ལྷོ་

༡། །བཅུ་ཡོད་པ། མཐའ་སྒོར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་དང་ལྷན་པ། སྤྱིད་དུ་གྲོང་བྱེད་བལྟ་ན་སྤྱག་པ་ལས་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་ལྷར་འཕགས་པ། གཞལ་མེད་ཁང་དེ་ལ་བ་གམ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་དང་ལྷན་པ། བ་གམ་
རེ་རེ་ནང་ན་ཁང་བརྩེགས་བརྒྱ་བརྒྱ། དེ་རེ་རེ་ནང་དུ་ཁང་མིག་བདུན་བདུན་ཡོད་པ། དེ་རེ་རེ་ནང་ན་ལྷའི་བྱ་མོ་བདུན་བདུན་གནས་པ། དེ་རེ་རེ་ལ་གཡོག་མོ་བདུན་བདུན་དང་ལྷན་པ། སྤོ་བྱང་དེའི་ལའོར་ན་ལྷའི་སྤོ་
བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པ་བ་གམ་དང་ཁང་བརྩེགས་བསིལ་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་བ། འབབ་འཛེགས་ཀྱི་སྟེགས་བུ་སྒྲར་ཁུང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུབ་ཅན་སོགས་དང་ལྷན་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་མས་བསྒྲོར་བ་ཡིན་ནོ། །གྲོང་
བྱེད་བལྟ་ན་སྤྱག་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ན་གིང་རྟ་དང་མེ་རྟོག་དང་རྫིང་བུ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས་གིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚལ། ལྷོ་ཕྱོགས་ལྷ་རྣམས་དེར་ལྷགས་པ་ན་སེམས་འབྱུགས་པ་དང་མཚོན་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་
རྩུབ་འགྱུར་ཅན་གྱི་ཚལ། རུབ་ཕྱོགས་ན་ལྷའི་བྱ་བྱ་མོ་དག་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྟོན་ཅིང་ཕན་ཚུན་འདྲེས་པ་ན་འདྲེས་པའི་ཚལ། བྱང་ཕྱོགས་ལྷ་རྣམས་དེར་ལྷགས་པ་ན་སེམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་དགའ་བའི་ཚལ་སྟེ་
ཕྱོགས་བཞིར་ཚལ་བཞིས་བརྒྱན་པ། ཚལ་དེ་བཞིའི་དབྱིབས་ནི་གྲུབ་ཞི་པ། རོས་ཚད་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་རེ་ཡོད་པ། མཐའ་སྒོར་དཔག་ཚད་སྟོང་དང་ལྷན་པ། ཚལ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་རོལ་རྣམས་སུ་དཔག་ཚད་

མཐོ་བའི་ར་བས་བསྐྱོར་བ། དེའི་ཅིག་སྐྱབས་མདའ་ཡབ་ཟམ་པ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་གྲུབ་པ་ཅན། ཚལ་བཞི་པོ་དེའི་སྤྱི་རོལ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུས་བཅད་མཚམས་ཀྱི་ཤར་ལྷོ་རྒྱབ་བྱང་ནམས་སུ་རིམ་བཞིན་གཤིང་རྩ་སྣ་
 ཚོགས་ཀྱིས། རྩུབ་འབྱུང་ཅན་གྱི་འདྲེས་པའི་ས། དགའ་བའི་ས་ནམས་དབྱིབས་ཚད་ར་བ་བཅས་སྒར་ཚལ་བསྟན་པ་ནམས་དང་འདྲ་བར་ཡོད་པ། གྲོང་བྱིར་བལྟ་ན་སྤྱག་གི་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་ལྷ་ནམས་དབྱུང་ལྷ་བ་
 བཞིར་འདོད་ཡོན་ལ་སྒྲིད་ཅིང་བརྩེ་བའི་གནས་ཡོངས་འདུས་ས་རྫོལ་གྱི་ལྷོན་གཤིང་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བ་སར་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་བྱུག་པ། གྲེན་དུ་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་སྟེས་པ། ཡལ་ག་ནམས་ཀྱང་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུའི་རྒྱ་བྱོན་
 འགོབས་པ། དེར་བྱི་བཟང་རྟག་པར་འབྱུང་བས་རྒྱུ་ཆེར་རྒྱ་ཆེ་དཔག་ཚད་བརྒྱར་བྱུབ་པ་རྒྱན་མར་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུར་བྱུབ་པ། དེའི་སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་ན་གོས་དང་བས་དང་བཏུང་བ་དང་རྒྱན་དང་བཞོན་པ་དང་སྤྱ་གར་
 སོགས་འབྱུང་བའི་ལྷོན་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་གོས་འབྱུང་བའི་ལྷོན་པ་ལས་བལྟ་ལི་ག་སོགས་གོས་པར་འཛོལ་མ་སྤྱོན་པར་ཚུར་ཡལ་ག་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ། བས་འབྱུང་བའི་གཤིང་ལས་བདུད་ཅིའི་བས་རོ་རུས་ལུན་ཚོགས་
 དང་། ཁ་དོག་དགར་སེར་དམར་ལྷང་ཅན་སོགས་འབྱུང་བ། བཏུང་བ་འབྱུང་བའི་གཤིང་ལས་འབྲས་ཆང་རྒྱན་ཆང་སོགས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ། བཞོན་པ་འབྱུང་བའི་གཤིང་ལས་གཤིང་རྩ་སྤང་པོ་སོགས་འབྱུང་བ། སྤྱ་འབྱུང་གཤིང་ལས་

ལྷ་ལྷོ་	༣༡། །སྤྱ་སྟན་པ་དང་སྤྱ་སྟན་པའི་རོལ་མོ་དུ་མ་འབྱུང་བ། གྲོང་ཁྱིམ་བལྟ་ན་སྤྱག་གི་ལྟོ་ནུབ་གྱི་མཚམས་སུ་ཆོས་བཟང་ལྟའི་འདུན་ས་གཞལ་མེད་ཁང་པ་སྤྱིད་ཞིང་རྣམས་སུ་དཔག་ཚད་སྤྱམ་བརྒྱ་རེ་དང་ལྟན་པ། བལྟ་ན་སྤྱག་ལས་གྱེན་དུ་འཕགས་པ། འོག་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྡན་ལས་གྲུབ་པ། སྟེང་ན་རྒྱ་ཕིབས་དང་ཤེལ་གྱི་འགོབས་གདུང་གིས་བཀའ་པ། དབུས་སུ་བྱུར་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཀ་བ་དེས་ཀྱང་འགོབས་གདུང་བཏེགས་པའི་ཚུལ་ཅན་དུ་སྒྲུང་ནའང་། ཀ་ཅེ་དང་འགོབས་གདུང་བར་སྤྱའི་ཅེ་མོ་ཅམ་གྱིས་མ་རེག་པ། དེའི་རྩར་ལྟ་དབང་གི་བྲི་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཐའ་སྒྲོར་ཉེ་དབང་གི་བྲི་དང་བཅས་པ་དེར་ཆོས་བཙོ་ལྟ་དང་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་ལ་ལྟ་རྣམས་འཆོགས་ནས་འཛམ་གླིང་གི་མི་ཡུལ་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་དང་། ས་མ་ལྟ་བུའི་རིགས་གྱི་གྲན་རབས་ལ་བཀྱར་བ་སོགས་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྦྱོང་པ་བྱེད་ན་དུས་དེར་ལྟ་རྣམས་གྱིས་དེ་དག་ལ་བདེན་པའི་སྦྱོན་ཆོག་བཅས་ཤིས་པ་བརྗོད། དེ་ལས་ལོག་པར་སྦྱོང་ན་བཀྱ་མི་ཤིས་པའི་དམོད་པ་བོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་གནས་སོ། །གཞན་རི་རབ་གྱི་སྟེང་གི་ལྟ་གནས་དེ་དག་ཏུ་བྱུས་གྱི་རྫིང་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱང་བ་ལྟའི་རྩ་བོ་ཆོས་ཆོས་གྱི་དབྱངས་སྒྲོགས་པ་སོགས་མཆོད་རྟེན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གང་བར་ཡོད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པའི་རི་རབ་དེ་ནི། རི་གླིང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་	79
ལྷ་ལྷོ་		
ལྷ་ལྷོ་		
ལྷ་ལྷོ་		

གཞོན་པའི་ཟླ་ལ་ཆེ་བའི་གཟི་བུ་དང་ལྷན་ཞིང་། གཞན་གྱི་རི་སྒྲིང་གང་གིས་ཚུར་མཚོན་ཞིང་འགྲན་མི་བཟོད་པས་འགྱིང་བཀ་ཅན་ནམ་ཁྱད་འཕགས་གྱི་ཚོས་དང་ལྷན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་རི་བར་དེའི་ཕྱི་རྒྱུ་དུ་སྒྲར་ལྷར་
 ཚུའི་ཁམས་འབྱིང་རྒྱུ་གིས་སྒྲུབ་དེ་ཕྱོགས་སུ་བཞི་འཁོར་བ་ལས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་རི་མ་བཞིན་བྲེན་དུ་བྲེ་བཅུག་པ་ལྟར་ཆགས་ཏེ་མཚོ་ནང་དུ་མར་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲིར་རྒྱབ་པ་རི་རབ་དང་འདྲ་བ་ལ་མཚོ་ཁར་བྲོན་པ་
 ཡན་གྱི་རི་ཚད་རྣམས་རི་ནང་མ་རྣམས་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱེད་སྐྱེད་གྱིས་བྲི་བ་རྒྱ་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའང་གསེར་རི་དང་པོ་རིའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བྲག་རི་གཉའ་ཤིང་འཛིན་དབྱིབས་ཅན་ཡོད་པའི་རི་གཉའ་ཤིང་འཛིན་
 གྱི་མཐོ་དམན་ལ་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་ཟུཀར་འཕགས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ། རི་དེའི་ཕྱོགས་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་འབུམ་བྲག་གསུམ་དང་ཁྲི་བྲག་གཉིས་ཡོད་པ་མཐའ་རྒྱུ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཅིག་འབུམ་ཐེར་
 གཉིས་ཁྲི་བྲག་བརྒྱད་ཡོད་པ། གསེར་རི་གཉིས་པའི་རྩེར་བྲག་གཤོལ་མདའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་ཡོད་པའི་གཤོལ་མདའ་ཅན་དུ་གྲགས་པའི་མཐོ་དམན་དཔག་ཚད་ཉི་ཁྲི་ཟུཀར་འཕགས། རྣམས་སུ་དེ་དང་འདྲ། ངོས་རེ་ལ་
 དཔག་ཚད་འབུམ་ཐེར་བཞི་དང་ཁྲི་བྲག་བཞི་མཐའ་རྒྱུ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཅིག་བདུན་འབུམ་དུག་ཁྲི་ཡོད་པ། གསེར་རི་གསུམ་པའི་རྩེ་བྲག་སང་ལྷེང་གི་ཚལ་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་སང་ལྷེང་ཅན་གྱི་མཐོ་དམན་དཔག་

༡༡། །ལ་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག དེའི་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་འབུམ་ཉི་ཁྲི། མཐའ་སྒྲོར་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །རོལ་མཚོ་ལྔ་པའི་ཞིང་ཚད་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་སྟོང་། རོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་འབུམ་བཞི་ཁྲི། མཐའ་སྒྲོར་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཉིས་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དུག་ཁྲིའོ། །རོལ་མཚོ་དུག་པའི་ཞིང་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ། རོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་འབུམ་ལྔ་ཁྲི། མཐའ་སྒྲོར་ས་ཡ་གཉིས་དང་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་སོ། །རོལ་མཚོ་བདུན་པའི་ཞིང་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། རོས་རེ་ལ་ལྔ་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་། མཐའ་སྒྲོར་དུ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་གཉིས་དང་ཉིས་འབུམ་ཉིས་ཁྲི་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཚོ་དེ་དང་གཞན་ཡང་རི་རབ་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་གསེར་རི་བདུན་པོ་ཉིད་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་མཉེན་པ་ཚུ་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཚད་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པས་ལྷག་པ་སྤྱི་བརྒྱན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རི་བོ་དེ་དག་ནི་དཔེར་མཁར་བཟོ་མཁས་པས་རིན་ཆེན་གྱི་རིའི་དབྱིབས་སུ་བརྟེན་པ་སྟེ། མངོས་པར་བྱས་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་མ་ཞོར་བར་ཡིད་ལ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་དངོས་ཡིན་པར་དམིགས་བཞིན་དབུས་སུ་ཚོམ་ཆེ་བ་གཅིག་བཀོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གསེར་རི་ཕྱི་མ་མི་བྱུང་འཛིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཚུན་ཆད་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་འཁོར་ཡུག་གི་ལྷགས་རི་ཕན་ཆད་གྱི་བར་རྣམས་སུ་འབྱིལ་བའི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་

པོའི་ནང་དབུས་འི་རབ་ཀྱི་ཤར་ལྟོ་ལྷ་བྱང་སྟེ་སྟོགས་བཞིའི་ཐད་ཀར་རྣམས་སུ་གླིང་བཞི་དང་། གླིང་རེ་རེའི་གཡས་གཡོན་དག་ཏུ་གླིང་ཕྱན་རེ་རེ་སྟེ་བརྒྱད་དེ་གླིང་ཕྱན་རྣམས་ཀྱིས་འི་རབ་འི་བདུན་དང་བཅས་པ་ལ་སྟོགས་
དང་མཚམས་རྣམས་ནས་བསྐྱོར་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གླིང་དང་གླིང་ཕྱན་རྣམས་བཀོད་ཚུལ་དང་དམིགས་རྣམ་ནི། ཐོག་མར་འི་རབ་ཀྱི་མདུན་ངོས་བསྟན་སྟོགས་ཀྱི་ཤར་དུ་ཚོམ་བུ་གཅིག་བཀོད་པ་དེ་ནི་དེ་ཤར་ལུས་འཕགས་
པོ། འི་དབྱིབས་ལྷ་གམ་ལྟ་བུའི་བཅད་སྟོགས་འི་རབ་ལ་ལའོར་བ་དེའི་གཡས་གཡོན་མདུན་སྟོགས་ཀྱི་ངོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་ནིས་སྟོང་ཡོད་པ། རྒྱབ་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ངོས་ལ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ། ས་གཞི་
དང་བར་སྒྲིང་ཁ་དོག་དཀར་བ། མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ཁྱུ་བརྒྱད་ལྟ་བུ་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་སེམས་རྒྱད་འཇམ་པ། ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོས་གང་བར་གསལ་གདབ། ལྟོ་སྟོགས་སུ་ཚོམ་བུ་བཀོད་དེ། དེ་ནི་དེ་
སྟོ་འཇམ་བུའི་གླིང་ཤིང་རྟ་འམ་སོག་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་སོག་ཁ་འི་རབ་ལ་བསྟན་པའི་མདུན་དང་གཡས་གཡོན་གསུམ་ཀྱི་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་རེ་ཅན། རྒྱབ་ཀྱི་སོག་ཡུའི་ལྟ་བུའི་སྟོགས་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་
དང་བཞི་ཡོད་པ། ས་གཞི་དང་བར་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་སྟོ་བ། དེའི་དབུས་སུ་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་སྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཅུ་གཉིས་འཛིང་རྒྱ་བའི་གནས། ཤར་སྟོགས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ཀྱི་བཞུགས་གནས་རྒྱ་

༡༡། །ནག་རི་བོ་ཕེ་ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་འཕགས་པ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གནས་རི་བོ་པོ་ཏ་ལ། རུབ་ཕྱོགས་ན་མཁའ་འགྲོ་གསང་མཛོད་འཛིན་པ་རྣམས་གནས་པའི་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ། བྱང་ཕྱོགས་ན་བྱང་གམ་རྩ་ལ་ཞེས་ཆོས་
 རྒྱལ་རིགས་ལྡན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་གནས་དེ་སོགས་སྐྱབ་པའི་གནས་མང་པོ་དང་མི་རྣམས་ལུས་ཚད་ཁྱུ་བཞི་ཅན་གྱི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ། མཆོད་རྗེས་མང་པོས་གང་བར་གསལ་གདབ། རུབ་ཕྱོགས་སུ་ཆོམ་བུ་
 བཀོད་དེ་དེ་ཉིད་རུབ་བ་སྤང་སྒྱུད་སྒྲིང་དབྱིབས་མཁྲལ་གྱི་དབྱིབས་ཅན་མཐའ་སྒློར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་པ། དེའི་ཡས་མན་དང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཚུ་ཞིང་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཡོད་པ། ས་གཞི་
 དང་བར་སྒྲང་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དམར་བ། མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ཁྱུ་བཅུ་དྲུག་ཅན་གྱི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ། འདོད་པ་འཛོལ་པའི་བ་དང་ནོར་བུ་སོགས་ཡོངས་སྒྱུད་ཚད་མེད་དང་ལྡན་པ་གསལ་གདབ། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཆོམ་
 བུ་བཀོད་དེ་དེ་ཉིད་བྱང་སྒྲི་མི་སྟན། དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ་ངོས་བཞིར་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཅན། མཐའ་སྒློར་བྱོན་སྒྲོམ་དཔག་ཚད་སྟོང་བརྒྱད་ཡོད་པ། ས་གཞི་དང་བར་སྒྲང་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་སེར་པོ། མི་རྣམས་གཟུགས་ཁྱུ་
 སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དང་ལྡན་པས་གཟུགས་བབ་ཞིང་འོད་དང་ལྡན་པ། ཡོངས་སྒྱུད་ལྷ་དང་མཉམ་པ་མཆོད་རྗེས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པས་ཡོངས་སུ་གང་བར་གསལ་གདབ། སྒྲིང་ཕྲན་ནི་སྒྲིང་དེ་དང་ཅུ་བ་མཆོ་ནང་

༡༣། །ལྷོ་ལྷོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་དང་། གཞན་ཡང་འབྲས་ས་ལུ་ཞེས་བྱ་བ་རིང་བྱང་སོར་བཞི་ལྟན་པ། རོ་བཙུང་ཆེ་བ་བརྒྱུ་པ་ན་བཙུང་བྱལ་མཛོན་ཡང་། རང་བརྒྱུ་ན་རང་སྦྱེས་པ་རུ་བ་བརྒྱུ་ན་རུ་བ་སྦྱེས་པ། མ་སྒོས་
མ་བཏབ་པར་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཏྲོག་མཆོག་དེ་དང་། གཞན་ཡང་མིའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་རྒྱལ་མཆོག་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་མང་བཀྱར་རྒྱལ་པོ། དེའི་བྱ་འོད་མཛེས། དེའི་བྱ་དགོ་བ།
དེའི་བྱ་དགོ་མཆོག་ དེའི་བྱ་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཏེ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་དང་། གསོ་སྦྱོང་འཕགས་དེའི་སྦྱི་བོ་ལས་བྱུང་བའི་བྱ་ང་ལས་རུ་སྟེ་དུག་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་གྲིང་བཞིར་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཉེ་བའི་
མཆོག་གི་འཁོར་སྦྱར་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཀྱི་བྲ་གཡས་ཀྱི་ཤ་མཆོན་རྟོལ་བའི་བྱ་མཛེས་པ་ད་དུལ་གྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། འཁོར་སྦྱར་འབྲིང་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཀྱི་བྲ་གཡོན་ལས་བྱུང་བའི་ཉེ་མཛེས་ཟངས་ཀྱི་
འཁོར་ལོས་གྲིང་གཉིས་ལ་དབང་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། འཁོར་སྦྱར་ཐ་མ་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱང་བའི་བོ་ལ་ལས་བྱུང་བའི་མཛེས་ཅན་དང་རྒྱང་མཐིལ་ནས་བྱུང་བའི་མཛེས་ལྟན་གཉིས་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་གྲིང་གཅིག་
ལ་དབང་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཀྱི་བྱ་ལྟ་ནི། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་འཁོར་སྦྱར་ལྟ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་དང་ལྟན་པའི་འཁོར་སྦྱར་དུ་འགྱུར་བུང་བའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་དེ་ཆོས་བཙུང་།

འབབ་པ་རྒྱ་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་མ་དྲོས་པ་དང་མཚུངས་པ་འཁོར་རྗེས་སྤྲོད་པ་རྒྱ་ཁྱོན་དང་ལྡན་པ། མཚོ་དེའི་འགྲམ་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས་གྱི་སྤྲོད་པོ་གཤེལ་མདའ་ཙམ་ལ་མེ་ཏོག་གི་དྲུའི་འཕང་ལོ་ཙམ་ལོ་མའི་སྒབ་འབྲུག་བ་སྤྲང་གི་གོ་བ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་མེ་ཏོག་དུ་མས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཅན་གྱི་མཚོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། འཛམ་གླིང་འདིའི་གི་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་མཚོ་མ་དྲོས་པ་དེའི་གཡས་ལོགས་ན་འཛམ་བུ་བྲག་སྐྱེས་གྱི་གི་དྲུའི་སྤྲོད་པོ་རྩེ་མོ་དགྲུང་ལ་བསྐྱེགས་གི་དགོས་རྒྱུ་རྣམས་སྤྲད་པ། གཉིས་པ་མཚོ་དེའི་གཡོན་ལོགས་ན་གཤེལ་མ་ལའི་རྩེ་མོ་ཞེས་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུང་གྲགས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ། རྩེ་མོ་མཁའ་ལྗོངས་གི་རིགས་བཞི་གནས་པ་སོགས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་འབྲས་བུས་མཛེས་པར་སྤྲས་པ། གསུམ་པ་སྤྲོས་དང་ལྡན་གྱི་བྱང་དོས་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུའི་པ་རོལ་ན་གསེར་གྱི་བྲག་བྱ་སྐྱེབས་ལྟ་མིན་གྱི་དོ་ཞེས་པ་རྩམས་མཐོ་དམན་དུ་དཔག་ཚད་སྤྱེད་དང་བཞི་ཡོད་པ་གྲུ་བཞི་པའི་དོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་བཅུ་མཐའ་སྒྲོར་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ། འཁོར་གསེར་གྱི་བྲག་བྱ་སྐྱེབས་ཅན་བརྒྱ་ཁྱོད་གིས་བསྐྱོར་བ་དེ་ཉིད་གྱི་བྱང་ན་གི་ས་ལི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ས་སྤྲོད་ཡན་ཆད་དུ་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཡང་སྐྱེ་བ། དེ་དང་མཉམ་པ་འོག་དུ་བྲག་པ་སྤྲོགས་གྱི་ཡལ་ག་རྣམས་ཀྱང་འདོམ་བཞི་བཅུ་བཞི་བཅུར་མཉམ་པ། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཐའ་སྒྲོར་རྣམས་སུ་གི་ས་ལིའི་སྤྲོད་པ་ཕྱི་ནང་རིམ་པ་བརྟན་གྱིས་བསྐྱོར་བ། རིམ་པ་དང་།

ཐུ་ལྷོ་	༡༡། །པ་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྱི་ཡོད་པའི་སྤྱི་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྱིའི་མཚམས་སྤྱི་གཉེན་གྱི་འཛིན་གྱི་ཕྱི་མོ་དང་མཉམ་པའི་ཐད་གྱི་ཤར་སྤྱོད་གས་གྱི་ནམ་མཁར་ནི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་མེ་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅུ་ཞིང་ལ་	
ལྷོ་	དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་ཅུ་གཅིག་མཐའ་སྒོར་དཔག་ཚད་བརྒྱད་དང་དག་སྤྱི་མཚན་དང་། རུབ་སྤྱི་དག་ཚོམ་བུའི་སྤྱི་དུ་ཚོམ་བུ་བཞེད་ཅིང་རུབ་སྤྱོད་གས་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་ན་གང་བ་ཅུ་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅུ་ཞིང་	
ལྷོ་	དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་པ་མཐའ་སྒོར་དཔག་ཚད་བརྒྱད་དང་ལྷ་བཅུ་པ་གནས་གཞིའི་ནི་སྒྲ་དེ་གཉིས་གྱི་སྤྱི་དུ་གསེར་གསེར་གྱི་ར་བ་དཔག་ཚད་སྤྱི་དུ་པས་བསྒོར་བ། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བཞི་དང་གསེར་ཤས་ཆེ་བ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱི་གསྐབས་	
ཐུ་	དང་ལྷན་པ། འོག་གཞིའི་ནང་དོས་སྤྱི་ཚོན་སྒྲ་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གིས་མཛེས་པ་དེའི་དབུས་སྤྱི་དུ་ཐོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་གཞུང་མེད་ཁང་དང་དེར་བ་གམ་དུ་མ་དང་བ་གམ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཁང་བཅུ་གས་དུ་མ། དེ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཁང་	99

པའི་གདུལ་བྱ་བདག་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྲོགས་གཉིས་རྫོགས་ནས། དངོས་གཞིའི་ལྷ་བ་འབྲུལ་རྟོག་ཡེ་ནས་དག་པའི་ཡང་དག་པའི་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དེ་ཉིད་ཟུར་དུ་རྟོགས་པའི་
 ལམ་ནས་འབྲས་བུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སར་བྲིད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅིས་སྙམ་སྟེ་འབུལ་ལོ། །གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་ཕན་ཡོན་དྲན་པས་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྟོ་བའི་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་ཕན་ཡོན་མདོ་ལས། བ་ཡི་ཕྱི་བ་རྒྱུ་བཅས་
 སྦྱོན་པ་སྟེ། །ལེགས་པར་ཉུག་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་བྲིམས་སོ། །སྦྱོན་དང་གྲོག་སྦྱར་བསལ་བ་བཟོད་པ་ཡིན། །བྱ་བ་ལ་ནི་ཉིད་ཞུགས་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། །དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་སེམས་ནི་གཅིག་བྱེད་པ། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རི་མོ་
 གསལ་བའོ། །བྱབ་པའི་མཆོལ་བྱས་པ་ཡིས། །ཕ་རོལ་སྦྱོན་པ་འདི་དྲུག་ཐོབ། །གསེར་གྱི་མདོག་འགྱུར་འདི་དག་སྟེ། །ནད་རྣམས་ཀུན་ལས་བྲལ་བར་འགྱུར། །ཟླ་བ་ལྷར་མཛེས་གསལ་བ་ཡིས། །ལྷ་དང་མི་ནི་དམ་པར་
 སྦྱོ། །ནོར་དང་གསེར་ནི་འབྱོར་བ་ཡི། །རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྦྱོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གནས་སྐབས་ཉིད་འཆེ་ཞི་ཞིང་འདོད་དོན་འགྲུབ། གཙུ་བོ་སྦྱོན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་མཆོལ་གྱི་ཉམས་ལེན་འདིར་རྫོགས་པས་
 སྦྱོན་དྲུག་དང་སྦྱོན་དྲུག་དེའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འདིས་འཐོབ། དེའི་ཡོན་ཏན་མདོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་གསུམ་ཚྲོགས་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་

༡༡། ཐུག་གི་ཉམས་ལེན་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་མདོ་རྒྱན་ལས་བཤད་དོ། །ཟ་མ་ཏོག་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། མཆོལ་མེ་ཏོག་བཙས་བྱེད་ན། །འགྲོ་བའི་བདག་པོ་ཆེ་རིང་ཞིང་། །སྤྱོད་ཆོགས་ནད་ཀྱི་འཛིགས་ལས་
གྲོལ། །གང་ཡིན་དེ་ཡིས་སྒྲོན་ཅིག་ཐོབ། །བདེ་གཤེགས་མཆོལ་བྱེད་དེ་དག །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཆེ་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་མདོན་མཐོའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐར་ཐུག་ཕྱིན་དུག་གི་སྒོ་
ནས་ངེས་ལེགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཆོལ་འབུལ་འབྲས་དེའང་མདོན་མཐོ་ནི་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས། སྒོན་ཡུལ་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་དང་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་
དམིགས་པའི་འདུན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་འབད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནང་རང་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་བདག་གིར་བྱས་པའི་སྒོད་བཅུད་ལྟ་བུའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་དངོས་པོ་གཙུག་པོར་གི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་སྒོས་
ཡིང་གྱིས་བསྐྱར་དེ་འབུལ་བའི་ནང་གི་མཆོལ་ནི། ན་མོ་ཞེས་སྒྲར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་མཆོད་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་དད་འདུན་གྱི་སྒོས་བསྐྱལ་ཏེ། འབུལ་བྱའི་དངོས་པོ་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བློན་ཅིང་ཆགས་
ཞེན་གྱིས་བདག་གིར་བྱས་པའི་འཛིག་རྟེན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཐུན་མོང་བ་གཙུག་པུར་གྱི་སྒོད་བཅུད་འདི་ལ་ལོངས་སྒྱུད་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ད་ལྟ་ཕྱོགས་གཙུག་ཏུ་འདུས་ཤིང་

པས་མ་ཚོས་པའི་ལོ་ཉིག ཕ་རྒྱམས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཆའི་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ཡོད་པ་རྒྱམས་ཟས་གོས་འབྱུ་ཞོར་སྒྲ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་མདོར་ན་མཚོད་པའི་དངོས་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་
 རྒྱན་དུ་མས་བཀོད་མཛེས་སུ་ལྟན་པར་བསམ། མིག་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་དྲངས་མའི་དྲངས་མར་གྱུར་པའི་གསང་ཕ་ཡེ་ཤེས་འདུས་པའི་རྒྱང་ཞགས་གཉིས་འབྲུལ་སྒྲ་རྒྱང་དུ་བསལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་སྒྲ་ཆེས་ཆེར་སྟོན་
 པའི་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟན་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་གསལ། མདོར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་བདག་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་དཔལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཚོད་སྟོན་
 ཀྱི་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་དག་པ་རིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་གི་ཚོའམ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་དུ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏེ་འབྲུལ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་
 དགར་ལུས་ཁོ་རང་གི་དངོས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལུང་མ་བསྟན་སྟིང་པོ་མེད་པའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྒྲ་ལུས་འདི་ཞེས་སྟོས་པ་གང་ལ་འབྲུལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པའི་སྒྲུལ་སོ་མཐར་ཐུག་ངེས་པའི་དོན་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་
 གསང་ལམ་ཉིད་དམར་འབྱེན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་གྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་འབྲུལ་བར་བསམ། དེ་ལྟར་སྒྲུལ་བའི་མཐུས་བདག་གི་འདོད་དོན་མཐར་ཐུག་གསང་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་རྟོགས་པའི་ལམ་བྱུང་བར་ཅན་མདོན་དུ་

༡༡། །ཀྱུང་པའི་འགལ་སྐྱེན་གྱི་འབྲུལ་སྒྲུབ་གི་རྟོག་པ་ཀྱུན་དག་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་ཉིད་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཞལ་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཅིག་སྐྱམ་མོ། །གཉིས་པ་
ནི། རང་རང་ལུས་ཀྱི་སྤྱིའི་པགས་པ་ཡན་ལག་ཁོག་པ་རང་ཁྱོལ་རྣམས་དུམ་བུར་སོ་སོར་བྱེས་ཏེ་མཆོལ་འབྲུལ་བར་དམིགས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་པགས་པ་རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི། དེའི་སྤྱིང་དུ་བྲག་ཆེན་གྱིས་བརྒྱན་
པ་བདུད་ཅི་ཆུས་ཆག་ཆག་གདབ་པ། ཤ་བྲག་གི་ཐིགས་པ་དུམ་བུ་རྣམས་མེ་རྟོག་པར་སྤང་གི་ཆོམ་བུ་རབ་ཏུ་བཀྲ་བ་རྒྱང་ལག་ལྷུ་གསུམ་འབྲེལ་བ་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱང་ལག་གི་ཡན་ལག་བཞི་སྟོགས་བཞིར་གླིང་ཆེན་བཞིར་
བཀོད་པ། ལག་པའི་མཁྲིག་མ་དང་། རྒྱང་པའི་བྲེ་མོ་ལོང་གི་མཚམས་ནས་བྲེག་སྟེ། རྒྱང་ལག་གི་མགོ་གཉིས་སུ་གཤག་པ་ཉིང་ལག་ཏུ་འབྱེད་པ། ལག་མགོ་བཞི་རྒྱང་མགོ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད། ལག་པའི་ཡན་ལག་གི་གཡས་
གཡོན་བཞི་དང་། རྒྱང་པའི་ཡན་ལག་གི་གཡས་གཡོན་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཉིང་ལག་གླིང་ཕྱན་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད། ཁོག་གཞོང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་རྩལ་མང་རབ་ཏུ་བརྩེགས་པའི་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་རུ་བཀོད། དེའི་རྩེར་མགོ་
པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གོང་ཁྱེད་སྐྱེད་ཆལ་དང་བཅས་པར་བཀོད། མིག་གཉིས་ལུན་སེལ་ནི་ལྷ་གཉིས། སྤྱིང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། རང་ཁྱོལ་རྣམས་ལྷ་མིའི་འདོད་ཡོན་དཔལ་འབྱོར་སུན་སུམ་ཆོགས་

༡༡། །ལམ་འབྲས་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲོང་ཚུལ་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྒྲུབས་སེམས་མཐུན་སྒོན་དུ་བཏང་ནས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྒར་བྱས་ལ་འགྲོད་སེམས་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱན་གཙོད་པའི་སྒོམ་སེམས་བརྟན་པོ་དང་བཅས་བཤགས་དགོས་ཏེ། ད་ལྟའི་དུས་ན་གཞོད་བྱེད་ཚུང་དུ་ཆེ་འདིའི་མི་སྟན་པའི་སྒྲུབ་གཏོང་མི་ལྟ་བུ་ལའང་གཞོད་ལན་སྒྲེལ་འདོད་ངང་གིས་འབྱུང་ན་རང་རྒྱད་ཀྱི་མ་དེག་པའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲིག་ལྟར་གི་སྤང་པོ་འདི་ནམས་ནི་གཞོད་པ་ཡུན་རིང་ཞིང་གཞོད་ཆ་བས་གིན་དུ་ཆེ་བ་བསྒྲུལ་བའི་གཞོད་བྱེད་ལྷ་བྲལ་ཡིན་པ་ལ་བསམ་ན་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་གཞོད་པའི་ཐུག་འབྱེན་པའི་ས་བོན། ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་ཉོར་རྩལ་འཕྲོགས་པའི་ཚོམ་རྒྱན། ཐར་བའི་གོ་ས་ལས་ཐབ་པའི་ལྟག་ཞོན། ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྒྲུལ་ལ་སྒྲོར་བའི་སྒྲེལ་མ། མཛེས་བཅུག་གི་གསོལ་གྱིས་སྤང་ལ་སྒྲོར་བའི་རྩལ་མ། ཐན་ལན་དུ་གཞོད་ཀྱིས་འཇལ་བའི་བྲེལ་མེད། ནམ་འཕྲད་དུ་བརྒྱག་པར་བྱེད་པའི་འདྲེ་ཆེན། དམན་སྟེང་ལ་གཞོད་ཆ་བས་ཆེ་བའི་དམན་དག ལྟོག་མེད་དུ་རྒྱན་མར་གཞོད་པའི་གཏན་དག དམ་ཚོས་འོད་སྒྲུང་སྒྲིབ་པའི་ཐུན་རིམ། ཐོག་མེད་ནས་མེད་དུ་མ་སོང་བའི་གཏུག་མ། ཉེས་ཆེན་གཞོད་པའི་རྩུ་ཏའི་ཁོང་སྟོང་དྲངས་མར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ཚོགས་འདི་དག་སྒྲོང་ཞིང་དག་མ་རུས་པར་རང་རྒྱད་ལ་འགྲོགས་བཞིན་དུ་ལྟ་སྒྲོད་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་

འདྲུག་པའི་གོ་སྐབས་དང་བུལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་གཞུང་ལས། གསུམ་པ་སྦྱིབ་སྦྱོང་བཤགས་པའི་གཟེར་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་མ་དག་པར་ཡང་ཡང་དག་སྦྱིང་པོ་མི་རྟོགས་པས་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་ན་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་
 དམ་པ་སྦྱོབས་བཞི་ལྟན་པས་དཔལ་ལྟན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་སྒྲོམ་བཟུངས་གནད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལགས་པས་དེའི་ཚུལ་ལ། གཏེར་གཞུང་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོག་རིས་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་སྟན་བརྒྱད་མན་ངག་གི་
 ཁ་སྐོང་སྒྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩྱུ་ཞེས་པས་སྒྱུབས་ཡུལ་ལྟ་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཞིང་དེ་དག་གི་ཡི་གེ་རྩྱུ་གཟུགས་འོད་ཆེན་འབར་བ་ཅན་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་རང་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
 བསྒྲིམས་པས་སྒྲ་མའི་ལས་ངན་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ད་ལྟའི་རང་གི་སྟོགས་མ་གདོས་བཅས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་ཟག་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་འདིའི་རགས་པ་སྟོགས་མའི་ཆ་ཅུང་ཟད་རེ་སྤྲུལ་ལ་བཏང་བའི་བེམ་པོའི་ལུས་
 འདི་ཡི་སྒྱུ་བོར་གྱུ་གང་མ་རེག་པའི་སར། དབྱུ་ཉི་ཟླའི་གདན་སྟེང་དུ་ཨྲུ་གསལ་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་དོན་གཉིས་བྱས་ཚུར་འདུས་པ་ལས་ངོ་བོ་དྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རིགས་འདུས་དཔལ་ལྟན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
 ཉིད་སྒྱུ་མདོག་དཀར་པོ་དུང་གི་རི་བོ་ལ་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་འོད་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མདོག་ཅན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་དབུ་རྒྱ། སྟན་རྒྱ། མགུལ་རྒྱ། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་གདུབ་བུ་གཉིས།

དཀར་པོ་ཚེས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དེས་སྐྱུང་གཞི་གཏི་མུག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུངས་པའི་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་རྟེན་ལྟར་སྐྱུངས། སྐྱུངས་འབྲས་ཚེས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། གཟུགས་སྤང་གནས་
 གྱུར་དེ་བཞིན་རིགས་ཀྱི་དྲོར་སེམས་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསྒྲོམ། དེ་བཞིན་དུ་ཕར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བྱེད་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་ཚེས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་འཕྲོས་པས་སྐྱུང་གཞི་གཏི་མུག་
 གིས་བསགས་པའི་རྟེན་ལྟར་སྐྱུངས། སྐྱུངས་འབྲས་ཚེས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། གཟུགས་སྤང་དེ་བཞིན་རིགས་ཀྱི་དྲོར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པར་བསམ། ཡང་མགྱིན་པའི་དྲོར་སེམས་དམར་པོའི་ཐུགས་
 རྟོག་སྒྲགས་སྤེང་ལས་འོད་ཟེར་བདུད་ཅི་དམར་པོ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱན་བབས་ལུས་སྤྱུ་རུའི་བུམ་པ་མཚལ་བདུལ་མས་གང་བ་ལྟར་གྱུར། སྤྱིའི་ཆ་ལས་སྤྱིར་ལུད། གཞིའི་དྲོར་སེམས་ཀྱི་སྤྱུ་
 ལུས་ཤེལ་བུམ་མཚལ་ལུས་གང་བ་ལྟར་རྟུའི་ཞབས་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་ནས་འཛམ་གྱི་སྤྱོད་འོད་ཟེར་བདུད་ཅི་དམར་པོ་སོ་སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དེས་སྐྱུང་གཞི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུངས་པའི་
 མིར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལྟར་སྐྱུངས། སྐྱུངས་འབྲས་སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་གནས་གྱུར། པདྨའི་རིགས་ཀྱི་དྲོར་སེམས་དམར་པོའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསྒྲོམ། དེ་བཞིན་འོད་ཟེར་ཕར་རིགས་དུག་གི་

བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་རིམ་བཞིན་ལྟ་དང་ཡི་དྲུག་ས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིག་ལྟར་སྐྱེད་སྤྱོད་པ། སྐྱེད་སྤྱོད་འབྲས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཆོར་བའི་ཡུང་པོ་གནས་གྱུར། རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་དོར་སེམས་སེར་བོའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསྒྲོམ། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ལ་ཕོག་པས་སྐྱོད་བྱེད་སྐྱེད་གཞི་སྐྱེད་སྤྱོད་འབྲས་རྣམས་རིམ་བཞིན་དམིགས། ཡང་གསང་གནས་ཀྱི་དོར་སེམས་ལྟར་གྱུའི་ཐུགས་སྒོག་སྒྲགས་སྐྱེད་དང་བཅས་ལས་འོད་ཟེར་བདུད་རྩི་ལྟར་གྱུ་བྱ་བ་གྱུ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱན་བབས་པས་མར་གད་གྱི་བུམ་པ་མར་གད་གྱི་ཁུ་བས་གང་བ་ལྟར་གྱུར། སྐྱེད་ཆ་ལས་སྐྱེད་ལུང་། གཞིའི་དོར་སེམས་ཀྱི་སྐྱེད་ལུས་ཤེས་བུམ་མར་གད་གྱི་ཁུ་བས་གང་བ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཞབས་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་ནས་འཛུགས་སྐྱོད་བྱེད་འོད་ཟེར་བདུད་རྩི་ལྟར་གྱུ་བྱ་བ་གྱུ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སྐྱེད་གཞི་སྐྱེད་ཐོག་དོག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་ལྟ་མིན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིག་ལྟར་སྐྱེད་སྤྱོད་པ། སྐྱེད་སྤྱོད་འབྲས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་གནས་གྱུར། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དོར་སེམས་ལྟར་གྱུའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསྒྲོམ། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྐྱོད་བྱེད། སྐྱེད་གཞི་། སྐྱེད་སྤྱོད་འབྲས་རྣམས་རིམ་བཞིན་གསལ་ཐེབ་ངེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་གཡེངས་བཞིན་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་གཟུངས་དང་ཡང་སྐྱེད་འབྲུ་དྲུག་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས། ཐུན་གྱི་རིམ་པ་དང་ཞག་གི་རིམ་

གྲུབ་ལྗོན་	༡། །པའང་ཐོ་རངས་དང་སྒོད་ཀྱི་མཚན་ཐུན་གཉིས་དང་སྔ་ཐུན་གོང་ཐུན་གྱི་ཉིན་ཐུན་གཉིས་ཏེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་བཞིའམ་ཡང་ན་ཉིན་ཐུན་གསུམ་མཚན་ཐུན་གསུམ་སྟེ་དུག་ཏུ་བཅད་དེ་ཞག་གངས་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་པར་བྲིད་སྐྱུང་དུས་སུ་ཞག་གསུམ་མམ་ལྷའམ་བདུན་དུ་གལ་ཆེ་བར་བྱས་ཏེ་བཟུངས་བསྒྲོམ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐུན་བཞི་ཐུན་དུག་གང་བདེ་བར་ཡང་སྟོང་གཟུངས་དང་བཅས་པར་བཟུངས། ཞག་གསུམ་ལྷའམ་བདུན་གྱི་བར་མའི་རིམ་པར་སྒྲིབ་སྐྱུང་དག་ལ་འབད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། སྔ་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མཚོག་ཁམས་དབང་སྒྲིབ་པ་ཤ་སྟག་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གལ་ཆེ་བར་འདིའི་བསྒྲོམ་བཟུངས་ལ་འབད་བར་བྱེད་ན་དེང་དུས་སྟོགས་མའི་སེམས་ཅན་ཁམས་དབང་མ་སྒྲིབ་པ་ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁུར་གྱིས་ལོན་པ་དག་གིས་ཚུ་ལ་བཅིག་དྲིལ་གྱིས་ཆེར་འབད་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། བཟུངས་པའི་གངས་ཚད་ཀྱང་འབུམ་སྟག་གསུམ་གངས་ཚད་དུ་གསུངས་ནའང་། དུས་སྟོགས་སྐབས་བཞི་འབྱུར་དུ་བཤད་པས་འབུམ་སྟག་བཅུ་གཉིས་འགྲོ་ངེས་བྱས་ན་སྟོག་ལྟར་དག་པར་གསར་ཆིང་གི་རྒྱུད་སྟེ་ཀུན་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཉིན་རེ་བཞིན་ཉེར་གཅིག་རེའི་བཟུངས་རྒྱུན་མ་བཅད་ནའང་ཉིན་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྷུང་བ་མི་འཕེལ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྟོང་འབྲུ་དུག་ལའང་འབུམ་སྟག་བཅུ་དུག་བཟུངས་ན་སྟགས་ཀྱི་ཚུ་ལྷུང་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་པའང་དག་པར་བྱག་རྟོར་གོས་སྟོན་	119
དྲུག་མཚན་		
ཡུལ་གྲུབ་		

ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས། གཉེན་བཤེས་ཀྱི་འདུ་འཛོམས། དཔའ་མཛེས་ཀྱི་མཆོན་སྟན། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འདུ་སྟོག་གོང་སའི་ཐོབ་ཐང་སོགས་རྒྱས་པ་དང་ཆེ་བ་ཇི་དང་ཇི་ལྟ་བུར་ཞིག་འགྲུབ་ཡོད་ནའང་མཐར་འཁོབ་འི་ཉིན་རང་
ལ་ཕན་པ་འབྱུང་ཞིང་གཞོན་པ་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་སུ་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ལུས། སེར་སྒྲིམ་བསགས་པའི་ནོར། ཡིད་མི་འོང་གི་དབྱ་སྟོང་དུ་སྒྲུག་པའི་གཉེན་ཐམས་ཅད་ཤུལ་དུ་བོར་ཏེ་གོགས་མེད་
གཅིག་བྱུར་མར་དཀྱིལ་ནས་སྤྱོད་པ་བཞིན་འགྲོ་དགོས་ངེས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཆོས་དེ་རྣམས་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་ནི་སེམས་གཏི་མུག་གི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་
ཆགས་སྒྲུང་གི་དབང་དུ་ཤོར་ནས་སྟོག་གཅོད་སོགས་མི་དགོ་བཅུའི་སྤིག་པ་དང་བསྐྱབ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་བཅས་འགལ་གྱི་ལྟོང་བ་དུ་མ་བསགས་པ་ལ་བསམ་ནས་དོན་མེད་དུ་སྤིག་ལྟོང་ཆེ་བ་མི་བབ་པ་འདི་འདྲ་
བསགས་པ་ང་རེ་འབྲུལ་སྒྲིམ་སྟེ་འགྲོད་པ་ཤུགས་དྲག་གི་སྟོབ་སྟེད་དུ་གཞུག་གོ། །གཞན་ཡང་ཆེ་འདིའི་དབྱ་གཉེན་མཛེས་བ་གང་དག་གི་དོན་དུ་སྤིག་ལྟོང་བཀྱིས་པའི་ལས་དེས་ནི་རང་ཉིད་གནས་གང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དང་དེར་
རྒྱབ་ནས་བསྐྱལ་ཏེ་བསྐྱལ། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་མི་བབ་པ་ཡང་བ་སྟོང་འགྱུར་གང་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་མདུན་ནས་བསུས་ཏེ་བསྐྱུག་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ར་བ་ལས་ནམ་ཡང་བསྐྱལ་མི་རུས་པ་དཔེར་སྤིན་བྱུར་གི་ཁ་ཁྱུ་རང་

གྱིས་ལས་ནི་བྱས་པ་དག། བྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྡིག་པའི་ལས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་། རྒྱ་མཐུན་བདག་འབྲས་སོགས་ཡོད་ཚུལ་དང་རྒྱ་སྡིག་པའི་ལས་དེའང་འཕེལ་ཆེ་བ།
 འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་ངེས་པ་ལས་དེ་དང་འབྲས་བུའི་བར་བསྐྱེལ་བརྒྱུར་ཐོགས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་འབྲས་བུ་སྡིན་པས་ཆུད་མི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་བསམ་ནའང་འགྲོད་རིགས། དེ་ལྟར་གཏན་སྤགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་བསམ་ན་ངི་
 ལྟར་མི་འགྲོད་དེ་ད་ལྟ་མི་འག་འབྲིམས་སུ་ཐོགས་ནས་ཡན་ལག་འག་འཁོལ་ཞིག་གཅོད་ངེས་བྱས་ཏེ་བཙོན་ཞབས་སུ་བྲིད་ཆེ་སེམས་ལ་འཛིགས་སྒྲག་མི་བབྱད་པ་དང་འགྲོད་པ་མི་བབྱད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་དེ་ལྟ་ན་འཆི་ཁར་སློག་
 ཆད་ལ་ཉེ་ཆེ་འཛིགས་སྒྲག་གི་འདུ་གཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། འཆི་ཆེ་ཡང་སློག་ཆད་པ་དང་གི་ནས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་དོགས་ཏེ། གདོང་མཆི་མས་གོས། ལུས་མི་གཙང་བས་གཡོགས་པའི་འཛིགས་སྒྲག་བྱུང་ན། བྱི་མར་ངན་
 སོང་དུ་དངོས་སུ་ལྷུང་སྟེ་དཔྱལ་བྱངས་སུ་འཆོད་ཆེ་དེར་གནས་སུ་བྱེད། ཐོ་ལུས་མེ་འབར་བ་བས་སུ་བྱེད། ལྷགས་བསྐྱེལ་གྱི་ལེབ་མོ་གོས་སུ་བསྟེན། གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་ཐོས་པ་ན་ཡང་བའི་འདུ་གཤེས་རྒྱུན་མར་
 འབྱུང་བའི་དཔྱལ་བའི་ལས་མཁན་གྲོགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་སྤར་བཤད་ཟིན་ལྟར་གྱི་ཆ་གྲང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བབྱོད་མེད་ཡོད་པ་རྣམས་དངོས་སུ་རང་གིས་བྱོང་ཆེ་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་དང་འཛིགས་སྒྲག་

༡༡། །དཔག་མེད་འབྲུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེས་ན་འཛིགས་ཆེན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་དེ་སྟོང་ངེས་གྱི་སྟུག་ལྟར་གི་ལས་ཆ་བས་ཆེན་བསགས་ཡོད་བཞིན་མི་འཛིགས་པར་ད་ལྟ་སྟོང་སྟོང་བས་བསྐྱེད་དེ་ཇི་མི་སྟུམ་པར་སྐྱེད་པོར་སྟོམ་ནས་སོས་དལ་བག་ཡངས་སུ་ལེ་ལོའི་ངང་དུ་ཡིད་བདེ་བར་གནས་པ་འདི་ནི་ཆེས་འབྲུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། དེས་ན་ངན་སོང་དཔྱལ་བའི་གནས་དེར་ལྟར་བའི་སྟུག་པ་སྟོན་ཐོག་མེད་ནས་ཀྱང་དཔག་མེད་བསགས་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟའི་དུས་ཉིན་རེ་རེར་ཡང་སྟུག་ལྟར་གྲངས་གྱིས་མི་ཆོད་པ་བསགས་པ་དང་། བསག་འབྲུར་ལ་བསམ་ནས་སྟུག་མོའི་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་བཞིན་འགྱོད་སེམས་དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྟུག་སྟོང་ལ་བརྩོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས་སྟུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པ་ནི། མི་དགེ་འདི་ལས་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དགེ་བའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ད་ལྟ་མི་པལ་མོ་ཆེས་འབྲུག་སྟུགས་བགྱིས་སྟོམ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ་ཉི་ཆེ་བ་བསལ་བའི་ཐབས་ལོངས་སྟོང་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་མོ་ཤོ་ལ་སོ་ནམ་ཆོང་ཁེ་འཆོལ་སོགས་གྱི་ངལ་བརྒྱའི་དཀའ་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པ་དང་། ཡང་ད་ལྟའི་ནད་པ་འགས་ཀྱང་རྒྱང་མཁྱིས་ལྟ་བུའི་ནད་གྱིས་ཟིན་ཆོ་ནད་གྱི་ཆོར་བ་དང་སྟོག་ཆད་གྱི་དོགས་པས་ནད་སྤང་སྟོན་སྟོན་པ་རྣམས་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྟོན་སྟུགས་པར་བསྟེན་ཅིང་ལྟར་ལེན་པ་དང་། ཡང་ཡན་ལག་སྟོན་ཅན་གྱི་

མི་འགས་བྲག་སྐྱབས་གང་སྐྱབས་ལྟ་བུའི་ངོས་ཀྱི་གཡང་སར་ལྷུང་དོགས་ནས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷ་མོ་ཉི་དྲུང་དུ་འཕྲོགས་ཀྱང་དེར་བལྟ་བ་ཙམ་གྱི་ལོང་མེད་པར་སྒོ་གསུམ་བསྐྱམས་ཏེ་བག་ཟོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤར་
 ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྲལ་བསྐྱན་པའི་སྐབས་ལྟར་བཟོད་དཀའ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཆོད་རིང་བོ་བྱུང་བའི་ངན་འགྲོ་ཚད་ཐུལ་གང་དཐུལ་གྱི་དཐུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྲལ་དང་། ཡི་དྲུགས་སུ་ལོ་གངས་ལྟ་བུ་ཙམ་ལ་བཟའ་བཏུང་གི་མིང་
 ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཀྲེས་སྒོམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་ཚུལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲལ་རྣམས་ལ་བསམ་ན་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུའི་སྤྲུག་ལྷུང་རྣམས་སྦྱོང་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཤིག་དང་འབྲད་སྐབས་སྤིང་ན། རྒྱ་མཚན་ཅིས་ན་སྤྲུག་སྦྱོང་གི་ཐབས་
 དག་ལ་མི་འབད་དེ་འབད་རིགས་སོ་སྟམ་དགོས། གཞན་ཡང་དུས་རེ་འགའ་མིན་པར་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དུ་མ་བཏང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྲུག་ལྷུང་གི་ནད་གཞི་ཆེ་བས་ཟིན་པ། སྤྲུག་ལྷུང་དུས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུག་
 བསྐྲལ་གྱི་ཚོར་བ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་བདེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་ངལ་བསོ་བའི་དུས་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དེ་འདྲའི་ནད་དེའི་ཟུག་གཟེར་འབྱེན་ཐབས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་སྤྲུག་གྱི་
 ལྷེབ་སྦྱོར་སྤྱོགས་གང་ནས་རྟེན་པ་མིན་ན། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་པའི་དམ་ཚེས་སྤྲན་དཀར་པོ་ཅིག་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཚུལ་བཞིན་སྤྲན་པའི་བཤེས་གཉེན་སྤྲན་པ་མཁས་པ་དང་མཇལ་སྐབས་འདིར་དེའི་བཀའ་ལྟར་བྱུལ་བའི་

༡༡། །སྒྲིག་སྒྲིབ་གི་གདམ་དོན་གྱི་སྒྲིན་རྣམས་ལེ་ལོ་རྣམ་གཡང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་གྲུས་པས་དང་དུ་ལེན་ཏེ་བརྩོན་པར་རིགས་སོ་སྟེ་མ་མོ། །དེ་ལྟར་མ་བརྩོན་ན་སྒྲིག་ལྷུང་དེའི་དབང་གིས་གཡང་ས་ཕལ་བ་འཛིག་
 ཏེན་འདིའི་གཡང་ས་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་ཀྱང་མཆོན་མི་རྣམས་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་དཔྱལ་བའི་གཡང་ས་དེར་ལྷུང་ན། དེ་ལས་ཕྱི་ནས་སྒྲོལ་བྱེད་གྱི་ཐབས་གང་ཡང་མི་རྟོག་དེས་པས། ད་ལྟར་དཔྱལ་ལོང་ལམ་བྲིད་པ་དང་མ་བལ་
 བའི་སྐབས་འདིར། རྣམ་གཡང་བག་མེད་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་དུན་ཤེས་བག་ཡོད་བརྩོན་འགྲུས་དག་གི་སྟོབས་ལུགས་ཆེར་བྱུང་སྟེ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ། ལས་འབྲས་བསམ་པ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།
 བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་བསྒྲུབ་པ། གང་ཁས་སྤངས་པའི་བསྐྱབ་བྲིམས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། གལ་ཏེ་ལྷུང་བ་རེ་བྱུང་གིས་ཕོག་ནའང་ཉེས་པ་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པར་རང་ཐད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ལ་བརྩོན་པར་
 བྱེད་པ་སྟེ་མདོར་ན་སྒྲོ་ཀུན་ནས་སྒྲིག་ལྷུང་གི་གཉེན་པོར་དམིགས་ཏེ། ཐེག་རིམ་དགུས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་མཆོག་དམན་དུ་བལྟས་ཏེ་བྱུང་གསོད་མི་བྱ་བར། མཆོངས་པར་གྲུས་པར་
 བསྟེན་འཆལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ནི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་སྤངས་པས་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤར་བསགས་གྱི་སྒྲིག་ལྷུང་འདི་

ཕྱུ་རྒྱུ་
ལྷ་ལྷ་
ལྷ་ལྷ་
ལྷ་ལྷ་

༡༡། །བཤགས་ཆོག་རྣམས་དང་མུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱང་འདོན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྡིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་སྟོང་བར་ངེས་པའི་སྡིག་པ་ལྷི་ཤོས་རྣམས་ཀྱང་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པར་བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་བསྐལ་པ་སྟོང་རྣམས་སུ། །སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས། །ལན་གཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། བུམས་པའི་སང་གའི་སྒྲ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། མི་ཤེས་པས་ནི་གང་བྱས་པའི། །སྡིག་པའི་ལས་ནི་བཤགས་པར་བགྱིས། །མཁས་པས་ཉེས་པ་བཤགས་ན་ནི། །ལས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་
གནས་སོ། །ཞེས་དང་། ལས་རྣམ་འབྲེད་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་རྣམས་བྱས་པ་ནི། །བདག་ལ་རྣམ་པར་སྟོང་པས་སྒབ་པར་འགྱུར། །རབ་ཏུ་བཤགས་དང་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་ཅད་ནས་བཏོན་པ་
བཞིན་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོབས་བཞི་ཆོང་ན་སྡིག་པ་རྩད་ནས་དག་པར་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་དང་། བྱད་པར་བུན་མིན་རྒྱད་སྡེ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བར་དོར་སེམས་སྟོམ་ལྷས་ལ་ཇི་སྐད་སྟོས་པ་ལྟར་བཏོན་ན་སྟོམ་
གསུམ་སྦྱིའི་ལྷུང་བ་དང་། བྱད་པར་རྒྱད་སྡེ་དག་ནས་བཤད་པའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ཡན་ལག་སྟོམ་པོ་རྣམས་བྱང་ཞིང་དག་པ་དྲི་མེད་བཤགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་བས་ན་བདག་གིས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བདེ་བར་

གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡང་སྟིང་ཉམས་ཆག་དང་རྟོག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་འདི་བརྗོད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བསྟན། དེའི་མཇུག་ཏུ་འདི་དག་དུས་གཅིག་ལ་ལན་བརྒྱ་ཙ་བཞུས་ན།
 ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་སྟེ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་གིས་ཡི་དམ་དུ་བཅས་ནས་འདོན་ན་མི་ཆོ་འདི་ལའང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུལ་གྱི་དམ་
 པར་དགོངས་སྤྲུང་སྒྲོབ་མཛད་ལ། ཆོ་འཕོས་ནས་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་གྱི་དམ་པ་ཉིད་དུ་གདོན་མི་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕན་ཡོན་འཕྲོག་པ་ལ་བསམ་ནས་རྒྱན་དུ་འདི་ལ་ཡི་དམ་དུ་
 བྱའོ། །བཞི་པ་མི་རྟག་བསྐྱུལ་འདེབས་ཀྱི་གཟེར་ནི། ལར་ཆོས་གང་དང་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་དེ་དང་དེར་འགལ་རྒྱུན་ལེ་ལོ་ཕྱི་བཤོལ་དང་བྲལ། མཐུན་རྒྱུན་བརྩོན་འགྲུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་གཉིས་འཛོགས་དགོས། དེ་
 རྣམས་འོང་བ་ལ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་གཤམ་མ་ཞིག་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས་པས། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟེན་པ་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ། ཞེས་གསུང་རབ་ལས་ཡང་ཡང་བསྟན་གས་པར་
 མཛད་འདུག་པ། དེས་ན་འདིར་ཡང་དངོས་གཞིའི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཐོ་འདྲན་པ་ལ་ནི་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་ཡུར་བའི་མཐུ་ཁོ་ནར་རག་ལས་པ་དང་། བྱིན་རྒྱལས་དེ་རང་རྒྱད་ལ་ཞུགས་པའི་སྟོན་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་དམ་པ་ནི་

ལྟུང་ལྟུང་
ལྟུང་ལྟུང་
ལྟུང་ལྟུང་

༡༡། །སྤར་གྱི་བསགས་སྤྱང་གི་ཉམས་ལེན་དེར་འདུ་བས་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ཡང་ཞུགས་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་ལེ་ལོ་དང་བྲལ་བ་མཐུན་རྒྱུན་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྟན་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བ་ལ་སྟོས་དགོས། དེའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་གྱི་ཉམས་ལེན་གནད་གཟེར་ཞེས་སྟོ་སྟོག་རྣམ་བཞིའི་དམིགས་བྲིད་ལས་གྲུད་དུ་སྤྱང་སྟེ་བསྟན་ལ། དེར་མ་ཟད་སྤྱ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་རང་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པའི་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་དམ་པ་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཞུགས་པ་ལའང་འགལ་རྒྱུན་ལེ་ལོ་སོགས་དང་བྲལ་བ། མཐུན་རྒྱུན་བརྩོན་འགྲུས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་འཚོགས་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པས་དེའི་ཆེད་དུ་འང་མི་རྟག་པའི་གཟེར་ཞེས་འདིར་གཟེར་བཞི་པར་བགྲངས་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཕྱི་སྟོན་འཛིག་ཏེན་མི་རྟག་སྟེ་སྟོན་དང་ད་ལྟར་འཛམ་གླིང་འདིར་གནས་པའི་མི་རང་རང་གིས་བདག་ཏུ་བབྱང་བར་བྱས་པའི་ཡུལ་འཁོར་སྟེ་གྲོང་དང་གྲོང་བྱེར་ཡུལ་སྟོང་སོགས་མངའ་ཐང་སྟོབས་འབྱོར་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཁང་བྲིམ་གྱི་བཀོད་པ་ལྟའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་འདྲན་བཟོད་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟའི་ཕྱི་དུས་སུ་མི་རྟག་པར་རུལ་སྤང་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འགྱུར་ངེས་ཡིན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་རྟག་བརྟན་ལྟན་སྟག་གི་དངོས་པོ་དེ་རབ་གླིང་བཞི་ས་རྩོ་དེ་བྲག་གི་རྣམ་ཅན་གྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདི་དག་ཡང་། དང་པོ་བསྐལ་པ་ཡང་ཆགས་དུས་སེམས་ཅན་སྟེ་མཐུན་གྱི་ལས་གྱི་འཕྲུལ་བཟོས་བརྩིག་སྟེ་བསྟེད་པ་

དགོས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་ལོ་འགར་འབྱེད་པའི་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་གིས་ཟིན་ཡང་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོས་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་མ་ལས་མ་ཐོབ་པར་རང་དབང་བར་ལྟ་སྒྲོམ་བྱེད་ལོ་བྱས་ན་ཆོས་ལ་དབང་བཟུང་བའི་
 ཉེས་པ་དང་། ཉམས་ཏྲོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པར་སྐྱབ་པ་རྒྱུད་བཟུང་བའི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་པས་སྒྲགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཆེ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མའི་སྒྲགས་མཉེས་ཏེ་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་དང་། བྱུང་བར་
 བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དང་མཆོན་པའི་དཔེ་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་གི་དོ་སྤྱོད་གསལ་བའོ། དགོངས་པ་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པ་ཁོ་ནར་རག་ལས་
 པར་། རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་ཀྱི། གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟོག་པ། སྤྱོད་མའི་དུས་ཐབས་བསྟན་པ་དང་། བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱོད་མ་བསྟན་པ་མེད་མི་
 རུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། དེ་བསྟན་ཚུལ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ལས་དང་པོ། བསམ་པས་བསྟན་ཚུལ་ལ་དད་པ་སྤྱུང་བ། བཀའ་བྱིན་རྗེས་སུ་དཔྱད་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། རང་ལ་
 མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་མ་དེ་སངས་རྒྱས་དངོས་མཐོང་གི་དད་པ་གཏོང་ཚུགས་ཞིག་འདྲོང་པ་ལ་སྤྱོད་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པས། སྤྱོད་མ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་

ལྟུང་ལྟུང་
ལྟུང་ལྟུང་
ལྟུང་ལྟུང་

༡༡། །ལུང་ནི། རྒྱུད་བརྟགས་ཉིས་ལས། བྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་པ་ན། །ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ། །ཞེས་དང་། གྱུར་གྱི་རྒྱུད་ལས། གང་ཞིག་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན། །
སེམས་ཅན་པན་གདགས་དམིགས་ནས་ནི། །ཐ་མལ་བ་ཡི་གཟུགས་སུ་གནས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། །ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན། །ང་ཡིན་སྐྱམ་དུ་ཡིད་བྱོས་ལ། །དེ་ཆེ་དེ་ལ་
གྲུས་པ་བསྐྱེད། །ཅིས་རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་མ་འོངས་པ་ཕྱོད་ལྷན་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་བསྟན་པ་ཉམས་དཔའ་ཞིང་། །སྟིགས་མ་ལྷ་བདོའི་དུས་ཤིག་འབྱུང་ལ། །དེའི་དུས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐལ་བ་དཔན་པས་ད་ལྟའི་ངའི་སྐྱའི་
བཀོད་པ་འདི་ལྟར་བསྟན་ན་མཐོང་མི་རྣམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་པམ་མི་དགོས་ཏེ། །དེའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲོ་བ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་ངས་ཀྱང་ཐ་མལ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་
འགྱུར་བས། །དུས་དེར་གདུལ་བྱ་ཁྱོད་ཅག་ལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་གང་སྤང་བ་དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་ང་ཡིན་སྐྱམ་དུ་ཤེས་པར་བྱོས་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། །ད་ལྟའི་བདག་གི་སྤྲ་མ་འདི་རྣམས་ལྟ་བུའི་
བཀོད་པ་ཐ་མལ་བ་ཅམ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་དངོས་མཐོང་གི་སྐལ་བ་ཆད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་བྱིར་དུ་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ངེས་ཏེ།

ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཅན་ཐ་མལ་བའི་སྟོ་དང་འཚམས་པ་ཞིག་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་དངོས་ལྟར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་གིས་སྟོན་པར་མི་ལུས་པས། ལྷོ་བྱ་མཁའ་པ་སོ་སོར་
 བསྟན་ནས་གྲོག་པའི་སྟོ་བ་དཔོན་དུ་སྐྱུལ་ནས་སྐྱར་གྲོག་དང་འབྲལ་གྲོག་བསྐྱབས། མཁན་སྟོ་བ་དུ་སྐྱུལ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཆོགས་སྒྲ་ཕྱིའི་སྟོ་མ་པ་འབོགས། རོ་རྩེ་སྟོ་བ་དཔོན་དུ་སྐྱུལ་ཏེ་རྒྱད་རྩེ་སོ་སོའི་དབང་སྐྱར། བཤེས་
 གཉེན་མཁས་པར་སྐྱུལ་ནས་གཞུང་ཆེན་དུ་མའི་ཟབ་བཤད་དང་། ལམ་བྲིད་གནང་སྟེ་བདག་ཅག་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱར་བར་མཛད་པ་འདི། དཔེར་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གངས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་
 འདུལ་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་འཕགས་པ་སྟེལ་སྟོ་མ་དུ་སྐྱུལ་ནས་མིའི་འགྲོ་བ་སྟེལ། བར་དུ་རྒྱལ་པོར་སྐྱུལ་ནས་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བྲིམས་བཅས། ཐ་མར་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་དང་ལོ་བཅ་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱུལ་ཏེ་ཆོས་བསྐྱར་
 སྟེལ་མཛད་ནས་བོད་ཀྱི་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་པ་དང་མཚུངས། གཞན་ཡང་སྤྱ་མ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཁུང་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ཁར་སྟོ་བྱོགས་ཀྱི་རི་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་ཞེས་བྱ་བར་
 འཁོར་མང་པོ་དང་ལྟན་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་གསུངས་ཆོ། འཁོར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་ཐུགས་ལ་སངས་རྒྱས་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རྩེས་སུ་བདག་ཅག་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་མེད་དོ་སྟེམ་པའི་རྟོག་པ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

ལྷ་མོ་

༡༡། །ཤར་ཆོ། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཁུན་ཏེ། ཀ་ཡེ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱི། །ཕྱི་མའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ན། །ང་ནི་མཁས་པའི་ལུས་སུ་སྟོན། །ང་ནི་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་གནས། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཆོ་མཐོང་བ་
དོན་ཡོད་ཀྱིས་འདི་སྐམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནི་སྟེ་རྒྱ་ན་འཆིའི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བུལ་ལ། བཤེས་གཉེན་ནི་དེ་བཞི་ལས་མ་གྲོལ་བས་བཤེས་གཉེན་དེའི་གཟུགས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་སྟེ་དམ་སྐམ་ཆོ། ཀ་ཡེ་
མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟོན་པའི་བྱིར། །ང་ཡིས་སྟེ་དང་རྒྱ་བ་དང་། །ན་དང་འཆི་བར་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པས། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རང་ཅག་ལྟ་བུལ་པ་པན་དོན་དུ་བཤེས་གཉེན་
ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ངེས། དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མ་བཟུང་བ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཆོས་དང་མངལ་བ་སོགས་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་ཏུགས་སུ་མ་དོན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཅག་
གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་སྟོན་པར་གསུངས་ན། སྤྱི་མ་འདི་འང་ཐ་མལ་བར་སྒྲུང་བ་ཙམ་ནི་སངས་རྒྱས་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ག་ལ་འགྲོ་ སྐལ་དམན་བདག་ལྟ་བུའི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་གསང་བ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་རྣམས་དངོས་སུ་མཐོང་བར་མ་ཟད། ད་ལྟ་རང་རེའི་དོ་ཁར་སྒྲུང་བུང་བའི་སྤྱི་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་ལེན་དང་གདུལ་བྱ་རང་རེའི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ངན་འདི་མི་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲ་མ་ལྟས་ཀྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་ཅེས་སྟུམ་མོ། །གཉིས་པ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་ཚུལ་ནི། ད་ལྟའི་དུས་རང་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་
 ལུས་ཐོབ་པ་འདི་འདྲ་། སྒྲ་མའི་སྐྱ་དྲིན་ལས་བྱུང་སྟེ་སྟོན་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་གིས་རྗེས་སུ་བེན་ཏེ་མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྱིམས་བསྐྱུངས། ལེགས་པར་སྟོན་པའི་དགོ་སེམས་ཀྱི་མཚམས་སྐྱར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མི་ལུས་
 ཐོབ་ན་འདྲ་སྒྲ་མས་རྗེས་སུ་མ་བེན་ན་ཐོས་བསམ་ལྟ་ཅི་ཐ་ན་དཔེ་ཆའི་ཆོག་གྲོག་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལ་སྟོག་གི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀ་ཁ་དང་སྐྱར་གྲོག་འབྲལ་གྲོག་སོགས་བསྐྱབས། ཡི་གེ་ཙམ་ཤེས་ནུས་ན་འདྲ་། རབ་ཏུ་བྱུང་
 སྟེ་བསྟན་པ་ལ་མ་ཞུགས་ན། ལུ་ཚུང་ཁྱིམ་ཐབས་གསོ་བྱིར་དུ་སྟོག་གཙོད་སོགས་མི་དགོ་བ་བཅུ་རམ་པོ་ཆེ་ལ་དབང་མེད་དུ་འཇུག་དགོས། ཞིང་ལས་དང་སྐྱུགས་ཀྱི་འཕྲོ་སྟོང་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོལ་བ་ལས་ཆོས་
 སྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་ཆད་པ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་མ་དང་མཁན་པོའི་དྲིན་ལས་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ཏེ། ཉིན་མཆན་སོས་དལ་དུ་བདེ་སྐྱིད་འཛོམ། ཐོས་བསམ་མ་བྱས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཀྱི་དོན་འབྱེད་པ་ལ་ལོག་གསོལ་
 འདེབས་དང་སྐྱབས་འགྲོ་ཆོག་གསུམ་འདོན་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་ན་འདྲ་། ད་ལྟར་སྒྲ་མས་མདོ་སྐྱགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཆོག་དོན་འབྱེད་པའི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་བདག་རྒྱུན་མཛད། དེ་ལ་

༡༡། །བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུ་དང་པའི་དགོ་སྒོ་སྒྲ་འགའ་རེ་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་འོད་གསལ་ལྗོངས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བའི་བར་གྱི་ཉམས་ཏྟགས་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན། སྒྲ་མ་འདི་ལྷ་བའི་བྱིན་
 ཅན་ཞིག་གཞན་དུ་བདག་གིས་མི་རྟོག་དེ་སྐྱལ་དམན་བདག་ནི་སྟོན་སྟོན་པ་ཀྱུན་དུ་བཟང་པོ་ནས་དགའ་རབ་དོ་རྗེ། སྤྱི་སིང་ཏ། བི་མ་མི་ཏ། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ། རྗེ་འབངས་གྲུབ་ཆེན། སོ་བུར་གཞུག་གསུམ་སོགས་སྟོན་བྱོན་
 མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་ཀྱིས་མ་བྱིན། ད་ལྟའང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རྒྱལ་སྟོན་ལས་མང་བར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཞལ་མཇལ་གསུང་ཐོས་ཀྱི་སྐལ་བ་
 ཆད་ཀྱི་རང་ལ་ད་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་འདི་དང་བྲལ་ན། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཞིང་འདི་དང་གཞན་དུ་འབྱོན་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་གསུང་ཐོས་ཀྱི་
 སྐལ་བ་མེད་པས་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་དང་འབྱོན་འགྱུར་གྱི་སྤངས་ཏྟགས་དུག་ལྡན་གྱི་བདེ་གཤེགས་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་
 སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཁམས་དབང་སྟོན་པའི་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བརྟེན་གཟིགས་ཆེན་པོས་ཁམས་དབང་མོས་པ་དང་འཆོམས་པར་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་། གསང་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་གནད་

ནམས་སྟོན་པའི་མདོ་རྒྱུད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་དག་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་དོན་གཉིས་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་སར་ཁྲིད་པར་མཛད་པའི་མཛད་ཕྱིན་ཅན་ཏུ་མ་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་ནི་རང་གིས་བསགས་པའི་ཉེས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་སྤངས་ཏེ། རིགས་ཏུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་འཁོར་བའི་གནས་སུ་མཐོང་མན་གྱི་སྐྱེ་སྤིང་སྤེལ་མར་བབྱང་སྟེ་བུ་མ་ནང་གི་བྱང་བ་རྩ་མཁན་གྱི་ཕང་ལོ་བཞིན་ཏུ་འཁོར་ཞིང་ཡང་ཡང་འབྱམས་མོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟར་སྤྱོད་མས་རྩེས་སུ་བབྱང་བའི་སྐབས་འདིར། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའི་ཉམས་ལེན་ནས་བབྱང་ལུན་གྲུབ་ཐོད་ཀྱི་གསང་ལམ་ཚུན་ཆད་གྱི་སྟོན་འགྲོ་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པའི་ཁོངས་སུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྫོང་བྱེད་སྟེ་སྟོན་བཞིའི་མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྫོང་བྱུངས་དོན་དང་ངེས་དོན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པའི་སྐྱེལ་སོ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ངེས་པའི་དོན་རང་བཞིན་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་གསང་ལམ་འདིའི་ལམ་སྟོགས་སམ། ལམ་གྱི་ཆ་ལག་རྫོགས་པར་དྲིལ་ཏེ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པའི་གདམ་དོན་འདི་ཉིད་ཐུགས་བརྩེ་བས་རྩེས་སུ་བསྟན་པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་མ་ཞན་ན་སྟིགས་མའི་ལུང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཇི་བཞིན་སྐྱབ་ཅུས་

༡། །ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་ཆུང་མ། མ་ཟད་རང་སློག་གིས་ཀྱང་བསྟེན་པར་བྱ། ལུས་ངག་གིས་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་བསྟེན་པ་ནི། བྱས་སྒྲུ་མཉེ། ཤིལ་ཕྱིས། བསྐྱེད་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་རྣམས་
སོ། །བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པས་བསྟེན་པ་ནི། སྐྱེ་རབས་ལས། ཕན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། བསྐྱོ་བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། གང་གསུངས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གདམས་པ་དེ་ལས་མི་འགལ་
བར་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་མི་མཉེས་པ་སྤང་བ་ནི། སྤྱི་མའི་ཐུགས་དགྲུགས་པར་བྱས་ན། ཆོ་བུང་ནད་མང་དང་། དགྲའི་འཆོ་བ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་ཉོགས་པ་མི་སྤྱོ། ཕྱི་མ་དཔུལ་གནས་མི་བཟད་པ་རྣམས་སུ་
ལྟར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་ནས་ཆོས་སྤྱོགས་མ་ཟད་འཛིག་རྟེན་སྤྱོགས་ནས་ཀྱང་སྤྱི་མའི་ཐུགས་མི་མཉེས་པ་སྤང་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་མ་དེ་ལ་འབྱད་ཅིང་མཇུག་པ་ཡང་རང་དགར་སྐྱབས་ལེགས་ཙམ་
ལས་འབྱུང་བ་མིན། དེ་དང་འབྱད་པ་དེ་སྟོན་དུས་རྒྱ་ཁྱེན་སུན་སུམ་འཆོགས་པ་བསགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཁོ་ནའི་བྱད་ཆོས་ཡིན། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྒྱལ་མིད་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་དེ་
ལྟ་མའི་སྟོན་བཅུད་གྱི་དངོས་པོར་ཀྱུར་པའི་འབྱུང་བ་ལྟ་ཡི་སྟེང་བཅུད་ཀྱི་ནོམ་གྱི་དངོས་པོ་ལྟ་ཕར་ཆེར་དང་གྲིང་བཞིའི་མི་རྣམས་དབང་སྐྱར་བྱེད་མཆོག་ཡིན་ཡང་དེ་སྐྱབས་དབང་ལྟས་ལེགས་ཙམ་གྱིས་རྟེན་པ་མིན་པར་

༡༡། གཞུལ་ངོ་སྤྱ ཡིད་འབྲུང་སྤྱད་བྱས་ཆེམ་བའི་བྲིམས་གོས་བགོ ཁྱོ་ངར་རབ་ལྷན་ཞི་ལྷག་མཆོན་བསྟེན་རིགས། རྩྱུར་མཐོང་སྒོ་ལས་བཀྲལ་བའི་ཕ་རོལ་གྱི། ལེགས་ཉེས་མ་འདྲེས་འབྱེད་བའི་སྒྲུང་བ་ཆེ། ལྷ་
 ཞིབ་ལས་འབྲས་ནམ་དབྱེ་ཇི་བཞིན་འབྱེད། དབྱེད་གསུམ་དག་བའི་ལུང་ལ་རྒྱབ་བཏེན་འཛོལ། མི་བཟོད་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁུ་གཏིར་རབ་ཏུ་བརྩིང་། ཉེས་མང་སྒོག་ཆགས་བྱེ་བའི་མཆེ་བས་གཟིར། ཡ་ངའི་ཏུ་སྤྱའི་གདུང་
 དབྱངས་ཆེར་བསྒྲགས་ཀྱང་། ཐབས་བྲལ་ལས་ངན་བདག་འདྲས་ཅི་ཚུག་བྱེད། གྱེ་མ་ཉམ་ཐག་བདག་སོགས་རེ་ལྷོས་ཞིང་། ལྷ་བྲལ་སྤྱབས་གནས་མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ། འཛིགས་བའི་ལུན་རུམ་གཏིང་རིང་བཀྲལ་
 སྤྱད་དུ། མཐར་ཐུག་གཏན་གྱི་སྤྱབས་སུ་བཟུང་བར་འོས། མཐའ་བྲལ་སྤྱབས་མེད་འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི་ཆོགས། འཛིགས་ཆེན་བདུད་བཞིའི་དབྱ་སྟེའི་དཔུང་འཛོམས་སྤྱད། མི་འཛིགས་བྱང་རྒྱབ་ནོར་མཆོག་སྤྱིན་ལ་
 ཆས། ཁྱེམས་མཆོག་འདི་གོ་ཐེག་ཆེན་རྩ་བར་བཟུང་། ཁྱེམས་གྱི་ཞིང་སར་བསགས་སྤྱང་ལྷོས་བཏུལ་ལས། ཉིར་འབྲུངས་སྤྱ་མའི་བྱིན་ཆེན་ལྷག་གྱ་རྒྱས། དགོངས་བའི་རྩ་ལ་ལྷན་སྟེ་མའི་མགོ་ལྷོག་ལྷེམ། དོན་གཉིས་
 ལུན་ཆོགས་དགའ་བདེའི་དཔལ་གྱིས་འཛོ། དེང་འདིར་ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་ལས། མཁའ་མཉམ་ཡིད་ཅན་རྒྱད་སེལ་ཐབས་གཅིག་ལུ། བསྟན་པ་སྤྱི་དང་གསང་ཆེན་རྫོགས་པ་ཆེ། སྤྱིད་གནས་ཇི་བཞིན་

༄༅། །གདམ་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་འཆོ་བའི་མདོ་མེད་སྤྲང་འབྲུམས་སྤྱུལ་མིང་ཚུལ་བྲིམས་བཟང་པོར་འབོད་པས་བུ་ཐེམ་གྱིང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ཀྱི་ཉེ་ཞོལ་དབེན་རི་འོད་གསལ་ལྷན་གྲུབ་སྤྱིང་དུ་སྤྱར་བ་འདིས་ཀྱང་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །མཆོལ་མ། དགོའོ། དགོའོ། དགོའོ། ॥

༡། གྲུན་བཟང་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་གྱི་དགོངས་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་བྲིད་ཡིག་སྐལ་བཟང་ལྟེ་སྒྲོང་རིག་འཛིན་དགོངས་རྒྱན་བཞུགས་སོ།

༡༡། །ཆོས་དབྱིངས་སྟོང་ཆེན་བྱབ་བདེལ་སྟིང་པོ་དོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །མཁའ་བྱབ་མཁའ་ཡི་གཟུགས་ཅན་རང་བྱུང་ལྷན་གྱུབ་དྲག་འཆར་བ། །དབྱིངས་དང་སྣང་བ་གཉིས་མེད་ནང་གསལ་གཞོན་ལུ་བུམ་
 པའི་སྒྲ། །ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་བཟང་སྟིང་དབུས་པད་མཆོར་དྲག་ཏུ་བཞུགས། །སྟོས་བྲལ་སྒྲེ་མེད་རྒྱལ་ཡུམ་མཆོ་རྒྱལ་མ། །རང་བཞིན་འགགས་མེད་གསལ་བ་ཐོད་སྡེང་ཅུལ། །བུགས་རྗེ་སྟོགས་མེད་རིག་
 སྟོང་བྱང་འཇུག་སྒྲ། །སྒྲ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཕ་ཅིག་པད་འབྱུང་རྒྱལ། །ཀླ་རུའི་ཡེ་ཤེས་རོལ་གར་མཐའ་ཡས་པ། །བསིལ་ལྷན་ཞིང་གི་དཔལ་དུ་ལེགས་བྱོན་པའི། །འབྲུལ་བྲལ་གཏེར་སྟོན་འབུམ་གྱི་གཙུག་རྒྱན་
 མཆོག །རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སྟོད་ལྷུ་ཅན་དེར་མཆོད། །གང་དེས་གདམས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གྲུབ་ཅིང་། །སྐལ་ལྷན་ཁམས་སུ་ཟབ་རྒྱས་བདུད་ཅིའི་གཏེར། །སྦྱིན་ལ་ཐབས་མཁས་སྦྱིན་ལས་དཔལ་འཆང་

༡༡། །བའི། །སྤྲུལ་སྤྲོལ་བ་རྒྱུད་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱས་པས་མཆོད། །གང་གི་དྲིན་གྱིས་ཐེག་མཆོག་རྫོགས་པ་ཆེ། །ཟབ་རྒྱས་གནད་དྲིལ་གདམས་དོན་སྙིང་པོའི་བཅུད། །སྙིང་གི་བུམ་པར་འབྲིལ་བའི་
 སྐལ་བཟང་དུ། །ལེགས་པར་འགོད་པའི་དྲིན་ཅན་སྤྲུལ་མར་འདུད། །ཐེག་དགུའི་ཅེ་རྒྱལ་ཡང་གསང་རྫོགས་པ་ཆེ། །རིག་འཛིན་སྤྲོལ་དཔོན་རྣམ་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །སྤོན་བྱོན་གྲུབ་དབང་དུ་མའི་གཤེགས་
 བྱལ་མཆོག་ །སྐལ་བཟང་མགྲོན་པོ་རྣམས་ལ་འདི་གསལ་བྱ། །དེ་ལ་འདིར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྙིང་། གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་རྒྱལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གལ་
 མདོ། མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཟབ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲོ་གཞི། །འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་སྙིང་ལུང་། མན་ངག་གནད་བསྟུས་བཅུད་དྲིལ། སེམས་གྲོང་མན་ངག་སྡེའི་

༡། །དང་ཐུན་མིན་གྱི་ཚེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བསྟན་པ་དང་། ཐུན་མིན་ཚེས་ཀྱི་གདམས་དོན་ལ་སྒྲིན་བྱེད་དབང་དང་། གྲོལ་བྱེད་བྲིད་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གདམས་ངག་གི་གཙོ་བོ་ཚེས་འདི་གང་ལ་སྟོན་པའི་
 སྟོན་ནི་བརྟགས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཚེས་འདི་ཐེག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་ཕྱེ་སངས་རྒྱུས་རྩོམ་རྩེའི་འཆང་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། སྟོན་ངན་པ་ལ་བསྟན་ན་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀ་ལ་བར་ཆད་དུ་གྱུར་ནས་རྩོམ་
 དམུལ་བར་ལྟར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དཔེར་ན་བཅུད་བཟང་པོ་སང་གའི་འོ་མ་དེ་གསེར་གྱི་སྟོན་དུ་སྒྲུག་དགོས། སྟོན་ངན་གཞན་དུ་སྒྲུག་ན་སྟོན་ཆག་འོ་མ་འབོ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྟོན་བརྟགས་ནས་སྟོན་ལྟན་གྱི་སྟོབ་
 མ་ལ་བསྟན་དགོས་ན། སྟོན་ལྟན་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། སྟོན་ལྟན་གྱི་སྟོབ་མ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་བྲིད་གཞུང་འདི་དང་། བདུའི་དོན་བྲིད་ནོར་བུའི་སྟོན་པོ་གཉིས་ཆིག་ཙམ་གྱིས་བྱད་མ་བྱུང་བར་སྟོན་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དགུས་བསྟན་ཏེ། དད་པ་ཆེ་བས་ཚེས་ལ་མོས་པ། བརྩོན་འགྱུས་ཆེ་བས་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་ཆིག་དོན་གོ་བ། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཛིན་ཆགས་ཆུང་བས་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ལ་
 ཡིད་མི་འཇུག་པ། བཀུར་སྟེ་ཆེ་བས་སྒྲ་མ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་ཞབས་ཏོག་འབུལ་བར་བྱེད་པ། རྟོག་པ་ཆུང་བས་གསང་སྟགས་ཀྱི་གདམས་པ་དང་སྟོན་པ་ཟབ་མོ་ལ་དངངས་སྒྲག་མི་སྟེ་བ་དང་། གཡེང་བ་ཆུང་བ་

ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་ལྟར་ན་ཡང་གསང་བ་མཐར་ཐུག་འབྲད་ཆོག་སྟེ་ཉིག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཆོས་སྡེ་འདི་བསྟན་ཅིང་སྦྱོར་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་གསང་མཐར་ཐུག་འབྲད་ཆོག་སྟེ་ཉིག་འདི། སྦྱོར་ཞིང་སྟེ་ལ་བའི་གནང་བ་སྦྱོར་བ་ནི། འདྲ་ལྟར་གཤམ་རབ་སྟེ་རྗེ་གཏོང་མོད་ཅན། སྒྲོ་བཏུན་སྒྲུབ་བཙུན་དམ་ཚིག་གཞུང་བཟང་བ། ཁོང་ཡངས་གསང་བུ་ངང་ཚུལ་རིག་པ་རྣམས་མེད་དག་སྒྲུང་ཆེ་ཞིང་སྒྲ་མར་གྱུས། འོག་ཏོག་ཆུང་ལ་སྟེ་རུས་བཙུན་འགྲུས་ཆེ། སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་ཞེན་འོག་བྱང་སེམས་ལྟར། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་བ་མ་བྱང་ན་ཆོས་བཀའ་གཏང་། ཅིས་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་བ་མ་མཚོག་ལ་གདམས་པ་མ་བྱིན་ན། དགོངས་གཏེར་ཟབ་མོ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དཔེ་རྒྱན་དང་བཀའ་རྒྱན་རྒྱབ་པས་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་མི་མཉེས། འགྲོ་དོན་སྤངས་པའི་ལྷུང་བས་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བ་སོགས་གྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་སྟེ། སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཉིད་སྦྱོར་བའི་གནས་ལ་མ་བསྟན་ན། ཟབ་མོའི་ཆོས་གཏེར་རྒྱབ་པར་གྱུར་ཏ་རེ། དུས་ལ་བབས་ཆེ་རང་གིས་མ་བསྟན་ན། འགྲོ་དོན་རྒྱན་ཆད་ལྷུང་བ་ཐོག་ཏ་རེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་ནས་ཕྱིན་ཅི་འོག་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་དང་ལྟར་བ་ནི་སྟོན་ངན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གྲོང་གསལ་ལས། སྟོན་དང་མི་ལྟར་སྒྲོ་བ་མ་ནི། ཤེས་ཆུང་ཁ་གསག་གཏེར་ལྟས་ཆེ། ཁ་	163
---	-----

མཁའ་ལྷ་མོ་དམ་གཡོ་སྐྱེ་ཆེ། །སྤྱི་མའི་གསུང་གཅིག་བྲིན་ལ་ཚུངས། །ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་སྐྱོན་ལ་ཉོག་ །འཇིགས་སྐྱུང་ངང་སྐྱུང་ངན་པ་དང་། །བཀའ་བྲིན་བྱུང་གསོད་ངང་ལ་བསྐྱོད། །སྤྱི་མ་དང་དམ་ཆེག་ཉམས་ལེན་འཆལ། །
 སྤྱོད་མ་མ་བརྟགས་སྤྱོད་དཔོན་དག །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་མ་སྐྱོན་ཅན་ལ་ལམ་འདིའི་སྤྱོད་གོལ་གྱི་གདམས་པ་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མ་ལས། ཉམས་སྤྱོད་མི་ལེན་གང་ཟག་ལ། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དང་ནི། །དོན་
 དམ་གདམས་པ་བསྟན་མི་བྱ། །ཞེས་དང་བྱུང་པར་སྤྱོད་སྐྱོན་དེ་རྣམས་གྱི་སྟེང་དུ་བཟུང་མའི་དོན་ཉམས་སྤྱོད་མི་ལེན་པར་དཔེ་གསོག་ལ་དགའ་བ། །འདོད་སྤྱོད་ཅན་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་གདམས་པ་མི་སྤྱོད།
 དེ་སྤྱོད་ཆེག་བརྒྱུད་དང་གཏད་སྐྱུང་སྤྱོད་སྤོགས་གསང་ཞིང་མིང་ཙམ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱོད་དང་དུས་བརྟགས་པ་ལས། ཉམས་སྤྱོད་མི་ལེན་དཔེ་གསོག་འདོད་སྤྱོད་ཅན། །ཆེ་འདིའི་ཞེན་པ་ཅན་ལ་གདམས་
 གཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་ངན་ལ་མ་སྤྱོད་པར་བསྟན་ན་གདམས་པ་འཆལ་ཏེ་བྱིན་རྒྱལས་སྐྱུང་དུར་འགྲོ་ཞིང་མཐར་དཔྱལ་བར་འགྲོ་སྟེ། །སྤྱོད་གསལ་ལས། །ཡང་གསང་བཅུད་གྱི་བདུད་ཅི་ནི། །
 སྤྱོད་ངན་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུངས་ཀྱང་ན། །སྤྱོད་ཆག་བཅུད་བོས་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོད་ངན་ལ་སྤྱོད་ཏེ་གརྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་ན། དཔོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་གྱུར་ནས་མཁའ་

༡༡། །འགྲོའི་བཀའ་ཆད་དྲག་པོས་མི་རུང་བ་སྣ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས། གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་མི་ལྟན་ལ་བསྟན་ན། །དམ་ཅན་རྒྱའི་བཀའ་ཆད་འབྱུང་ཏེ། །དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་སྟོ་སྦྱར་
 འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྟོད་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་ཟབ་མེད་འགྲུབ་གསང་ཆེན་པོའི་ཆོག་གཅིག་ཙམ་ཡང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་སྒྲུལ་པའི་གནས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྟོད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་སྟོབ་མ་དེས་ལམ་འདིའི་གདམས་པ་སྒྲུལ་པའི་ གནས་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་གཅིག་བཙལ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། རི་རྩེ་ལུང་སྟོང་དུར་བྱོད་དཔེན་པའི་གནས་ཅུངས་ཤིང་མཐོ་བའི་ས་རུ་སྦྱབས་པར་བྱེ།
 །ཞེས་གསུངས་པས། གནས་བྱད་པར་ཅན་རི་བོའི་རྩེ་ནི་བྱིང་མུགས་ཀྱི་སྟོན་སེལ་བས་ཤེས་པ་གསལ་བའོ། །ལུང་པ་སྟོང་པ་ནི་འདུ་འཛི་གཡེང་བ་མེད་པས་དགོ་སྦྱར་འཕེལ་བའོ། །དུར་བྱོད་ཆེན་པོའི་གནས་ནི་གོད་པ་ཆུང་
 ཞིང་སྟོ་ཤས་ཆེ་བར་འབྱུང་བའོ། །ཤིན་ཏུ་ཕྱི་ནང་གི་གཡེངས་པ་ནི་བའི་དཔེན་པའི་གནས་རྣམས་སུ་ནི་ཉམས་ལེན་སྦྱེད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའོ། །བྱད་པར་དུ་དྲངས་ཤིང་མཐོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རི་རྩེ་མཐོན་པོ་རྩེ་མོ་ཟངས་སེ་
 ཡོད་པའི་སྟོད། ཤར་དང་ལྷོ་རི་དམའ་བའི་གནས་སུ་བསྦྱབས་ན་དེ་བྱིངས་དང་རིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །གྲོང་གསལ་ལས། ལུང་སྟོང་གངས་བྱོད་རི་རྩེ་དུར་བྱོད་དམ། །ཤིན་ཏུ་དཔེན་པ་དྲངས་ཤིང་མཐོ་

བའི་སར། །སྐལ་ལྷན་སྦྲེས་བྱས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གངས་ཁྱོད་རིག་པ་དྲངས་པ་དང་། རི་རྩེར་རིག་པ་གསལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་རྟེན་ནས་བསྐྱབ་ན།
 སྐྱབ་པའི་ཉམས་རྟོགས་ངང་གིས་འཕེལ་ཏེ་མུར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གྲོང་གསལ་ལས། བསམ་གཏན་འཕེལ་ཞིང་བཏན་པ་མུར་དུ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །དེ་ལས་ལྷོག་པའི་གནས་ཀྱི་སྦྱོར་ནི། གནས་དེ་ལྟ་བུ་
 ལས་ལྷོག་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སར་སྐྱབ་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོ་མ་ལས། མཚན་ལྷན་གནས་བྲལ་རྒྱུན་དབང་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་གནད་
 དོས་བཟུང་བ་ནི། གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་རྟེན་ཆོད་དུས་སྐབས་གང་ལ་སྒྲོམ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དུས་ཆོད་ཀྱི་གནད་བཏགས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། གྲོང་གསལ་ལས། རོ་སྦྱོད་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིར། །མཁས་པས་དུས་
 གནད་བཅའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལས་དང་པོ་པས། ཉམས་ལེན་འཇུར་ལ་བཏབ་པའི་དུས་ཀྱི་དུས་གནད་ཟིན་ནས་དེ་ལ་རོ་སྦྱོད་ནི། དབྱིད་ཀྱི་སྦྱང་དབྱར་ཀྱི་སྦྱང་སྟོན་ཀྱི་གོང་། དགུན་ཀྱི་སྟོན་ན་བུན་འཇུབ་མ་སྦྱིན་
 རྒྱུར་མེར་བུ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་དྲངས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་དུས་རོ་སྦྱོད་ནས་ཉམས་ལེན་བྱས་པས། དབྱིངས་དང་རིག་པའི་རྟགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ཐོད་ཀླལ་ཀྱི་རོ་སྦྱོད་པའི་དུས་ནི་ཟེར་

༣། །གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གྲོང་གསལ་ལས། དབྱར་མ་སྟོན་དང་དགུན་ཆུང་དཔྱིད་ཀྱི་དུས། །ཟེར་གཉིས་དུས་ནི་མཆོག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉི་མའི་དུས་སྔ་དྲོ་ཅེ་ཤར་དང་། བྱི་
 དྲོ་ལྷུང་ཀ་གཉིས་བཟང་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་ཞིང་འཆར་སྣང་རྒྱ་ཆེ་ཡོ། །རྒྱན་དུ་ཉམས་ལེན་དུས་སྟོན་སེར་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པས་རྒྱབ་པ་འཕེལ་ཞིང་འགྲུབ་སྟེ། སྟོན་འབྲས་བུས་བཅུད་བསྟུས་པས་ནང་དུ་ཁམས་སྒྲིན་ཞིང་
 སྟིང་པོའི་དོན་རྟོགས་སྟེ། དགུན་ཆུང་བསིལ་དྲོད་སྟོམས་པས་ཁམས་བདེ་ཞིང་སྒོམ་སྟིང་འདོད། སོ་ཀ་ཅི་ཤིང་ཁ་འབྲས་པས་ཡོན་ཏན་སྟེ་བཤོ། །དེ་ལྟར་དུས་དེ་ལ་ངོ་སྟོན་པས་ངོ་འཕྲོད་པ་མགྲོགས་ཤིང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་འབྱུང་སྟེ། གྲོང་གསལ་ལས། ངོ་འཕྲོད་མགྲོགས་ཤིང་ཉམས་སྣང་གོང་དུ་འཕེལ། །ཞེས་སོ། །དུས་གནད་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་སྟོན་ནི་དུས་དེ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་སྟེ། གྲོང་གསལ་
 ལས། མཁས་པས་དུས་གནད་བསྟན་པར་མ་བྱས་ན། །ངོ་བོ་འགག་ཅིང་ཉམས་ཀྱི་འཕེལ་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོ། །བཞི་པ་ནི་ལྟར་སྒོམ་པའི་གྲོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། དེ་ལྟར་གནས་དང་དུས་བྱད་པར་ཅན་ནང་
 འདོམ་ནས་གདམས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐབས་དེ་ལ་རབ་སེང་གི་ལྟར་གྲོགས་ཀྱི་རྒྱབས་ལ་མི་ལྟོས་པར་གྲོགས་མེད་གཅིག་ལུར་འདུག་སྟེ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞིལ། འབྲིང་གྲོགས་ལ་ལྟོས་ནས་གནས་གྱང་། བན་ཚུན་དུ་ལོང་།

༡༣། །གལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ཏུ་གདའོ། །ལྷ་པ་ཡོ་བྱད་སྐྱབ་རྩལ་གྱི་བྱད་པར་ནི། ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ཐོག་མར་ཁྱེའི་བར་དུ་སྐྱབ་སྟེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་གང་ལའང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡོ་བྱད་གྱི་སྐྱབ་རྩལ་ནམས་ཆང་བར་བསགས་པ་ནི་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གྲོང་གསལ་ལས། གསང་སྒྲགས་ཐབས་གྱི་ལམ་ཡིན་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡོ་བྱད་རྩལ་ནམས་བསགས། །ཞེས་པ་ལྟར། བསྟེན་པའི་ཡོ་བྱད་གསང་སྒྲགས་གྱི་སྐྱབ་རྩལ་གཤམ་བདུད་ཅི་ལྟ་སྟགས་དང་། མཉེས་པའི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། གཏོར་མའི་རྒྱ་དང་། དབང་གི་ཡོན་རིན་པོ་ཆའི་མཁྲལ་ནམས་སོ། །མཆོན་པའི་ཡོ་བྱད་དབང་གི་ཅོད་པན་རྟོག་རྟེན་ཐོད་རྩལ་སྟགས་སོ། །མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་ནད་ཁམས་གསོ་བའི་སྒྲན་དང་ཁམས་གསོ་བའི་རྟེན་རྩལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་རྩལ་ནམས་སོ། །འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རང་གི་ལུས་ཁམས་གསོ་བའི་ཟས་གོས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བ་སྟེ་མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ལ་ཉི་བར་མཁོ་ཞིང་དགོས་པའི་མཐུན་སྦྱེན་ཡོ་བྱད་ནི་ཆང་བར་བསགས་དགོས་ཏེ། གྲོང་གསལ་ལས། བྱག་རྟེན་མེ་ཏོག་དབང་ཡོན་གཏོར་ཆོགས་རྒྱ། །ཉམས་ལེན་དུས་སུ་ཁམས་གྱི་རྟེན་སོ་བཅུ་ལ། མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱན་དང་ལྷན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྩལ་འཆོགས་ན་མན་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ འཐོབ་ཅིང་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་ལས། ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྷན་ཆོས་གྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐུན་

༡༡། །བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅུད་དྲིལ། སངས་རྒྱལ་དོ་སྤྱོད་ཀྱི་མན་ངག་ འདེམ་ཀ་འཆི་བྱོད་ཀྱི་ཟབ་དོན། ཡེ་ཤེས་དོས་བཟུང་གི་གནད་ཏིག་ བར་དོ་འཕྲང་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲེལ་མ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་འབུམ་གྱིས་ལེགས་
 བར་འབྱུང་པའི་རིག་འཛིན་ཆོད་ཀྱི་ལྷེམ་འབྲུ་ཅན་གྱི་ཟབ་གཏེར་གྱི་ཆོས་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ཀྱན་བཟང་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་གྱི་ཆོས་སྟེ་གཏོགས་པ་དེ་ལའང་ཐུན་མོང་གྱི་ཆོས་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད། ཐུན་མིན་གྱི་ཆོས་སྟེ་
 བཙོ་བརྒྱད། རྒྱུད་ཆེན་གསུམ་སྟེ་བྱོན་ཆོས་སྟེ་སོ་དགུ་བཞུགས་པའི་ཡ་གྲུལ་སྟན་བརྒྱད་སྟེ་དུག་གི་ཆོས་སྟེ་འདི་ལགས། ཞེས་སོགས་ཆོས་འདི་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་གྱི་དོ་མཆར་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བདག་
 གིས་བྱར་དུ་བྲིས་པ་ལྟར་དང་། བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ཡང་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ནས་སྤྱོད་གཉིས་ལས་བརྒྱད་པའི་བརྒྱད་རིམ་གྱི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཞིབ་པར་སྒྲུ་མ་མཁས་པའི་སྤྱོད་མ་ལམ་འདིའི་གདམས་པ་ལ་འཇུག་ཁ་མའི་
 སྐལ་ལྷན་སྤར་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལ་བཤད་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་གསལ་ལས། བརྒྱད་པ་ཉི་ཟེང་ཁུངས་བཅུན་སྟེ། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་ནས་རིམ་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་གིང་བྱིན་
 རྒྱབས་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྤྱོད་ལས། བརྒྱད་པ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་དང་། །གདམས་པ་ཟབ་སྟེར་དེས་ཤེས་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མ་བཤད་ན། གདམས་པ་ཟབ་མི་ཟབ་ཀྱི་

གནད་མི་ཤེས་ཤིང་བྱིན་རྒྱལ་ས་མི་འཇུག་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་མ་ལས། ལོ་རྒྱུས་དོན་གྱིས་མ་བཤད་ན། །གསང་ཆེན་ངེས་པའི་བཀའ་འདི་ལ། །ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་ཐུན་མིན་གྱི་
གདམས་ངག་ལ་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་ནི། སྒྲ་བ་རྣམས་པའི་དད་གུས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོབ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། སྒྲིང་གི་མེ་ལོང་ལས། དབང་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་བྱས་ན། །གསང་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་
མ་བསྐྱབས་འགྱུར། །ཅིས་དང་། གྲོང་གསལ་ལས། དབང་ཐོབ་རྒྱད་སྒྲིན་ཆོས་སྒྲོ་འབྱེད། །གསང་སྒྲགས་དོན་ཀྱན་འགྱུར་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། དབང་བསྐྱར་གྱི་རིམ་པ་ནི། གྲོང་གསལ་ལས། སྒྲོས་བཙས་ཕྱི་
ཡི་བུམ་དབང་དང་། སྒྲོས་མེད་ནང་གི་གསང་དབང་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་། །རབ་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ། །སྒྲོད་ལྷན་བྱ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱར། །ཞེས་པས། སྒྲོས་བཙས་ཕྱི་ཡི་
དབང་། སྒྲོས་མེད་ནང་གི་དབང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་གསང་བའི་དབང་། །རབ་ཏུ་སྒྲོས་མེད་རིག་པ་རྩ་ལ་གྱི་དབང་ལ་སོགས་པ་རྣམས། དབང་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་དང་སྐྱར་ཏེ་རིམ་པར་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབང་
མ་བསྐྱར་ན་གསང་སྒྲགས་གྱི་ལྷ་སྒྲོམ་ཟབ་མོ་ཉན་སྒྲོམ་གང་གི་ཡང་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲིང་གི་མེ་ལོང་ལས། གསང་སྒྲགས་དབང་ལ་མ་བརྟེན་འགྱུར་མི་འགྱུར། །དཔེར་ན་མཉན་པ་ལག་སྐྱ་མེད་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་།

༡༡། །ཕྱག་ཆེན་ཁ་སྒྲོལ་ཐིག་ལེ་ལས། དབང་མ་ཐོབ་པར་དངོས་གྲུབ་མེད། །བྱེ་མ་བཅོམ་ལས་མར་མེད་བཞིན། །ཞེས་པས། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཚུ་བ་ཆད་པའོ། །བརྒྱད་པ་གྲོལ་བྱེད་
 བྱིད་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱིད་གཞུང་དངོས་སུ་མན་ངག་གི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་ལྟར་དུ་སྒྲེབྱིར་དུ་མི་རྟག་པའི་གདམས་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལའོར་བའི་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་ལྷོག་སྟེ་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་སྒྲུལ་བྱེད་དུ་
 སྒོ་ལྷོག་རྣམ་པ་བཞིའི་བྱིད་བསྟན་པ་དང་། ཁ་སྒྲོལ་ཟབ་ལམ་གནད་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་བྱེད་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ གནད་ཀྱི་གཟེར་ལྷ་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་དབང་བསྐྱར་ཡང་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་མ་བཤད་ན་གྲོལ་བར་མི་རུས་
 པས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་གི་བྱིད་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་དགོས། དེ་ལྟའི་མན་ངག་རང་ལ་སྟོན་པའི་ སྒོ་བ་དཔོན་དེ་ཡང་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ལ་གདམས་པ་དེས་རྒྱད་གྲོལ་བའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་མ་ཡལ་བ་བརྒྱད་པ་དགུ་
 ལྟན་ཀྱི་ཟམ་བར་མ་ཆད་པའི་སྒྲ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་གིས་ཟིན་པ་ཞིག་གལ་ཅིས་ཀྱང་ཆེ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ མ་བྱུང་པར་ཅན་དེས་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐོག་མར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མའི་
 སྒོ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་མི་རྟག་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་ཏེ་སྒོ་མ་དགོས་པས། ཐོག་མར་དེའི་གཏམ་སྒྲ་མས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་མི་རྟག་

སྟེ་བསྐྱལ་པའི་འཕོ་འགྱུར་གྱི་མཚམས་སུ་འཛིག་ཅིང་སྟོང་པར་འགྲོ་བའི་བྱིར་དང་། བྱང་བཅུད་གྱི་ སེམས་ཅན་ཡང་མི་རྟག་པར་འཆི་ཞིང་རྟག་པར་གནས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། བར་རང་རང་གི་ལུས་སེམས་ ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་ཐོག་ལ་འཕོ་ཞིང་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱི་ནང་བམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཟབ་མོའི་གདམས་ངག་ལ་ད་ལན་ཙམ་འབྲད་པའི་དུས་འདིར་མི་བརྩོན་པར་ བག་མེད་སོས་དལ་གྱི་ངང་ནས་མི་ཆེ་སྟོང་ཟད་དུ་གཏོང་བ་ནི་སེམས་མེད་གྱི་བཅའ་ཡོ། །འདྲེས་བྱིར་གྱི་སྒྲིན་པ་དངོས་སོ་སྟུང་སྟེ་ལྷུང་དུ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བརྩོན་ན་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་འདི་ཉིད་ཡུན་རིང་མི་ དབང་བར་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ལ་ལན་གྲངས་མང་པོ་ནས་བསམ་སྟེ་སྒྲོམ་དགོས་ཞེས་སྒྲོམ་དུ་གཞུག་གོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཆེ་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་སྟོག་པ་དང་། ཅི་བྱས་ ཆོས་སུ་འགྲོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་ཆེ་སྒྱིར་རང་སྟོག་ཆད་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཆི་བ་ལ་འཛིགས་ཚུལ་དེ་འཆི་བ་སྒྲོམ་པའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་གྱི་ཚུལ་ཡིན་ལ་འདིར་ བློ་མ་མཚན་ལྟན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་ཟབ་མོའི་ཆོས་དང་འབྲད་རང་དོས་ནས་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་སྒྲོམ་སྐྱབ་གྱི་ཉེན་བྱད་པར་ཅན་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུས་བརྒྱན་པ་འདི་ཐོབ་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་སྟོང་པོ་མ་ལོན་ན།

ཕྱི་རྒྱུ་།		
ལྷ་།	༡། །ཕྱི་ནས་མི་རྟེན་པའི་ཚུལ་དང་འདིར་ཆོས་མེད་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་འཇིགས་པ་དང་། ཆོས་མ་འགྱུབ་པར་གི་ན་ལས་ངན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་འཇིགས་དགོས། དེ་ལྟར་ན་སྟོ་ལྟོ་ག་རྣམ་བཞི་སྒྲོམ་པའང་མི་རྟག་པ་འདི་སྒྲོམ་པའི་སྟེང་ནས་འོང་བར་འགྱུར་བས། དངོས་བསྟན་མི་རྟག་པ་བསྟན་པར་བྱས་པའི་བྱུགས་ཀྱིས་སྟོ་ལྟོ་ག་རྣམ་བཞི་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་ཆེ་འདིའི་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ལྟོག་ཕྱིར་དུ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། ཆོ་མི་རྟག་པ་གཉིས། ཕྱི་མའི་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ལྟོག་ཕྱིར་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བབྱང་བ་དང་། རོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་དང་། རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། དལ་བ་བརྒྱད་འབྱོར་བ་བཅུ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྱོར་བ་བཅུ་དང་ལྟན་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་པོ་དང་བྲལ་བས་བྱུང་བས་ན། འབྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཚང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འགལ་རྒྱུན་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དལ་བ་བརྒྱད་ཚང་བར་རྟོགས་སྒྲ་བས། དེ་ལྟར་བརྗོད་ན། ད་ལྟ་རང་ཉིད་ནི་མིར་གྱུར་པས་རྟེན་བཟང་རྟེན་པས། མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། མི་མ་ཡིན་པ་ཙམ་མ་ཟད། མིའི་ལུས་རྟེན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་།	175
ཕྱི་རྒྱུ་།		

ཆོས་དང་ཞིང་ལའོར་རྣམ་བཞི་ཅི་རིགས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཆོག་གི་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་བཟང་རྟེན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་ཁོམ་པ་དང་ཡང་བྲལ། ཆོས་ཆོག་གི་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པའི་
 མིར་གྱུར་ན་ཡང་དབང་པོ་སྒོ་ལྟ་མི་ཚང་བ་དང་། ལས་མཐའ་ལོག་པ་མཐའ་ལའོབ་སྐྱེ་གྲོ་ལྟ་བུ་དང་། ཤན་པ་དང་སྤྲད་འཛོང་མ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་འཛིན་པ། ཆོས་ཆོས་སུ་མི་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་
 ཅན་ལྟ་བུའི་མིར་སྐྱེས་ན། ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་ནའང་། དབང་པོ་ཚང་ཞིང་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆོས་སུ་མཐོང་བས་བསྟན་པ་ལ་དད་གྲས་ཅན་གྱི་མིར་སྐྱེ་བས་ན། སྐྱོན་ལྷག་ཅན་དང་། མཐའ་
 ལའོབ་སྐྱེ་གྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། ལོག་ལྟ་ཅན་ཏེ་མི་ཁོམ་པ་དེ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ཡང་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་མིར་གྱུར་པའི་ནང་གི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་པོ་ཡང་བྲལ་བར་རྟོགས་པས་ན། རང་འབྱོར་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་རྟེན་བཟང་
 རྟེན་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་ཁོམ་པའི་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་འབྱོར་ལྟ་མ་ཟད་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་ནི། གཞན་འབྱོར་ལྟ་རྗེས་མཐུན་པ་ཚུན་ཆད་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 འཛིན་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་ན་ཆོ་སྤྱི་མ་ཡོད་པ་ཅུ་ཡང་མི་ཤེས་ན་ཆོས་ཡང་དག་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམ་འབྲེན་བཞི་པ་དོ་རྗེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛེད་པ་བསྟན། ཞིང་ཁམས་གཞན་ལ་ལ་ན་སངས་

༡༡། །རྒྱལ་ཤོན་ཀྱང་ཆོས་མི་གསུང་བར་སྐྱེ་ལུས་ཀྱིས་འགོ་དོན་མཛད་ནས་ཕྱི་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་གྱུར་ན། རང་རེས་ཆོས་སྐྱབ་མི་ལུས་ཀྱང་། བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། སངས་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་སངས་རྒྱལ་ནས། ཕྱི་དོ་ཕྱི་ངན་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་མི་ཕན་ལ། ད་ལྟར་ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཕྱག་
 བཅུར་གནས་པའི་མཁུག་ད་དུང་མ་རྩོགས་པར་གནས་པ་དང་བསྟན་པ་གནས་ཀྱང་རང་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་མགོན་དང་བྲལ་ན་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐབས་དང་བྲལ་ཡང་། བསྟན་པ་
 ཡོངས་རྩོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་བུའི་མགོན་དང་བཅས་པས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའང་ཡོད། དེ་དག་ལྟན་ཡང་མཐུན་རྒྱུན་འཆོ་བ་མ་ལྟན་ན་ཆོས་བྱ་ཐབས་བྲལ་ཡང་། ཟས་གོས་གནས་མ་ལ་སོགས་
 སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་འདི་མ་འཛོམ་བྱ་བ་མེད་པས། གཞན་ཕྱིར་སྤྱིང་བཅེའི་འབྱོར་བའང་ཆང་བས། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་རང་ལ་རང་འབྱོར་མ་ཟད་གཞན་འབྱོར་ལྟ་ཡང་ཆང་བས། ཉེན་འདི་ནི་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཆང་བའི་
 ལུས་ཉེན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཉེན་དུ་མདོར་ན་མི་སྐྱེར་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་ལམ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་བར་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཅུ་བཏབ་པས་སྒྲོན་ལམ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཉེན་རྣམ་པར་

དག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པ་འདི་ཉིད་དོན་གྱིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རི་སྟེང་ཡོད་དོ་ཅིག་རྣམས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྱུ་བ་པས་སོ། །དེ་འང་གནས་སྐབས་གྱི་
 དོན་མངོན་མཐོའི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་འཁོར་ཐུན་སུམ་ཆོག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་འདིས་འགྱུ་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་སྦྱོན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་རྣམས་སྐྱབ་རུས་པས་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་པ་མེད་དུ་འཐོབ་རུས་པ་དང་།
 དེར་མ་ཟད་དག་ཞིང་དག་འཕྲན་བདེ་བ་ཅན་བཟང་མདོག་དཔལ་རི་པར་འོད་གྱི་ཞིང་སོགས་སུ་སྦྱེ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟའི་ལུས་རྟེན་འདིའི་སྟེང་ནས་ལེགས་པར་གསོག་རུས་པས། དག་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་ད་
 ལྟར་སྦྱེ་རུས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དག་འབདེ་ལ་ལོངས་སྟོང་པས་སྦྱོ་བ་ཆུང་བས། འཕགས་ལམ་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འདོད་ལྟ་ལྟ་བུ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་རྟག་ཏུ་གཡེངས་པས་མི་ཁོམ་
 པའི་གནས་སུ་གསུངས་པས། ཐར་ལམ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་མི་ཡི་རྟེན་མཆོག་ཡིན། མི་ཡང་བྱང་སྐྱའི་སྦྱོན་གྱི་མི་རྣམས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པའི་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། སྤྱིང་གཞན་གཉིས་སྟོམ་པའི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་སྟོ་མི་
 གསལ་བས་སྐྱོན་སྟོངས་ཤས་ཆེ་བས། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ཡི་རྟེན་འདི་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་པས་ན། ཐར་ལམ་ལ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོ་བྱེད་པ་ཅིག་བྱུང་ན་ཆོད་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཅིག་འོང་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཐེག་མཆོག་

༡༡། །ལམ་གྱི་གཞུང་གི་དབང་ཕྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཡི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་རྟེན་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་འདྲ་རྟེན་འདི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། བྱེད་པར་འཛམ་གླིང་གི་
 མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྟར་གྱི་ལུས་འདིས་སྟོགས་དུས་གྱི་ཆེ་བྱེད་གཅིག་གིས་འཆོང་བྱ་བའི་ལམ་སྐྱབ་ནུས་པས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་བྱེད་སེམས་ནམས་ཀྱང་སྟོན་གནས་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་འབྲལ་ལུག་གྱུར་གྱི་དོན་སྐྱབ་
 རུས་པའི་རྟེན་འདི་ཉིད་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་པོ་ཅི་ལོན་མི་བྱེད་པ་ནི་དཔེར་ན་མི་དབུལ་པོ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་སྦྱོར་གྱུང་རིན་པོ་ཆེ་གཏན་ནས་མི་ལོན་པར་སྐྱུ་གར་རོལ་མོ་སོགས་ཅིང་འཛོ་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་དུས་འདུང་
 ཞིང་སྒྲ་མའི་བས་བདན་ནས་བུ་ལོན་འབའ་ཞིག་གིས་འཆོ་བ་ལ་བརྟེན་མཐར་ལག་སྟོང་རང་བྱིམ་དུ་ལོག་པ་དང་འདྲ་བར། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ལྟ་བུར་འབྲལ་སྐབས་སུ། འབྲལ་ཡུན་དུ་ཕན་པའི་དོན་ཅུང་
 བད་ཅུང་ཡང་གསར་དུ་ཆགས་སུ་མི་བྱེད་པར། སྒར་བསགས་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་འཕྲོ་ལ་ལོངས་སྟོང་བཞིན་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ཁོ་ནས་གཡེངས་གིང་བུ་ལོན་དང་འདྲ་བའི་སྟོག་པ་སྒྲོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་བསགས་ཏེ་སྒྲར་དན་འབྱོའི་
 གཡང་སར་ལྟོག་དགོས་པས་དེ་ལས་བསྐྱེད་ཆ་བས་ཆེ་བ་གཞན་ཅི་ཡོད། སྒར་ཐོག་མེད་ནས་སྟོག་ལས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་དན་སོང་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཤ་སྟག་བརྒྱད་བརྒྱད་ནས། ད་རེས་སྤྲ་མ་དགོན་མཆོག་གི་

ཐུགས་རྟེན། དལ་བའི་རྟེན་བཟང་ལན་ཅིག་རྟེན་ནས་ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ལྡན་བཞིན་དུ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་ནས། སྤར་ཡང་ངན་འགྲོ་ཉམ་ང་བའི་གཡང་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་མཆོང་ན་ངེས་
 བར་སེམས་མེད་པའི་རྟགས་སུ་འདུག དེས་ན་ཆེ་ལྷག་ཡུང་ཙམ་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་གཏོང་བར་སྟིང་པོ་ཅི་ལོན་ཅིག་བྱེད་པ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་ཕྱིས་སུ་རྟེན་དཀའ་སྟེ། རྒྱ་ལ་བསམ་
 ནའང་། ངན་སོང་དང་ངན་འབྱོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མི་དག་བ་སྐྱབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་། རང་ཡང་རྒྱུ་བྱིས་པའི་དུས་ནས་བཟུང་མི་དག་བའི་ལས་ནི་གྲངས་མང་སྟོབས་ལྡན་གསུག་བསགས་པ་དང་། གསོག་བཞིན་པ་ཡིན། དེར་མ་
 ཟད་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྟངས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོག་པ་ཚབས་ཆེ་བ་བསགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་ལ། དག་བ་ནི་དལ་འབྱོར་ཐོབ་བཞིན་པའི་རྟེན་འདི་ལའང་། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་སྐྱོན་པ་ཚུལ་བྲིམས་བཟོད་
 པ་སྟོན་ལམ་བྱུང་བར་ཅན་གདབ་པ་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་དགོན་ན། སྟོག་པའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འབྱོར་ལྷུང་ཆེ་ངན་འབྱོར་རྟེན་ལ་མཐོང་སྟེ་གྱི་རྟེན་ཐོབ་པའི་རྒྱ་སྐྱོན་པའི་གོ་སྐབས་གལ་འོང་སྟེ་མི་འོང་ངེས་པས། ཆེ་འདི་ཕྱི་གང་
 ཐད་ནས་བསམ་ན་ཡང་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དག་བ་ལ་བརྩོན་པ་དགོན་པར་གྱུར་པས། རྒྱ་དག་བ་སྐྱབ་པ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་རྟེན་པ་གལ་འབྱུར་མི་འབྱུར་འོ། །འབྲས་བུ་ལ་བསམ་ན་ཡང་དལ་

༡། །འབྲོང་ཐོབ་པ་ནི་གིན་ཏུ་དགོན་ཏེ། དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་སྐྱེས་གཅིག་གི་ནང་གི་སྒྲིན་བུའི་གྲངས་ལ་བསམ་ནའང་འཛམ་གླིང་གི་མི་ལ་ཡང་དེའི་ཆ་གས་ཙམ་དུ་བྱ་བ་དང་སྒྲིན་བུ་དང་། མི་ལའང་སྒྲིན་བསྐལ་སྒྱེ་བའི་མི་གཉིས་ལས། མུན་བསྐལ་སྒྱེ་བའི་མི་ཡི་གྲངས་གིན་ཏུ་མང་ལ། སྒྲིན་བསྐལ་སྒྱེ་བའི་མི་གིན་ཏུ་ཉུང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྒྲིན་བསྐལ་ནི་དགོན་ལ་མུན་བསྐལ་ནི་གིན་ཏུ་མང་སྟེ། མདོ་ལས་བསྐལ་པ་འདི་ཡི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་མུན་བསྐལ་དུག་ཏུ་འདས་ནས་བསྐལ་པ་སྟན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁྱིམ་འབྱུང་། དེའི་འོག་ཏུ་མུན་བསྐལ་བརྒྱད་ཁྱིམ་འདས་ནས་བསྐལ་པ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་། དེའི་འོག་མུན་བསྐལ་སུམ་བརྒྱ་འདས་ནས་བསྐལ་པ་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་ཁྱིམ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་སྒྲིན་བསྐལ་དགོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། སྒྲིན་བསྐལ་ལ་ཡང་ཆགས་འཛིག་སྟོང་གསུམ་གྱི་བར་བསྐལ་རྣམས་དང་གནས་བསྐལ་གྱི་ཆེ་ལོ་ཡང་འཕེལ་གྱི་དུས་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་འབྲོན་མི་སྤྱིད་ཅིང་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་མན་ཆད་ལའང་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བས། བསྟན་པ་མི་གནས་པའི་དུས་ཆོད་ལ་ལྟོས་ནས་བསྟན་པ་གནས་པའི་དུས་ནི་གིན་ཏུ་ཉུང་། ད་ལྟའི་གནས་བསྐལ་འདི་ལའང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཅུ་གཉིས་འབྲོན་པ་ཡིན་ནའང་། སངས་རྒྱས་སྤུ་མའི་བསྟན་པ་བྱུ་བ་ནས་བྱི་མའི་བསྟན་པ་དར་བའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཡུན་ཡང་གིན་

ཏུ་རིང་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་པ་འདིའི་བསྟན་པ་རྒྱུ་སྟེ་བྱམས་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པའི་བར་ལ་མི་ལོ་དུང་ཟུར་ཞེ་ལུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་གཤམ་རུས། བསྟན་པ་གནས་སྐབས་ཡིན་ནའང་བསྟན་པ་མ་དར་བའི་ཡུལ་
 ཆེས་མང་བ་དང་། བསྟན་པ་དར་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནའང་བསྟན་པའི་སྒོར་ཞུགས་པ་ནི་ཁྱིམ་ཆང་གཅིག་གི་གཟུང་མི་ལའང་རེ་བྱུང་ལས་མེད་པ་དང་། བསྟན་པའི་སྒོར་ཞུགས་སུ་བྱིན་ཀྱང་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་ཉིན་སྐར་
 ཙམ་དུ་བྱེད་པས། སྒོ་གང་ནས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདི་གིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཡིན་པས། དལ་འབྱོར་ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་དོན་མེད་ཆེ་འདི་ཁོ་ནའི་ཆེད་ཙམ་ལས་སྤྱི་མ་ལོན་མེད་དུ་དོར་བ་ནི། གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཁྱི་
 གན་དང་བསམ་སྟོན་གཅིག་པར་འགྱུར་བས། ཁྱི་མ་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་གིག་ངས་པར་སྐྱབ་པོ་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཙམ་གྱི་ཆེད་མིན་པར་རང་བཞིན་དུ་བྱིད་པར་ལུང་བའི་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་རུས་
 པའི་སྐལ་པ་རྟེན་ཡོད་སྐབས་འདིར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟར་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའ་བྱིད་ཁྱིར་ཐེག་པའི་ཡང་ཕྱེ་ཨ་ཏིའི་གསང་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བུའོ་སྟམ་ནས་དལ་འབྱོར་ལ་སྟོང་
 པོ་ལེན་འདོད་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པར་བུའོ། །གཉིས་པ་ཆེ་མི་རྟག་པ་ལ་བསམ་པ་འདི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དལ་རྟེན་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་པར་ལྟར་དུ་བསྐྱལ་བའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་མི་རྟག་པའི་འདུ་གཤམ་ཞིག་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ན་ཆོས་

༡༡། །མིན་པ་ཅིས་ཀྱང་མི་དགོས་པ་ཞིག་འོང་བས། དེ་བསམ་པར་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་རྩ་བ་གསུམ། རྒྱ་མཚན་དགུ་ཐག་བཅད་གསུམ་གྱིས་སྒྲོམ་དགོས་པས། རྩ་བ་དང་པོ་ངེས་པར་འཆི་བའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ལས།
 འཆི་བདག་ངེས་པར་འོང་ཞིང་དེ་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་ཚུལ་ནི། ད་ལྟ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་འདི་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་ལྷུང་དུ་འདི་ལ་སྒྲིང་པོ་ཞིག་མ་ལོན་ན་ཡུན་དུ་མི་གནས་པར་ངེས་པར་འཛིག་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅི་འདྲ་བ་སྤང་བ་ཡིན་ཀྱང་མཐར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འདས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་རུལ་གྱི་གྲངས་ལས་འདས་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུང་དེ་ལྟར་བྱོན་ཞེས་མདོ་སྡེ་
 ལས་བཤད་པ་ཅུ་མ་ལས་མེད། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་འདས་ལས་འདས་ཁར་གླུ་འཁྱེད་ལྟ་བུ་དག་བཅོམ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། མོ་ལུ་འགལ་ལྟ་བུ་དག་བཅོམ་བདུན་ཁྲི་དང་། སྒྱེད་གྲུའི་བདག་མོ་དག་བཅོམ་མ་ལྟ་བརྒྱད་དང་
 བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ལྟ་བུ་འདས་ལས་འདས། བཅོམ་ལྟ་བུ་འདས་དང་ལྟ་བུ་དུ་དག་བཅོམ་དབང་ཆེ་བ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ལྟ་བུ་འདས་ལས་འདས་པས་བཀའ་བསྟུན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དག་བཅོམ་ལྟ་བརྒྱད་ལས་མ་ལྟ་ག་པར་གསུངས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནས་བཟུང་བསྟན་པའི་གཏད་རབ་བདུན་དང་རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་སོགས་པའ་གྲུབ་ལོ་པའ་ཇི་སྟེད་བྱོན་པ་རྣམས་དང་། བོད་འདིར་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་སོ་བྱུང་གཞུང་གསུམ་མར་མི་

དུགས་གསུམ། ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམ་ལྔ། རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་གསུམ་སོགས་སྟོན་བྱོན་གྱི་པཎ་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཞེས་རང་རང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་གསལ་བ་ཙམ་ལས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱ་མི་བཞུགས་པར་མཆོན་གྱི་ལྟ་མ་ཙམ་དུ་བྱང་བ་ཡིན་ན། ལས་ངན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་རྒྱུན་ངན་གྱི་རུ་འཛིང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་བདག་ལྟ་བུ་ནི་ཅིས་མི་འཆི་སྟེ་འཆི་ངེས་སོ། །ཡུལ་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པ་མི་སྲིད་པས་འཆི་བ་ངེས་པར་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་སྐྱེས་པོས་སེར་སྐྱ་པ་ལ་དམག་དངས་ནས་ཤུ་རྒྱ་རྣམས་བསད་པའི་དུས་སུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤུ་རྒྱའི་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་དེ་རབ་ཀྱི་ཁོང་སེང་དང་ཉི་ཟླའི་ཁོང་སེང་དུ་སྐྱས་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་གཟིགས་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཤི་བེན་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་དུས་དང་ད་ལྟའི་དུས་ཕྱི་མའི་དུས་རྣམས་སུ་ཡང་འཆི་བ་འོང་བ་ལ་བྱུང་མེད་དེ་སྤར་འདས་རྣམས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཤི་བེན་པ་དང་། ད་ལྟར་མའི་བྱོམ་ཆོགས་པའི་སྐབས་ལྟ་བུའི་མི་རྣམས་ཀྱང་། ད་ནས་ལོ་དུག་ཅུ། བདུན་ཅུ་ཙམ་ན་མི་རྟག་པར་གཅིག་ཀྱང་ལྟག་མེད་པར། དུར་ཁྱོད་དུ་རུས་པ་དང་ཐལ་བའི་སྤང་པོ་འབའ་ཞིག་དུ་གྱུར་ངེས་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་སྐྱེ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་དང་ད་ལྟར་བཞིན་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་བདག་གཅིག་སུ་མ་ཤི་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། འཆི་བ་སྐྱེ་བ་ཆེ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱོག་པ་ཡོད་ན་མི་འཆི་བ་སྲིད་

༡། །ཀྱང་། རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ། མགྲོགས་པས་བྲོས་ས་མེད་པ་ནི་དང་སྤྱོད་མཛོན་གེས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བ་ཐོག་ཏུ་བབས་ཆེ་མི་འཆི་བའི་ས་ཕྱོགས་ལ་
 འགྲོ་མི་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་མི་རྣམས་པ་ནི། རྟོབས་ལྟན་སེང་གོ་སྤྱང་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་མཐུ་ཅུལ་ཉམས་ནས་སྤོག་འདོར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འོར་དང་སྤྱོད་མཁའ་པས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་པ་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་
 རྒྱལ་དང་སྤོན་པོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་། རྒྱལ་སྤིང་བསྐྱོར་ནས་འཆི་དགོས་བུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱགས་དང་སྤོན་ཀྱིས་མི་བསྐྱོག་པ་དུས་ལ་འབབ་ཆེ་སྤོན་པ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་རྣམས་སྤོན་དང་། དུག་ན་རྟོ་རྟོས་བསྐྱོངས་བ་བྱས་ཀྱང་
 འཆི་བ་བསྐྱོག་པར་མི་རྣམས་པས། དེ་ལྟར་ན་སྤོན་པའི་མཐར་འཆི་བས་བསྐྱོད་པས། དེས་པར་འཆི་ཁར་ཕན་པའི་ཆོས་བྱའོ་སྤོན་མོ། །གཉིས་པ་ཆེ་ལ་སྤོན་པ་མེད་ཅིང་བྱི་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པར་བསམ་པ་ནི། རང་གི་ཆེ་
 འདི་ནི་ལོ་དང་ལྷ་བ་ཞག་དང་ཉིན་མཆོན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་སྤོར་དང་ད་ལྟ་དང་བྱིས་རྣམས་སྤོར་བ་དང་ཟད་བཞིན་པ་དང་ཟད་པར་འགྱུར་དེས་ཡིན་པས་སྤོར་བྱི་མར་མེད་དང་། ལྟག་ཅུ་
 བཅད་པའི་རྫིང་བཞིན་དུ་ཆེ་ཡི་ལྟག་མ་ནི་ཟད། གསར་དུ་སྤོན་པ་ནི་མེད་པས་བདག་ལྟ་བུ་གསོད་སར་བྱིད་པའི་བཙོན་པ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་ལ་ཕར་ཉེ་བར་འགྱུར་བའི་དུས་མ་གཏོགས་འཆི་བ་ལས་ཚུར་རིང་བའི་དུས་ནི་སྐད་

ཕྱི་རྒྱུ་

ཕྱི་རྒྱུ་

ཕྱི་རྒྱུ་

༡། །ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བ་དང་། ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར་འཆི། ཁ་ཅིག་དར་ལ་བབས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཀླས་ཤིང་ཁོག་པའི་དུས་སོགས་སུ་འཆི་བ་ཡོད། སྤྱོད་ལང་ཆོ་དར་བབས་གཞོན་ལུ་འཕྱོར་པོ་འགའ་ཕྱི་དྲོ་
རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་སྐྱེལ་བ་དང་། ས་མ་ཀླས་ཁོག་གིས་བུའི་དུར་འདེབས་པ་དང་། ཉན་མེད་གཟི་བརྗིད་ཅན་དུ་མ་ལོ་ནད་སྟན་ལ་འབྱར་བའི་སྟོན་དུ་གི་བ་དང་། བྱུག་པོ་སྤྱང་སྟེ་གི་བ་དང་། བདེ་བར་གནས་པ་དག་གའོན་གྱིས་
སྟོ་བུར་དུ་ཉེན་ཏེ་འཆི་བ་སོགས་མང་། འཛམ་གླིང་གི་ཆེ་ལའང་ངེས་པ་མེད་པར་རིང་མཐའ་ལའང་རིང་བུང་དུ་མར་སྒྲང་བར་ངེས་སོ་བསམ་མོ། །སྤྱར་རང་གི་སྤྱུ་མ་དམ་པ་ཡང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ལྟན་པ་འཆད་ཅོད་
ཅོམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྐུལ་བའི་བསྟན་པ་ཉེན་མོ་ལྟར་རྒྱས་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཛད་ཕྱིན་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་མཆོན་ཅམ་ལྟག་མར་ལུས་ཏེ་མི་ཏྲག་པར་གྱུར། རྒྱ་བོད་ཏོར་གསུམ་གྱི་མི་དཔོན་དབང་ཐང་རྒྱས་པ་མི་ལོ་
བརྒྱར་སྟོད་ཅིས་གྱི་ས་བཅད་བཀྲམ་ནས། དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་ལ་འབད་བཞིན་པ་ན་འཆི་བདག་སྟེ་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བྱིད། མི་སྐྱུ་བཙན་བྱུག་འཛོམ་པ་དང་། སྤྱུ་སྐྱུལ་ཕྱིན་ལས་ཆེ་བ། སལ་བ་དག་གིས་ཡིད་སྟོན་
གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་། རེ་འབྲས་མ་འབྱུབ་གོང་ནས་གི་སྟེ་ནོར་རྩལ་ལོངས་སྟོང་གཞན་གྱིས་ཏུ་ཐོབ་བྱེད་པ་མང་། དྲིན་ཆེན་ས་མ་གཉེན་བཤེས་འབྲལ་མི་ཐོད་པ་རྣམས་གྱིས་རང་ལ་འཕྲེང་བཞིན་དུ་བར་དོར་

༡༡། །བར་བསམ་པ་ནི། དབྱས་དུག་མཚན་གྱིས་གསོད་པ། རྒྱལ་པོས་ཆད་པས་གསོད་པ། ཚེས་རྒྱན་གྱིས་གསོད་པ། བྱད་མ་རིགས་སྒྲགས་གྱིས་གསོད་པ། གཟའ་གདོང་ཐུག་གིས་གསོད་པ། རྒྱལ་བསམ་གྱིས་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་མ་བདེ་བར་གྱི་བ། ལྷན་དུ་གྱིས་གྱི་བ། གདོན་གྱི་གཞོན་པས་སྒྲིག་འདོར་བ། དུད་འགྲོ་བྱི་གནག་ཐུགས། དེལ། ལྷག་དོམ་ཕྱེ་སྤྱང་སོགས་གྱིས་གསོད་པ། ས་ཁུ་མེ་རྒྱུང་གིས་གསོད་པ། འབྱུང་བཞི་ཆ་མི་སྒྲོམས་པས་ནད་ལྷང་ནས་འཆི་བ། འཆོ་རྒྱུན་དུ་རྒྱུ་མས་པའི་བཟའ་བཏུང་གནས་ཁང་ཞོན་པ་འཁོར་གཡོག་སོགས་ཀྱང་འཆི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་ཏེ་འཆི་ལོ། །གསུམ་པ་ལུས་ཉམ་རྒྱུང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་དུ་བསམ་པ་ནི། བསྐལ་པ་མེ་རྒྱུང་གསུམ་གྱིས་འཛིག་པའི་ཆོ་གིན་དུ་སྤྱོད་པ་རྟུན་རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་སོགས་ཀྱང་ཐལ་བ་ཙམ་དུ་མི་ལུས་པར་ཞིག་ན། ཚེར་མ་ཟུག་པ་ལྷ་བུའི་གཞོན་པའི་རྒྱུན་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་མི་ཐེག་པར་འཆི་རྒྱུན་ཕྱ་མོས་ཀྱང་འཆི་བ་མང་དུ་མཐོང་སྟེ། གཟའ་གདོང་ཐུག་སོགས་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ཆོ། མེ་བཏང་བའི་སྟེང་དུ་བུད་གིང་ཐོགས་སྐབས་དང་། ཐོར་བ་ལག་དུ་ཐོགས་སྐབས་སུ་ཡང་འཆི་བར་སྤྱང་བས། ཚེས་གིག་འགྲུབ་ན་གི་ཡང་སྤྱོད་ལ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འགྲུབ་པར་གི་ན་ཡིད་ཕམ་པས། ད་ནི་ཅིས་ཀྱང་ཚེས་ལྷུང་དུ་བྱ་སྟམ་པའི་ཐག་བཅད་དགོས། ཅུ་བ་གསུམ་པ་འཆི་ཆོ་ཚེས་མིན་གཞན་གྱིས་མི་ཕན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ནི། ལུས་གྱིས་མི་ཕན། འོངས་སྟེང་

འཁོར་གཡོག་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཕན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་ནི་ཆོས་ཁོ་ན་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཐག་བཅད་དགོས། དེ་ལྟར་གི་རྗེས་སུ་ཡང་མེད་པར་མི་འགྲོ་བར་ལས་དཀར་ནག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་མཐོ་དམན་སྣ་ཆོག་མཁུ་གིག་ལེན་དགོས་པས། གསུམ་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་པར་བསམ་སྟེ་འཇུག་ལྟོག་ལ་གཟབ་པར་གལ་ཆེ། དེ་ལའང་། ལས་ངེས་པར་བསམ་པ་ནི། དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་བར་ངེས། མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་བསམ་ཡས་སུ་རྒྱལ་པོ་བྲི་སྟོང་ལྟེ་བཙན་སོགས་རྗེ་འབངས་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་ལས་འབྲས་ཐུན་སེལ་སྟོན་མེ་ལས། མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་དགོ་བ་མ་བྱས། དམ་ཆོས་མ་ཐོས་གིང་སྟོངས་པས་སྟོག་ལས་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ནི། ཆོ་འཕོས་ཆོ་བྱོལ་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་མངོས་ལྡན་མ་བྱ་བ་སྐྱེ་བྱུང་ལེགས་པ། དགོ་བ་མི་བསྐྱབ་པར་སྟོག་ལ་སྟོན་པ་ཞིག་ནགས་ཁོང་ཅིག་ཏུ་ཅེད་འཛོལ་བྱིན་ཆོ། དེར་དགོ་སྟོང་བསམ་གཏན་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་མཐོང་སྟེ། དེར་དད་དེ་བདག་ཀྱང་འདིའི་དྲུང་དུ་གནས་སྐབས་རྟེན་ན་བསམ་པའི་སྟོན་འདུན་སྐྱེས་ཀྱང་། སྤྱིར་ཡང་གོང་གི་སྟོན་པས་གཡོངས་ནས་ཆོ་དུས་བྱས་པས། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་གཅིག་ཏུ་རི་དྲགས་རྒྱ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཆོ། ལན་ཅིག་རྟོན་པས་བདས་དེ་གསོད་པར་བརྩམ་ཆོ། རི་དྲགས་ཀྱིས་སྟོན་

ཕྱི་རྒྱུ་།

ཕྱི་རྒྱུ་།

ཕྱི་རྒྱུ་།

༡། །དག་སྒྲོང་དང་མཇལ་བའི་སྒྲོང་བ་དྲན་ནས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བློས་པས་དག་སྒྲོང་གི་དྲུང་དུ་མིག་མཆི་མས་གང་ཞིང་འདུག་གོ །དག་སྒྲོང་དེས་ཀྱང་སྒོན་གྱི་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ཡིན་པར་མངོན་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་ཏེ།
ལྟའི་བུ་བྱི་མེད་སྒྲིང་བའི་གཟུངས་ན་བར་བསྐྱགས་པས། སྒྲིབ་པ་དག་སྟེ་ལྟའི་གནས་སུ་སྒྲེས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེར་སྒྲས་བཅིངས་ཏེ། དག་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་མི་
ལུས་ཤིང་། གཞན་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་བ་ལ་གོགས་བྱས་པ་རྣམས་ཡི་དྲགས་ལ་སྒྲེས་ཏེ། སྒོན་རྒྱལ་པོ་དགའ་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་དད་ཞེན་ཅན་རང་དག་བ་ལ་འཇུག་མི་ལུས། བྱིས་བདག་དག་
འདུན་ལ་གདུག་ཚོད་འདྲེན་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་པས། གདུག་ཚོད་དྲངས་པ་བཤོལ་བས། ཚེ་འཕོས་ཚེ་ཡི་དྲགས་ལུས་རིད་པ་བགྱེས་སྒྲོམ་རྒྱན་མར་སྤྱོད་ཞིང་ལུས་ཁོག་མི་འབར་བ་ཞིག་
ཏུ་སྒྲེས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་ཆེར་སྤྱོད་མཐར་། རང་གི་ལས་ངན་དྲན་དེ་འགྲོད་པས། དག་འདུན་ལས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བའི་གཟུངས་ཞལ་འདོན་དུ་མཛད་པ་ཞིག་གི་ཁ་རྒྱངས་ཕོག་པས། སྒྲིབ་པ་དག་ནས་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲེས་སོ། །
ཞེས་སོ། །ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ནི། ལས་དག་མི་དག་ཆུང་དུ་ཞིག་ལས་མ་བསགས་ཀྱང་། དེ་སྤྱོད་འཕེལ་ཏེ་འབྲས་བུ་སྒྲིན་ཆེ་ཆེས་ཆེན་པོ་སྒྲིན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་སྒོན་བྲམ་ཟེ་དག་སྒྲོང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྟན་པ་

༡། །དཔལ་བར་སྐྱེ་བ་མཐོང་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་དུས་པའི་མཆི་མས་གདོང་ལ་གོས་པ། ལྷ་དབང་ལྷག་གིས་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་དེས་པས། ང་ཡི་སྐྱེ་བ་སྐྱོན་མའི་གོགས་དཔལ་བར་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་ཅ་
ན་དབང་མེད་མཆི་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ལུས། ལྷ་དབང་ལྷག་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་འི་ཟས་སྤྱིན་ཏེ། དཔལ་གནས་ནས་ལྷ་ཡུལ་དུ་བྱགས་རྗེས་དྲོངས་ལ་ཤོག་གསུངས་པས། བཙུན་མོས་ལྷ་འི་ཟས་སྤྱིན་ཏེ་ཆོས་བཤད་པས། ཁོས་བཙུན་
མོ་སྤྱིན་མོ་མགོ་དགུ་ཅན་དུ་མཐོང་། ཟས་ལྷགས་ཀྱི་འབུ་མཆུ་རྣོན་ཞིག་དུ་མཐོང་ནས་བྲོས་སོང་། བཙུན་མོས་ཀྱང་ཟས་སྤྱིན་གདོང་ཆེན་པོར་བསྐྱོས་ནས་ལྷ་འི་གནས་སུ་སྤྱིན་ཏེ་དཔལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱས་ལྷ་འི་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་གང་བར་བྱས་ནས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ་དགོ་སྤྱོད་ལ་བསྐྱུར་རོ། །སྤྲེལ་ཡང་བཙུན་མོ་དཔལ་བར་སྤྱིན་ཏེ་ང་ཁྱོད་ཀྱི་གོགས་མོ་ཡིན་ངས་ཁྱོད་ལ་སྤྲེལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་བཀོད་ཆེ་ལན་རེ་བརྗོད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་དྲན་ནམ་གསུངས་པས། ཁོས་མ་དྲན་པར་སྐྱབས་འགོ་རྗེས་བསྐྱོས་ལན་རེ་བྱས། དེ་ནས་དབུགས་ཀྱིས་བྱབ་ཆོད་བརྗོད་པས། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་ཏེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས་སུ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་སོ། །ལས་
བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ནི། ལས་འབྲས་སུན་སེལ་ལས། གྲོང་ཁྱེར་གྱུ་ཆད་བྱ་བར་པ་མི་སྤྱག་གཟུགས་ཅན་མ་བྲམ་ཟེ་མཛེས་མ་ཞིག་ལ་བུ་མིག་དམར་བ། མཆི་བ་རྣོ་བ་སྤིག་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ་སྤིག་ལས་ཁོ་ནར་སྤྱོད་དེ། འཆི་

ཁར་འགྱོད་པ་ཅུང་ཟད་སྒྲིམ་ཏེ་གི་སོང་། ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ལྷ་བྱ་པོ་འདྲེ་རྒྱལ། ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ལས་ངན་སྤྱང་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱོད་བར་གྱིས་གསུངས། ཡུལ་ཕག་མགོས་བྲིད་ཆེ་ནམ་མཁའ་ནས། གཏི་མུག་ལས་གྱི་རྣམ་
 སྒྲིན་གྱིས་། དཔྱལ་སྤྱང་ཡུལ་ཕག་མགོ་ཅན་། ལག་ན་ཞགས་པ་ནག་པོ་ཐོགས་། སྒྲེ་ལ་བཏགས་ནས་བྲིད་པར་བྱེད་། ཟེར། ཨ་བ་གླང་མགོས་དེད་ཆོ། ང་རྒྱལ་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་། དཔྱལ་སྤྱང་ཨ་བ་གླང་མགོ་ཅན་། ལག་
 ན་མཁའ་བའི་བེ་ཅོན་ཐོགས་། རྒྱབ་ནས་འཕུལ་ཞིང་སྒྲོད་པར་བྱེད་། ཟེར་རོ། །གདུག་པ་སྤྱལ་མགོ་སྒྲིབ་ཆོ། ཞེ་སྤང་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་། དཔྱལ་སྤྱང་གདུག་པ་སྤྱལ་མགོ་ཅན་། ལག་ན་མདའ་གཞུ་མཆོན་ཆ་ཐོགས་། སྤྱིང་
 ལ་གཟེར་ཞིང་འདེབས་པར་བྱེད་། ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱ་མགོ་ཅན་དང་འཕྲད་ཆེ་སྒྲུ་འདི་བྱུང་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་། དཔྱལ་སྤྱང་སྒྲིན་མོ་བྱ་མགོ་ཅན་། ལྷགས་ཟུར་ལུས་ལ་ག་ཟུར་སྤྲུང་། སྤེར་མོས་འདེབས་
 གིང་འབྱུད་པར་བྱེད་། ཟེར་རོ། །ལྷགས་གྱི་བྲིན་ག་དང་འཕྲད་ཆོ། ཐུག་དོག་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་། དཔྱལ་སྤྱང་བྲིན་འུས་འོད་ཅས་། དྲེགས་པ་སེང་གའི་གཟུགས་འདྲ་བ་། ཟུག་ཅིང་ག་ཁྲག་ཟ་བར་བྱེད་། ཞེས་ཟེར་རོ། །
 དེ་ནས་ལྷགས་གྱི་ཁང་སྒྲོམ་མེ་འབར་བར་བཅུད་པའི་ཆོ། ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་མེ་རུ་འབར་། དེ་ནས་ཕྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བའི་ཆོ། ཆེད་འགའ་སྤྱི་གྱི་འི་ལམ་ལ་འདེད་། ཆེད་འགའ་གལ་མ་དེ་ལ་འཛེགས་།

༡༡། ཁེད་འགའ་ལྷགས་སྒྲིག་སྒྲོང་པོར་བཅིངས་ཆུན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྒྲོང་བའི་ཆེ་ལུས་གཅིག་མགོ་བོ་ལྷ་བརྒྱ་སྟེ་ ཁ་ནས་སྟེ་ཡང་ལྷ་བརྒྱར་འཁེལ་ལྷགས་གྱི་ཐོང་གཤོལ་ལྷ་བརྒྱས་མེད་ཆོག་རྩལ་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་ ཁ་ཏ་ལྷགས་གྱི་མཆུ་ཐོང་བས་ བྱོད་གྱི་ཤ་རུས་འབྲུགས་པར་བྱེད་ཞེས་ཟེར་རོ། ཤ་ཟོས་པ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ སྒོན་ཆད་གཞན་གྱི་ཤ་ཟོས་པས་ ད་ལྟ་རང་གི་ཤ་ལ་ཡང་ གཙན་གཟན་གཏུམ་པོ་རྣམས་གྱིས་ཟ་ བདག་གིས་ཤ་བྲག་མ་སྤངས་ཟོས་ གཞན་ཡང་བདག་ལ་རྩམ་ཞིང་ཟ་ ཟ་བའི་ཆེན་ཤ་ཞིམ་སྟེ་ རྣམ་སྤྲིན་སྒྲོང་དུས་ཡི་རེ་ལྷག་ ཆད་འབྲུང་བ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ དཔྱལ་སྤྱང་གིན་ཏུ་འཛིགས་པ་ཡིས་ བྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་ཁ་ལ་ སྤྱད་ བདག་གིས་བག་མེད་སྤྱད་པ་ཡིས་ གཞན་གྱིས་བདག་ལ་ཆོད་འཛིན་མེད་ འབྲུང་བའི་ཆེན་ཆད་ཞིམ་སྟེ་ རྣམ་སྤྲིན་སྒྲོང་དུས་ཡི་རེ་ལྷག་ ཟེར་རོ། དེ་ནས་ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ བསྐལ་བ་བཅུ་ དྲུག་ཏུ་སྒྲོང་ངོ་ དེ་ནས་གང་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་རིམ་པར་སྒྲོང་ངོ་ དེ་ནས་ཡི་དྲུགས་གྱི་གནས་སྤྱི་བ་བདུན་སྤངས་ཏེ་ ལུས་མི་སྤྱག་པ་ཁ་ལ་བྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་དང་ ཐོ་ལུམ་འབར་བ་དང་ དྲུག་ཏ་ལ་རྣམས་ མི་ཟ་བའི་དབང་མེད་པར་སྤྱེས་སོ་ དེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་སྒོགས་གིང་ཟོས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ནོ་ དེའི་སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཟས་ཟོས་མ་ཐག་ཁོག་པར་མཆོན་ཆར་གྱུར་ཏེ་སྟོ་བ་སྤྱག་པས་སྤྱག་བསྐལ་ལོ་ དེ་བརྒྱས་

པའི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དེའི་སྤྱི་མ་ལ་ཁ་ཟས་གཙང་མ་རྟེན་ནས་སྤངས་པས་རང་གི་ལག་ཏུ་མི་གཙང་བར་འགྱུར་ཅེ་གཞན་འདྲིད་ཅིང་བསྐྱུ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དེའི་སྤྱི་མ་ལ་ཟས་རྟེན་གྱི་ཁ་ཟ་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལོ། རེ་ནི་གཞན་དགོ་བ་བྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་མཐུད་མར་སྤྱོད་ནས་མཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་བྱུང་བའི་བསྐྱེན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དག་བཙུང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན། རེ་ནི་སྒྲོན་གྱི་དུས་སུ་འཆི་ཁར་སྤྲིག་པ་ལ་འགྲོད་སེམས་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྣམས་ནི་སྒྲོན་གྱི་བྱང་ཚུལ་བསྐྱེན་པའི་དབྱུད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་ལ་བསྐྱེན་ནས་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ནས་ལས་འབྲས་སྤང་སྤང་ལ་བག་ཡོད་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེན་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལས་མི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་ལས། དཔུལ་བ་ནི། མཚོ་མ་དྲོས་པ་ནས་གཞལ་ཆེ་དཔག་ཚད་སུམ་བྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་སོས་ཡོད། རེ་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་པོ་རིམ་པར་བརྩེགས་ཏེ་གནས་སོ། །དང་པོ་ཡང་སོས་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ནི་རང་འཆི་ཁར་ལས་དབང་གིས་འབྲུག་སྤང་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། ཆ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱི་ལོན་ཤུགས་དུག་སྐྱེས་པའི་མཐུག་ཐོག་ཏུ་དབྱགས་ཆད་མ་ཐག་ཡང་སོས་གྱི་བར་དོ་ལ་མགོ་བུར་བསྐྱེན་དུ་

197

༡༡། །ཕྱོགས་ན་རི་ཆེན་པོ་ལྷག་གམ་ར་སོགས་གང་བསད་པའི་གདོང་པ་ཅན་ཞིག་བྱུང་བས། སྒྲག་སྟེ་རུབ་ཏུ་བྱོས་པས་དེ་ནས་ཀྱང་རི་སྒྲར་ལྷར་བྱུང་བས། དེ་ཆོ་ལས་མཐུན་གྱི་སེམས་ཅན་མང་པོ། བར་དེར་ཚུད་ནས་
 རི་གཉིས་ཀྱིས་རྟུང་ཁ་བཀྱས་ནས་ག་རུས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཞིང་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་བྲག་དང་ཚུ་སེར་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སོས་ཡང་གཅིར་ཏེ་སྒྲག་བསྐལ་ལོ། །རེས་འགའ་ལྷགས་ཀྱི་འཕྱལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བུར་
 ཤིང་བཞིན་འཆིར་བ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེད་གི་གཤོང་ཆེན་པོར་སྒྲུངས་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བས་བརྟུང་བར་བྱེད། རུད་འགྲོ་བོངས་ཆོད་ཆེན་པོས་མིག་པ་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པས་སྟེང་ནས་བརྗེས་ཏེ་སྟེ་མ་བཅག་པ་བཞིན་འཛོམས་
 པར་བྱེད། ལྷགས་ཀྱི་མཆིག་དང་མཆི་གུའི་བར་དུ་འཐག་པར་བྱེད། ནམ་མཁའ་ལས་ལྷགས་ཀྱི་རི་བོ་ཆེན་པོ་སྟེང་དུ་ལྷུང་བས་ཅིག་ཅར་དུ་གྲོབ་པ་སོགས་སྒྲག་བསྐལ་མང་རོ། །མི་ལོ་དུང་གཅིག་བྱེ་བ་བཞི་ས་ཡ་བཞི་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་ ཆོ་ཆད་ནི་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་། མི་ལོ་རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་གཅིག་ བྲག་བྲིག་ཆེན་པོ་གསུམ། བྲག་བྲིག་དུག་ ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཡོད། རུ་འབོད་ནི་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲག་བསྐལ་གྱིས་ཉིན་ཏེ་
 གནས་འཆོལ་དུ་ཕྱིན་པས། ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། ནང་དུ་ལྷགས་མ་ཐག་སྒོ་དང་བུག་པ་སོགས་གཏན་ནས་མེད་པའི་དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། ཕྱོགས་བཞི་སྟེང་འོག་ནས་མེ་འབར་བས་སྐྱེད་པའི་ཆོ། ཕྱིར་ཐར་བའི་

རེ་བ་མེད་པར་དུ་འབོད་དུག་པོའི་སྐད་ངན་སྒྲོགས་ནས། སྤྱག་བསྐལ་རྒྱན་མར་སྦྱོང་ཞིང་། རེས་སྒོ་སྤྱང་ཤར་ནས་སྤྱིར་བྲོས་ཆེ་དཔུལ་སྤྱང་འཛིགས་སུ་དུང་བས་སྒོ་བཅད་དེ་ཡི་ཟུག་གི་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ་སྒོ་སྤྱིར་ཏེ་སྤྱིར་བྲོས་པས། བྱ་གཅན་གཟན་གྱིས་དེད་ནས་བྲོས་ས་མ་རྟེན་པར་སྤྱར་ལྷགས་ཁང་ནང་དུ་ལོག་ཆེ་སྤྱར་བཞིན་སྤྱིག་པས་སྤྱག་བསྐལ་སྦྱོང་དགོས། འདིའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་དུང་ལྷུར་ལྷ། བྱེ་བ་བདུན། ས་ཡ་དུག་སྟེ། རང་ལོ་བཞི་སྟོང་། མི་ལོ་རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། རབ་བཀྲམ་གཉིས། བྲག་བྲིག་ཆེན་པོ་དགུ། བྲག་བྲིག་བཞི། ཐེར་འབུམ་བཞི་ཡོད། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། ལྷགས་ཁང་སྒོ་མེད་ཉིས་རེམ་དུ་རྩྱུང་ནས་སྤྱིགས་བཞི་ནས་མེ་ས་གཞི་གང་བར་འབར་བས། མེ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་མི་སྤྱང་བའི་གྲོང་དུ་དུ་འབོད་སྒྲོགས། དེའི་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་ཐེར་འབུམ་གཉིས། དུང་ལྷུར་གསུམ། ས་ཡ་བཞི་ལོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་དེ། མི་ལོ་གཏམ་དགྱིགས་དུག རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་དུག རབ་བཀྲམ་གསུམ། བྲག་བྲིག་ཆེན་པོ་ལྷ། བྲག་བྲིག་ལྷ། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་སོ། །ཆ་བཞི་དཔུལ་ཟངས་དཔག་ཚད་དུ་མའི་ཁྱོན་ལྷན་དུ་འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཁྱོ་ཁྱུ་ཁོ་ལ་མས་གང་བའི་ནང་དུ་འཕངས་ནས་འབྲས་བཞིན་འཛོད་པ་དང་། ལྷགས་གྱི་གསལ་གྱིང་འབར་བས་བསྐྱུན་ཏེ་འབུགས། གཞིན་རྗེའི་མིས་ལྷགས་གྱི་ས་གཞིར་ཏེ་ཆ་འབར་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་ལྷགས་གྱི་ཐོ་

༡། །བ་ཀླད་ལ་བསྐྱོར་ནས་བརྟུངས་པས་ལེབ་ལེབ་མོར་བྱེད་པ་སོགས་སྟུག་བསྐྱལ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེའི་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་གཅིག་འབུམ་དགུ ཏུང་ཐུར་གཉིས། བྱེ་བ་གཅིག ས་ཡ་དུག་སྟེ་རང་ལོ་བྲི་གཅིག
སྟོང་དུག་གོ། ཆེ་ཆད་ལ། མི་ལོ་གཏམ་དགྲིགས་ཆེན་པོ་ལྷ། གཏམ་དགྲིགས་གསུམ། རབ་བཀྲམ་བརྒྱད། བྲག་བྲིག་ཆེན་པོ་བཞི། བྲག་བྲིག་གཅིག གཅིག་འབུམ་ཆེན་པོ་དུག་ཡོད། རབ་རྩ་ཆ་བར་དཔྱལ་ཟངས་དུ་འཛོད་
ནས་གང་རུས་འབའ་ཞིག་རྩ་གྲུར། བྱིར་ཐུང་ནས་བསྒྲིགས་ཆོ། སྐར་བཞིན་ག་དང་བཅས་པར་གྲུར་ཡང་འཛོད། དེ་ལྟར་གང་རུས་སྟུ་གྲུར་ཆོ་ཡང་ཤེས་པས་མ་བཏང་བར་སྟུག་བསྐྱལ་སྟོང་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་གསལ་ཤིང་རྩ་
གསུམ་པས་འབུགས་པ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ལེབ་མོས་དགྲིས་པ་སོགས་སྟུག་བསྐྱལ་མཐའ་ཡས་སོ། ཆེ་བར་བསྐྱལ་བྱེད་ཙམ་བྱུང། མནར་མེད་ནི་ལུས་དཔག་ཆད་བཞིའམ་ལྷའི་ཆད་དང་ལྷན་པ། བྱོགས་བཅུ་ནས་མི་
འབར་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་འབར་སྟེ། མི་བཅུ་གཅིག་གིས་རྩ་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་ཉམ་ཐག་པའི་རྒྱད་དན་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་མེད་ལྷང་པོ་ཉིད་ལས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རུས་སོ། །ཡང་རེ་
འགར་གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ལུན་མར་ལྷགས་ཀྱི་མདག་མི་འབར་བ་དང་། དཔྱལ་བ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འབྲུབ་པར་བྱེད། རེས་ལྷགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་ལ་འབབ་འཛིག་བྱེད་དུ་འཇུག རེས་ཁ་ནས་སྟེ་ཐུང་བ་

སྒྲུང་གི་གོ་ཚོན་སར་སྒྲོང་བ་ལྟར་ལྷ་གས་ཀྱི་ས་གནི་འབར་བའི་སྒྲོང་དུ་བརྒྱུད་ས་ནས་མཐའ་སྒྲོར་ལྷ་གས་ཀྱི་ཕུར་པ་བརྒྱ་ཕྱག་འདེབས་པར་བྱེད། ཀན་རྒྱལ་དུ་བརྒྱེལ་ནས་ལྷ་གས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་འབར་བ་ཁར་འཛུང། ཟངས་ལྷན་ཁོལ་མ་ཁར་སྒྲུད། ཁ་དང་སྒྲོག་མ་ནང་བྲོལ་ཐམས་ཅད་སྒྲེག་པར་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལྷ་གས་ཁྱད་སྒྲོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཆེས་མང་ངོ་། ཆེ་ཆད་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་གཅིག་ཕུབ་པོ། །དེ་པ་ཉེར་གཞག་ལས་མནར་མེད་དུང་ན་ཆ་དཔུལ་གཞན་དག་གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་གྱི་ལྷ་དང་འདྲ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་སྒྲོགས་བཞི་ལྷ་སྐུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷ་ཉེ་འཁོར་ལྷ་གས་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། རང་རང་གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྒྲོང་བའི་ལས་སྐབ་མོར་གྱུར་པའི་ཆེ་སྒྲོ་རྒྱུ་ལྷ་གས་རེ་རེ་སྒྲོ་སྒྲོས་ནས་བྲོས་པས། དཔག་ཆད་མང་པོར་བྱུང་པའི་མེ་མ་ཕུར་ཕུས་མོ་རྒྱབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་ཆེ་རྒྱུ་པ་བཞག་ན་ག་ཁྱག་པགས་པ་ཀྱན་བསྒྲེགས་ནས་ཕུས་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་འགྱུར་ལ། བཏེགས་ན་སྤྱར་ཡང་ག་སྒྲེ་ཞིང་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྒྲོང་ངོ་། །དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་རོ་ལྷ་གས་འདམ་རྒྱ་བས་རོ་ཕུལ་བ་རྒྱུ་པ་མང་པོ་བརྒྱལ་ཏེ་ལྷ་གས་པའི་ཆེ། དེའི་ནང་དུ་འགྲེལ་ཏེ་ལུས་ཐམས་ཅད་བྱིང་བར་གྱུར་པ་ན་འབྲུ་མཆུ་རྒྱུ་བྱ་བས་ག་ཕུས་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བྱུང་དུ་སྤྱུག་ནས་རྒྱུ་ལྷ་དུ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྒྲོང་ངོ་། །དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་སྤྱང་ཐང་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས། དེར་སྤྱོད་པས་སྤྱུ་གིས་

༡༡། །གཏམ་པའི་ལམ་ཟེར་བ། ཀླང་པ་རྒྱན་ཞིང་འབྲིགས་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁྱོང་ངོ་། །དེ་འདས་པ་ན་ནགས་ཆལ་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་ངལ་གསོ་བར་འདོད་ནས་བྱིན་པ་ན་རལ་གྱི་ལོ་མ་ཅན་བྱ་བའི་ཆལ་གྱི་ཡལ་ག་
ལོ་མ་ཐམས་ཅད་རལ་གྱི་རྟོན་པོར་གྱུར་ནས། རྒྱུང་དྲག་པོས་བསྐྱོད་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་དུམ་བུར་གཏུབ་པར་བྱེད། བྱི་གཏུམ་པོ་ལྷགས་མཆེ་ཅན་གྱིས་འདྲད་པ་ཤལ་མ་རིའི་རྩེ་དང་རྩར་དགའ་གྲོགས་གྱིས་འབོད་སྒྲུང་གིས་
འབབ་འཛེགས་བྱས་ནས་ལུས་ཐལ་མར་འབྲིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱ་ལྷགས་མཆུ་ཅན་གྱིས་གྲུད་པ་དྲིལ་བ། མིག་འདྲུད་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁྱོང་། དེ་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཆའི་རིགས་གཅིག་པས་གཅིག་ཏུ་བགྱང་། དེ་
ལས་འདས་ནས་འགྱུར་བྱེད་ཁོལ་མས་གང་བའི་རྒྱ་གྲུང་རབ་མེད་བྱ་བར་གཤེན་རྗེའི་མིས་དེད་ནས་བྲོས་པས་རྒྱ་གྲུང་དེར་ལྷུང་། བྱིར་མི་ཐར་བར་ཤ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་ལྷ་བ་མེད་པའི་རུས་གོང་དཀར་པོར་གྱུར།
བྱིར་ལྷུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པས་ཤ་ལྷགས་ཆགས་པས། ཡང་ལྷགས་གྱི་གོང་བྲུ་ཁར་བཅུག་པ་དང་ཟངས་ལྷན་སྐྱུང་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁྱོང་ངོ་། །དེ་ལྷ་བུའི་ལས་གྱི་ལྷག་མའི་དབང་གིས། རྒྱ་བོ་རབ་མེད་ནས་མི་མ་ལུར་གྱི་
འོབས་ཡང་ཡང་རྒྱ་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁྱོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་གྱང་དེ་ལྷར་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁྱོང་ངོ་། །འདི་ལྷ་བུའི་ཉེ་ལེའི་གྱི་གནས་སུ་དང་པོ་ནས་སྒྲིམ་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁྱོང་བའང་ཡོད། གྲང་བའི་དཔལ་བ་ནི།

༣༡། །ཀྱང་གྲགས་མི་ཤེས་པས། ལུས་མདོག་སྒོན་པོ་དམར་པོ་ཆེས་དམར་པོར་གྱུར་ནས་ཆབ་རོམ་ལྷགས་པས་གས་པ་ལྟར་རིམ་བཞིན་ལྷ་བཅུ་དང་བརྒྱ་སོགས་དུམ་བུར་གས་པ་ལ། ལྷུང་ལྷ་ལྟར་གས་པ། བརྒྱ་ལྷ་ལྟར་གས་པ། བརྒྱ་ལྷ་ལྟར་ཆེན་པོར་གས་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཆ་དམུལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ལས་བྱེད་ཀྱིས་རིང་བར་གསུངས། མཛོད་ལྷ་ལྟར་མ་གླ་རྩའི་བྲེར་འཇལ་བའི་ཏིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཤོད་བའི་བར་བ་ཏིལ་གྱིས་བཀང་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་ཏིལ་རེ་རེ་སྤྱང་ནས་ཟད་ཆེ་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད། དེ་ཉི་ཤུས་འགྱུར་གྱིས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་དོ། །དེ་ལྷ་ལྟར་ཆུ་བུར་རྩོལ་བ་ཉི་ཤུ། སོ་འཐམས་པ་བཞི་བརྒྱ། ཀྱི་རྩྱད་སྟོང་བརྒྱད། ལ་ཆུ་འབུམ་ཐེར་གཅིག་དང་ཁྱི་དུག་ལྷུང་ལྷ་ལྟར་ས་ཡ་གསུམ་དང་འབུམ་གཉིས། བརྒྱ་ལྷ་ལྟར་བྲེ་བ་དུག་དང་ས་ཡ་བཞི། བརྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྟར་ཐེར་འབུམ་གཅིག་དང་དུང་སྤྱར་གཉིས་བྲེ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཏིལ་བར་དེ་དག་གོ། །དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་དགོན་མཆོག་ལ་སྤུལ་བའི་མར་མེ་རྒྱ་བ་དང་། རབ་སྤྱང་གི་ན་བཟའ་སྒོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་གོས་ལྷུ་མ་སྒོགས་ནས་འབྲུག་གིར་བསད་པ་སོགས་གང་དམུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མེ་སྐར་བ་དང་། སེམས་ཅན་མང་པོ་གསོན་སྒྲིག་བྱེད་པ་ཆ་དམུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་མདོ་སྤེལ་ས་གསུངས་སོ། །ཉི་ཆེ་བའི་དམུལ་བ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་དཔལ་ལྡན་བྱ་གོད་སྤྱང་པོའི་རིང་འཕགས་པ་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བུར་མཇལ་བར་བྱོན་ཆེ་ནམ་

མཁའ་ལུས་ཆེན་པོ་ཁང་པ་ཅམ་ལ་མེ་འབར་ནས་སྐད་ངན་སྒྲོགས་པ་དང་། ཤན་པའི་སྐྱེ་བར་གཟིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་ཕ་རོལ་ན་རུས་ཀོང་རྒྱས་པས་སྐྱེལ་བ་ལ་བྱ་གཙན་གཟན་དུ་མས་ཟོས་ཏེ་སྐད་ངན་འདོན་པ་ཤན་པའི་སྐྱོབ་མའི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་བུ་རི་ཅམ་ལ་ལུས་འགྲུལ་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པ་བྱ་གཙོད་པའི་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །དགོ་འདུན་སྤྱང་གིས་ཀ་བ་རྩིག་པ་སྤྲོང་བོ་མེ་ཏྲོག་འབྲས་བུ་ཐག་པ་ཐུགས་མ་གཞོང་པ་གཏུན་སྤྱ་ཆེན་སོགས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་པའི་དཔྱལ་བ་མང་དུ་གཟིགས། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱད་ལྟར་ཉི་ཆེའི་དཔྱལ་གནས་ཀྱང་ཡོད། བྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་མོའུ་འགལ་གྱི་བུའི་ཆོས་གོས་ལ་འཇུས་ནས་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་དུ་ཕྱིན་ཆོ། སྔོན་དགོ་འདུན་གྱི་རྩལ་མ་ཕྱིན་པ་སྤྲངས་ནས་བྱིམ་པ་ལ་ཕྱིན་པས། ལུས་གིང་སྤྲོང་གི་རྩ་རྩེ་ལོ་འདབ་ཡལ་གའི་བར་ལ་སྤྱིན་བུ་མང་པོས་ཟོས་ནས་དུ་འབོད་སྒྲོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བའི་གནས་ཡོད་པར་གཟིགས་སོ། །གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་ནི། གྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་འོག་དཔག་ཚད་ལྡ་བརྒྱ་ཐུར་ལ་གཞལ་བ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཡིན། དེར་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཤིན་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་འཕངས་པ་རྫོགས་བྱེད་དགོ་བས་རྫོགས་པ། བདེ་སྐྱིད་ལྟ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་གནས་སོ། །དེའི་འཁོར་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བྱེད་པར་སྤྱ་ཆོགས་ལ་སྤྱད་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རིགས་ཆེས་མང་བ་ཡོད་

༡༡། །པར་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཁ་འཕྲོར་བ་ནི་མི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་བཅན་རྒྱལ་པོ་ཐེང་རང་ག་གིན་རྗེ་འདྲེ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མདོར་དྲིལ་ན་བགྲེས་སྒྲོམ་གཉིས། ཚ་གྲང་གཉིས།
 དལ་འཛིགས་གཉིས་ཏེ་དུག དང་པོ་བགྲེས་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཕྱོད་བའི་རྒྱུན་ཡི་དྲགས་རིགས་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱི་ཡི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཚུ་གྲུང་ཡིད་འོང་མཐོང་ནས་འགྲམ་དུ་སྒྲིབ་ཆེ་སྒྲིས་བྱ་མཆོན་ཐོགས་
 པས་འཐུང་དུ་མི་སྟེར་བ་དང་། རྒྱག་ཁྲག་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཡང་བརྟུང་བར་ཚུ་མ་ཅན་གཏན་ནས་མི་སྦྱང་བར་གྱུར་ཏེ་གྲམ་པ་སྒྲམ་པོར་གྱུར་པས་ཡི་ཆད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། སྟོན་གིང་ལོ་འབྲས་
 སུན་སུམ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པ་མཐོང་སྟེ་བཟའ་བར་བྱའོ་སྒྲམ་ནས་རྩར་བྱིན་ཆེ་གིང་སྟོང་སྒྲམ་པོར་གྱུར་བ་དང་། མི་གཅང་བའི་ཕྱང་པོར་གྱུར་པ་སོགས་ལས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ཟས་སྒྲོམ་ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་ལས་ངན་གྱིས་
 །ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ། ལུས་པོ་རིའི་གཏོས་ཅམ་རྒྱང་ལག་འཇག་མ་ཅམ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟས་སྒྲོམ་མི་རྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ། ཁར་མི་ཆུད། མགྱིན་པར་མི་ཐར། ལྟོ་བ་མི་ཁེངས། ལུས་པོ་མི་ཐེག །ཁ་ཅིག་ཁའི་དུག་གིས་ཚུ་
 འཐུང་བའི་ཆེ་ཁར་ཐོན་པ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲམ་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ཁ་ནས་རྒྱན་དུ་མི་འབར་བས་བཟའ་བ་ཁ་ནང་དུ་བྲང་མ་ཐག་ཆོག་ནས་ལོངས་སྟོན་དུ་མི་འོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཕྱོད་། ཁ་ཅིག་མགྱིན་

པར་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་མིད་པའི་བྱ་ག་འགགས་ནས་ཟས་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་ཁོག་པར་མི་འགོ་བས། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ལུས་ཏེན་ལ་སྒྲོན་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུས་པས་བགེས་སྒྲོམ་མི་
 མེལ་བའི་སྟེང་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པའོ། །ཟས་སྒྲོམ་ཏིད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཟས་སྒྲོམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཟས་སྒྲོམ་ལ་མེ་འབར་བས་སྤྱག་བསྐལ་ཚད་མེད། ལྷན་ལྷན་བ་བ་ཞེས་པས་ཟས་སྒྲོམ་གང་ཡང་ཁར་
 བཅུག་མ་ཐག་མི་གཙང་བར་བྱུང་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ། ལ་ལས་ཟས་མ་རྟེན་ཆེ་རང་ལུས་ཀྱི་ཙ་རྩུས་བཏོན་ནས་ཁར་འཛུང་པས་ནད་བྱག་བཟོད་མེད་འབྱུང་། ལུས་ནག་སྐམ་མེ་གདོང་སྐས་ཁེབ་མཆུ་སྐམ་ལྟེས་ལྷག་བཞིན་འབྱུང་
 ཏེ་གར་བབས་བབས་སུ་འགོ་བའོ། །ཆ་བྱང་གི་སྤྱག་བསྐལ་དབྱར་དགུན་ཉི་ཟླ་གོ་བསྟོག་ རལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཤ་སྐམ་ནས་རྒྱན་མེད་པ་གིང་སྟོང་ལྟ་བུ། ཙ་རྩུས་ཀྱིས་འཆིང་བ་འཇག་གཟུགས་བཅིངས་པ་ལྟ་
 བུར་འགོ་ཆེ་གིང་རྟ་དངས་པ་བཞིན་སྒྲ་དང་བཙས་རུས་ཆོགས་བདར་ནས་མི་སྤྱག་འཕྲོ་བ་སོགས་མང་ངོ་། །འཛིགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། དབང་ཆུང་རྣམས་སྟོབས་ཆེ་བས་གསོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རུས་ལྷན་གྱིས་མནན་
 བསྐྱེག་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ཆེའོ། །ཆོ་ཚད་ནི་སའི་དངོས་གཞི་དང་མཛོད་ལས་སྟོབ་གཅིག་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་བུ། མི་ལོར་བཙུངས་ན་ཁྱི་ཕྱག་གཅིག་དང་སྟོང་ལྟའོ། །དན་ཉེར་མི་ལོ་བཅུ་ཞག་གཅིག་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་
ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་
ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་

༣། །བྱས་པས་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཆེ་ཆོད་དུ་གསུངས་སོ། །མི་ལོ་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱད་དོ། །གཞན་ཡང་མེ་བ་བཟོ་ཆུ་འབྲུང་བ་ཐོ་ལུམ་བ་བ་སོགས་དཔྱལ་བ་དང་སྟོགས་འདྲའང་ཡོད་པར་བཤད། དེར་སྟེ་
བའི་རྒྱ་ནི་དམ་པར་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིང་འདོགས་བྱས་པ་དང་སེར་སྒྲ་སོགས་ཡིན། གསུམ་པ་དུད་འགྲོའི་སྟུག་བསྐལ་ནི་བྱིང་ན་གནས་པ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་སྒྲིན། དུང་ཉ་སྤལ་བ་ལ་སོགས་སྤང་མ་བཞིན་སྤངས་ནས་ཡོད་པ་ཆེ་བས་
རྒྱུང་བ་བྱུར་མིད་བྱེད་པ། རྒྱུང་བས་ཆེ་བ་ཐལ་མར་འབྱིགས་པར་བྱེད། རྒྱ་སྒྲིན་མ་ཀར་ཉ་མིད་ན་ཀྱ་སོགས་ཐལ་ཆེར་རི་རྒྱུད་དང་འདྲ་བ་རྣམས་མི་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་གཉིད་ལོག་སྟེ་སད་སྐབས་རྒྱ་བརྟུང་ཆེ་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་
དང་བཅས་པར་རྒྱ་སྤྱང་ཙམ་འུར་འུར་བརྟུང་བར་བྱེད། ཡང་རྒྱ་སྒྲིན་གཉིད་ཆེ་ལུས་ལ་སྟོག་ཆགས་གྲངས་མེད་པས་བོས་པས་གཉིད་སད་ཆེ་དེ་མ་བཟོད་པར་ལུས་བྲག་གི་ངོ་ལ་འཕྱུག་པས་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་བསད་དེ་བྲག་
གིས་རྒྱ་མཚོ་དཔག་ཆོད་ཙམ་དམར་པོར་བསྐྱར། ཡང་བོས་པ་མ་བཟོད་པར་རྒྱ་ཁར་སྟེབ་ཆེ་གཤིན་རྗེའི་སྟེས་བུས་ཕྱི་མ་སྟེ་རེས་གཞོག་པ་སོགས་དུད་འགྲོའི་གཟུགས་ཀྱིས་དཔྱལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་སྟོང་བའང་ཡོད་པར་
གསུངས་ཏེ། ཞིབ་པར་མདོ་སྟེ་ལས་ཤེས་སོ། །ལུན་གླིང་དུ་གནས་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཁ་འཐོར་བ་ནི་གཙོ་བོ་མི་ཡུལ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་སྟུག་བསྐལ་གཙོ་བོ་ལྷར་འདུས་ཏེ། གཅིག་གིས་གཅིག་

༡༡། །ལཱ་འཛུགས་ཤིང་འབྲུང་ལྷ་འབྲུང་བའི་དུས་སུ་མི་སྟོབས་ལྡན་ལྡས་ཐང་ཀ་རྒྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ། སྟོབས་ལྡན་གཅིག་གིས་དབྱུག་པས་བདེ་ལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྲུང་། དེ་རྗེས་ལུས་སྦྱེ་བཞིན་སྤྱག་བསྐྱེད་རེ་ཆེར་འགྲོ་མངལ་དོག་པ་དང་། ལུན་ནག་མི་གཙང་བ་དྲི་མི་ཞིམ་པ། ཤེལ་པས་དགྲིས་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་བཟོད་སྤྱགས་མེད་པ་ཡོད། མས་བཟའ་བཏུང་ཆ་བ་བསྟེན་ན་ཁྱུ་ཁོལ་ནང་དུ་འཕོང་བ་ལྟ་བུ། འབྲུག་པ་བསྟེན་ན་གཙུག་བྱུང་ཆ་བ་ལོ་ཁྱེད་དུ་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུ། ཟས་མང་དུ་བྱོས་ན་བྲག་བར་བཙོར་བ་ལྟ་བུ། ཉུང་དུ་བྱོས་ན་གནམ་ལ་གཡང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྲུང་། མ་རྒྱུག་པ་དང་། མཆོངས་པ། རོག་འཕོལ་བའི་ཆེ་རི་བོར་འགྲིལ་བ་ལྟ་བུ། འབྲིག་སྦྱོང་ཆེ་ཆེར་ལྷག་གིས་བྲབས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྲུང་བར་བཤད། བཙོར་བའི་ཆེ་ལྷགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ། གོས་སྟན་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་ཆེ་ཆེར་བྱུང་དུ་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྲུང་བར་གསུང་། སྐས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་ལང་ཆོ་འབྱུང་ནས། བཀྲག་མདངས་ཤོར་ནས་དབང་པོ་ཉམས་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་། རྒྱ་བས་སྒྲིལ་ཐོས། གཟུགས་སྒྲིལ་ཐོས་ཀྱི་རོ་རེག་བྱ་རྒྱུ་ཆེ་བཞིན་མི་ཕྱོང་། ལང་ན་ལུས་མི་ཐེག་སྟོང་ན་རེབས། ལུང་དང་མིའི་སྟེང་དུ་མི་སྤྱག་སེམས་པམ་ལུས་སྟོབས་ཤོར་བས་གོས་སྒྲིལ་ན་གང་། འབྲུག་ན་མི་ཐེག་བཟའ་བཏུང་ཉུང་ཙམ་ལས་མང་ན་འཇུག་ཀའ། སྟེང་པ་སྐྱུར་བས་མཁར་བ་ལ་བཏེན།

བཞིན་རམ་གྱི་མདངས་ཉམས་ནས་གཉིར་མ་འདྲ། མགོ་དང་ཡན་ལག་རང་ཚུགས་མི་བྱལ་བས་འདར། སྒྲ་དཀར་ལྷགས་པ་འབྲུག་ལ་གཉིར་མས་བྱལ། འགྲུལ་སྒྲོད་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་དབྱགས་འཛངས་ནས་སྒྲ་རར་རར་བོ་
 འབྲིན། ན་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ནི་མི་དར་ལ་བབས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ནད་གྱིས་ཟིན་ཆེ་ག་ལྷགས་སྐམ་ཞིང་ལུས་སྟོབས་ཤོར་ནས་མལ་སར་ལྷུང་སྟེ་ཐ་ན་བསྐྱེལ་བསྒྲོད་ཙམ་བྱེད་པའང་དགའ། །ཁམས་དྲི་བའི་ལན་ཙམ་ཡང་
 འཕྲུལ་དུ་སྒྲ་མི་རུས། ན་ཆོག་ཟོས་པས་གཞན་གྱི་བྱ་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་སྒོར་མི་འབབ་ཅིང་སེམས་རྒྱད་སྒར་ལས་རྩལ་པར་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ལུས་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འགྱུར། ལུས་ན་ཟུག་དང་ཡིད་སྤྲོ་དཔྱད་གྱིས་གདུངས་བས།
 དུས་བྱུང་དུ་ལའང་གིན་དུ་རིང་བའི་འདྲ་གེས་འཆར་ན་ཉིན་མཚན་སོགས་འདའ་དགའ་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ནད་ལ་གཞོད་པས་བཟའ་བཏུང་སོགས་སྒྲོད་ལམ་ཇི་དགར་བྱེད་དབང་མེད། སྒྲན་དང་ལག་ཐབས་སོགས་མི་འདོད་
 བཞིན་བསྟེན་དགོས། གཞན་ཡང་ཡམས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རང་གི་གམ་དུ་འཁོར་མི་མེད་པར་འཆི་བ། མིག་དང་ཡན་ལག་ལ་སྒྲོན་ཞུགས་ནས་ཆེ་གང་བོར་སྤྲུག་ལ་སྤྲུར་བ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བྱེད་དགོས། འཆི་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེལ་ནི། སྒྲན་རིམ་གྱོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཕན་པར་འཆི་ཐག་ཆོད། ཆེ་འདིའི་བདེ་སྒྲོད་ལོངས་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་བྱུལ་ལ་བཞག་སྟེ། སྤིག་ལྷུང་དང་བཅས་ཏེ་འཇིགས་སྒྲག་དང་ལྷན་པར་འཆི་དགོས་སོ། །མི་སྤྲུག་པ་དང་འཕྲད་

༡༡། །པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི། དག་ཇག་ལྟ་བུ་དང་འབྲུད་དེ་བས་ནོར་འབྲོག་ཅིང་རང་གསོད་པ་དང་། གཡོག་རྩ་བཀོལ་ནས་སྤྲིག་སྦྱོད་མང་པོར་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། འདི་ཕྱི་ཐོངས་ལ་སྦྱར། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉན་མཚོན་སྤྲུག་གས་མནར་བ་མེ་ཚུ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་མི་འདོད་བཞི་དང་འབྲུད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་། ཚོས་སྦྱོགས་ནས་སྤྲིག་ལྷུང་དང་སྤྲིག་གྲོགས་ལ་འབྲུད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྦྱོང་། སྤྲུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ནི། བྱ་དང་མཛའ་བཤེས་ཤི་བ་དང་། གཞན་དུ་སོ་སོར་འགྲེལ་ཏེ་བྲལ་བ། བྱིམ་ཐབས་འབྲོག་པ། སྤྲུག་པོ་དབུལ་པོར་སོང་བ། གོ་ས་ལྷུང་བ། མིག་སོགས་ཡན་ལག་ཉམས་པ། འཛིག་རྟེན་ཚོས་ཀྱི་འདོད་པ་བཞི་དང་བྲལ་བ་རྣམས་དང་། དགོ་སྦྱོགས་ཉམས་པ་དགོ་སྦྱོ་ཚུལ་བྱིམས་དང་བྲལ་བ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྦྱོང་བའོ། །འདོད་པ་བཅའ་ཏེ་མ་རྟེན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི། སོ་ནམ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་འབད་བ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་ས་བོན་ཅམ་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་དང་། འབྲོག་པ་སོགས་ནོར་ལུག་གི་ཕྱིར་དུ་ཉིན་གྱི་རྫི་ལུ་མཚན་གྱི་མེལ་ཚེ་བྱེད་པས། གཉིད་ཡུད་ཅམ་ལོག་པའི་ལོང་ཡང་མེད་པར་དུས་འདའ་བ། ཚོང་བ་རྣམས་སྦྱོགས་སུ་ཉི་ལྷགས་ཁ་ཆར་ལ་བྱར་འབྲུང་ག་སུམ་གྱིས་ངལ་བ། ཏྲ་ཁལ་ཤི་པོར་བརྒྱག་ག་སུམ་སོང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མང་། དེ་ལྟར་ནོར་ཅི་ཅམ་འབྱོར་བ་བཞིན་སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་ཅམ་སྦྱོང་ངོ་། །ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི། དེའི་གནས་

217

219

ལེགས་པར་ངན་སོང་སྟུག་བསྐྱེད་བསམ་ཆེས་པས་སྦྱིར་འཁོར་གནས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྦྲར་ལྟར་མཐོང་དགོས་པས། ཐོག་མར་སྟུག་བསྐྱེད་བྱུགས་དྲག་གིས་གདུང་བའི་ངན་སོང་ག་སུམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཚུལ་སྒྲོམ་པ་དང་། མདོན་མཐོའི་བདེ་བ་ཡང་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་མ་འདས་པར་བསམ་པ་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བསྟན་པའོ། །དབེན་པའི་གནས་སུ་ཡོ་བྱད་བསགས་ཆེ་བའི་སྟན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཆེད་དེ་རིན་ཆེན་གནད་ཀྱི་གཟེར་ལྷ་བརྩམས་ཆེས་ཆེས་པ་ནི་དེ་འདྲའི་ཉམས་ལེན་དང་སྟན་པའི་གང་ཟག་གིས་གནས་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བར་ཆོགས་བྱས། ལས་ངལ་དུབ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བའི་སྟན་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཉམས་འབོལ་ལ་ལུས་རྣམ་སྣང་ཆོས་བདུན་དང་སྟན་པའི་གནས་པར་བྱས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་མདོ་དོན་གནད་ཀྱི་གཟེར་བྱ་ལྷར་བསྟུན་ཏེ་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཟེར་ལྷ་སྟེ། རྒྱབས་སེམས་ཀྱི་གཟེར། ཆོགས་བསགས་མཆོད་ཀྱི་གཟེར། སྦྱིབ་སྦྱོང་དོར་སེམས་སྒྲོམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཟེར། མི་རྟག་བསྐྱེད་འདེབས་ཀྱི་གཟེར། སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་གཟེར་དང་ལྟའོ། །དང་པོ་རྒྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཟེར་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་

༡༭ །པ་གཉིས་ལས། སྐྱབས་སེམས་མདོར་བསྟན་ནི། དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ལྟར་དང་ཁམས་གསུམ་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་བཞིས་བསྟན། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱས་བཤད།
 སེམས་བསྐྱེད་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་གདབ་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ། སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབས་བྱ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོར་ནམ་མཁའི་ཁམས་སོགས་
 བས། ཅེ་གཅིག་གྲུས་པས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། རང་གི་མདུན་སྤངས་ཡོད་འོང་གསལ་བའི་དབུས་སུ་དཔག་བསམ་གྱི་སྤོང་པོ་རང་གི་སྤྱི་བོའི་ཐད་དང་རང་གི་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡལ་ག་
 ཐ་གྲུར་རྒྱས་པའི་ཅེར་བརྟེན་འདབ་མ་བཞི་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབུས་ཀྱི་ཟེའུ་འབྲུལ། ཉི་ཟླའི་གདན་སྟེང་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་བརྒྱད་པ་དུག་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དོ་རྩེ་དུག་པོ་རྩལ་གྱི་སྐྱ་བཀྲག་མདངས་གཟི་བརྒྱན་དང་ལྷན་
 པ་རང་ལ་ཐུགས་དགེས་ཤིང་ཞལ་འཇུག་བག་གིས་བཞུགས་པར་གསལ། དེའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་མའི་སྟེང་དུ་སྟོན་པ་ཤུག་ཕུབ་པ་འཁོར་བ་འཛིག་སོགས་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་དང་ཡི་དམ་བཀའ་སྐུར་གཤིན་
 གསུམ་སོགས་གསར་རྟོག་རིས་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་གསལ། ལྷའི་འདབ་མ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱད་སྟེགས་བམ་གྱི་རྣམ་པ་རང་སྐྱོད་ཀྱི་ཕན་དུ་གསལ། ལུབ་ཕྱོགས་འདབ་མའི་སྟེང་དུ་བྱང་

དུག་པ་སོགས་དང་། བཀའ་སྤྱད་ཨེ་ཀ་ཇ་ཏི། གཏེར་སྤྱད་བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་སོགས་གསལ། སྐབས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་དེའི་མདུན་འོག་ཏུ་རང་གི་གཡས་སུ་ཕ། གཡོན་དུ་མ། མདུན་དུ་དབྱ མཐའ་བསྐྱོར་དུ་རིགས་དུག་གིས་
བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཁྲོམ་འཛོགས་སུ་གསལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྤྱིར་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། གྲེ་བྲག་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རང་གཞན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་
ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་འཛིགས་སྒྲག་སྒྲིས་པ་དང་། སྐབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་སྒྲོ་ནས། སྐབས་ཡུལ་ལ་འབོད་པའི་ཆོག་སྟེ། གྲེ་མ་ཞེས་བསྐྱལ་ནས། ལུ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱས་པའི་འཁོར་བར་ལས་ཉོན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་འབྱམས་པའི་སེམས་ཅན་རང་གཞན་རྣམས་ནི། མཁྱེན་བརྩེ་བྱས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྲ་ན་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་མཆི་
ཞེས་། སྤྱིང་ཞིའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐབས་མགོན་དུ་ཁྱེད་བསྟེན། ཁྱེད་གྱིས་བདག་སོགས་རྒྱད་གྱི་ལས་ཉོན་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀུན་གྱི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་གྱི་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལུན་པ་ལྷ་བུའི་སྤྱི་བ་པས་

༡༣། །བསྐྱེད་པའི་ལས་ངན་པ་རྩ་བ་ནས་ཆད་པའི་སྒོར་པོ་འགྲེལ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བའི་གཉིན་པོ་གཅིག་ཚོགས་སྒྲིབ་གཉིས་དག་ཤེད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ། སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ཁམས་སྤྱ་སྐད་རུ་
དུ་གནས་པ་དེ་མདོན་སྤྱུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་ཞལ་བསྟན་དུ་གསོལ། བདག་དང་འགྲོ་དུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་སྟེན་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱུགས་རྗེའི་སྦྱབས་འོག་ནས་མི་འདོར་བར་གཟིགས་སུ་གསོལ་ཞེས་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ཤེད་བྱ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་ཞིང་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཚོག་བསྐྱེད་པའི་གནས་གཅིག་ཤུར་གྱུར་པའི། དབུས་ཀྱི་དོ་རྗེ་དྲག་པོ་རྩ་ལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞུགས་
པའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱབས་སྟོན་པ་པོར་འཛིན་ཏེ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འམ་མཆིའོ་སྟུམ་མོ། །གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལས་བཞིའི་མཛད་འཕྲིན་གང་གིས་འདུལ་བའི་མཛད་ཕྲིན་དེ་ཏྲག་ཁྲབ་ལྟན་གྲུབ་དུ་བསྟན་ནས་འགྲོ་
བའི་ཁམས་དབང་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱིས་དངོས་བརྒྱད་གང་རུང་དུ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་སྦྱ་བཞིའི་གོ་སར་འབྲིད་པར་མཛད་པའི་གར་འདབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡི་དམ་
ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འང་བདག་གཞན་སྟེན་ཞིན་ཞིའི་འཛིགས་པ་སེལ་བའི་སྦྱབས་སྟོན་པ་པོར་འཛིན་ཏེ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འམ་མཆིའོ་སྟུམ་མོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱོན་པའི་མདོ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་

དོན་སློབ་མི་སློབ་པའི་སྤངས་ཏྲོགས་ཀྱི་འགོག་ལམ་ ཀུན་སྐྱོད་དང་དཔེ་ཆར་སྐྱུལ་ཏེ་ཡི་གེ་འབྲུ་མའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་ཞིང་། ཏོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པ་འཛོམས་པར་མཛད་པའི། ལྷོ་འདབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་
བཞུགས་པའི་འགོག་ལམ་གྲུགས་བམ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བའམ་འགྲོའོ། །ཐུགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའམ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རིས་མེད་ཀྱི་
འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་འགྲོ་དོན་འཕྲལ་ཡུན་དུ་ཕན་བདེའི་སྟོབས་རྒྱ་ཆེ་བ་སྐྱབ་པའི་མཛད་སྤྱོད་ཅན་གྱི། སར་གནས་ཀྱི་བྱང་འཕགས་དངོས་སམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་སེམས་དེའི་ཚུལ་ཅན་དུ་སྐྱུལ་པའི། ལུབ་
ཕྱོགས་ཀྱི་པད་འདབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ལྷ་གྲོགས་སུ་བསྟེན་སྟོམ་པའི་སྐྱབས་སུ་མཆི་བའམ་འགྲོའོ། །གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ས་ལམ་ཀྱི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བསལ་ཞིང་
བསྐྱང་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྦྱོང་དམ་ཅན་དྲག་ཚུལ་འཛིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱར་སྟོན་པའི། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་པད་འདབ་ལ་བཞུགས་པའི་ཆོས་སྦྱོང་དམ་ཅན་རྣམས་ལ་ཇི་སྟིང་བྱང་ཚུབ་
སྟིང་པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྐྱབས་བསྐྱབ་པའི་བར་ཆད་བསྐྱང་བའི་སྐྱང་མར་བབྱང་སྟེ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བའམ་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོག་ ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་སོགས་ཅི་མང་

༡༡། །བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་ ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆོ་སྤང་། དག་འདུན་ལ་
 སྐྱབས་སུ་སོང་ན་སྤྲེགས་ཅན་ནམ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་གོགས་དང་མི་འགོགས་པའོ། །སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་གཟུགས་ཆག་དུམ་ཡན་ཆད་ལ་
 སངས་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་དད་འདུན་བྱེད། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དཔེ་ཆ་ཡིག་འབྲུག་ཅིག་ལའང་མ་གུས་པ་སྤངས་ཏེ་གུས་པ་སྐྱབ། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དག་འདུན་པ་ཚུ་ལ་བྲིམས་འཆལ་
 བ་ལའང་མ་གུས་པ་སྤངས་ཏེ། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་གུས་པ་སྐྱབ་པའོ། །བྱམ་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་དུས་དུག་ཏུ་དགོན་
 མཆོག་མཆོད་ཅིང་སྦྱིད་སྟུག་གང་ཅི་བྱུང་ཆོད་དགོན་མཆོག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་པའོ། །འོད་ལྷ་བྱེད་ཆོ་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་སྐྱ་ལས་བདུད་རྩི་རྒྱན་བྱུང་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ལྷགས་ནས་ཆོ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་
 པའི་བཅས་རང་གི་སྤིག་ལྷུང་སྦྱི་དང་བྱུང་པར་དུ་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་པའི་སྤིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱོལ་སྐྱོལ་རང་བཞིན་དང་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་ནག་བྲག་ཆུ་སེར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་འོག་སྒོ་

༡༡། །བ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་བཙོན་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེས་ན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་རང་བས་ལྷག་དུ་གཅིས་པར་བཟུང་སྟེ་ཡན་བདེ་སྐྱབ་དགོས། བདག་གཅིས་པར་བཟུང་བས་ནི་ཐོག་མ་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ཡིན། གཞན་གཅིས་པར་བཟུང་བས་ཕྱ་ལ་ཡུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་བས། བདག་གཅིས་འཛིན་དེ་རྒྱུ་གིས་བསྐྱར་ལ་གཞན་རྣམས་བདག་བཞིན་དུ་གཅིས་པར་བྱ་བས་མ་སྟེ། བདག་གི་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགོ་བ་དག་དང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བདག་གི་དགོ་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་སྦྱིན་པའི་མཐུ་དེ་ཡིས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལས་མཆོག་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་འབྲས་བུ་དེའི་གོ་སར་བགྱོད་པའི་རྒྱ་ཆོགས་སྤྲ་ན་མེད་པ་ངེས་གསལ་དོ་རྗེའི་ཐེག་པའི་རྒྱུད་སྟེའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་དབྱིངས་རང་བྱུང་གི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་རང་གིས་རིག་ཅིང་རིག་པ་རང་ལ་ཤར་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ངོ་རང་གིས་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འབྱུལ་བའི་སྟོབས་རྒྱས་ཏེ་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཡིན་པས། གཞིའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡང་དག་པ་གདམས་ངག་གི་དོན་མཐར་ཐུག་གི་སྦྱིང་པོའི་དོན་དེ་ཉིད་ལྟར་དུ་བདེ་སྐྱབས་སུ་རྟོགས་པར་ཤོག་

༣༡། །རྒྱུན་མཁའ་འཁོར་གྱི་གཟེར་ལ་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལས། སྤྱི་ཡི་མཁའ་འཁུལ་བ་ནི། སྐབས་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་སྤེད་པའི་དང་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྱི་སྤོང་འཛིག་རྟེན་མི་མཛེད་གྱི་ཞིང་
ཁམས་སོགས་གྱི་བཀོད་པ་འོག་གཞིའི་རྒྱང་ཆུ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་རི་རབ་གསེར་རི་རོལ་མཚོ་བདུན་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྱན་བརྒྱད་མཐའི་ལྷགས་རི་ཉི་ལྔ་སྟེང་ལྷ་འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་
སོགས་ལྷ་གྲུ་མི་གསུམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་རྣམས་ཡིད་ཡུལ་དུ་ཤར་བར་བྱས་ཏེ་དངོས་སུ་ཚོམ་བུར་བཀོད་པ་དེ་རྣམས་ཡིན་པར་སྒྲོམ་སྟེ། བདག་གཞན་གྱི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་སྤྱིར་དུ་སྤྱོད་མེད་དཀོན་མཆོག་གི་ཞིང་ལ་འབུལ་
བར་བྱའོ་སྟུམ་ནས། ན་མོ་དབང་ཆེན་སོགས་ཅི་རིགས་བརྗོད་ཅིང་འབུལ། ནང་གི་མཁའ་སྟོན་ལས་གྱི་འབྲེལ་བའི་ད་ལྟའི་སྐྱེ་བའི་བར་དོའི་གནས་སྐབས་གྱི་ས་མ་མཛའ་བཤེས་བུ་ཆ་རྒྱ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་བདག་གི་
བདག་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཆགས་ཞེན་སྐྱེ་ཡུལ་རྣམས་ལྟའི་འབྱོར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལྟར་དུ་དམིགས་ཏེ་གུ་རུ་སྤྱོད་མ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤུལ་བས།
ཆགས་སྤོང་གྱི་འཛིན་ཞེན་དག་པའི་ལྷ་བ་བྱད་པར་ཅན་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་མངོན་དུ་གྱུར་བར་མཛེད་དུ་གསོལ་སྟུམ་པས། ན་མོ་འཛིག་རྟེན་ལས་གྱི་སོགས་ཅི་རིགས་བརྗོད། གསང་བའི་མཁའ་ཉི་རང་ལུས་འབུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་

འདེབས་སྒྲིབ་གི་དམིགས་པ་རིམ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་བདུད་རྩི་ལྟ་བུར་བས། དུག་ལྟས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ས། ལུང་པོ་ལྟ་གནས་འགྱུར་ཏེ་རྩོམ་སེམས་རིགས་ལྡེའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པོར་རིགས་འདུས་རྩོམ་སེམས་དང་རིགས་ལྡེའི་རྩོམ་སེམས་སྒྲོམ་པ་ཉེན་གྱི་སྟོབས། སྒྲིག་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོ་བདུད་རྩི་འདེབས་སྒྲིབ་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཡི་གོ་བརྒྱ་པ་བཟླ་བ་གཉེན་པོ་ཀུན་སྒྲིབ་གྱི་སྟོབས། རྩལ་བྱས་གྱི་སྒྲིག་ལྟར་ལུང་དུ་དུག་སོང་བ་ལྟར་གྱི་འགྲོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོར་འབྱེན་པའི་སྟོབས། ཕྱིན་ཆད་སྒོག་ལ་འབབ་ཀྱང་མི་བཞུད་སྒྲུམ་པ་སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་བཞི་ཆད་བས་བཤགས་སྒྲོམ་བྱའོ། །ཕྱན་མཐར་སྒྲིབ་པོའི་རྩོམ་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་སེམས་འོད་དུ་ཁྱེད་སྒྲིག་པའི་རྩོམ་སེམས་ལ་ཐིམ། དེ་སྒྲིབ་གའི་རྩོམ་སེམས་ལ་ཐིམ། གསང་གནས་ཀྱི་རྩོམ་སེམས་འོད་དུ་ཁྱེད་སྒྲིག་པའི་རྩོམ་སེམས་ལ་ཐིམ། དེ་སྒྲིབ་གའི་རྩོམ་སེམས་ལ་ཐིམ། དེ་སྒྲིབ་གའི་རྩོམ་སེམས་ལ་ཐིམ། རིགས་འདུས་རྩོམ་སེམས་དབུ་ཞབས་ནས་འོད་དུ་ཁྱེད་སྒྲིག་པའི་རྩོམ་སེམས་ལ་ཐིམ། དེ་རང་སེམས་ལ་ཐིམ་ནས་རང་རྩོམ་སེམས་སུ་གསལ་ཏེ་དགོ་བསྟོ་བྱའོ། །བཞི་པ་མི་རྟག་བསྐྱེད་འདེབས་གྱི་གཟེར་ནི། མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་འདི་ནི་ཉམས་ལེན་གང་བྱས་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གོགས་ཆེན་ནི། ལེ་ལོ་སྒྲིབ་པོའི་ལེན་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྱུས་སྒྲིབ་པའི་བརྩོན་

233

བར་དུ་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་གནས་ཀྱང་མཐར་མེ་དང་ཆུ་དང་རྒྱུད་དག་གིས་རིམ་བཞིན་སྒྲ་མ་བདུན་རེ་རྫོགས་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་རེ་འགྱུར་ནས་ཡང་ཡང་ཆགས་ཀྱང་ཡང་ཡང་འཛིག་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་གནས་བསྐྱལ་ལ་ཡང་
 ཆོ་ལོ་ཡང་འཕེལ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དང་དེ་མ་ཟད་ལོ་དང་ལྷ་བ་ཞག་ཆ་གས་ཀྱི་བར་ལའང་དུས་ཀྱི་འགྱུར་སྒྲོག་སྒྲ་ཆོགས་ངོམ་པའི་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུབ་པ་རྣམས་སེམས་སྟེང་དུ་སྒྲུངས་ཏེ་
 ལེགས་པར་བསམ། བླ་མི་རྟག་སྟེ་དགྲ་གཉིན་མཐོ་དམན་བདེ་སྲུག་སོགས་མི་རྟག་ བ་གཞིན་དར་བབས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ཀྱང་མི་རྟག་པར་འཆི། དེ་བཞིན་རང་ཡང་མི་རྟག་སྟེ་ཐོག་མར་སྐྱེས་ཆད་དང་བར་དུ་གསོན་ཏེ་
 གནས་ཆད་ཀྱན་ཀྱང་མཐར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པར་བསམ་མོ། །རང་གཞན་སུ་ཡིན་ཡང་གི་མཐར་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་འཁོར་བ་རིགས་དུག་གང་རུང་དུ་ལེན་པ་ལས་མ་འདས། དེར་སྐྱེས་ཕྱིན་རིགས་དུག་སོ་སོ་
 ལ་སྲུག་བསྐྱལ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་སྒྲར་ལྟར་བསམས་ནས་རང་དང་འཁོར་བར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱོ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ལ་དེས་དྲངས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་
 ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྒྲུམ་པས་ངག་ཏུ་རང་གི་ཡུལ་འཁོར་སོགས་བརྗོད། ལྷ་པ་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཟེར་ནི་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་མཆོན་ལྟན་གྱི་སྤྱ་མ་ཞིག་བཅུལ་ཏེ་བསྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་

༡། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱ་དགོས་ཏེ། །ལམ་གྱི་ཉམས་ཏྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་སྒྲ་མ་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲ་མ་བསྟེན་ཞེས་པ་ཡང་སྒྲ་མ་ལས་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱབ་ཏུ་
དོར་བ་མིན་པར། ཐོག་མར་སྒྲ་མ་བསྟེན་པ་ནས་ཇི་སྟིད་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་བབྱང་ནས་བསྟེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བསམ་པས་སངས་རྒྱས་དངོས་མཐོང་གི་དད་གུས་དང་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་དད་གུས་
ཀྱི་ཕྱགས་ཆེར་སྒྲེས་ན་སྦྱོར་བས་སྟེ་ཞུ་བ་ཀྱང་སྟེ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པ་རང་གིས་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ཐོག་མར་བསམ་པས་བསྟེན་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ཡང་རང་རང་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་
ནམས་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་ཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྟན་པ་ཕྱགས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་དུས་སྟོན་གས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
ཆེར་གསུང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱགས་རྗེས་མ་བཟོད་ནས་རང་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་བསྟན་ནས་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ནི་རྒྱལ་བའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་ཀྱན་ལས་
གསལ་བར་གྱུབ། བཀའ་དྲིན་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལས་ཀྱང་ལྟག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱ་དངོས་ཀྱིས་གསུལ་བྱར་མ་གྱུར་བར་ལྟག་སྟེ་ཡོད་སྐབས་སྒྲ་མས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པས་རྗེས་སུ་བབྱང་ནས། ཐོག་

པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ། སངས་རྒྱས་དངོས་དང་འཕྲད་ནའང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བསྟན་བྱའི་གདམས་ངག་མེད་པའི་གདམས་ངག་གཅིག་བསྟན་
 པས། བཀའ་དྲིན་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པར་མཐོང་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་དང་འཕྲད་ནས་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་དཔེར་ན་དབུལ་པོ་དམུས་ལོང་གིས་རྩལ་ཁྱོད་ནས་ཞོར་བུ་རྟེན་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཡིན་
 པས། ད་ལན་གྱི་སྐབས་འདི་ཁོ་ནར་སྒྲ་མའི་གདམ་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ་བྲགས་དགོངས་རྫོགས་པ་ཅིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་སྟམ་ནས། བཀའ་དྲིན་གསོ་བ་ལ་འབད་དགོས། དཔེར་ལའོར་བསྐྱར་གྱི་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་བསོད་
 ཉམས་མ་བསགས་པ་ལ་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་ལོངས་སྟོད་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་མི་འབྱུང་ཞིང་། གང་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལ་འབད་མེད་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན། ད་ལྟ་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐལ་བཟང་འདི་འདྲ་
 དང་ལྡན་པ་ནི་རྫོན་དུས་དད་གྲུས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ད་ལྟར་ཡང་བསམ་སྟོར་གཉིས་ལྡན་གྱིས་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཚུལ་མ་འཆུགས་པ་ཞིག་གི་བསོད་ནམས་བསགས་པར་བྱ་སྟམ་པའི་
 ངང་ནས། དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོ་གས་ནས། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་བྱེ་བར་བརྟེན། སྒྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་གཤེས་སྒྲེ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་

ཡུམ་ལ་སེམས་སོགས་བཞི། དེ་དག་གི་རྒྱལ་ཏུ་བྱམས་པ་སོགས་སྤྱི་སེམས་བཞི་ལ་སྒོས་མ་སོགས་བཞི་དང་བཅས་པའི་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་བརྒྱད། དེའི་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་མཚམས་རྣམས་སུ། ཤར་སྤོ་སྤོ་ལ་
 སྤོ་སྤྱོད་པ་མི། །སྤོ་རྒྱལ་རྒྱལ་བྱང་ཡི་དྲགས་བྱོལ། །བྱང་དང་བྱང་ཤར་སྤོ་མིན་དཔྱལ། །ཞེས་པས་ཐུབ་པ་དྲུག་གསལ། དེའི་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཉ་གྱི་ཉ་ཁོ་བོ་བཞི་དང་སྒོ་མ་བཞི་སྤོ་ཞི་བ་ཞེ་གཉིས། ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བ་ཟེར་སྤྱོད་པ་
 བཅུར་འཕྲོ་བ་ཞི་ཚུལ་དགུ་ལྟར་དྲུག་གསལ། དཔུས་དྲུང་ཁང་གི་རྩ་འདབས་སོ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོ་བཟོ་ཏེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་བཞིར་སྤྱོད་ཏེ་རུ་ཀ་སོགས་རྒྱད་གྱི་ཏེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་བཞི་སྤོ་བརྒྱད། དེའི་སྤྱི་རྒྱལ་ཁོ་མོ་སྤོ་མོ་
 བྱིས་དཔྱུག་འཛིན་པ་སོགས་ཁོ་མོ་གྲོ་རྩ་རྩེ་མ་བརྒྱད། དེའི་སྤྱི་རྒྱལ་སེམས་སོ་སོ་བསྒོལ་སེམས་སོགས། སྤྱ་མེན་སེམས་མ་བརྒྱད། དེའི་སྤྱོད་པ་བཞིར་སྒོ་མ་བཞི་སྤོ་བྱག་འཐུང་སུམ་ཏུ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད། སྤྱ་ལ་ཚིགས་ཉེར་བརྒྱད་དབང་མོ་
 ཉེར་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེད། སྤྱ་ཡི་སྤྱི་རོལ་དུ་སྤྱ་ལས་གྲེས་པའི་འཇའ་ཟེར་དུ་མ་འཕྲོས་པའི་རྩེར་འོད་ཁྱིམ་ལྟའི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ། སྤྱི་གཙུག་གི་ཐིག་ལེར་ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ། དེའི་གཡས་སུ་དོར་འཆང་། གཡོན་དུ་རྣམ་སྤྱང་།
 མདུན་དུ་དོར་སེམས། གཡས་སུ་རིན་འབྱུང་། རྒྱལ་ཏུ་སྤྱང་མཐའ། གཡོན་དུ་དོན་གྲུབ་སོགས་རིགས་ལྔ་གསལ། སྤྱ་མ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་གཡས་གཡོན་དུ་རིམ་བཞིན་དགའ་རབ། འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན། དེའི་འོག་

243

སྟོན་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མཐུས་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། བཞི་པ་དགོས་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་རྟོགས་པ་འབྱོར་སྒྲིལ་ཞིང་སྐྱེལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། ཞིང་པ་བས་ཞིང་ལེགས་པར་སྟོས་སྟོར་བྱས་ཟིན་ན་སྟོན་གྱི་ལོ་འབྲས་ལེགས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་དབྱེ་བ་ནི་གནད་ཡིག་གསང་བའི་སྟོན་མ་ལས། ཟབ་མོའི་སྟོན་འགྲོ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་གྱི་སྣ་བྱིད་པར་བྱེད་
 པའི་འབྱུང་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། རིག་པའི་སྣ་བྱིད་པར་བྱེད་པ་ནི། འཁོར་འདས་རུ་ཤན་འབྱེད་པའི་སྟོན་པས་མཆོམས་བྱེད་པར་བྱས་པས་ད་འཁོར་བར་མི་འཇུག་པའི་གནད་
 གལ་ཆེའོ། སེམས་གྱི་སྣ་བྱིད་པར་བྱེད་པ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་འགྲོ་བྱས་པས་སེམས་བྱུང་ཚོར་གྱི་སྟོ་འགགས་ཏེ་གནད་ཆེའོ། ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱ་གསུམ་སྣ་བྱིད་འབྱུང་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར། རིག་པའི་སྣ་བྱིད་
 རུ་ཤན་དབྱེ་བ། སེམས་གྱི་སྣ་བྱིད་སྟོ་གསུམ་སྐྱུངས་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་འབྱུང་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བློ་མས་འགྲེལ་ཏིག་ལས། རྒྱ་གསུམ་གྱི་སྣ་བྱིད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། རྒྱ་གསུམ་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་
 ནི། །འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བཅོལ་བྱས་ཏེ། །མཆོག་ཏུ་ས་རྩ་མེ་རླུང་གི་སྒྲུལ་བསྐྱབས་པས་ངས་པར་འགྲུབ། །ཅིས་གསུངས་པས། འབྱུང་བཞིའི་སྒྲུ་རྒྱད་སྟན་མི་སྟན་ཐམས་ཅད་སྤང་བྲང་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་གྱི་རང་སྤྱང་

༄༅། །སྤྱངས་ན་མཁའ་འགྱུར་བརྒྱུད་སོགས་ཐོས་པའོ། །སྤྱ་སྤྱངས་ནི་ཟང་ཐལ་གནད་ཡིག་ལས། ས་བཅད་ཅམ་ལས་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཁྱིད་གཞུང་དུ་ས་བཅད་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་མ་མཛད་པས་ཁྱིད་སྤྱང་མཛད་པ་
ཐུག་བཞེས་སུ་མེད་པས་རྒྱས་པར་མི་སྒྲོའོ། །གཉིས་པ་རིག་པའི་སྤྱ་ཁྱིད་རུ་ཤན་དབྱེ་བ་ནི། འཁོར་འདས་རུ་ཤན་འབྱེད་པའི་སྒྲོད་པ་བྱེད་དགོས། ཐལ་འགྱུར་ལས། འཁོར་འདས་རུ་ཤན་མ་བྱེད་ན། །ཁམས་གསུམ་ལུས་
ངག་ཡིད་གྱིས་ཀྱང་། །འབྲེལ་བ་ཆོད་པར་མི་འགྱུར་བས། །འཁོར་འདས་རུ་ཤན་དབྱེ་བ་བཤད། །ཅིས་གསུངས་པས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་། དགོས་པ། གནས། སེམས་བསྐྱེད། རི་ལྟར་བྱ་བ། རྗེས་འཛོག་
ཚུལ་དང་ལྷ་རེ་ཡོད་པས། ལུས་གྱི་ལྷ་ལས། དང་པོ་དགོས་པ་ནི་རང་ལུས་འདི་རྒྱ་མ་རིག་པ་ལས་བསྐྱེད་པས། དུས་རྒྱན་དུ་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཡིན། དེས་ན་ད་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བར་མི་འབྱམས་པའི་ཕྱིར། ལུས་དང་
འཁོར་བ་རུ་ཤན་དབྱེ་བ་ཡིན་པས་རུ་ཤན་དབྱེ་བས་ལུས་འཁོར་བར་མི་འབྱམས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གནས་ནི་སྤྱེ་བོས་རྒྱ་འགྱུལ་མེད་པ་དང་སྐལ་མེད་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱིས་མཐོང་ཆོར་མེད་པའི་དབེན་རི། དབེན་
ཞིང་ཉམས་དགའ་བའི་ས་རུ་ཕྱིན་ཏེ་རུ་ཤན་དབྱེའོ། །གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ལུས་དང་འཁོར་བ་རུ་ཤན་བྱེ་ལ། ད་འཁོར་བར་མི་འབྱམས་མི་སྒྲོག་པའི་ཐབས་

དུག་སྤྱུག་བསྐལ་སྒོ་ལ་སྒྲང་། །ཞེས་པ་ལྟར། བཞི་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་དཔུལ་བ་ཚ་གང་གི་སྤྱུག་བསྐལ། ཡི་དྲགས་བགྲེས་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ། རུད་འགྲོ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ་དང་བཀོལ་སྤྱོད་གྱི་དུམ། ལྷ་མ་ཡིན་འཐབ་ཚེད་གྱི་དུམ། ལྷ་གཡང་བ་དང་ལྷ་བའི་དུམ། མི་ལ་སྐྱེ་གན་འཆིའི་སྤྱུག་བསྐལ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཡིད་ལ་བསམ་ནིང་། རང་རང་གིས་དངོས་སུ་སྤྱོད་བར་བསམ་སྟེ་རྟོག་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དོར་ཏེ། བྱི་མ་བྱི་མ་བསམ་སྟེ་བསམ་རྟོག་ཤུགས་དྲག་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་དེ་དོར། དེ་ལྟར་བྱས་པས། ལྷ་པ་རྗེས་སུ་རང་སེམས་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཤར་བར་གནས་དུས་དེའི་ངང་དུ་རང་དགར་སྟོད་དེ་འཛོག་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་རང་རྒྱུད་ལ་བཀལ་ཏེ་བརྟགས་ཤིང་བལྟའོ། །དེ་ནས་སེམས་འདས་པ་དང་རུ་ཤན་དབྱེ་བ། དང་པོ་གསུམ་སྒྲར་ལྟར་བྱས་ལ། བཞི་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཁམས་འདི་སྟངས་ཤི་རབ་ལྷན་པོའི་རྩེ་མོ་དང་མཉམ་པར་སྟངས་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་མདོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་ཁམས། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས། རུབ་ཕྱོགས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས། བྱང་ཕྱོགས་ན་ལས་རབ་རྫོགས་པའི་ཞིང་ཁམས། མཚམས་བཞིར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཞིང་ཁམས་སྟངས་འོག་ན་སྤྱུལ་པ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས། དེ་ནམས་གྱི་སྟངས་ན་འོག་མིན་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་པས་དེ་ནམས་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱ་ནིང་། དེར་

༣༡། །དབབ་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་གནད་ཡིག་གསང་སྟོན་དུ་མ་བཞག་པའང་། དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞར་བྱང་དུ་སྟོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་རུ་ཤན་དབྱེ་བ་དང་སྟོ་གསུམ་སྟངས་པ་གང་
བྱེད་པའི་རྗེས་སུ། ད་ནི་རྣལ་དུ་དབབ་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྟོ་བ་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་ཏིག་དུ་སྟོན་འབར་བྲངས་བ་ལས། འཁོར་འདས་རུ་ཤན་དབྱེ་ནས་ནིེ་ ལུས་ངག་ཡིད་ནི་རྣལ་དུ་དབབ་ཆེ་ ཞེས་གསུངས་
པས། དེའི་ཚུལ་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ལུས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མི་བྱ་བར། ལྟན་བདེ་བའི་སྟེང་དུ་འདུག་སྟེ་རང་སར་སྟོད་དེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་ལུས་རྣལ་དུ་དབབ་པའོ། །ངག་ནི་སྟོ་བརྗོད་མེད་པར་བཞག་
ཡིད་ནི་སྟོས་བྱ་ངལ་བ་ཨ་ཐང་ཆད་པ་ལ་ངལ་གསོ་བ་ལྟར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་གསུམ་རྣལ་དུ་དབབ་པའི་ཆེ་ན། རྩ་མ་རུ་ཤན་སོགས་ཀྱི་དུས་རྣམ་རྟོག་ཐོལ་ཐོལ་ལྟང་ལ་བྱང་བཞིན་པའི་སྐབས་དེ་དང་། ད་ལྟ་རྣམ་རྟོག་ནི་
བའི་ངང་ལ་སྟོད་འཆར་བའི་སྐབས་གཉིས་རྣམ་རྟོག་འཆར་གྲངས་མང་ཉུང་དང་ཤུགས་དྲག་ཞན་ཚུགས་བྱལ་མི་བྱལ་བཏན་མི་བཏན་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཅི་འདུག་ཡོད་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་གནད་ཡིག་གསང་
སྟོན་ལས། རྣལ་དུ་དབབ་པའི་དུས་སུ་ལུས་ན་བུན་རྒྱངས་པ་ལྟ་བུའམ་གྱིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་གཞག་པར་བྱའོེ་ ངག་གི་བརྗོད་པ་དྲན་པའི་དུས་སུ་ཡི་གེ་ཨ་ས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱའོེ་ མེམས་རྣལ་དུ་དབབ་པའི་དུས་ན་

༣༡། །མཚན་མེད་པར་དེ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་འབད་པའོ། །གནད་ཡིག་གསང་སྒྲོན་ལས། རང་རང་གི་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པའི་ཁ་དོག་ཏུ་སྒྲོམ་སྟེ། བྱི་སྒྲང་སྟག་གསུམ་ཚུ་ལུས་དཀར་པོ་སྒྲོམ་ཅི། ཡོས་འབྲུག་སྐྱུ་ལ་གསུམ་ས་ལུས་སེར་པོ་སྒྲོམ་ཅི། ཏུ་ལུག་སྒྲེལ་གསུམ་མི་ལུས་དམར་པོ་སྒྲོམ་ཅི། བྱ་བྱི་ཕག་གསུམ་ཚུ་དང་ལུས་ལྗང་གུ་སྒྲོམ་ཅི། ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་དགོས། འབྱོང་བའི་རྟ་གས་ལུས་ཁོ་ལ་བུར་ན་བ་དང་། ཁང་རུལ་ཞིག་པ་ལྟར་ཚུགས་མི་བུ་བ་ཅིང་དྲོད་སྒྲེབ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་འབྱུང་ངོ་། དེ་འང་ཡར་ཅུ་གསུམ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་བྱུགས་རྗེ་གསུམ་སྟེ་གཞི་མཚོན་ལ། མར་ཅུ་གསུམ་སྐྱུ་གསུམ་སྟེ་འབྲས་བུ་མཚོན་ལ། སྒྲིང་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་ནི་བྲེགས་ཐོད་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་མཚོན་པའི་བརྟེན་ལོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲོ་བྱས་པའི་དགོས་པ་བུན་མོང་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་འདག་པ་དང་། ལུས་རྩོ་རྗེ་མི་རབ་ཏུ་འབར་བར་མཐོང་བས། ལུས་ཀྱི་གདོན་བག་གས་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཞེན་པ་ལྷོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད། བྱུང་པར་བའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལོག་པའི་རྗེས་སྤྱོད་ཆད་འཁོར་བར་མི་འཇུག་ཅིང་ལུས་དེ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱར་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །འགྲེལ་ཏིག་ཏུ་རྒྱུད་དངས་པ་ལས། འདི་ལ་དགོས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཅི། བུན་མོང་མཚོག་གི་དབྱེ་བས་བརྟགས་ཅི། ཞེས་པ་ལྟར། ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པས་རབ་ཞག་གསུམ། འབྲིང་ཞག་བདུན།

ཐ་མ་ཞག་བཅུ་ལྟེ། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚད། གནད་ཡིག་གསང་སྒྲོན་ལས། གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རག་སྐྱུང་བ་ལ་འགྲེལ་ཏིག་ཏུ་ཐལ་འགྱུར་བྱངས་པ་ལས། རག་ནི་རྩྱེ་ཞེས་གནས་པ་ལེ། རྒྱས་གདབ་པ་དང་རྩལ་སྐྱུང་ཉིདེ། མཉེན་བཙལ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིསེ། དེ་ལྟར་རག་སྐྱུང་སེམས་ལ་ཕནེ། ཞེས་པ་ལྟར། རག་སྐྱུང་འདི་ནི་རྒྱས་གདབ་པ། རྩལ་སྐྱུང་པ། མཉེན་བཙལ་པ། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་བཞིས་བསྟན་ཏོ། །དང་པོ་རྒྱས་གདབ་པ་ནི་རྩྱེ་རྩྱེ་རྩྱེ་རྩྱེ་རྩྱེ་ཞེས་རིང་པོ་ད་བུགས་ཀྱིས་བྱབ་ཚད་བརྗོད་ཅིང་སོ་དང་མཆུ་མ་རེག་ཙམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱུང་དང་རྣམ་ཤེས་རྩྱེ་སྣང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྲི་ལ་ཏེ་མ་གཡངས་པར་བྱས་ཏེ། གནད་ཡིག་གསང་སྒྲོན་ལས། བྱིན་པ་ལ་རྒྱས་གདབ་པའི་དུས་སུ་རྒྱུང་ཅི་རུས་ཀྱང་བྱིར་ལ་འཕང་བ་གནད་ཡིན་ནོེ། ཞེས་པ་ལྟར་བྱིར་རྒྱུང་འཕང་སྟེ་རྩྱེ་གིས་དང་པོ་བྲིམ་གང་། དེ་ནས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་ཁམས། དེ་ནས་འཛམ་གླིང་། དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྩྱེ་གིས་མེ་རེ་རེ་ཁེངས་འགོ་བ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་བྱིའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བན་བཅན་དུ་སོང་བ་རྒྱས་ཐེབས་པའི་རྟགས་སོ། །དེས་ནི་བྱིའི་སྣང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །ནང་སྐྱུང་པོ་ལ་རྒྱས་གདབ་པ་ནི། ལུས་ཀྱིས་སྦྱིལ་ཀྱང་བཙལ་ལ་བྱང་པོར་བསྐྱང་། རག་ཏུ་རྩྱེ་བརྗོད་པས་བྱིའི་རྩྱེ་རྣམས་ཁོག་པའི་ནང་དུ་གཅིག་བྱུང་གཉིས་བྱུང་བས་ཁོག་

༡། །གཞིའི་ཉམས་ལེན་མི་སྤྱོད། གལ་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱང་མི་བརྟན་པའི་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བྲིད་གཞུང་དུ་སོར་གཞུག་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྲིད་མ་བརྟན་པ་ནི། རུ་ཤུན་དབྱེ་བ་དང་སྒོ་གསུམ་སྤྱངས་པ་རེ་རེ་རྣལ་དུ་
 དབབ་པའི་ཉམས་ལེན་རེ་རེ་སྤྱེལ་མར་འོང་བས། རྣལ་དུ་དབབ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་མགོར་འཇུག་པའི་དུས་སུ་རྣམ་རྟོག་འགགས་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱར་ཡང་རྣམ་རྟོག་ལྡང་ཆོ། སོར་གཞུག་གིས་ཉམས་ལེན་ལ་ཞུགས་ནས་རྟོག་
 མེད་གྱི་ཤེས་པ་དེ་སྤྱི་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ནི་སོར་གཞུག་གི་སྤྱོད་པ་གཞན་པ་ཞིག་བྱེད་མི་དགོས་པར། རྣལ་དབབ་གྱི་རྗེས་སུ་རུ་ཤུན་ནམ་སྒོ་གསུམ་སྤྱངས་པའི་སྤྱོད་པ་རེ་འབྱུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 དགོངས་སམ་སྟམ་མོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་གང་ཟག་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གྱི་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་བཤད་པ་ལ་དངོས་དང་། ཐ་མ་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཚུལ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རབ་ཆོ་འདིར་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ཐབས་
 དང་། འབྱིང་བར་དོར་གྲོལ་བ། ཐ་མ་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མར་གྲོལ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་དབང་དང་། སྤྱོད་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་མན་ངག་གྲོལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་དང་
 གསུམ་མོ། །དང་པོ་མ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་དབང་ལ་སྤྱར་ལྟར། སྤྱོས་བཅས་བུམ་བའི་དབང་། སྤྱོས་མེད་གསང་བའི་དབང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱོས་མེད་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་། རབ་ཏུ་སྤྱོས་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དབང་།

༡༣། །ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། འོགས་ན་མེད་དེ་རང་གི་རིག་པ་འདི་ཅི་འི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཟང་ཐལ་ལེ་བ་སྟོས་མེད་ཕྱོགས་སྤྱང་དང་བྲལ་བར་གནས་པའི་ཡེ་
ཤེས་འདི་ཀ་ཆོས་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོ་ཡིན། རིག་པ་དེའི་རང་བཞིན་རེས་འགའ་བ་མིན་པར་གཏུག་མར་གནས་པས་མ་འགགས་པ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་མ་གོས་པས་ས་ལེ། གཞོམ་གཞིག་དང་བྲལ་བས་རྟིག་གི་
རྒྱན་མ་འགགས་པས་སང་དེ། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཡེར་རེ་གནས་པ་འདི་ཀ་རིག་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་རིག་པ་གསལ་བ་གཉིས་དབྱེར་མི་སྤྱེད་པར་སྐལ་ལེ་སྟེ་མཐའ་
དབུས་བྲལ་བ། འབྱུག་གི་བྱུང་བརྒྱུ་དུ་ཡོད་པ། ལུན་ནེ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་སྤྱང་ཆ་མི་གསལ་བ། འོང་དེ་སྟེ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་མི་ཞུགས་པའི་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་ཏུ་བཞུགས་པ་འདི་ཀ་ཆོས་སྐུ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཞེས་
བྱ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། ཐིག་ལེ་གྲུ་བྱུར་མེད་པ་བཞིན་སྟོས་པའི་གྲུ་བྱུར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོངས་སྐུ་ནི་དོན་གནས་ལུགས་རིག་པ་སྟོང་གསལ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་
རིག་པའི་རང་གདངས་འོད་ལྔ་ཤར། འོད་གདངས་སྐུ་རུ་ཤར་ནས་རང་གི་སྟོང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ན། སྐུ་ཆོམ་བུའི་དགྱིལ་འཁོར་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པར་རང་གསལ་གྱི་མདངས་དང་ལྷན་བཞིན། གཏིང་གསལ་ལམ་

༡། །དང་བཅས་པའོ། །ཡང་རིག་པའི་སྒྲིང་པ་དང་གསལ་བ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་མཉམ་པའི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་ཚུགས་ཤེར་བ་མེད་པར་བསྡུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་སེར་པོ་གསལ་བ་དང་བཅས་པའོ། །ཡང་རིག་པ་ལ་དེར་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་འགགས་པ་མེད་པའི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་མེ་ཆ་བ་མེད་པའི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཁ་དོག་དམར་པོ་གསལ་བ་དང་བཅས་པའོ། །རིག་པའི་ངོ་བོར་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་འོད་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་མ་བཅའ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོད་པའི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རང་མདངས་རྒྱུད་གཡོ་བ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ལྗང་གྲུ་གསལ་བ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྗང་ལྗན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བརྒྱལ་ཆེན་པོར་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞུགས་ཡོད་དེ་རྒྱུད་འཁོར་བ་དོར་སྒྲུགས་ལས། ཡ་ཏ་རྒྱལ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ནས། །མ་ཏ་དཔྱལ་བའི་གནས་ཡན་ཆད། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ང་རང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། །གཉིས་པ་དེ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་ཚུལ་ནི། གནས་ཅིའྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་ནང་ན་བཞུགས་ཏེ། སྒྲིང་དཀར་པོ་སྒྲ་བའི་གདན། སྒྲུག་པོ་ཉི་མའི་ཁ་རྒྱན་ཅན། །ཁ་བྱེར་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་བ། །རང་བྱུང་སྤྱིད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་རྩའི་རེ་ཐག་ཆེན་པོ་བཞེས་བརྒྱུད་བའི་དབུས་སུ་དཀར་འཇམ་རྩ་ཡི་སྒྲོན་མའམ་ཀ་ཏི་གསེར་གྱི་

སྒྲུང་བ་ཟེར་དང་བཅས་པ་བཞུགས་པ་ཡིན། ཡང་ཤེལ་འདི་རྒྱུན་ཉི་མ་དང་འབྲུང་བ་ལས་འོད་ཕྱིར་འབྱུང་བ་བཞིན། རིག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་འོད་ལྷ་མ་འགགས་པར་འཆར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་འཇུག་། རོན་རང་གི་རིག་པ་སྒྲུག་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་བཞུགས་པར་ཐག་བཅད་དོ། །རྟགས་ནི་བུ་མ་ནང་གི་མར་མེ་ཡོད་པའི་འོད་གདངས་ཁ་རུ་གསལ་བ་ལྟར། རིག་པ་སྒྲིང་ན་འོད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་གདངས་རྒྱུ་ཞགས་རྒྱུ་ཡི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་སྒྲོར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་གྱིས་ངོ་སྟོན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། དཔེ་རིན་པོ་ཆེའི་མན་ཤེལ། རོན་རང་
 གི་རིག་པ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་སྒྲུག་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པ། རྟགས་རྒྱུ་ཞགས་རྒྱུ་ཡི་སྒྲོན་མ་འདིར་འཆར་བ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་ངོ་ཤེས། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲེས། རོན་གྱི་སྒྲིང་
 པོ་འདི་ལས་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པ་མཛོན་གྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ངོ་སྟོན་པ་ལ། དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་ལས། དཔེ་ནི་མེ་ལོང་གཡའ་དང་བྲལ་བའི་དྲངས་མའི་ངོས་ལ། འོད་བྱིམ་གསལ་བ་མ་འདྲེས་པ་
 གཅིག་བརྟན་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་སྒྲུབས་འཕོ་བའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པའི་གྲོང་དུ། རིག་པའི་རང་མདངས་འོད་ལྷ་འཆར་བར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡང་ལྷ་ལྷན་དུ་ངོ་སྟོན་པ་ནི། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ལོངས་སྒྲུ་རིགས་ལྷའི་འདྲ་འབག་

གཞི་ངོ་སྟོང་དང་ཕྱི་མ་གཞི་སྣང་ངོ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངོ་སྟོང་པའི་དོན་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་མན་ངག་བསྟན་པ་ལ། ཆོས་དབྱིངས་སྟོང་པའི་ངང་ནས་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པ་བྲིགས་ཆོད་ཀྱི་དོན་ལ་བལྟ་བ་དང་།
 རིག་པ་རང་ཤར་གྱི་དགོངས་པ་ཡི་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གཏོན་ལ་དབབ་པ་ཐོད་ཀླལ་གྱི་དོན་ལ་བལྟ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་དག་དོན་གྱི་སྟན་བརྒྱད་ལྟར་བཤད་པ་དང་། བྲིད་གཞུང་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་བཤད་པ་དང་
 གཉིས་སོ། །དང་པོ་མཐའ་བྲལ་ཆོས་སྐྱའི་གནས་ལུགས་མ་བཅོས་པར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ནམ་མཁའ་སུམ་སྒྲུག་གི་མན་ངག་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱིའི་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་སྟོང་པ། བད་གི་ནམ་མཁའ་སྟེང་དང་མིག་གཉིས་འབྲེལ་
 བའི་རྩ་སྒྲུབས་སྟོང་པ། གསང་པའི་ནམ་མཁའ་རང་གི་ཅི་ཏྲ་རིན་པོ་ཆའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་སྟོས་བྲལ་སྟོང་ཆེན་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་སུམ་སྒྲུག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལུས་རྣམ་སྣང་
 ཆོས་བདུན་དང་ལྟན་པར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ངོ་བོ་དུས་གསུམ་གྱི་སྟོས་པ་ཅན་དེ་ཐད་ཀྱིས་བཅད་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ལའང་སྤར་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་སྟེ་དེའི་རྩར་མི་གཅོད། མ་འོངས་མ་སྐྱེས་པའི་
 ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་དགོས། ཐབས་འདི་ལྟར་རོ། །འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་སྟོས་པས་སྟོན་མི་བསུ། ད་ལྟར་ཤེས་པ་ཡུལ་རྒྱེན་གྱི་ཁར་ཕར་ལ་མི་གཏོང་བར། དུས་གསུམ་དུ་མི་དབྱོད་པའི་སྟོས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་རང་ལུགས་སུ་

༡༡། །སྟོང་གིས་སྟོང་ལ་འཛིག་པར་བྱ། དེའང་རྣམ་རྟོག་འགགས་ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ་འཛིག་པ་མིན་པར་སྟོ་བྱར་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཚུབས་ཆ་ཞི་ཆོ། གཏུག་མ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས། གནས་ལུགས་གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟེང་དུ་ཅོན་ནེ་བཞག་པར་བྱ་བ་ནི་གསང་བའི་ནམ་མཁའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་ཆོ་མིག་བཙུམ་པ་མིན་པར་མིག་ཡེ་ཤེས་གྱི་གསང་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་རང་བབས་གྱིས་ཤགས་སེ་བྱེ་ལ་བཟླ་བ་ནང་གི་ནམ་མཁའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན། ཡུལ་སྤྱིའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་བ་སྤྱིན་མེད་པ་ལ། མིག་གིས་བཟླ་ལ་རང་གི་རིག་པ་སྟོང་བ་འདི་གཏད་དེ་བཞག་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱིའི་ནམ་མཁའ་དང་། རང་གི་ནམ་མཁའ་གཉིས་གར། བར་མེད་དུ་རྟོག་མེད་གྱི་རིག་པ་རྒྱང་བ་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་གྱི་དགོངས་པ་ལྷུག་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་རིག་པའི་ཡུལ་དེ་སྤྱིའི་བར་སྒྲང་སྟོང་བ་དེ་མིན་པར་རིག་པའི་རང་ཡུལ་ནི་སྟོང་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་ཡིན་པར་ནི་རིག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉམས་སྟོང་ཅན་ཁོ་ནས་རིག་པ་འཆར་ཚུལ་གྱིས་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རིག་པ་དེ་རི་ལྟར་འཆར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲར་ལྟར་བཟླ་བའི་ཆོ་རིག་པའི་རང་བཞིན་མ་འགགས་པར་རྗེན་ནེ་ཤར་བའི་དུས་ན། དེའི་ངོ་བོ་སང་དེ་བ་དེ་ཀའི་ངང་ལ་རིག་པ་ཅོན་ནེ་བཞག་པས། རིག་པ་སྤྱི་ནང་མེད་པར་ཟང་ཐལ་ལེ་བྱབ་བདལ་དུ་བཞུགས་པ་ཅིག་མངོན་དུ་གྱུར་འོང་བ་ཡིན། དེ་ག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་གྱི་

དགོངས་པ་ལྷག་པར་ཤར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་སངས་རྒྱས་རང་ཆས་ཀྱི་རྒྱད་ལས། མཐོང་བ་མ་འགག་བར་བྱང་ཐལ་ལེ་འདི་ག་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཐལ་གྱི་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རིག་པ་རང་སར་སྟོང་གིས་སྟོང་ལ་ཤེས་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོར་གྱིས་བཞག་པས་གཉེན་པོ་གཞན་ལ་སྟོས་མི་འཆར་བར། འདས་པ་སྤར་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ནི་མི་བརྟན། མ་འོངས་ཀྱན་སྟོང་གི་ཤེས་པས་ནི་མ་བསྐྱད། ད་ལྟ་སྟོ་བུར་གྱི་རྣམ་རྟོག་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དེར། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གདངས་ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་པའི་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གནས་ལུགས་རང་ག་མ། དཔེར་ནི་མ་སྐྱིན་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། ཉི་མ་སྐྱིན་བྲལ་ཡང་སྐྱིན་སྔ་མ་ནི་དྲངས། བྱི་མ་ནི་མ་སྐྱེ་བ་པའི་བར་དེ་ནས་སྐྱིན་གྱིས་མ་གོས་པའི་ཉི་མའི་རང་འོད་རྗེན་པར་ལྟང་ངེ་འཆར་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་སྔ་བྱི་བར་གསུམ་གྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་དུས་སུ་བཙོས་མའི་ཆ་གང་ཡང་མིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་གོས་པའི་ཤེས་པ། ཆོས་སྐྱ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་གདངས། རྟོག་མེད་ཀྱི་རིག་པ་རྒྱང་བ་འཆར་བ་ཡིན། དེ་ནི་རང་ག་ཤིས་སུ་བཙོས་རྟོག་གིས་མ་བསྐྱད་པས་ས་ལེ། གཞོམ་གཞིག་བྲལ་བའི་སྔ་བ་ཡིན་པས་རྟིག་གི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་ཐལ་མར་དབུག་པས་རྟུ་རོ། སྟོ་བུར་དུ་ཀྱན་རྟོག་དང་བྲལ་བས་རྗེན་ནོ། གོ་མ་འགགས་པར་གནས་པས་སང་ངེ། ཡུལ་སྒྲང་མི་གསལ་བས་བྱན་ནོ། འཛིན་སྟངས་མེད་པས་ལོང་ངེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རིག་

༄༅། །པ་ས་ལེ་བ་ཡིན་པ་ལ་གཤིས་སྟོང་སང་ངེ་བ། ཤེས་པ་བདེ་སང་ངེ་བ་ལ། འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པས་དྲངས་སང་བ་སྟེ། དོན་སྟོང་གསལ་བྱང་འཇུག་གི་རིག་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ། རྟོག་མེད་ཀྱི་རིག་པ་ཕྱི་ནང་མེད་པར་བྱང་
 ཐལ་ལེ་བ་འདི་ཀ་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཐལ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཐིག་ལེ་གསང་བའི་ཡང་སྟོང་རིག་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུའི་ངོ་བོ་ཅིར་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་པས། དེ་སྟོང་དུ་གྱུར་ན། ལས་དགེ་སྟེག་
 གང་གིས་ཀྱང་སྒྲིབ་པར་མི་ལུས་ཏེ་རིག་པ་བྱང་ཐལ་དུ་སངས་རྒྱས་པའོ། །དེའང་ལུང་ལས། བག་ཆགས་སྐྱབས་ཀྱི་རིག་པ་དང་། །མཁའ་ལ་གནས་པའི་རིག་པ་གཉིས། །ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་ཡིས་མཚམས་སྦྱར་ནས། །བག་ཆགས་
 སྐྱབས་ཀྱིས་མ་བསྒྲིབས་པར། །གཉིས་མེད་བྱང་ཐལ་ཆེན་པོར་གནས། །རྟོགས་པའི་དོན་ཆེན་དེ་ལྟར་ན། །མེད་གེ་མཚོངས་པས་ས་ཆོད་ལྟར། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཐལ་ཆེན་པོ་འདིས། །བར་དོ་མེད་ཅིང་སྒྲུང་ཅིག་མེད། །རིན་ཆེན་
 སྐྱབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིག་པའི་རང་ཞལ་མ་མཐོང་བར་རྟོག་པའི་རང་ལ་རྒྱ་འབྱམས་སུ་འགོ་གིན་ཡོད་སྐབས་ཀྱི་རིག་པ་དང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གི་མཐུས་ཡེ་ཤེས་གསང་སྟོ་ཕྱེ་ནས་ཚོས་སྒྲུའི་རང་
 ཞལ་རྟེན་པར་མཇལ་དུས་སུ། གཞི་ལམ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རིག་ཆ་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཐལ་ཀྱི་དགོངས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལས་གཞན་རྒྱལ་སྤུན་གྱི་ཆ་ཅི་མ་ཡང་བསམ་དུ་མེད་པར་ཐག་བཅད་དོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་ཐག་ཆོད་ན་ལུས་ག་

ཐུག་གི་ལུས་སུ་འདུག་ཀྱང་། དགོངས་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ནོ། །འདུག་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ན་འདུག་ཀྱང་། ཐེམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཐེམ་མོ། །སྤང་བ་མི་རུ་སྤང་ཡང་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ངོ་སྟོན་ཆོས་སྐུ་རང་ཆས་སུ་གནས་པ་དེ་ལ་ཐག་ཅད་ཀྱིས་ཆོད་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིག་དོ་བསྐྱེདས་ན་དེ་ནི་ཆོས་གཞན་གྱི་ཉམས་ལེན་དག་ལས་བྱུང་བར་དུ་
འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཅེར་མཐོང་དུ་ངོ་སྟོན་པའི་མན་ངག་གསང་བ་དོན་གྱི་གནད་ཏིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁ་འབྱམས་ཡུག་སོ་སྟོང་སྐྱད་ཏད་པོ་ཆེའི་ཆོག་ལ་ཤོར་བའི་ཆོས་དང་མི་འདྲ་སྟེ་སྐལ་ལྷན་ལ་
གདམས་པ་ངོ་སྟོན་མཛུབ་བཅུགས་སུ་སྟོན་པའི་གནད་ལྟ་སྟོམ་སྟོན་པ་ཅིག་དེའི་གྱི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཡང་དག་དོན་གྱི་སྟན་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བྲིད་གཞུང་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་
བཤད་པ་ལ། སེམས་སྐྱེ་འགགས་མེད་པར་སོ་སོར་ངོ་སྟོན་པ། སྐྱེ་འགགས་མེད་པར་ལུ་ཐག་ཆོད་པས་རྩ་ལ་ངོ་ཤེས་ནས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ། གྲོལ་ནས་དོན་ལ་སྦྱོངས་ཏེ་རྩ་ལ་སྦྱང་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་སྐྱེ་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ངོ་ཤེས་མ་ཤེས་པ་ལས་གྲོལ་འབྱུལ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ངོ་ཤེས་པ་ལ་སེམས་སྐྱེ་མེད་འགགས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྟོན་པ་དང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་གཞི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་འདས་

༣༡། །གང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྒོན་རོལ་ངོ་བོ་སྒྲོང་པ། རང་བཞིན་འོད་གསལ། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཞི་དེ་མངོན་དུ་གྱུར། ཕྱལ་སྒྲུང་རང་སྒྲུང་དུ་གོ་ནས་རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས་ན། རིག་པའི་
ཕྱལ་རྗེ་གསལ་ནས། ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་འོད་མི་འགྱུར་བ་ཀུན་དུ་བཟང་པོས་དགོ་བ་རྩོལ་བཅས་སྤྱུ་ཙམ་ཡང་བསགས་པ་བྱས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །རང་ཕྱལ་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ལྡན་རང་སྒྲུང་དུ་མ་ཤེས་པས་དེར་
གཞན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་བྱུང་སྟེ་བདག་གཞན་སོགས་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་དམ་པོར་སོང་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཕྱི་ནང་སྒྲོད་བཅུད་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞི་དང་གཞི་སྒྲུང་རང་ངོ་མ་ཤེས་པ་
ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་ཐོག་མར་སྤྲིད་ཕྱར་གྱུར་པའི་སྤྲིག་པ་གཞན་སྤྱུ་ཙམ་ཡང་བསགས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་ངོ་མ་ཤེས་པའི་སྒྲོངས་ཙམ་པ་ཉིད་སྤྲིད་པའི་ཕྱ་བར་གྱུར་ནས་ལས་ཉོན་དུ་མའི་སྒྲུངས་ཏེ་འཁོར་བར་
འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ངོ་ཤེས་པ་ལ་སེམས་སྐྱེ་མེད་འགགས་མེད་དུ་ངོ་སྤྲོད་པ་ལ། དང་པོ་སྐྱེ་མེད་ངོ་སྤྲོད་ནི་སྒྲུ་མས་དབེན་པའི་གནས་སྤྲོས་བ་བྱ་བྲིད་ལ། སྒྲུང་སྤྲིད་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་སྦྱལ་གྱིས་དྲན་པར་གྱིས་
ཤིག་དང་གང་བསམ་ཡང་འགྱུ་བྱེད་གྱི་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ལས་མ་འདས་པས་སེམས་ཡིན་ནོ། །སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་རྟོག་པ་ཡིན། ད་ལུས་བསམ་གཏན་ཆོས་ལྡན་གྱིས་ལ་རང་སར་སྒྲོད་དེ་ཞོག རག་

ནོ། །དེ་ལྟར་འཆར་གཞི་རིག་པ་དང་འཆར་བ་སེམས་གཉིས་ལ། བེ་རེའི་སྟན་བརྒྱད་ཕྱི་མ་རུ་བྱད་པར་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་སེམས་དང་རིག་པ་རྟེན་པའི་གནས་མི་གཅིག་སྟེ། སེམས་ནི་རྒྱ་མ་རིག་པ་ལས་
 བྱུང་ཞིང་གནས་རྒྱུད་ཅན་གྱོ་བའི་ནང་དུ་གནས། རིག་པ་རང་ངོ་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། གནས་བདེ་གསལ་མི་གཡོ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོང་ལ་གནས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་རིག་རྒྱ་བའི་ལམ་མི་གཅིག་སྟེ། སེམས་ནི་ཕྱེ་རྒྱུ་
 གཡས་གཡོན་དང་ཨོལ་གོང་ནས་འགྲིམ། རིག་པའི་ལམ་སྟོང་དང་མིག་གི་བར་ན་བྲག་དང་རྩ་སེར་མེད་པའི་རྩ་ཤེལ་སྒྲག་ཅན་བྱ་བ་ནས་རྒྱ། གསུམ་པ་སེམས་དང་རིག་པ་ཤར་བའི་སྒོ་མི་གཅིག་སྟེ། སེམས་སྒོ་སྒྲ་བྲག་
 གཉིས་དང་ཁ་ནས་ཐོན། དེའི་རྟགས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་དུས་ཨོལ་གོང་དང་ཕྱེ་རྒྱུ་གཡས་གཡོན་ཉིང་ངེ་ཡོང་། སྒྲ་དང་ཁ་ནས་སྒྲ་བ་ལྟག་གི་འབྱུང་། རིག་པ་སྒོ་རྒྱུ་ཞགས་ནས་འགྲིམ། དེའི་རྟགས་སུ་རིག་པ་རང་སོ་ཟེན་
 ཚོ། སྟོང་བདེ་སང་ངེ་དང་མིག་འཛུམ་ཤིག་གེ་འོང་། བཞི་པ་སེམས་རིག་གཉིས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མ་རིག་པ་གཉིས་འཛིན་ཐེ་ཚོམ་རྣམ་རྟོག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་རྣམ་རྟོག་དེའི་རྒྱུ་རྒྱུར་བ་ཞིག་ཡིན།
 རིག་པའི་ངོ་བོ་ནི་སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་དབྱིངས་ལས་མི་འཕོ་བར་རང་བཞིན་རང་གིས་རིག་ཅིང་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་སེམས་དང་རིག་པ་རྩལ་མི་གཅིག་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྩལ་ནི་ཆགས་སྤང་སོགས་མ་དག་པའི་ཆ་ཁོ་

༡། ཁར་བྱུང་པ་ཅན་དང་། རིག་པའི་རྩ་ལ་ལས་སྐྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སོགས་དག་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའོ། །དུག་པ་སེམས་རིག་གི་བྱེད་ལས་མི་གཅིག་སྟེ། སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་ཡིན་མིན་ཆགས་སྐྱུང་སོགས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། རིག་པ་ནི་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་མཛད་ཐིན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །བདུན་པ་སེམས་དང་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་མི་གཅིག་སྟེ། སེམས་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་པ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པ་བསགས་པ་གཟུང་འཛིན་ཀུན་རྟོག་གི་ཡོ་ལང་ཅན་ནོ། །རིག་པ་ནི་གཡོ་མེད་གཏུག་མ་རྟག་པ་ཟང་ཐལ་ལེ་འདུས་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་རིག་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི། རྫོགས་ཆེན་སྙིང་ཐིག་གི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ལགས་པས། སེམས་དང་བྱལ་བའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་ཞལ་རྗེན་ལ་ལྷུང་སྟེ། དེར་མ་བཅོས་བྱུགས་འབྱུང་རང་བབས་ཆེན་པོར་འཛོག་པ་ནི་གདམས་པའི་གནད་གཅིག་གོ། །ཡང་འཆར་གཞི་རིག་ཆ་ཀ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེའི་རྩ་ལ་དུ་ཤར་བའི་སེམས་ནམས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མི་བསམ་པར་ཆུ་དང་ཆུའི་རྒྱན་བཞིན། རྩ་ལ་དུ་གང་ཤར་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་བྱུགས་རྗེའི་འོད་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །ཤར་ཆུ་ལ་ནི་དཔེ་མཚོན་ན། རང་གི་ལུས་གཟུགས་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲོ་ལཱའི་དབང་པོ་ལྷ་འཆར། དེའི་ཡུལ་ལྷ་ཡང་འཆར། དེ་དག་བཟང་ངན་དགག་སྐྱབ་ཏུ་ཤར་ནས། དུག་ལཱའི་རྟོག་པ་ཡང་ཤར་དེ་འདྲའི་

སེམས་རྟོག་གི་རང་བཞིན་སྤར་ལྟར་རིག་པ་ལས་མ་འདས་པས། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡང་འཆར་བ་ཡིན་ཀྱང་ངོ་མ་ཤེས་པར་བྱང་། དེ་ལྟར་ན་རིག་པའི་ངོ་ལ་རྩ་ལ་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་འཆར་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་རྩ་ལ་སྤང་སྤྲོ་ཆོགས་ནམས་རང་སེམས་དང་རང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡིན། རང་སེམས་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པའི་རང་གཤིས་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཤར་བ་ཙམ་ལས། དོན་དུ་ན་སྤང་བ་འདི་དག་གཅིག་ཀྱང་གཞན་ལོགས་ནས་
 འབྱུང་བ་མེད་པས། རི་ལྟར་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་ཤར་ཡང་རི་སྤང་ཅི་ཤར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་གཤིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ངོ་བོ་སྟོང་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་གཡོས་པ་ཐག་ཆོད་ཡིན་པས་སྤང་བ་འདི་ཀུན་མེད་སྤང་སྟོང་པའི་
 གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས། སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད། ཅེས་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྩ་ལ་སྤང་མ་འགགས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཤར་བ་ནམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གཤིས་ལུགས་ནི་བྱུགས་རྗེ་རིག་ཆའི་འོད་གསལ་འདི་ཉིད་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གར་ཡང་མི་སྦྱིན་པར། རང་ངོ་དེ་མ་ཤེས་པའི་དེར་འཛིན་གྱི་
 འབྲུལ་པ་ཞུགས་པའི་ལན་གྱིས་འཁོར་བར་ལྷུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་སྤང་དུ་ངོ་མ་ཤེས་པ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཆར་སྒོ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་པའི་

༣༡། །སྟོབས་རྒྱས་པས་ལས་སྒྲུ་ཚོགས་བསགས་ཏེ་ཕྱི་སྟོད་འཛིག་རྟེན་སྟེགས་མ་ལུས་གྲུབ་པའི་བེམ་པོ་འདི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་བཟོས་པ་མེད་པར་འཆར། དེ་ལས་ནང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བའི་དྲངས་མ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒོ་ལྔ་གྲུབ་པ་འདི་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་རང་གཞན་གཉིས་སུ་འབྲུལ་པས་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཆགས་སྣང་བྱུང་བ་ལས་ལས་བསགས་པས་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གི་བདེ་སྤྱད་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་འཕེལ་འགྲིབ་གྱིས་འདི་ཕྱི་གཉིས་སྐྱེ་གི་གཉིས་བྱུང་། དེས་ན་རང་སྣང་དུ་ངོ་མ་ཤེས་པར་ལོག་པར་བལྟས་པ་ལས་འཁོར་བར་འབྱམ་དགོས་བྱུང་བས། ད་ལྟ་ལས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་གྱིས་བརྟགས་དབྱེད་བྱས་པས་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཀ་དག་ཏུ་ཤེས། རང་སྣང་འགགས་པ་མེད་པར་ཤར་བའི་གཡོ་རྟོག་གི་སྟེང་ལ་བྱབ་བརྟེན་དུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ངོ་ཤེས་པས། དཔེར་སྟོང་པོའི་རྩ་བ་ཆད་ན་ཡལ་ག་ཀྱན་ཆད་པ་བཞིན་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་མེད་ཚོས་སྐྱེ་དུ་རྟོགས་ཅོན། སེམས་ཉིད་དེའི་རྩ་ལ་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་ལ་སྣང་གི་རང་གཟུགས་ལུས་འདི་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པར་རྟོགས། དེ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ན་ལུས་དེའི་ཆ་ཤས་དང་ལོངས་སྟོང་དབང་པོ་སྒོ་ལྔ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས། དེ་ལྟར་ན་སྣང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་མ་ལུས་པ་སེམས་ཉིད་རིག་པ་རང་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་འགྲོ་དེའི་དུས་ན་དཔེར་ན་ཉི་མ་མཁའ་ལ་ཤར་ཅོན།

༡༡། ཁོད་པས་རྩལ་ངོ་ཤེས་ནས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ནི། སེམས་སྒྲུབ་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྩལ་ཅིར་ཡང་མ་འགགས་པར་སྒྲུབ་ཆོག་སྟེ་འཆར་བ་འདི་ཉིད་མིང་ཚིག་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་
 ཆ་སོ་སོར་བྱེ་བ་ལས་དོན་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱགས་རྩེ་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་དྲི་མ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྩལ་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་ཤར་ཚུལ་དང་དེ་གྲོལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་གཞན་རང་
 གྲོལ་ནི། བདག་རྩ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་ཀྱང་འབྱུང་བས། བདག་འཛིན་ཅན་ལ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་བ་མེད་པས་དུས་མཉམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་བདག་
 གཞན་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་གཉིས། གཅིག་ལ་གཅིག་སྟོས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་ཏྲོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཤིས་ལྷགས་རིག་པར་བཞུགས་པ་ལ་འབྲུག་སྟེ། བདག་གཞན་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན། དེར་མ་
 ཟད་རྩལ་སྒྲུབ་སྒྲོ་ག་སུམ་དང་སྒྲོ་ལྗེ་དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་སོགས་བདག་རྩ་སྒྲུབ་བ་རྣམས་དང་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་འབྱུལ་བར་འབྱུམས་པའི་ངོ་ཁར་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་།
 རྩལ་འབྱོར་པ་འབྱུལ་པ་རིག་གྲོལ་དུ་གྲོལ་བའི་ཏྲོགས་ངོར། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་བདག་སྒྲུབ་གཞན་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ཡིན་པས་ཀྱང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ལམ་དུས་སུ་

དོན་ལ་དབྱེར་མེད་ཟེང་ཐལ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཆོས་སྤྱོད་མ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་གནས་པར་ཡང་སེམས་ཏེ། རིག་པས་ཆོས་དབྱིངས་སྤྱོད་པ་ཅན་ས་ཟིན་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ཉམས་ལེན་གདེང་དང་ལྡན་པའི་དོ་ཁར། ཕྱི་ལོ་གྱི་སྤྱོད་པ་མ་དག་པའི་ཡུལ་ཅན་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྤྱོད་ལྟར་ལྟུང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་ན་ཡང་། སྤྱོད་དུས་ཉིད་ནས་སྤྱོད་གཞིའམ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ཐ་དད་གཞི་མའི་ཡུལ་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གྲོང་ལས་མ་འདས་པས། རིག་པས་ཆོས་དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཆུབ་པར་རང་བབས་སྤྱོད་པ་ཞུ་སྟེ་རང་བཞིན་མཛོད་དུ་གྱུར་པའི་དོ་ཁ་ལ། ཡུལ་དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པར་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་རིག་ཅིང་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཡུལ་གཟུགས་ཉིད་མིག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཡང་གཟུགས་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་སྤྱོད་གཞི་ཡུལ་དག་ཡིད་གསུམ་མཉམ་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་ཞིང་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་ལས། གཟུགས་མིག་ནམ་ཤེས་གསུམ་ཆོས་དབྱིངས་གཅིག་གི་གྲོང་དུ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་རིག་པས། གཟུགས་སྤྱོད་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཡིན། དེ་བཞིན་ཡུལ་སྤྱོད་རོ་རིག་བྱ་ནམས་དང་། རྟ་སྤྱོད་ཡུལ་བཞིན་དབང་པོ་ནམས་དང་། རྟ་ཤེས་སྤྱོད་ཤེས་སྤྱོད་ཤེས་ཡུལ་ཤེས་ཏེ་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་ན་ཡང་། སྤྱོད་དུས་ཉིད་ནས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་གཞིའམ་མཆོད་གཞིར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གཞི་མའི་རྒྱུ་ཐོག་རིག་པས་

༡༡། །གསུམ་མཁ་ཕྱ་བའི་སྒོ་གསུམ་ཆོས་དབྱིངས་གཅིག་གི་གྲོང་ལས་མ་གཡོས་པར་རང་བབས་སུ་བཞག་ན། སོ་སོ་མ་ཡིན་ཆོས་དབྱིངས་གཅིག་གི་གྲོང་དུ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་རིག་པས། སྒྲ་གྲགས་སྟོང་། དྲི་ཚོར་སྟོང་། རོ་སྟོང་སྟོང་། རེག་བྱ་རེག་སྟོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་པའི་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་སྟོང་གཉིས་སུ་མིང་བཏགས་ཀྱང་། རོན་ལ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དུས་ན་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། སྟོང་དུས་ན་སྒྲ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ཆུ་ནང་གི་ཟ࿳་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་བ་སྟོན་དང་སྟོང་བ་སྤྱིས་ལྟ་བུའི་རེས་འཛིག་གི་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་ཡང་དེར་འཛིན་མེད་པའི་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་དུག་གི་འཛིན་པ་རྣམས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་ཏེ་ཡུལ་སྒྲ་ཡང་དེར་འཛིན་མེད་པའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྒྲ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རིག་པ་ཟེར་བ་ཡིན། སྒྲ་ལྟར་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་སྟོས་ནས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འབྱུང་། གཞན་དུ་བཟུང་བ་ལས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འབྱུང་ཡང་། དེ་འདྲའི་འཛིན་པ་དེ་གྲོལ་བའི་རིག་པ་ལ་བདག་གཞན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རིག་པ་ཟེར་བ་ཡིན། རྣམ་ཏོག་སྒྲེ་བ་དང་གྲོལ་བའི་རིག་པ་གཉིས་ལ་སྒྲེས་གྲོལ་ཞེས་མིང་ཐ་དད་དུ་བཏགས་ཀྱང་། རོན་ལ་དབྱེར་མེད་དུས་མཉམ་ཆུ་དང་རྒྱབས་བཞིན་ངོ་བོ་ངོ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ལས་རྣམ་ཏོག་ཐོན་དུས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་

༡༡། །པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲུང་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རང་བྱུང་རང་གར་རང་གསལ་ལྟོན་གྱུ་བ་ཆེན་པོ་འདི་ཁོ་ནར་སྤྲུམ་གཞི་ཆོད། དེ་ཡང་ཡང་སྒྲོམ་པ་ལས་ནམ་ཞིག་ན་དེ་གའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་གསལ་སྒྲིབ་མེད་པར་ལྟ་བུ་དེ་ལ་གཡངས་མ་གཡངས་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་དེ་ལ་མ་བཅོས་རང་བྱུང་ལྷགས་འབྱུང་རང་གྲོལ་དུ་སྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཙམ་རྫོགས་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡེ་ནས་ཡིན་པའི་གནས་ལྷགས་རི་ལྟ་བུར་ནམ་རྟོག་མི་མངའ་བར་ཅི་ཡང་ས་ལེར་མ་བྱེན་པའི་ངང་ལ་རང་གིས་ཡང་ཡང་རྩལ་སྒྱུངས་ཤིང་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཆེ་ཆོས་སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་ཏེ། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱའི་ལྷགས་རྗེ་འགྲོ་དོན་རྩེ་མེད་དུ་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དང་པོ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མེད་པའི། །ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་དྲི་མ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་གྲོལ་ནས་དོན་ལ་སྒྱུངས་ཏེ་རྩལ་སྒྱུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་སྐྱེ་འགག་གཉིས་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དོ་བོ་རང་བཞིན་ལྷགས་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་སྤྲུམ་གཞི་ཆོད་པའི་དོན་ལ་སྒྱུངས་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་རྩལ་སྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་དག་གིས་སྒྲུང་བ་སེམས་དང་སྒྲུང་བ་སེམས་ཀྱིས་བཞག་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཡང་སྒྲུང་སྒྲོང་གཉིས་མེད་དབྱེངས་རིག་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་མ་

ཡུལ་ལྔ་པ་
ཡུལ་ལྔ་པ་
ཡུལ་ལྔ་པ་

༡། འོད་ལྔ་དབྱིངས་རིག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས། འབྲུལ་པ་མིང་མེད་དུ་འགྲོ་བས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས་བྱེད་པར་འཕགས་སོ། །གཉིས་པ། བྲེགས་ཆོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་
མཇུག་པའི་ཉམས་ལེན་ཙམ་ལས། ཆོས་ཅན་རང་འོད་མི་མཐོང་བས་ཐོད་ཀླལ་གྱིས་གནད་གཅུན་པས་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོའི་འོད་གསལ་ནང་དུ་བཞིན་དུས། ཆོས་ཅན་རང་གདངས་ཀྱི་འོད་གསལ་སྤྱིར་སྒྲིབ་དུ་ལག་ལེན་ལ་བསྟན་
དུ་ཡོད་པས་བྱེད་པར་འཕགས་སོ། །གསུམ་པ། བྲེགས་ཆོད་དུ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟར་མེད་སྟོས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་བཀའ་ནས། མཐོང་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཐག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལས། ཐོད་ཀླལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
མདངས་ཤར་བའི་མཐོང་ཁ་བྱེད་པས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཉི་ཟེར་མཛོན་དུ་གསལ་ཞིང་གཟིགས་པས་བྱེད་པར་འཕགས་སོ། །བཞི་པ། བྲེགས་ཆོད་དུ་རགས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་གཡོ་བའི་རྣམ་ཏྲུག་གི་སེམས་ཆོས་ཉིད་དུ་དག་
པར་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་། ཐོད་ཀླལ་དུ་འོད་རྩ་དྲངས་མ་ངོས་བཟུང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་སྟོན་མ་དངོས་ལམ་དུ་བྱེད་པས་བྱེད་པར་འཕགས་སོ། །ལྔ་པ། བྲེགས་ཆོད་དུ་སྒྲོ་མ་དག་པ་དབང་པོ་དུག་པོ་རྣམས་སུ་བརྟེན་
པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་འཇུག་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གཤིས་གཡོ་བའི་དྲངས་མ་ཙམ་ཀྱི་རིག་ཆའི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོལ་ཏེ་གནས་པ་ལས་མེད་ཀྱང་། ཐོད་ཀླལ་དུ་དག་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཤར་བའི་སྒྲོ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་གིས་བསྟུལ་

པར་རྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་

པར་རྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་

པར་རྒྱུ་ལྟོ་ལྟོ་

༣༡། །མེད་ཀྱང་། ཉི་མའི་འོད་མངོན་སུམ་དུ་མི་གསལ་བ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྐྱེདས་ན་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བ། ཐེག་པ་རིམ་པ་གཞན་མང་
བོས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་ལགས་པར་གདའ་འོ་ཞེས་བསྟན་ཀྱང་། དཔེར་བྱིས་པས་མཐེ་བོས་སྒྲ་བའི་ཆོད་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་མཆོན་པས་སྒྲ་བ་མཆོན་མི་རྣམས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིད་ཡུལ་དུ་ལུས་ནས་མངོན་
སུམ་དུ་བསྟན་དུ་མེད་པས། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་སྒྱུར་བར་སངས་རྒྱས་པའི་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དཔལ་རྩོུ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བར་སྒྲུང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ནམ་མཁར་བྱོན་ཏེ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་དགའ་རབ་རྩོུ་རྩེ་
བྱ་བར་སྒྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཐབས་འདི་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཀྱན་ལ་བྱུང་ཅིང་བྱུང་བར་དུ་ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་མ་
གཟིར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་མི་རྣམས་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནད་གཟིར་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། འགྲེལ་ཏིག་ཏུ་ཐལ་འགྱུར་བྱངས་པ་ལས། མངོན་སུམ་གནད་ནི་ལུས་ངག་སེམས་མོ་སོའི་གནད་རྣམས་
ངས་པར་བསྟན་མེད་ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་གནད་ངག་གནད་ཡིད་གནད་དོ། །དང་པོ་ལུས་ཀྱི་གནད་གཟིར་བ་ནི། ལུས་བཞུགས་སྒྲངས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་ལུས་ནི་སྒྲུ་གསུམ་ལས་

རྒྱན་དུ་འདེམ་བཤམ་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་སྐྱའི་བཞུགས་སྐྱེད་སེང་གེ་ལྟ་བུ་ནི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་མཐིལ་གཉིས་སྒྲིབ་དེ་ལུས་མོ་གཉིས་ཕྱིར་བསྒྲུབ་ལ། ལག་མཐིལ་གཉིས་ས་ལ་
བཅུགས། མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅིངས། བྱང་ཁོག་གི་སྟོད་སེང་གེ་ལྟ་བུ་དེང་ངེ་ཤིག་གོ་བྱ། མཛིང་པ་ཡིད་ཅམ་གྱིན་དུ་བརྟན་ལ་བསྒྱུར། མིག་སྒྲིབ་ཐུག་གི་ནམ་མཁའ་ལ་མི་འགྲུལ་བར་ཤིག་གོ་བཞག་ཅིང་བལྟའོ། །དེའི་
དགོས་པ་ལ་འབྱུང་བ་རང་སར་དག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ནས་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱའི་བཞུགས་སྐྱེད་སེང་ཆེན་ལྟ་བུ་ཕྱེ། དེ་ཡང་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ལུས་ཁ་སྒྲུབས་སུ་འདུག་ནས་ལུས་མོ་དང་བྱང་སྒྱུར་
ཏེ། གྲུ་མོ་གཉིས་ས་ལ་བཅུགས་ནས་ལག་མཐིལ་གཉིས་ཀྱིས་ཨོལ་གོང་བཏེགས། སོར་མོ་འགྲམ་པ་ལ་སྒྱུར། སྒྲུལ་ཆོགས་བསྐྱང་། མིག་ནམ་མཁའ་ལ་བྱུར་མིག་གིས་ཕྱི་གོ་མི་འགྲུལ་བར་བལྟའོ། །དགོས་པ་ནི་དེས་
གཡོ་བྱེད་གྱི་རྒྱུང་རང་སར་དག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་ནས་སྒྲུལ་སྐྱའི་བཞུགས་སྐྱེད་བྱང་སྟོང་ཅོག་ལྟ་བུ་ཕྱེ། རྒྱན་གྱི་སྟེང་དུ་ལོང་བུ་གཤིབ་ཅོག་ལྟར་འདུག་ལ་ལག་པ་གཉིས་མཁའ་ཁོང་ནས་ལུས་མོ་ལ་
འབྱུང་། སྒྲུལ་ཆོགས་བསྐྱང་། མིག་བྱམ་བུར་བར་སྒྲུང་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་དེས་ནི་བྱོད་སྟེ་འབྱུང་བ་སྟོམས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་གསུམ་བཞུགས་སྐྱེད་བྱས་པའི་དགོས་པ་གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཏིག་ཏུ་

༡༡། །ཐལ་ འགྱུར་ གྲངས་པ་ལས། ཆོས་སྒྲུའི་བཞུགས་སྐྱེད་སེང་གེ་ཡིས་ འབྲུལ་བའི་འཛིགས་པ་ཀུན་བྲལ་ནས་ རྡོ་རྗེའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་བཞུགས་སྐྱེད་ནི་ སྤང་ཆེན་ཉལ་
 བ་ལ་བཏེན་ནས་ ཆོས་ཉིད་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ བསྐྱེད་སྤྱོད་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་ཡི་བཞུགས་སྐྱེད་ནི་ གྲང་སྤྱོད་ཅོག་ཕུ་ལ་བཏེན་ནས་ རྩ་བུར་མིག་གིས་མཐོང་བའོ་ ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་
 གནད་ཡིག་ལས། ལུས་བཞུགས་སྐྱེད་གྱི་གནད་གལ་ཆེ་ དཔེ་སྤྱུལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་འབྲེས་ཏེ་ མ་གཅུན་ན་མི་མངོན་པའོ་ སེང་གེ་དང་སྤང་ཆེན་དང་གྲང་སྤྱོད་གི་ལྟ་སྐྱེད་ལེགས་པའོ་ ལུས་གནད་བཅས་པས་འདས་མ་
 འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་དུ་ལུས་བཅིངས་པ་ལས་གོལ་བའི་གནད་ཡིན་ནོ་ མན་ངག་གི་གནད་ནི་ལུས་མི་འགྲུལ་བས་རྩ་མི་འགྲུལ་ མིག་མི་འགྲུལ་བས་དབྱིངས་མི་འགྲུལ་ རྒྱུད་མི་འགྲུལ་བས་རིག་པ་མི་འགྲུལ་བར་ངེས་
 མོ་ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ངག་གནད་ནི། ལུས་གནད་གཟིར་བ་བསྟན་པ་དེ་ནས་ངག་གནད་མ་གཟིར་ན། བརྗོད་མེད་གྱི་དོན་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་བར། འཆལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེ་བས་ངག་གནད་
 དུ་གཟིར་བ་གལ་ཆེ། དེའི་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་ཏིག་ཏུ་ལུང་གྲངས་པ་ལས། ངག་ནི་བསྐྱབ་དང་གནས་པ་དང་ ལ་བསྐྱབ་བ་ལ་བཏེན་པར་བྱ་ ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ནས་ངག་ལ་སྦྱོབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོ་སྦྱབ་བརྗོད་མི་བྱ་

༣༡། །རང་གདངས་རྣམས་མངོན་དུ་བྱུང་མེད་པས། དཔེར་ན་ལྷ་ཁང་ནང་ན་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་ན་མེད་པར་འདུག་གོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་པ་ཙམ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་རིག་པ་ཡི་ཤེས་རང་
 མདངས་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བལྟ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་པ་ཙམ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བས། ཡིད་དཔྱོད་འཛིན་པའི་གོ་ཡུལ་དུ་
 ཤོར་། མངོན་སུམ་དུ་བལྟ་བར་མ་རྟུས་ན་ཆོ་གཅིག་ལ་ལྟུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་རྟུས་པས་དེས་ན་ཆོས་སྤྱི་ཡི་ལུགས་པལ་ཆེ་བ་ནི་དྲང་དོན་ལྡེ་མ་དགོངས་ཅན་ཡིན། བར་སྤྱོད་ཐེག་པའི་མདོ་སྤྱོད་པའི་དོན་གྱི་ཆོས་སུ་
 འཛིན་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ངེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལུམ་གྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་གོ་ལ་ས་ཆེ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་དེ་ཚུལ་བཞིན་གཏན་ལ་ཐབ་མ་རྟུས་པས་རྟག་ཆད་གང་རུང་གི་སྤྱོད་པས་སྟོང་ནས་གོ་ལ་སར་ལྷུང་། ལ་ལས་ནི་ལུན་རིང་པོར་ཉམས་སུ་ལེན་མ་རྟུས་པས་མཐར་མ་སྤྱོད་པར་ཐེག་པ་འོག་མར་ལྷུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་ལམ་ལས་སྤྱོད་པ་ལྟོག་ འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟོང་དུ་མ་གྱུར་ན་འང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་སྟེ་ཐོབ་པ་ཙམ་རེ་འོང་ཡང་ལྟུང་དུ་སངས་མི་རྒྱུའོ། །སྤྱོད་པ་གཏན་གྱི་སྟེ་སྟོང་རྣམས་ལས་ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྟན་

པས། དེ་ལྟར་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་བུ་སྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྟའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཛུགས་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་མི་རྟོག་པའི་རྒྱས་བཟུང་ནས་མི་དམིགས་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་ཞེས་བེད་ནས། དེ་ཉིད་
སྒྲོམ་པ་ལས་ལྷུང་དུ་བྱུང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡུན་རིང་འགྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཡན་ཆད་ཨ་ཏི་སེམས་སྟོགས་གྱི་ཆོས་མན་ཆད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ལྷུང་དུ་
ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་དུ་གྱུབ་མཐའ་དེ་དང་དེ་ཁས་སྦངས་ཀྱང་ལྟ་བུ་ནི་ཡིད་དཔྱོད་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། རང་རང་ལུགས་གྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་རྟོགས་གོམས་སྦྱངས་པ་བྱས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་། ཐེག་
དམན་པའི་གྱུབ་མཐའ་དེ་དོར་ནས། ཐེག་ཆེན་པ་ལ་མ་ལྷགས་པར་སངས་མི་རྒྱ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྒྲགས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ལམ་མཆོག་འདི་ལྟར་དུ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཆེ་འདིར་ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འཐོབ་པས་མ་
འོངས་པའི་དུས་གྱི་ལས་འཕྲོ་སྐལ་བར་ལྡན་པའི་གང་ཟག་རྫོགས་ཆེན་སྦྱིར་སྒྲོམ་པའི་ལས་ལྡན་རྣམས་དང་བྱུང་པར་དུ་ཨོ་རྒྱན་པ་རྣམས་ཟུང་བ་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱས་པའི་བག་དྲོད་ཅན་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་
གྱི་གང་ཟག་ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པའི་གདམས་པ་རིག་འཛིན་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་ཆོས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་མན་ངག་ཟུང་བ་

༡༡། །མོ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་དང་འཕྲད་པའི་དུས་སྐབས་འགྲིགས་པའི་ཆོ་བཟོན་པ་མི་སྟོན་པར་ཐུར་བར་འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་བྱུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྟན་བརྒྱད་ལྟར་རིག་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་བསྟན་པ་ནི། ཐོག་མར་འདུག་གནས་མཐོ་ཞིང་གཙང་བ་རིག་པ་དྲངས་པའི་སར་ཉིན་མོ་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་དྲངས་མ་ལ་ཁ་ཤར་དུ་བལྟས་ཏེ་ལུས་གནད་གསུམ་གང་རུང་དང་ལྟན་པའི་ངང་ནས་མིག་གཟིགས་སྤངས་གང་རུང་གི་ས་ཁྱིལ་གོ་མི་འགྲུལ་བར་བལྟའོ། །ཡང་བར་སྐབས་སུ་སྤྱུ་སྟེ་ཉི་མ་ཤར་ཆོ་མིག་ཟུམ་བུར་བལྟའོ། །མཚན་མོ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་ནས་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་མིག་བཙུམ་སྟེ་མཐོ་བོས་མནན་ལ་བལྟ། དེས་མིག་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་སུ་ཅན་སྟེ་ཟླ་བ་ལ་བལྟའོ། །དེས་ཀྱང་མིག་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རིག་པའི་ངོ་བོ་དང་ཞར་ལ་སྤྲོན་བཞི་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བལྟས་པས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་དབྱིངས་སྟེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གསལ་བ་འགགས་པ་མེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་རིག་པ་དོ་རྩེ་ལུ་གྲུ་རྒྱད་བྱ་བ་སྤྲ་བ་རྟ་ར་ལ་མཐུད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་མིག་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་གཅིག་པ་དང་། གཉིས་སྟེ་ལ། སུམ་སྟེ་ལ། བཞི་སྟེ་ལ། ལྷ་སྟེ་ལ་དང་ཐིག་ལེ་དང་ཐིག་སྤྲན་གྱི་ནམ་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ནམས་སྟིང་ནས་མིག་དུ་བརྒྱད་དེ་ཟང་ཐལ་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་རོ། །དེ་

རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་དངོས་ཡིན་ཡང་། ད་ལྟར་རང་གིས་རང་གི་གཤིས་ལུགས་ཇི་བཞིན་མ་རིག་པའི་གཟུང་འཛིན་སྐྱུ་ལུས་ལ་ཞེན་ཏེ་སྤྱི་ནང་གདོས་བཅས་སུ་བཟུང་ཞིང་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་རིག་པ་སྤྱོད་མོ་ཙམ་ཡང་གསལ་མ་རྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་སུ་ཤར་བ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་གྲུབ་པས་ན་རིག་པ་དང་རྒྱ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། དོན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ངོ་རྗེའི་སྐྱུ་ཡིན་ཡང་ད་ལྟ་གང་ཟག་གི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་ན་རང་གིས་རང་མ་རིག་པའི་རྟོག་པ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་གིན་ཡོད་པའི་ལན་གྱིས་རེས་འགའ་གསལ། རེས་མ་རིག་པས་མི་གསལ་བ། རྟོག་པ་རང་ག་མར་ཤོར་བས་ལུ་གུ་རྒྱད་ཡང་འགོ་འོང་ཅན་གཡོ་འགྲལ་ཅན་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་ཀྱང་ཀྱང་མལ་མལ་བྱོང་བྱོང་བ་ཞིག་ཤར་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ད་ལྟ་མདོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གདངས་མདོན་སུམ་གྱི་སྒྲིང་བ་རིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ངོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་མཐོང་བ་ནི་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ན་སྤྲེགས་ཆོད་ཀྱི་རིག་པ་ནི་ངོ་བོའི་འོད་གསལ་སྟེ། ངོ་བོ་རང་བཞིན་སྤྲེགས་ཇི་སྟེ་བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྟན་དེ་ཡིན་ཀྱང་། ཐོད་ཀླལ་སྐབས་ཀྱི་རིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་གདངས་སམ་མདངས་དེ་ལ་རིག་པ་ཞེས་སྤྲེགས་ཆོད་ཀྱི་རིག་པའི་མདངས་སུ་ཤར་བ་དེ་ལ་རིག་པ་ངོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱས་པའོ། །དེ་འདྲའི་རིག་གདངས་དེ་སྤྱིར་གསལ་དུ་ཤར་བའི་གཞི་

བའི་རྟེན་དང་དག་པའི་སྐབས་སུ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཤར་བའི་རྟེན་བྱེད་ཕྱིར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རུ་ཤར་ཆེ་ཕྱི་རུ་ཡོད་ནས་སྒྲུབ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་དུ་ཡོད་པའི་གདངས་ལམ་ཤེལ་སྒྲུག་ཅན་དུ་བརྒྱད་དེ་ནམ་
མཁའ་ལ་གསལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ཡི་མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཆར་བའི་ཡུལ་ནམ་མཁའ་། འཆར་བའི་སྒོ་མིག་གཉིས། ཤར་བའི་ངོ་བོ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་ཕྱི་ཡི་
དབྱིངས་སྒྲུབ་ཇི་ཤར་དང་ཐིག་ལེ་རི་རྒྱས་རིག་པ་རི་བརྟན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་ནང་རང་རྒྱད་ལ་རྩ་ལ་གྱི་རིག་པ་གཟུངས་སྒྲོབས་པ་དྲན་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་སོགས་ཡེ་ཤེས་གྲོང་རྫོལ་དུ་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ཡི་སྒྲུབ་ཉམས་ཐམས་ཅད་ལྷུང་དུ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ཤེས་ཉམས་སྤྲེགས་ཆོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡང་འདིར་ལྷུང་ཆ་བས་ཅན་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲེགས་ཆོད་ལམ་དུས་སུ་ལས་རྒྱུད་ནམ་རྟོག་
འགགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་གཡོ་རྟོག་ནམས་འགགས་ཆ་བས་སྒར་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐོད་སྐལ་ཉམས་ལེན་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྤྲེགས་ཆོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟན་
པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི་གཞིར་བཅས་གཞན་ཡང་ལས་རྒྱུད་ཞི་བ་དང་། ནམ་རྟོག་འགགས་པའི་ཐབས་སུ་བྱ་བ་དགུ་སྒྲུགས་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་གནད་བཅའ་བ་དང་གནད་གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་

༣༡། །ལོར་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་བྱད་པར་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཡི་མ་དག་པའི་འབྲུལ་སྒྲུང་དང་ནང་གི་ལས་རྒྱུད་ཏོག་ཚོགས་རྣམས་མེ་དག་ཏུ་ཅི་ཙམ་སོང་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྤྱི་ཡི་སྒྲུང་ཉམས་རྣམས་མེ་
རྒྱས་སུ་འགོ་བ་དང་། ནང་གི་ཤེས་ཉམས་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྟན་བརྒྱུད་ལས། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གང་ཤར་བའི་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་རྩོ་
མེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དང་། གང་ནས་ཤར་བའི་རྩ་དར་དཀར་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་དང་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲོན་མ་གཞན། དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྒྲོན་མ་དང་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་སྒྲོན་མ་བཞི་ནི་རང་ཤར་ལས། སྒྲོན་མ་རྣམ་བཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་དང་། རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་དང་། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྒྲོན་མ་དང་། རྒྱུད་ཞགས་ཚུ་ཡི་སྒྲོན་མ་རྣམས། །སེམས་ཅན་ཀུན་
ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་དང་པོར་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཉམས་ལེན་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན་རྒྱུད་ཞགས་ཚུ་ཡི་སྒྲོན་མ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གསུམ་འབྱུང་པས་རྒྱུད་ཞགས་སྒྲོན་ལ་བསྟན་པ་
ཡིན། དེ་ལ་རྒྱུད་ཞགས་ནི་ཡུལ་རིང་པོ་མཐོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུད་ཞགས་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས་སམ་དྲངས་མ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས་ནི་རྩ་བ་མིན་

༡༡། །པའི་སྒྲོན་མ་ཤར་བ་ཡིན། དེ་ནི་ནང་གི་རིག་གནད་ས་སྒྲིབ་འཆར་བའི་ཐིག་ལེ་མངོས་པ་འོད་ལྔའི་མུ་བྱུང་རྒྱུ་པོ་ཅན་གསལ་ལ་དྲངས་པ་དེ་ཡིན་སྒྲིབ་ཐིག་ལེ་ལ་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་ཀྱན་བཟང་གཞི་
 ཡི་ཐིག་ལེ་ལ་བཟུང་བ་ཡིན། ལུས་གནས་རྩ་ཡི་ཐིག་ལེ་ཞེས་འོད་རྩ་བྱུང་པར་ཅན་བཞི་ཡི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲིབ་གའི་ཐིག་ལེ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཀྱན་བཟང་གཞི་ཡི་ཐིག་ལེ་ཤེལ་སྒྲུག་ཅན་གཉིས་ན་
 བཟང་པོའི་རྒྱན་དང་ལྟན་པའི་ཐིག་ལེ། སྒྲིབ་པའི་དར་དཀར་སྒྲུ་ལ་མའི་ནང་དུ་ཆོས་ཉིད་སྒྲིབ་མེད་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཐིག་ལེ་ཕྱ་ལ་འདྲིལ་བ་ན་བཟང་པོའི་རྩེ་མོའི་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཡོད་པའོ། །ཀྱན་ཚོ་བ་རྒྱ་ཡི་ཐིག་ལེ་ནི་ཁམས་
 དཀར་དམར་ལ་བཟུང་། དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཐིག་ལེ་དོ་བོ་འོད་གསལ་ལ་བཟུང་། རང་བྱུང་འབྲས་བུའི་ཐིག་ལེ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་ཤར་བའི་ཐིག་ལེ་སྒྲར་བསྟན་པ་དེ་ཀ་ལ་བྱའོ། །དང་པོ་མ་གོམས་པའི་སྒྲུབས་སུ་
 དབྱིངས་ཐིག་ལེ་ནང་དང་སྒྲིབ་ཀྱན་དུ་རྒྱ་ཞིང་ཤར་བའི་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་ལ་དོ་བོ་རྩལ་གནད་ས་གསུམ་ལས། དོ་བོ་ནི་རིག་པ་བྱུང་ཆོས་སྒྲུ་གསུམ་དང་ལྟན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། རྩལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་རྣེས་ཅུ་ཅན་
 རྣམས་སོ། །གནད་ས་སྒྲར་བསྟན་པའི་རིག་པ་དོ་མེ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དེའོ། །དེས་ན་གནད་ས་དེ་ལ་དོ་བོའི་ཆ་ནས་བཏགས་ན་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ། རྩལ་གྱི་ཆ་ནས་བཏགས་ན་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བཟུང་།

བས་དོན་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་སྒྲིབ་བཞི་ཇི་ལྟར་འཆར་ཚུལ་ནི། གྲོང་གསལ་ལས། སྒྲིབ་བཞིའི་འཆར་ཚུལ་མ་ཤེས་ན། །ས་ཟིན་མེད་པའི་སྒྲོན་ཉིད་འབྱུང་། །སྒྲིབ་བ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །
 ཞེས་པས། ལམ་གོང་འོག་གི་ས་མཆོམས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་སྒྲིབ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འབྱུར་ལས། དེ་ལས་སྒྲིབ་བ་བཞི་འབྱུར་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྒྲིབ་བ་ཡིས། །ཡིད་དཔྱེད་འཛིན་པའི་
 ཆོག་ལས་འདས། །ཉམས་སྒྲིབ་གོང་འཕེལ་སྒྲིབ་བ་ཡིས། །འབྲུལ་བའི་སྒྲིབ་བ་རྒྱབ་པ་དང་། །རིག་པ་ཆད་ཐེབས་སྒྲིབ་བ་ཡིས། །སྐྱེ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ལམ་སྒྲིབ་འདས། །ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྒྲིབ་བ་ཡིས། །ཁམས་གསུམ་
 འཁོར་བའི་རྒྱན་ཐག་བཅད། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་བ། ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྒྲིབ་བ། རིག་པ་ཆད་ཐེབས་གྱི་སྒྲིབ་བ། ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྒྲིབ་བ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི་འགྲེལ་ཏིག་ཏུ་ཐལ་
 འབྱུར་བྲངས་པ་ལས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྒྲིབ་བ་ནི་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་ཐོན་ཏེ་སྒྲིན་མེད་པ་ཡི་མཁའ་ལ་གསལ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པ་ལས་ཐིག་ལེ་དང་ནི་ཐིག་ཕྱན་དང་ལུ་གུ་རྒྱུད་
 གྲང་མཐོང་ངོ་དུས་ཆོད་ཅུང་ཞིག་ཅུ་ན་ཐིག་ལེ་སྒྲོང་པའི་སྒྲོན་མ་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཆར་རོ་དེན་ས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་ཁ་དོག་དང་དབྱིངས་དང་ཐིག་ལེ་གསལ་བར་འཆར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གོང་སྒྲོས་ལྟར་དུ་

༡། འཛིག་པ་ལུག་རྒྱུད་མཐོང་བའི་ལམ་ཉམས་སྤྱད་ནས་མཐོང་ན། དཔེར་ནི་མའི་འོད་ཤར་བ་ན་ཤར་ནས་རྒྱུ་གི་བར་དུ་ཐུན་པ་སངས་ཤིང་མེད་ཉིན་གོང་སླེབ་དུས་སྤྱོད་སྤྱོད་གས་བཅུར་རིས་མེད་དུ་བྱུང་ཅིང་གསལ་བ་ལྟར། གདོས་བཅས་ལུས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལྷགས་ཀྱིས་དག་དེ་ནས་ཕྱི་ནང་མེད་པར་རིམ་གྱིས་དག་སྟེ། རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་རྒྱས་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལྟར་གཟིགས་སྤངས་ཀྱིས་གཙུན་ཏེ་བལྟས་པས་རང་གི་སྒྲིན་མཚམས་སྤྱད་བྱིངས་ནམ་པར་དག་པའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་བར་སྒྲུང་གི་འཇུག་ཆོན་ནམ། མ་བྱའི་མདོངས་ལྟ་བུ་གཅིག་འཆར། དེའི་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་གོར་མའི་ཚུན་དུ་དོ་བོར་བའམ་ལུབ་ཀྱི་སྒྲ་གོར་ལྟ་བུ་ལ་ཉུང་འབྲུའམ་སྒན་འབྲུའམ་འཆར་རོ། །དེའི་ནང་དུ་རིག་པ་རང་གི་དོ་བོ་དོ་རྗེ་ལུག་རྒྱུད་ཅིས་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ཏྲ་ཏྲ་ལ་མདུད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འམ། ལྷ་ཏིག་བལྟར་ལ་བརྒྱས་པ་ལྟ་བུ་འམ། ལྷགས་ཐག་བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་འམ། མེ་ཏོག་གི་བྱ་བྱེད་རྒྱུད་གིས་བསྒྲོད་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་སྒྲེལ་ལམ་སྤྱུ་སྒྲེལ་ལ་སོགས་པ་འཆར་རོ། །དེ་ནི་རང་གི་དོ་བོ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཅིས་བྱའོ། །གནད་ཡིག་གསང་སྒྲོན་ལས། ཆོས་ཉིད་མདོན་སྤྱུ་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་དབྱིངས་དང་རིག་པ་གཉིས་གསལ་སྟོང་དུ་ཉམས་སྤྱོད་བའོ་ ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབྱིངས་དང་རིག་པ་འདྲ་འབྲལ་མེད་པ་ནི་མ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གྲོང་།

གསལ་ལས། དེ་ལྟར་གསལ་བའི་དབྱིངས་རིག་ནི། །ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པས། ད་ལྟ་ལམ་དུས་སུ་དེ་ལྟར་ཤར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི། །གཞིའི་དུས་སུ་ཅི་ཏྲ་རིན་པོ་ཆེ་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་ངོ་བོ་ག་དག་ཆོས་
སྐྱོ། རང་བཞིན་གསལ་བ་ལོངས་སྤྱ། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་བྱབ་སྤྱལ་སྤྱ་སྤྱེ་སྤྱ་གསུམ་དུ་བཞུགས་པ་དེའི་རང་མདངས་སུ་ཞི་བའི་སྤྱ་རུན་དགསལ་དུ་བཞུགས། དེའི་གསལ་ཆ་རིང་དུ་སོང་བས་དུང་ཁང་དུ་བྱོ་བའི་སྤྱ་རུན་དགསལ་
དུ་གཞུགས་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟ་དེའི་རྩལ་མ་རྗེ་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱང་བའི་སྐབས་སུ་དབྱིངས་ཀྱི་རྟགས་སུ་འོད་བྱིམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཐིག་ལེ། རིག་པའི་རྟགས་སུ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཙམ་སྤྱི་གསལ་དུ་སྤྱང་
བ་ཡིན། དེ་ཡང་དབང་བོས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཤར་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་འོད་ཀྱི་སྤྱ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འོད་དུ་གསལ། །དེའང་འགྲོ་དང་འོང་བ་དང་། །འགྲུལ་བ་དང་ནི་འཕྲིག་པ་དང་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་རང་མདངས་དབང་བོས་མངོན་སུམ་དུ་དངོས་སུ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་ཡིན་པས་ཡིད་དཔྱོད་འཛིན་པས་འདི་ནི་གསལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོག་དང་སྤྱོད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་དབྱུང་བྱ་བའི་ལྟ་བ་
དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་གོལ་དུ་རྟགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། གྲོང་གསལ་ལས། རིག་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ནི། །

༡། །བདེན་པ་མཐོང་བའི་གནད་གིས་སུ། །ཁམས་གསུམ་སྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་སྟོན་ནི། གྲོང་གསལ་ལས། མངོན་སུམ་རིག་པ་མ་མཐོང་ན། །ཡིད་དཔྱོད་རིག་པའི་
 མཐའ་ལོར་ནས། །ལོར་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ལོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་ཡོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ཏེ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྣང་བ་ནི། གྲོང་གསལ་ལས། གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྣང་བ་
 ཡིས། །ཉམས་གྱི་འཕེལ་ཤོད་དཔྱེ་བ་གཅིས། །ཞེས་པ་ལྟར། ཉམས་ལ་ཤེས་ཉམས་དང་སྣང་ཉམས་གཉིས་ཡོད་པས། ཤེས་ཉམས་ལའང་གཉིས་ཏེ། རིག་པ་འོད་གསལ་གྱི་རྩལ་གྱི་ཤེས་རབ་གཟུངས་སྟོབས་དཔྱད་ཏིང་
 སོགས་གྱི་སྟོང་བའི་ཉམས་རྣམས་དང་། སེམས་འགགས་སྟོབས་ཙམ་ལས་ཤར་བའི་སྟོ་འབྲུལ་པ་སེམས་གྱི་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་དུ་བ་སྒྲིག་རྒྱ་མེ་བྱེར་སོགས་སེམས་ཉམས་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གནད་ཡིག་གསང་སྟོན་
 ལས། ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྣང་བ་གཉིས་སྣང་བའི་ཉམས་དང་ཤེས་པའི་ཉམས་སོ། །སྣང་བའི་ཉམས་ལ་གཉིས་ཏེ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་ཁ་དོག་གི་ཉམས་དང་། བྱིམ་དང་ལོར་འབྲུམས་ལ་སོགས་པ་དཔྱིབས་གྱི་
 ཉམས་སོ་ཤེས་པའི་ཉམས་ལ་གཉིས་སྟེ་དུ་བ་སྒྲིག་རྒྱ་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་མཐོང་སྣང་གི་ཉམས་དང་། སྟོང་བ་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྟེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲ་མའི་སྟོང་ཉམས་ནི་བྲེགས་ཚད་

དུ་ཚེས་ཉིད་ངོ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པས། འདིར་མི་སྟོལ། བྱི་མ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ནི་སྟོ་འཛིན་པའི་ཉམས་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟོ་གཏད་མེད་དེ་སེམས་ཀྱི་མཐོ་དམན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོང་གསལ་ལས། སྟོ་ནི་
འབྱུལ་བར་ཀུན་རྫོབ་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ནི་གསལ་བའི་ཉམས་སམ་སྣང་བའི་ཉམས་སྟོན་པ་ཡིན། སྣང་ཉམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་མདངས་མི་འགྱུར་བ་བྱིར་འཕེལ་བ་དང་། བྱང་ཅུ་འོད་དུ་སོང་བ་དང་གསང་བ་
ཉོན་མོངས་པ་གྲོལ་བ་གསུམ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསལ་ལས། ཉམས་སྣང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ནི། །འོད་སྣང་སྣ་ཚོ་གསལ་འགྱུར་འཕེལ་དང་། ཐིག་ལེ་འཕེལ་ཞིང་རིག་བརྟན་ཚད། །ས་བོན་འབྲས་བུ་བར་བཞིན་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས། ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་ལ་བླ་མས་གདམས་ངག་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས། དབྱིངས་དང་རིག་པའི་སྣང་བ་རེས་གསལ་རེས་མི་གསལ་བ་དག་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནས་བར་མ་ཆད་
བར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་དབྱིངས་རིག་སྟོན་མཚམས་ནས་སོར་བཞི་སོགས་སུ་བྲལ་ཏེ། ཐིག་ལེའི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྟན་མ་ཙམ་དུ་སོང་བ་ནི་བར་དུ་གོམས་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཡང་ཡང་གོམས་པ་ལས། དབྱིངས་སྣང་
འོད་ལྷ་སྣམ་བུ་ལྷ་བུ་དང་། ཕྱིབས་ཤར་དང་གྲེན་འགྲེང་དང་མདུང་ཕྱིའི་རྣམ་པ་ལྷ་བུ། མིག་མང་རིས་ལྷ་བུ་དང་། རེ་ལྷེ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ལྷ་བུ་འོང་ཞིང་འོད་སྣང་དེས་རང་མདུན་ཙམ་བྱལ་བའི་རེ་ལྷེ་ལྷ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་

བ་བཅུད་ལ་ལའོར་བ་ཙམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་ཡང་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་འོད་གྱིས་སྒྲུང་སྒྲིད་བྱུང་ཅིང་། དབྱིངས་དང་རིག་པ་ཐིག་ལེ་རྒྱན་ཆད་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་མེད་པར་གསལ་བའི་གྲོང་ནས།
 རིག་པའི་སྐྱེ་ཡང་སྤྲ་མོའི་དབུ་ཕྱེད་དང་རྫོགས་པ་དང་། སྐྱེ་ཕྱེད་དང་རྫོགས་པར་འཆར། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡན་ཡབ་རྒྱུང་དང་ཡུམ་རྒྱུང་། བྲ་སྒྲོམ་སོགས་ངེས་མེད་དུ་འབྱུང་ཞིང་གཡོ་འགྱལ་མེད་པར་སྡོད་པའོ། །དེ་ལྟར་
 ཡིན་པ་ཡང་། སྒྲོན་མ་སྒྲུང་བྱེད་ལས། བལྟས་པས་ས་དེར་སྡོད་གྱུར་ན། །མཚོག་ཏུ་གོམས་པའི་ཆད་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཏིག་ལས། དེ་ནས་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཁ་དོག་ལྡེའི་འོད་གྱེན་འགྲེང་དང་། ཕྱི་བས་
 ཤར་དང་། རེ་ཕྱེ་ཙམ་དང་། གྲུ་ཆད་དང་། ཡུལ་གྲུ་ཙམ་འཆར་རོ་། དབྱིངས་གྱི་སྒྲུང་བ་ནི་མཚོད་ཉེན་བརྩེགས་པ་དང་། བདྲ་སྡོད་ལྟན་དང་། གྲུར་བྱིམ་དང་། མིག་མང་རིས་དང་། དྲ་བ་དང་དྲ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་འཆར་རོ་། སྐྱ་
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་ལས་། ཉམས་གྱི་སྒྲུང་བ་གོང་འཕེལ་ནི་། ཡེ་གེས་ཁ་དོག་ཕྱིར་བྱུང་ནས་། གྱེན་འགྲེང་དང་ནི་ཕྱི་བས་ཤར་དང་། ཐིག་ལེ་སྒྲ་ཚོགས་སྐྱེ་ཉིད་དང་། རང་སར་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཞན་ཡང་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་སྤར་ལྟར་སྐྱེ་ཤར་བ་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་རུ་བསྟན་པ་ནི། ཉམས་གོང་འཕེལ་བྱུང་པར་བ་བསྟན་པ་ཡིན། ལྷོ་མ་ལས་འགྲེལ་ཏིག་སོགས་སུ་སྐྱེ་ཤར་བ་ནས་རིག་པ་ཆད་ཕེབས་སུ་བསྟན་

༡༡། །པ་ནི། རིག་པ་ཚད་ཐེབས་ཙམ་པོ་བར་བཞེད་པས། ཉམས་གོང་འཐེལ་བྱད་པར་བ་དང། རིག་པ་ཚད་ཐེབས་ཙམ་པོ་བ་གཉིས་མི་འགལ་བས། སློབ་དཔོན་རྣམ་གཉིས་བཞེད་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དུས་
སྟུང་གི་ལུས་ལ་ཆེད་དུ་བལྟས་ན་གྲོལ་ཏེ་འཇའ་ལུས་སུ་གྲོལ་འགོ་བཤེ། །ཆོ་དུས་བྱས་ཀྱང་བར་དོའི་སྣང་བ་ད་ལྟར་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ཡིན་པས་བྱིའི་བར་དོའི་སྣང་བ་མེད་དོ། །སྦྱིར་གང་ཟག་ཐལ་བ་ལ་འང་ཆོས་ཉིད་
བར་དོ་འཆར་བ་ཡིན་ཀྱང་དོ་མ་ཤེས་པས་འབྱུལ་འགོ་བ་ཡིན། དེ་དུས་སུ་དོ་ཤེས་ན་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་ནས་སྣང་སྤྲིད་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་གོང་འཐེལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། གྲོང་གསལ་ལས། སྐྱུ་ཤར་
ཉམས་གྱི་འཐེལ་རྫོགས་ན། །བར་དོའི་སྣང་འབྱུང་འདིར་ཆོད་པས། །འོངས་སྤྱོད་ངེས་ཟིན་བར་དོ་སྟོང་། །ཞེས་དང་། མ་འཐེལ་བའི་སྟོན་ནི། གྲོང་གསལ་ལས། ཉམས་སྣང་གོང་དུ་མ་འཐེལ་ན། །བར་དོ་ལས་ནི་གྲོལ་མི་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རིག་པ་ཚད་ཐེབས་གྱི་སྣང་བ་ནི། གྲོང་གསལ་ལས། རིག་པ་ཚད་ལ་མ་ཐེབས་ན། །རྣལ་འབྱོར་གྲོལ་ཆད་རྟོད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་རྩལ་སྦྱངས་པས་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་
གྱུར་བའི་རྟགས་སུ་སྣང་སྤྲིད་རྣམས་སྐྱུ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གསལ། དེའི་དུས་སུ་རང་བཞིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྟ་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ཡབ་ཡུམ་བྱང་འཇུག་རྫོགས་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤར་བ་ལ་

༡༡། །འདྲ་བས་མི་འགལ་བ་ཁོ་ན་འོ། །དེ་ལྟར་གདོས་བཅས་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་མི་སྣང་བར་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྣང་བ་ནི་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོལ་ས་ལ་ཉེ་བར་སླེབས་པ་ཡིན་
པས། རིག་པ་གཞི་ཐོག་ཏུ་རྩ་ལ་རྫོགས་པས། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་དུས་འཁོར་བར་ལྟོག་མི་སྲིད་དོ། །རིག་པ་ཚད་དུ་ཐེབས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། གྲོང་གསལ་ལས། རིག་པ་ཚད་ཐེབས་སྣང་བ་ཡིས། །
ཕྱི་ནང་ག་བྱང་འཛིན་གདོས་བཅས་གྲོལ། །ཞེས་པ་དང་། མ་ཐེབས་པའི་སྒྲོན་ནི། དེ་ལྟར་ཚད་ལ་མ་ཐེབས་ན། །ཕུང་པོའི་སྣང་འཛིན་དག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་གནད་ཡིག་གསང་སྒྲོན་ལས། རིག་པ་ཚད་
ཐེབས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་མང་གི་ལུས་འོད་གསལ་དུ་གྲོལ་ཏེ། ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཚད་ལ་ཐེབས་པ་དང་། རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་བའོ་ ཡེ་གེས་ཆེན་པོའི་ས་ལ་མངའ་བརྟེན་ཏེ། མངོན་གེས་
དུག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ལ་དབང་བསྐྱུར་རུས་པའོ་ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་ནི། ཉམས་སྣང་དེ་དག་གི་འཕེལ་ཟད་དེ་སྣང་དང་མི་སྣང་དུ་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་
མེད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་ནི། །ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟོང་ནས་ནི། །ལུས་ཟད་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡང་ཟད། །རྟོག་ཆོགས་འབྱུལ་བ་རང་གྲོལ་ནས། །བརྗོད་

གཞིའི་ཆོག་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་དུས་ན་ཡང་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་བྱས་པས། གར་བལྟས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྟ་
 ཡབ་ཡུམ་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་མ་གྱུར་བ་མེད་པར་ཁད་ཁད་དུ་སྣང་བས་གར་བལྟས་པའི་ས་རྩོལ་གྱི་བྲག་སྒོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་འཇའ་ཆོན་ཐིག་ལའི་སྐུ་རུ་ཁད་ཁད་འཆར་རོ། །དེའི་ཆེ་ཆེ་རྒྱུ་དུ་འགོ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་
 ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་ལ་སྣང་བ་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་། བྱི་གསལ་གྱི་སྣང་ཉམས་ལྟ་བུའི་འཕེལ་འགྲིབ་མེད། ཡོད་མེད་ཏོག་དཔྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཟད་ནས་ལའོར་བ་མ་དག་པ་ནམས་ལས་གོལ་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་མི་
 སྣང་བར་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་ནས་ལག་སོར་བཀྲམ་པ་ཙམ་ལས་མེད། མ་དག་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཤེས་བྱ་འཛིན་པ་མེད་པར་རང་སར་གོལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡི་དུས་སུ་འཕོ་བའི་སྐྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ན། སྐབས་སུ་
 རང་གི་ལག་སོར་འཇའ་ཆོན་དུ་གསལ་བ་ལ། ཤེས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་བལྟས་པས། སྣང་བ་དེ་ལས་རང་ལོག་ཏུ་སོང་ནས། སྣང་བྱེད་ཅུ་ཡི་སྒྲོ་བ་དང་སྤང་པོ་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུའི་ལུས་སུ་གོལ་བའམ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་གི་མེད་
 པ་རྩོལ་འཇའ་ཆོན་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་བློ་མ་ལ་དང་། བདུ་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །བློ་མ་ལས་འགྲོལ་ཏིག་ལས་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་གཟུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རུ་གོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆོད་ཉམས་

327

བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གནད་ཡིག་གསང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། ཚེས་ཉིད་ཟད་པའི་སྒྲུང་བ་ནི་ལཾ་ཁོར་བའི་ཚེས་སྒྲུང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ནས་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་གནད་དོ་།
 གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འཛིན་པ་ཡང་ཟད་ཅིང་། སྒྲུང་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རིམ་བར་སྒྲེ་འཕེལ་ཟད་པས་མཐར་སྒྲུང་དང་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་དོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་དག་པ་མ་ཟད་
 དག་པའི་སྒྲུང་དང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་འཕེལ་ཕྱི་གསལ་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཟད་དེ། ནང་དབྱིངས་ཁོ་ནར་བཞུགས་ཏེ། མཐར་ཕྱིན་མི་སྟོབ་པའི་སྒྲུང་དང་ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་
 བོད་ཀྱི་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ལུས་འབྱུང་རྒྱན་ཆད་ནས། །ཟག་བཅས་སྒྲུང་པོ་མི་སྒྲུང་བར། །འདི་ལ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱུའོ། །ཞེས་དང་། དེར་མ་ཕྱིན་པའི་སྟོན་ནི། ཚེས་ཉིད་ཟད་པར་མ་གྱུར་ན། །ལྷག་མེད་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བ་མིན། །ཞེས་ཚེས་ཉིད་ཟད་པའི་ཉམས་ལེན་མ་རྫོགས་པར་ཤེས་བྱའི་སྟོབ་པའི་ལྷག་མ་ལུས་ནས་ཤེས་སྟོབ་ལྷག་མེད་དུ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་པ་མིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཚེས་ཉིད་ཟད་པའི་ཉམས་ལེན་མཐར་
 ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་ཤེས་སྟོབ་སྤྲ་བ་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ལྷག་མེད་དུ་སྤངས་ཐོན་པ་དང་མཉམ་དུ་ནང་དབྱིངས་གདོད་མའི་དབྱིངས་ཚེས་སྒྲུང་གསལ་ལ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཆངས་པའི་གསུང་དབྱངས་དྲག་ལ་སྒྲ་ཚིག་དུ་འཛིན་

དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་རིག་པ་རང་གསལ་གྱི་རྩ་ལ་རྫོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་མི་འགྲུལ་བས་སྒྲ་བ་ཏུ་རྒྱུ་རྩམ་རྟོག་རྒྱན་བྱུང་། ཤེས་པ་དལ་བས་ན་དག་སྒྲ་མེད་དུ་དམ་བཅའ་སྟེ་མི་འགྲུལ་བར་བྱའོ། །དེས་སྒོ་བྱར་གྱི་འབྲུལ་རྟོག་མི་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་གསུམ་གྱིས་ཚད་བབྱུང་བ་ནི། ཐལ་འབྱུར་ལས། སྟོན་པ་གསུམ་གྱིས་ཚད་བབྱུང་བ། ཁྲི་ལམ་སྟོན་དང་ལུས་དག་ཡིད། རྟགས་དང་ཚད་ནི་དོས་བབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དབྱིངས་རིག་ལ་རྒྱན་དུ་གནས་པས་བརྟན་པའི་ཚད་སྟོན་པ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། བྱི་ཡི་སྒྲ་བ་བསྒྱུད་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་བད་པས་དབྱིངས་དང་རིག་པ་འགོ་འོང་མེད་པར་སྟོན། བད་ལུང་པོ་སྒྱུད་བྱེད་གྱི་ལས་རྒྱུ་བད་པས་ལུས་བཅས་མི་སྒྲ་བར་འགྲུལ་བ་མེད་པར་སྟོན། གསང་བ་འབྱུ་བྱེད་རྟོག་པའི་རྒྱུ་བད་པས་སེམས་རྒྱུ་རྟོག་འབྱུ་འཕྲོའི་འབྲུལ་པ་མི་འཆར་བར་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ཚད་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་བས་འདིར་ཚད་མི་ལམ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་རྟགས་སྟོག་གསུམ་ལ་ཤར་བ་གཉིས་འབྱུང་། དེའི་རྩལ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རབ་ལ། རྒྱུ་སེམས་སྦྱིར་འཕྲོ་བས་གཉིད་སད་པའི་སྒྲ་བ་དང་། རྒྱུ་སེམས་ནང་དུ་འདུ་བས་གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལམ་མི་སྒྲ་བ་གཉིས་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་ལུས་སེམས་གྲོལ་ནས། ཉིན་མཚན་དཀར་ནག་གི་ཆ་འཛིན་པ་དག་འགོ་འབྱེད་ལ་མི་ལམ་འོད་གསལ་དུ་གྲོལ། ཐ་མའི་མི་ལམ་ཤེས་ནས་ཚས་

པས། །ཟག་བཅས་སུ་ང་པོ་མི་སྣ་དོ། །ཞེས་པས། དང་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས། ཟག་བཅས་ཀྱི་སུང་པོ་མི་སྣ་དོ། །གདོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་གོ་ལ་བས་སྐྱེ་བ་ལ་
 རང་དབང་ཐོབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་བབས་ཏེ་བྱག་འདོད་བྱུང་བས་མི་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་རིག་པ་བཅུག་གམ་གཏད་པས་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ཏེ་ལས་ལ་བབང་ངན་མེད་པས་མཆོམས་
 མེད་པའི་ལས་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་རང་སར་དག་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་སོར་མོ་ལ་རིག་པ་གཏད་དེ་ནང་དབྱིངས་སུ་བཞུགས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སུང་པོ་མི་སྣ་དོ་བར་
 འཆང་རྒྱལོ། །ཁེམ་པོ་ལ་རིག་པ་བཅུག་པས་ཀྱང་འགྲུལ་བ་དང་སྐད་འདོན་པ་འབྱུང་དོ། །རྒྱུང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དང་ཚུལ་མཐུན་པའི་ལུས་ལེན་ནམ་རྒྱལ་བའི་
 སྐར་གནས་ཏེ་དོན་མཛད་དོ། །གཞན་སྟེ་ཅན་དེ་འཕོས་ཆེ་དེ་ལ་རིག་པ་བཅུག་སྟེ། མཆོམས་མེད་པ་ལྷ་བསགས་པ་ཡང་རང་དང་མཉམ་པར་འཆང་རྒྱལོ། །རི་བྱག་དང་མདོན་ཤེས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སོགས་སྣ་ཆོགས་
 པའི་རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པ་སོགས་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་མེད་དུ་མཛད་ཅུས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གདེང་བཞི་ནི། ལུ་ཏིག་སྤེང་བ་ལས། ཚད་ནི་གདེང་བཞི་འི་རྣལ་འབྱོར་

༣༡། །ཉིད་། །ཅེས་པ་ལྟར། མར་གྱི་གདེང་གཉིས་དང་། ཡར་གྱི་གདེང་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དང་པོ་འགྲོ་དུག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ངན་སོང་གི་ཆོ་ཚད་ཐོས་ཀྱང་འཛིགས་སྐྱུག་མེད་དེ། དེ་དུས་འཁོར་བར་འབྱུངས་མ་ཁན་མེད་པར་ཐག་ཆོད་ནས་འཁོར་བར་ལྷུང་གིས་དོགས་པ་མེད་པར་འཁོར་བ་མ་སྤངས་རང་གི་རིག་པ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་ག་སུམ་གྱི་ངོ་ཁ་ལ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ས་དག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རང་སར་གྲོལ་བའོ། །དེས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་དོགས་པ་དང་། མ་འབྱུངས་པའི་རེ་བ་གཉིས་མེད་པའི་གདེང་གཉིས་དང་ལྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ཡར་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཀྱང་བྲོད་པ་སྦྱེ་སྟེ་ཡར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རེ་བ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་དོགས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པར། རིག་པ་སྦྱུང་ངེ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ངང་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་དུ་ཀྱན་ལ་བྱུང་པའི་ཆོས་སྦྱུ། ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་འོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྦྱུ། ཐུགས་རྗེ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་སྦྱུལ་པའི་སྦྱེ་སྦྱུ་ག་སུམ་དབྱེར་མེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱའོ། །གཞན་སྤང་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྦྱུག་དུང་རིང་བསྐྱེལ་འཇའ་ཆོན་ས་གཡོ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ་འགྲོ་དོན་འཁོར་བ་དོང་ནས་སྐྱུགས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་མཛད་ཕྱིན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་རྟེན་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ལྷོང་གསལ་

ལས། མཐའ་རྟེན་དག་གི་མན་ངག་གིས། ཁོང་མའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་རུ་སྤྱོད། ཞེས་དང་། མེད་པའི་སྒྲིན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། མཐའ་རྟེན་གནད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ན། རྫོགས་ཆེན་ཉམས་ལེན་མཐར་མི་སྤྱོད། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་
པས་མཐའ་རྟེན་དང་ལྡན་པའི་མན་ངག་གི་ཟབ་བྱུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆེ་འདིར་སྒྱུར་དུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་གདམས་པ་བྲེགས་ཆོད་དང་ཐོད་སྐལ་གྱི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གནད་དོན་བྱང་འབྲེལ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པ་དེའི་སྤྱིར་
རིག་པ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་བྲིད་འདི་ལ་རྩིས་སུ་བཟུང་ནས་བརྩོན་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་འབྲིང་བར་དོར་གྲོལ་བ་ལ། བར་དོ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་། བྱེ་བྲག་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ནས་གྲོལ་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འབྲེལ་ཏིག་ལས། དང་པོ་བར་དོ་སྤྱི་ཡི་རྣམ་བཞག་ནི། ད་ལྟ་སྤྱི་མའི་ལུས་བོར་ནས་སྤྱི་མའི་ལུས་མ་རྟེན་གྱི་བར་ལ་བརྩེའོ། ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱི་བ་སྤྱི་མའི་ལུས་བོར། སྤྱི་མའི་ལུས་མ་རྟེན་གྱི་བར་དེ་ལ་བར་དོ་ཞེས་
བྱ། དེ་ཡང་སྤྱིས་ཏེ་བཤད་ན། གྲོལ་གསལ་ལས། བར་དོའི་དབྱེ་བ་ས་མཆོམས་དང་། གནས་ལུགས་སྤངས་ལུགས་བཞི་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས། བྱེད་པར་བཞིས་སྟོན་ཏེ། དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི། འབྲེལ་ཏིག་ལས་དབྱེ་བ་
ནི། རང་བཞིན་གནས་པའི་བར་དོ་དང་། འཆི་ཁ་མ་ཡི་བར་དོ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་དང་། སྤྱིད་པ་བར་དོ་དང་བཞིའོ། རྒྱུད་ལས། དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་དག་ལས་། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར་དོ། གྲོལ་གསལ་ལས་

二六四

॥

ॐ

༡༭། །གནས་ལུགས་ཀྱི་གོང་དུ་ས་མཆོམས་བསྟན་ཀྱང་། འདིར་གྱི་མས་འགྲེལ་ཏིག་ལྟར་དུ་བྱས་ནས། གཉིས་པ་གནས་ལུགས་སམ་ཆོས་ཉིད་སྟོན་དུ་སྒྲངས་ཏེ་འཆད་པ་ལྟར་ན། དང་པོ་རང་བཞིན་གནས་པའི་བར་དོའི་གནས་ལུགས་སམ་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ནི་འཁོར་འདས་རྒྱབ་གྲུས་པའི་དུས་ནས་འབྱུལ་ཏེ་ནམ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཐ་མལ་མ་དག་པའི་སྤང་པོ་ལྟར་སྤང་ཞིང་འབྱུལ་བས་བཅིངས་པས་སྐྱེ་ལཱའི་སྤང་བ་འགགས། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་མ་དག་པར་སྤང་ཞིང་འབྱུལ་བས་བཅིངས་ཏེ་འོད་དང་ཁ་དོག་གི་སྤང་བ་འགགས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པས་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་འགགས་དུས་རྒྱན་དུ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤང་བ་འབའ་ཞིག་ལ་འོངས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྟོར་ལས། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་སྤང་པོ་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་དབང་པོ་དང་། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རྣམས་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་འཆི་ཁ་བར་དོའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་ནི། སྟོང་གསལ་ལས། འཆི་རྒྱུན་ནད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་འབྱུགས། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། འཆི་བའི་དུས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འབྱུགས་པས་སྤྱིའི་ལུས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་མྱོང་། སེམས་བྱང་ཆོར་གྱི་དྲན་པ་མི་གསལ་ཞིང་སྟུགས་ཤིང་འབྱུམ་པས་དྲན་སྒོ་མང་པོའི་ལམ་སྟོར་ཏེ་འགགས་པས་ནང་སེམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་མྱོང་། ལུས་

ལོངས་སྤྱོད་གཉེན་བཤེས་ཀྱན་ལ་འཛིན་ཆགས་ཞེན་པའི་མཆོད་ལ་བས། ལུས་སེམས་དང་མཛེས་བཤེས་ནོར་རྩལ་ཀྱན་བོར་བ་དང་བྱུང་བར་ལུས་རྟེན་བོར་གྱིས་དོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་ཞིང་གི་བར་དོགས་པའི་འདུ་
ཤེས་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་བའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་ནི། གྲོང་གསལ་ལས། བདག་འཛིན་ལུས་ཀྱི་རྟེན་བོར་ནས། ཆོས་ཉིད་དོན་ལ་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བདག་ཏུ་
འཛིན་པའི་རྟེན་སྤང་བོ་བོར་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པས་སྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར། ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆད་པས་རང་བཞིན་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས། མིག་སོགས་སྒྲོ་ལྟ་འགགས་པས་
དབང་ལཱའི་འཛིན་བྱའི་ཡུལ་གྱིས་སྤྱོད་པས་རང་སྤང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྤྱིད་པ་བར་དོའི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྤོང་འབྱུང་སྤྱིད་པའི་ག་གཟུགས་ཅན་། །
དབང་བོ་ཀྱན་ཆང་ཐོགས་མེད་རྒྱ། །ལུས་ཀྱི་རྩུ་འཕྱུལ་ཤུགས་དང་ལྟན། །མི་ལྟོག་དེ་ནི་དྲི་ཟེལ། །ཞེས་པ་ལྟར། བྱི་ཡི་ལུས་ནི་ཡིད་ལུས་གཟུགས་ཅན་དབང་བོ་ཀྱན་ཆང་ས་རྩོ་སོགས་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་
རྒྱ་བ། ནང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་སེམས་བྱའི་ཆོས་དུ་མ་ལ་སེམས་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཁེལ་བ་མེད་པར་ཡུལ་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཅིང་རྟོག་པར་བྱེད། གནས་དང་ཟས་དང་གྲོགས་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་གནས་གིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ། །གསུམ་

ཏིག་ཏུ་བཞག་ ཉེ་བའི་ས་མཆོམས་ནི། སྐྱེས་ནས་འཆི་ནད་ཀྱིས་མ་བཏབ་པའི་བར་དོ། །འཆི་ཁའི་ཉེ་བའི་ས་མཆོམས་འབྱུང་བཞི་ཐིམ་རིམ་སོགས་འཆི་རྟགས་བྱུང་ནས་ནད་དབུགས་ཆད་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་
 ས་མཆོམས་ནི། ནད་དབུགས་ཆད་ནས་ལྷན་གྱུ་བ་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་མ་སྐྱེ་བས་ཚུན་ཆད་དོ། །སྤྱིད་པ་བར་དོའི་ས་མཆོམས་ནི། དེ་ནས་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཚུད་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ནི། འགྲེལ་ཏིག་ལས།
 རང་བཞིན་གནས་པའི་བར་དོ་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཐིམ་བྱ་ཆོད་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་དང་། འཆི་ཁའི་བར་དོ་ལ་མི་གསལ་བ་གསལ་གདབ་པ་སྐྱེ་ག་མོས་མེ་ལོང་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་དང་། ཆོས་
 ཉིད་བར་དོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་སྤྲུལ་འདྲིས་ཀྱི་མི་དང་འབྲུག་པ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་དང་། སྤྱིད་པ་བར་དོ་ལ་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་མ་བྱུང་བ་ཡུར་བ་རྒྱུ་ཆག་པ་ལ་མ་བཅུགས་པ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་དང་བཞི་འོ་། ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་། དང་པོ་རང་བཞིན་བར་དོའི་གདམས་ངག་ནི། ཐིམ་བྱ་ཞེས་པ་རྒྱ་བྲ་ཡིན་ཏེ་བྱ་མཁས་པས་ཐོག་མར་ཆོད་དེ་བཅའ་ཡུལ་ཀྱི་ས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ལེགས་པར་དབྱུད་ནས་མི་འབྱུང་བར་གོ་ན་
 གཞོད་ཆོད་བཅའ་བལྟར་བལྟར། འཆི་བ་འོང་བས་དེ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ། ཐོག་མར་སྤྲ་མའི་མདུན་ནས་ཤེས་བྱ་གདམས་ངག་གི་ཆོས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་བཟ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་

ལུང་ལས། གསོད་སར་བྲིད་པའི་བཙོན་བཞིན་དུ། །གོམ་རེ་བོར་བཞིན་འཆི་ལ་ཉེ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྟག་པར་འཆི་བ་ཁོ་ནར་བསམས་ཏེ་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་རྟག་པ་དང་བརྟན་པའི་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ལ་འདིར་ཆགས་
 གིང་ཞེན་པས་ཅི་བྱ་སྒྲུལ་དུ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ་སྤྱིའི་རང་གི་བྱ་སྒྲུད་ཡུལ་ཞིང་གཉེན་འདུན་ནོར་ཕྱགས་ལ་སོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་སྒྱུ་མ་དང་དྲི་བའི་གྲོང་བྱེར་རྒྱུ་བ་ལྟ་བུར་རྟག་པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བབྱང་རྒྱ་མེད་
 པར། རྟོན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡིན། རང་རང་ལུས་འདི་ཡང་མཐར་མི་རྟག་པར་མེད་དང་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་པས་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཅན་འདི་དག་ལ་སྒོན་ཆད་རྟག་པར་བབྱང་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སྤྱོད་བ་
 ཡིན། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་ལུས་བདག་ཏུ་བབྱང་རྟག་པར་བབྱང་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དོན་སྒྱུབ་པའི་ལན་ཡིན། དེས་ན་ཆགས་སྣང་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན། ད་འཆི་བའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་རང་ལུས་སོགས་སྤང་བོའི་དངོས་པོ་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་འདུག་པ་ལ། ད་ལྟའི་སྣང་བ་ཡུད་ཅུམ་འདི་ལ་ཆགས་གིང་ཞེན་ན་ང་རེ་འབྲུལ་སྒྲུལ་དུ་
 འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱག་ལོག་གི་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས། བྱ་སྒྲུད་དང་ཉེ་འཁོར་ནོར་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐག་ཅད་ཀྱིས་བཅད་ལ་ཞེན་ཆགས་སྤངས། མཐར་རང་ལུས་ཀྱང་སྤྲོ་མ་དགོན་མཆོག་གི་སྤྱོགས་སུ་སྒྲོས་ལིང་

༣། །གྲིས་བཏང་སྟེ་གང་ལ་མ་ཆགས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་པའི་སྟོང་དང་ཞེན་ལོག་ཤུགས་དྲག་ཅིག་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པ་ན། སྒྲེག་མོས་མེ་ལོང་གིས་རང་གི་བཞིན་རས་གསལ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མའི་མདུན་
ནས་བར་དོའི་གདམས་ངག་ཟབ་མོའི་ཆོས་རྣམས་ཞུས་ཏེ་ནང་སེམས་ལ་སྒྲུར་ཡང་གསལ་བ་ཏུ་བ་སྟེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བས། སྒྲུར་བྲིས་སྟོན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རིག་པའི་རྩ་ལ་ངོ་སྟོན་ལ་ཡང་ཡང་སྒྲུབ་
བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་འཆི་བའི་རྟགས་དང་། འཆི་ལུགས་དང་། འབྱུང་བའི་རྩ་བཞི་སྟུང་ཚུལ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་འཆི་རྟགས་ནི། རྩལ་འབྱོར་ནམ་འཆི་བའི་དུས་སུ་འཆི་རྟགས་ཤར་རམ་མ་ཤར་ལ་བརྟགས་དགོས།
དེ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་རྟགས་དང་། བྱད་པར་བའི་རྟགས་གཉིས་ཡོད། ཐུན་མོང་བའི་འཆི་རྟགས་ནི་ཐ་མལ་གྱི་མི་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཤར་བའི་འཆི་རྟགས་ལྟ་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བརྟགས། བྱད་པར་བའི་འཆི་རྟགས་ནི། རམ་
མཁའ་ལ་སྟོན་མའི་འོད་རླབ་བམ་མ་རླབ་བརྟགས། བདུད་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་སོ་བ་ལང་ངམ་མ་ལངས་བརྟགས། འཆི་བདག་གིས་སྟོན་རྩ་གཅོད་དམ་མ་བཅད་བརྟགས། མཁའ་འགྲོ་མའི་རང་སྒྲུ་ཆག་གམ་མ་ཆག་བརྟགས།
དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆོང་ན་འཆི་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འགྲོ་མགོན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བྱོན་ཀྱང་མི་བསྟོག་གོ། །དེས་ན་འཆི་ཁ་མའི་མན་ངག་གསུམ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །དེ་གསུམ་ནི། བད་ལ་བད་དུ་མི་འཛིན་པར་

༣༡། །དོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དོར་ལ། དོན་དམ་པའི་རིག་པ་ལ་སྐྱེ་གི་མེད། ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལ་འགྱུར་བ་མེད། འོད་གསལ་གྱི་མདངས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས། ཚོས་ཉིད་གྱི་བར་དོ་ལ་གནས་ལུགས་ཡེ་ཤེས་གྱི་
དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་འཆར་ལུགས་རིག་པའི་འོད་མདངས་ཆེན་པོ་ངོས་ཅིས་ཀྱང་ཟིན་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་དུང་དུང་བྱས་ལ། དེ་མིན་གཞན་ལ་རེ་དོགས་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སྒྲོས་ལིང་གིས་བཏང་ལ། ཤེས་
པ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་པའི་ངང་ལ་ལྷན་ནེར་གཞག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེའི་དུས་སུ་བསུམ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་རང་མདངས་འོད་གྱི་བསུམ་དང་། དེ་ནས་ཟེར་མདངས་སྒྲུའི་བསུ་
མ་དང་། དེ་ནས་དག་སྒྲུང་ཞིང་ཁམས་གྱི་བསུམ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། སྒྲོ་དགའ་བློད་དང་བཅས་པའི་ངང་ལ་གནས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཐལ་ཚོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ལ་རིག་པ་ཅོན་ནེར་བཞག་སྟེ། དེ་གསལ་ཞིང་
བརྟན་པའི་ངང་ལ་དཔུགས་བྲོག་གི་སོང་ནས་སྒྲད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་རིག་པ་ཟང་ཐལ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཆི་ལུགས་ནི་འཆི་ལུགས་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་རབ་ལྟ་ཐོག་ནས་
འཆི་བ་གངས་གྱི་སེང་གི་ལྟ་བུ་སྟེ། སེང་གིས་གངས་ཟིན་ཆེ་ཡང་དང་བྲལ་ཏེ་མི་འཇིགས་པའི་གདེང་ཐོབ་པ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་རབ་ལྟ་ཐོག་ནས་འཆི་བ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་གདེང་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་

༡། །དང་རྒྱུད། །སོ་སོར་རང་ལ་ཐིམ་པ་ནི། །སྦྱེས་བུའི་ལུས་ལ་འདི་ལྟར་འོང། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་རྟགས་ཤར་བའི་དུས་སུ་དང་པོ་རྒྱུད་གི་བྲོས་ཚུལ་ནི། ད་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟའི་རྒྱུད་ཀྱན་གྱིས་རང་རང་གི་ལས་ཀྱན་བྱེད་ལུས་ཀྱན་ལ་བྱབ་ཅིང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་གི་བའི་ཆོ་ཐོག་མར་འདེགས་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་ས་ལ་འདུས་ཏེ་ལུས་ལས་བྲོས་པས་ལུས་མི་ཐེག་པར་སྦྱིད་བརྒྱུད། ས་ཚུལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་ཕྱི་རུན་ད་གཡོག་གིས་བལྟས་པས་ལུས་གྱི་ཚུགས་མི་བྱལ། ནང་འཆི་བ་པོའི་སྒྲིང་བ་ལ་སྒྲིང་བ་སྒོ་སེར་ལམ་པ་འབྱུང། དེ་ས་ཚུལ་ཐིམ་རྟགས་སོ། །ཁ་སྦྱོར་ལས། ས་ནི་ས་ལ་རང་ཐིམ་པས། །ལུས་ནི་ཕྱི་ཞིང་ལྟར་མི་རུས། །ལངས་ནས་འགོ་བའི་སྟོབས་ཀྱན་ཟད། །ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བཀྲག་མདངས་བསྦྱིད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུད་མི་རྒྱུད་ལ་འདུས་ཏེ་ལུས་ལས་བྲོས་པའི་ཆོ། ལུས་གྱི་མདངས་འཆོར་ལུས་ལ་དྲི་མ་དང་རྩལ་ཆགས་ཕྱིའི་ནད་གཡོག་གིས་བལྟས་པས་ཁ་སྦྱ་ནས་ཚུ་ཕྱིར་ཟགས་ནས་སྐམ་ཕྱེ་བྱུང་ཅི་ལ་འགོ་འཆི་བ་པོ་རང་གི་སྒྲིང་བ་ལ་སྒྲིང་བ་དཀར་ལམ་པ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། དེ་རྒྱུ་མི་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། །ཁ་སྦྱོར་ལས། རྒྱ་ནི་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ། །ཁ་རྒྱ་སྦྱ་རྒྱ་འཇག་པར་བྱེད། །ཅིས་སོ། །གསུམ་པ་དྲོད་འབེབས་གྱི་མི་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ལ་འདུས་ཏེ་ལུས་ལས་བྲོས་པའི་ཆོ། ཐོ་བས་ཟས་མི་འཇུག་པར་སྦྱག་ཅིང་མར་སྦྱངས། ཕྱིའི་ནད་གཡོག་གིས་བལྟས་ན་ལུས་གྱི་དྲོད་ཤོར་སོ་ལ་དྲག་པ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་

མེ་ལ་མེ་ཐིམ་པས། །ཁ་སྒྲ་དག་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲམ། །ལུས་ཀྱི་མཐའ་ཡི་དྲོད་ནམས་འཆོར། །ལུས་ཀྱི་བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་ཉམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བ་པོ་རང་སྒྲ་ལ་སྒྲ་བ་དམར་ལམ་པ་ཞིག་འཆར། དེ་མེ་རྒྱུ་
ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འདུས་གིང་མཁའ་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་སྟེ་ལུས་ལས་བྲོས་པའི་ཆོད་བྲགས་མི་བདེ་རམ་པ་བྱུང་། དབྲགས་སྒྲུད་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ཐིམ་
པས། །དབྲགས་ནི་རང་དང་ཡན་ལག་གཡོབ། །མིག་ཀྱང་གྱེན་ལ་སྒྲོག་པར་བྱེད། །རྟགས་འདི་སྲུ་ལ་འབྱུང་བའི་མི། །འདི་ལ་མི་གནས་པ་རོལ་འགོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པས་གཡོག་པོས་བལྟས་
ན་ནད་པ་དེ་གི་བར་མཐོང་། འཆི་བ་པོའི་སྒྲ་བ་ལ་སྒྲ་བ་སྟོ་ལམ་པ་གཅིག་འབྱུང་། ལྷ་པ་འདིའི་དུས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྟིང་རྩེ་མེད་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འདུས་པས། ཅུ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་བྲོས་ཏེ་སྒོག་ཅུར་སྒྲུངས་ཏེ་འདུས་
པ་ཡིན། དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོང་གསལ་ལས། འདེགས་བྱེད་དོན་གྱི་རྒྱུ་བྲོས་པས། །ལུས་ནི་མི་ཐེག་སྦྱིད་པ་བསྐྱུར། །ཡན་ལག་མི་འདུ་སྒྲུབ་དཀའ། །མི་སྒྲོག་དབྲགས་ནི་ཕྱི་རུ་འཕུལ། །བཀྲག་མདངས་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱུ་བྲོས་པས། །ལུས་ཉམས་ཁ་སྒྲར་བལ་དུད་ཆགས། །ཤེཾ་ཁ་སྒྲམ་ག་གིན་དྲི་བསྒྲམས། །དྲངས་སྟིགས་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་བྲོས་པས། །བཟའ་བཏུང་མི་ལེན་ལུས་སྟོབས་འཆོར། །མེ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུ་བྲོས་པས། །

347

ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཕྱི་ནིང་ལྷང་མི་རྒྱས་། རྒྱ་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཁ་སྒྲ་ནས་རྒྱ་ལན་གཅིག་བྱིར་འོང་། དེ་ནས་ཁ་སྒྲ་སྒྲམ་ཐག་གིས་འགྲོ་། མེ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་མཐའ་འཁོག་བཞི་ནས་དྲོད་འཛོར་ཏེ་
རྒྱང་མཐིལ་ལག་མཐིལ་བཞི་ནས་དྲོད་འཛོར་རོ་། ལུས་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་འཛོར་། དེ་ནས་རྒྱང་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་དབུགས་བཙུགས་མ་རུ་འབྱུང་ནིང་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར་། དེའི་དུས་སུ་མན་ངག་གིས་གསལ་གདབ་
པ་ནི་། རང་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོའི་སྒྲུང་བ་འདི་ལྟར་འཆར་བས་། དེའི་དུས་སུ་རང་གི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པ་དོ་ཤེས་པར་བྱའོ་སྒྲམ་པའི་འདུན་པ་ལྟར་དེ་གསལ་ན་དེས་ཆོག་གོ་། དེ་ལྟར་མི་གསལ་ན་རང་གི་སྒྲུང་བ་སྒྲུན་དངས་ཏེ་
ཆོགས་བསགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅི་རིགས་བྱས་ལ་། སྒྲུང་མས་ནད་པ་དེའི་ན་བ་གཡོན་པ་ནས་ཕར་སྒྱག་མའམ་ཤོག་གུའི་སྒྱུབས་ནས་འོད་གསལ་ཀྱི་མན་ངག་ལན་གསུམ་གདབ་པས་། ཆོས་ཉིད་བར་དོ་ལ་མི་ཐེབ་པ་མི་སྤྲོད་དོ་།
དཔེར་ན་མི་བརྟན་པོ་གཅིག་ལ་འཕྲིན་གལ་ཆེན་གཅིག་བསྐྱར་བས་། རིང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་བརྗེད་ཀྱང་བདེ་འཕྲོད་སའི་མི་དེ་དང་ལམ་དུ་འབྱུང་མ་ཐག་སལ་ཀྱིས་འོང་བ་དང་འདྲ་སྟེ་། འཆི་བ་པོ་དེ་འཆི་ཁར་སྒྲུ་
མས་འོད་གསལ་གསལ་བཏབ་པས་ལས་སྟོག་བྲལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ལན་གཅིག་བརྗེད་ཀྱང་དེས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ལ་དོ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་། གལ་ཏེ་སྒྲུང་མ་མི་བཞུགས་ན་རང་གི་མཆིད་གོགས་པོ་མོ་དམ་ཆོག་གིས་

༡༡། །སེལ་མེད་པ་ལྟ་སྟོང་མཐུན་པ་གཅིག་གིས་གདབ་པོེ། དེ་ཡང་རྒྱད་ལས། དེ་ཆེ་སྤྱེ་མའི་མན་ངག་རྣམས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེ། དོན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གསལ་ཡང་གདབ་པོེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་མི་གསལ་ན་མེད་ཀྱི་སྤྱེ་མ་བཞུགས་པ་ལས་མོད་ཀྱི་མན་ངག་གསལ་གདབ་བྱེ། སྤྱེ་མ་མེད་ན་དོ་རྒྱུ་ན་ཤེས་པས་གསལ་ཡང་གདབ་པོེ། ཞེས་གསུངས་སོེ། གལ་ཏེ་ནད་པ་དྲན་པ་ཉམས་པའམ་དབུགས་ཆད་ན་རྒྱུ་སྤྱུངས་ལ་ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་གསོ་བའི་གནད་བྱ་སྟེ། མན་ངག་གསལ་གདབ་པོེ། ནད་པ་དང་རང་གི་སྒོ་གསུམ་སྤྱད་དེ་རྒྱུ་ཅི་ལྟས་ཀྱང་ནད་པ་དེ་ལ་བསྟེམས་ལ་འཕང་བ་ལན་གསུམ་བྱའོེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཁོའི་སྤང་པོ་ཆ་མེད་ཀྱིས་འགྲོ་སྟེ། རྩེ་ཞེས་པས་རང་གི་ཁ་ནས་སྟིང་ནད་དུ་དྲངས་མོད་ཞེས་སྤྱེ་བྱག་ནས་དྲངས་མོེ། ཞེས་པས་གཡོན་དུ་དྲངས་སོེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་མིག་རྩ་ཕྱི་གཤོ་ལོང་སྟེ། དེ་བྱུང་ཅ་ན་གོང་གི་མན་ངག་དེ་གསལ་བཏབ་པས་ཐེབ་ངེས་སོེ། དེ་ཡང་རྒྱད་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་བྱགས་རྗེས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོེ། ཞེས་པ་ལྟར་མན་ངག་གསལ་གདབ་ཡང་ཡང་བྱའོ། །དོན་གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོར་ཡེ་ཤེས་དོས་བཟུང་བས་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་གོལ་ལྷགས་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རིག་པ་མིག་ཏུ་འཇུག་དུས་སུ་དབུགས་འཕོ་བ་དང་གཅིག་མིག་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་དང་གཉིས། འོད་རིག་པ་ལ་འཇུག་

༡། རིག་པའི་རང་མདངས་ལ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ་འོད་ཐམས་ཅད་རང་འོད་གདངས་ཐམས་ཅད་རང་གདངས། ཟེར་ཐམས་ཅད་རང་ཟེར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་གྱུ་བ་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་དེ་ཀྱན་རང་གི་རིག་པའི་རང་གདངས་སུ་ཐག་ཆོད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་རང་ངོ་ཤེས་པ་ཙམ་ནས་ནང་གསལ་གདོད་མའི་གཞི་ལ་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འོད་མཐིང་ག་གསལ་བའི་དུས་སུ་དེ་ཉིད་ཡིད་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་རིག་པའི་རང་སྒྲུང་དུ་ངོ་ཤེས་པ་དང་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའ་རང་སར་གྲོལ། ཉོན་མོངས་པ་གཏི་མུག་མ་སྤངས་རང་སར་གནས་སུ་དག་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཁོར་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཐུགས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །འོད་དཀར་པོ་རང་སྒྲུང་དུ་ཤེས་པས་འབྱུང་བ་ས་རང་སར་གྲོལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྒྲུང་གནས་སུ་དག་སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཐུགས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་གསལ་ལོ། །འོད་སེར་པོ་རང་སྒྲུང་དུ་ངོ་ཤེས་པས་འབྱུང་བ་རྩ་རང་སར་གྲོལ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་གནས་སུ་དག་སངས་རྒྱས་རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་དུ་གྱུར་ཏེ་ཐུགས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སུ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོད་དམར་པོ་རང་སྒྲུང་དུ་ངོ་ཤེས་པས་འབྱུང་བ་མི་རང་སར་གྲོལ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་གནས་སུ་དག་སངས་རྒྱས་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཐུགས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསལ་ལོ། །

འོད་སྒྲུང་གུ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་སྒྲུང་དུ་ཤེས་པས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་རང་སུམ་གྱོལ་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲག་དོག་གནས་སུ་དག་སྟེ་སངས་རྒྱས་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་ཏེ་བྱུགས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསལ་ལོ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་འོད་རྣམས་སྐུ་རུ་གྱུར་པའི་དུས་ནི་ འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དུས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྐུ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཆར་ཏེ། གྲོང་གསལ་ལས། དེ་ཆོ་སྐྱོའོད་ཟེར་དུ་འབྲིགས། །སྐུ་ཡི་སྒྲུང་བས་
 སྐྱག་པར་བྱེད། ཅེས་པས་ལྷན་གྲུབ་རང་གནས་ཀྱི་ཁྱག་འབྱུང་ཁྱོ་བོའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཆེ་བ་རི་རབ་ཙམ་དང་། འབྲིང་བ་རི་བོ་ཙམ། རྒྱུང་བ་ཡུངས་འབྱུ་ཙམ་མང་པོ་མགོ་བརྟན་སྒྲ་ཆོགས་པས་མཆོན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་ཐོགས་ཏེ་
 རང་གར་འགོ་བར་བརྒྱག་ཅིང་བརྟེན་པར་སྒྲུང་། བརྟེན་པ་རྣམས་ལུས་ལ་ཟུག་པར་སྒྲུང་སོད་སོད་སྐྱོབ་སྐྱོབ་ཀྱི་སྐྱོ་འབྱུག་སྟོང་དུས་གཅིག་ལྷིང་བ་ཙམ་དུ་འབྱུང་བས་འོད་གྱིས་འཛིགས། སྐྱས་སྐྱག་ ཟེར་གྱིས་དངངས་སོ། །
 དེའང་རང་སྒྲུང་དུ་མ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་བདུད་དང་གཤིན་རྗེའི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་ངོ་རང་སྒྲུང་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྐུར་གྱོལ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ནི། འགྲེལ་ཏིག་ལས། འོད་སྒྲུང་དེ་དག་སྐུ་ལྷའི་སྒྲུང་བ་འཆར་ཏེ་ སྐྱ་
 ཐལ་འབྱུར་གྱི་རྒྱད་ལས། འཇུག་ཅིང་སྒྲིན་པའི་རྒྱུང་ལ་ཡང་། བྱོགས་བཞི་མཆོམས་དང་སྟེང་འོག་གྲུབ་། དེ་ལ་བྱོགས་ཀྱི་འོད་འདུས་པས་། རིགས་ལྷའི་སྐུ་ལྷ་རྣམ་པར་སྒྲུང་། མཐིང་ག་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་ནི་། སོ་སའི་

༡༡། །ཡུལ་དང་བཅས་པར་སྒྲུང་། ཞེས་སོ། །ཞེས་རིགས་ལྟ་ཡུལ་ལྟ་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་སོགས་ནམ་མཁས་གར་བྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཞིང་ཁམས་ཆེན་པོས་བྱལ་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་འོད་ལུས་སུ་སྒྲུང་བའི་
སྒྲིང་ག་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་གི་ཐུགས་ཀར་འོད་ཟེར་ལྡེའི་ཟེར་ཐག་སྒྲེལ་མས་འབྲེལ་མར་སྒྲུང་ངོ་། །འདི་དུས་སུ་དུས་གསུམ་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་དྲན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འབྲེལ་ཏིག་ལས། འདིའི་དུས་ན་དུས་
གསུམ་ཀྱི་གནད་གཅིས་ཏེ་། འཇུག་པ་ཤེས་པའི་གནད་། གོལ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད་། མཐར་ཕྱིན་ངོ་ཤེས་པའི་གནད་དོ་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིག་པ་འོད་ལ་ཡར་འཇུག་པ་ནི། ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱོར་
ལས། དེའི་ཆེ་རང་གི་སྒྲིང་ག་ནས་འོད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་གཅིག་འཆར་ཏེ། ཆོམ་བུའི་འོད་ཟེར་དང་རང་གི་སྒྲིང་གའི་ཟེར་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཆོ། སྐུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་འབྲེལ་ཏེ་འཆར་ངོ་། །དེར་རང་གི་ཤེས་པ་ཟིན་ཏེ་
ཟེར་ཐག་དེ་ལ་ཡང་ཐིག་ལེ་སྤྲ་མོ་གྲངས་མེད་པ་འཆར་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས། འོད་དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་དེ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་འོད་རིག་པ་ལ་ཚུར་འཇུག་པ་ནི། སྐྱོང་གསལ་དང་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱོར་ལས། ཆོམ་བུའི་འོད་
སྒྲུང་གི་སྐུ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐིམ་པ་ལ་བཞེད་ཀྱང་། འབྲེལ་ཏིག་ལས། འོད་ནི་རིག་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་། དེ་དག་གི་ཐུགས་ཀར་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཟེར་ཐག་དེའི་ལ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་བདག་གི་ཐུགས་ཀར་བྱལ་པ་སྒྲུམ་པ་

༡༡། །བས་རང་གི་ཤེས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་མཐའ་གྲོལ་ལྟར་ཤར་བས་མཐའ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་མ་དག་ལ་ཁོར་བའི་སྒོ་ལྟར་ཤར་བས་སྤིང་བའི་འབྲུང་ཁུང་མི་དགག་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལྟར་ཤར་བས་
 ཆོས་ཉིད་མ་བུ་སྤྱེལ་ལོ་རིན་ཆེན་སྤྲུངས་པའི་རྒྱུད་ལས། ཐུགས་རྗེ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་སྤྱབས་པའི་གནས་སྤང་བ་དྲངས་གསལ་འགག་མེད་ལས་འོད་ལྔའི་གསལ་བྱེད་ཚུལ་དུ་སྤྲང་མཁུན་
 པའི་སྤང་ཆ་མ་འགགས་པས་ཡེ་ཤེས་དག་པའི་སྒོ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་འགག་མེད་ལམ་ལྟར་ཤར་རང་སྤང་ལུས་ཀུན་མཐའ་རྫོགས་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྤྱུ་ལྟར་སྤྲང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་གཉིས་སུ་མེད་
 པ་ལྟར་ཡང་ཤར་དེ་ཉིད་རང་སར་གནས་མེད་པས་མཐའ་གྲོལ་ཆེན་པོའི་སྤང་བ་ནི་ངེས་མེད་ལྟན་གྱུ་བ་གཞི་ལ་སྤྲང་རིག་པ་ཟང་ཐལ་ཆེག་རྫོགས་ཕྱིར་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའོ་འབྲུང་
 ཚུལ་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་སོ་མ་དག་ལ་ཁོར་བའི་སྒོ་ལྟར་ཡང་བྱབ་བྱེད་སྤང་བའི་སྒོ་ལྟར་ཤར་འདི་ཀུན་འཆར་བྱེད་བརྒྱུད་དུ་སྤྲང་འབྲུང་བའི་ཚུལ་དུ་རང་ཤར་བས་ལྟན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་སྤང་བ་ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་ཚུལ་དུ་སྤྲང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་སྤང་ཆ་བརྒྱུད་ཤར་ཏེ། སྤྱི་ཡོན་ཏན་དང་མཛད་པ་སྤོན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཕྱི་གསལ་ཏུ་རྫོགས་པར་ཤར་ཆོ། དེའི་རྒྱུད་

ཅིག་མར་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ཀྱང་མངའ་ཞིང་། དེ་ཡང་འགྲེལ་ཏིག་ལས། དེ་ལྟར་ཤར་བའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་འཆར་ཏེ་ ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ དབང་པོའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ སེམས་ལུས་སྤྱད་བའི་དང་ ཤེས་རབ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དང་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་དང་ ཆོས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་དང་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ མངོན་པར་ཤེས་པ་ཕྱག་དུག་འཆར་ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མངོན་ཤེས་དགྲ་ཡང་འཆར་ཏེ། སྒྱའི་གསུམ་ནི་ཡར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས། བར་ལོངས་སྐྱ་ཆོམ་བྱ་རང་གསལ་དུ་ཤེས། མར་སྐྱལ་སྐྱ་དང་ རིགས་དུག་གི་སྐྱེ་གནས་ལས་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཆེ་ཆོད་ལ་སོགས་པ་གསལ་ལོ། །གསུང་གི་གསུམ་ནི་ཡར་ཆོས་སྒྱའི་གསུང་བརྗོད་མེད་ཆེན་པོར་ཤེས། བར་ལོངས་སྐྱའི་གསུང་གསལ་གདངས་ཆེན་པོར་ཤེས། མར་སྐྱལ་སྐྱའི་ གསུང་རིགས་དུག་གི་སྐྱ་སྐྱད་ཤེས་པའོ། །ཐུགས་ཀྱི་གསུམ་ནི་ཡར་ཆོས་སྐྱའི་ཐུགས་ཀ་དག་ཆེན་པོར་ཤེས། བར་ལོངས་སྐྱའི་ཐུགས་ལྟན་གྲུབ་ཆེན་པོར་ཤེས། མར་སྐྱལ་སྐྱའི་ཐུགས་འཁོར་གྱི་བསམ་པ་ཤེས་པའོ། །འདྲིའི་ སྐབས་སུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བདུན་འབྱུང་བར་གཞན་ནས་གསུངས་ཀྱང་། འགྲེལ་ཏིག་ལས། དངོས་པོའི་འདུག་ཚུལ་གསལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ རྗེས་སུ་དྲན་པ་དུག་ལས་འབྱུང་བའོ་ དེ་ཡང་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། དེའི་ཆེ་

卷之四

ମ
ଧ୍ୟ
ସ
ତ୍ତ୍ୱ

॥

༡༡། །རྗེས་སུ་དྲན་པ་དུག་ཀྱང་འཆར་སྟེ། །ཞེས་པས། །ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། །ལམ། །སྐྱེ་གནས། །བསམ་གཏན། །སྤྱི་མཐོང་མན་ངག་ །ཆོས་དྲན་པའོ། །དེའི་ཆོ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུ་ལ་སྦྱེའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། །ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་རང་སྣང་དགྱིལ་ལའོར་དུ་སྣང་། །ལམ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ལྷ་སྦྱོང་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་དུ་ལྷགས། །སྐྱེ་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དབང་པོ་ཐ་མ་རྣམས་སྐྱུལ་སྦྱེའི་ཞིང་ཁམས་སུ་དབྱགས་འབྱེན། །སྒོམ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་རང་བཞིན་བསམ་གཏན་ལ་ཞག་ལྟར་གནས། །སྤྱི་མཐོང་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་གདམས་པ་བཟུང་མོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའོ། །དེའི་ཆོ་ཡར་ཆོས་སྦྱེའི་དགོངས་པ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་། །མར་འཛམ་བུ་གླིང་ཁྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་རུ་སྐྱུལ་བའི་སྐྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་སྐྱུལ་ནས་ཞིང་ཁམས་དག་པ་རུ་ལོངས་སྦྱོང་། །ལའོར་སྦྱོན་པ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་མཛད་པ་སྣ་ཆོགས་དང་བཅས་པས། །ཁམས་དབང་མོས་པ་དང་འཆོམས་ཤིང་འོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་འགྲོ་བ་འདྲན་པའི་དོན་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་སར་རྩེལ་མེད་དུ་གཤེགས་པ་ཡང་ལྷན་གྱུ་བ་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་ཀྱན་རང་སྣང་དུ་ངོ་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡུན་ཅི་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ན། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྗོགས་སངས་རྒྱས། །གཟུངས་པ་ལྟར། །གདམས་པ་འདིའི་གནད་ངོ་ཤེས་ན་དུས་སྐད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པར་ངེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དོན་མ་ཞོར་བར་

༣༡། །དུས་གཅིག་ལ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟན་གྱུ་བ་ཀྱི་སྒྲིང་ཆ་གང་ལ་འང་དང་པོ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དེ། རང་གི་རིག་པ་འི་གདངས་ཕྱི་གསལ་དུ་ཤར་བ་ཙམ་ལས། གཞན་དུ་མ་གྱུ་བ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
རི་ལྟར་ཤར་ནས་འཕྲོ་ཡང་དེའི་རྗེས་མི་གཅད། རང་ངོ་ལ་དབྱུད་དེ་མི་བརྟག་དགག་པར་མི་བྱ་བར་གང་ཤར་བ་བཟོ་མི་བཅོས་པར་རིག་སྒྲོང་སྒྲོ་བུ་ལ་ཆེན་པོའི་ངོ་ཤེས་དགོས། བར་དུ་དེ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཡེངས་མེད་
ལྟོག་མེད་དུ་རྒྱན་པར་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྟན་པར་བྱ། མཐར་དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བཙན་ས་ཟེན་ནས་གྲོལ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་བཟང་ངན་ཅི་ཤར་རིག་པའི་རོལ་རྩལ་དུ་ཤེས་
པར་བྱས་ཏེ། བཟང་ངན་དགག་སྒྲུབ་མེད་པས། རིག་པ་གཅིག་གི་གྲོང་ལས་མི་ཡང་བར་གནས་པ་ལ་རྒྱན་དུ་གོམས་འདྲིས་གཏོང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འོད་རིག་པ་ལ་འཇུག་དུས་སངས་རྒྱས་ནས་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པར་
བརྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་ལྟན་གྱུ་བ་ཀྱི་ས་ལ་གདེང་རྟེན་པའི་ཆོ། ཕྱི་གསལ་ཀྱི་སྒྲིང་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ནང་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་ནང་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ཡིན། དེའི་རྩལ་ནི་འགྲེལ་ཏིག་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཐིམ་པས་
དཔེར་ནི་མ་དག་པས་ཟེར་འབྱུང་བ་ལྟར་། རིགས་དུག་གི་སྒྲིང་བ་མི་སྒྲིང་བར་མ་དག་འབྱུལ་པའི་མིང་མེད་དེ་གཟིགས་སྒྲིང་ལས་འདས་སོ། འོད་འོད་ལ་ཐིམ་པས་། ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་ཆོན་ཡལ་བ་ལྟར་འོད་སྒྲིང་གི་

མཆོད་མའི་རིས་མེད་དེ། སྟོང་པ་དོས་བཟུང་དང་བུལ་བའི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་གོ། སྐྱ་སྐྱ་ལ་ཐིམ་པས། བུམ་སྐྱ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ནང་དུ་གསལ། མཆོད་མ་རིས་ཅན་གྱི་ཞལ་ཕྱག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རང་དོན་མ་པར་དག་པའོ།
 ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པས། མ་པར་དུ་བུ་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་མ་དང་བུ་གཉིས་གཉིས་མེད་དུ་འདྲེས་སོ། གཉིས་མེད་གཉིས་མེད་ལ་ཐིམ་པས། རྩ་བོ་རྩ་བོ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར་རོ་མཉམ་རིས་མེད་པའོ། མཐའ་གྲོལ་མཐའ་གྲོལ་
 ལ་ཐིམ་པས། ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་ཐིམ་པ་ལྟར་དུ་སྟོང་པ་ལ་གཏད་པའི་ཡུལ་མེད་དོ། མ་དག་ལ་ཁོར་བའི་སྒོ་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཐིམ་པས། སྤྱི་ཆོན་ཐག་བསྐྱས་པ་ལྟར་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་འདུས་སོ། དག་པ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དོ་བོའི་སྐྱ་ལ་ཐིམ་པས་སེང་གོས་གངས་ལ་ཟིན་པ་ལྟ་བུའོ། རིན་ཆེན་སྤངས་པའི་རྒྱད་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཉིད། རང་གི་དོ་བོར་རང་ཐིམ་པས། དཔེར་ན་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་ལ། རང་གི་ཟེར་རྒྱམས་
 ཐིམ་པ་ལྟར། རང་གི་གདངས་དང་བཅས་པ་ཡི། གཟུགས་སྤང་ཐམས་ཅད་མུ་ངན་འདས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱི་གསལ་གྱི་འཆར་ལུགས་བརྒྱད་པོ་ནང་གསལ་གྱི་འཆར་ལུགས་བརྒྱད་དུ་ཐིམ་པ་ཡིན་པས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མའི་ཏྲ་སྤང་བསྐྱས་པ་བཞིན་མི་གསལ་བར་འགྱུར་བས་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ལྟ་འོད་ལྟའི་གྲོང་དུ་ཐིམ། འོད་ལྟ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་ངང་དུ་ཐིམ། ཡེ་ཤེས་ལྟ་ནང་དབྱིངས་

༡༡། །ཆོས་སྐྱེའི་གསང་རུམ་དུ་ཐིམ་སྟེ། གཟུགས་སྐྱེའི་གྲོང་དུ་གོལ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རིག་པ་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་དུས་སུ་གཞི་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ནི། རིན་ཆེན་གསང་བའི་སྐབས་སུ་རིག་པ་རང་ས་ཟིན་ཏེ་སྐྱེལ་ས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིད་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བ་ལས་འདས་པའི་རང་གདངས། ཆོག་ལས་འདས་པའི་རང་སྣང་། ཆོས་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བཞུགས་པའོ། །
 དེའང་ཕྱི་གསལ་དུ་མི་སྣང་བར་ནང་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ནི། དཔེ་གནམ་སྟོང་གི་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསལ་ཆ་མ་འགགས་ལ། དུན་པའི་འཛིན་ཏྲོག་ནི་མི་མངའ་བར། ཡིན་པ་བག་ཆགས་སྐབས་ཀྱི་རིག་པ་འདི་རང་ཡིན་པ་ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་སོགས་སྒྲིབ་གཉིས་ལྟ་བུ་མེད་དུ་བྲལ་བའི་ཆོས་སྐྱེར་བཞུགས་པ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་འབྱུང་བའི་གོ་མ་འགགས་པར་བདག་གཞན་དང་བདེ་སྐྱབས་སོགས་གཉིས་སྣང་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་མི་མངའ་བར་གཟུགས་སྐྱེའི་རང་ལ་ཐིམ་ནས་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་སྣང་བ་ལ་དགོངས་པ་གཞིར་བཞེངས་སུ་བཞུགས་ཏེ་མཉམ་རྗེས་རིས་འཛོག་མེད་པར་གདུལ་བྱའི་ཁམས་སུ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་འོངས་སྐྱེལ་གྱི་མཛད་ཕྱིན་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་ཐུགས་རྗེ་སྟོགས་རིས་མེད་སྐྱབས་སུ་འདུའབྲལ་མེད་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཏིག་ལས། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་མཐར་ཕྱིན་ནས་ག་

༡། །པར་བསྟན་ཏེ། །བཞི་པ་སྟོན་པ་བར་དོ་ལ་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་མ་བྱུང་པ་ཡུར་བ་རྒྱུ་ཆག་པ་ལ་ཕ་བཅུགས་པ་ལྟ་བུ་ནི། དཔེར་ཡུར་བ་ཁ་རལ་ལ་ཕ་བཅུགས་ནས་ཁྱུ་མ་ཆད་པར་འདྲོངས་པ་ལྟར་ལྟོན་གྱི་སྒྲུང་
 ཉམས་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་ལམ་མ་རྟེན་ནས་བྲེགས་ཆོད་ཀྱི་ལམ་དངོས་ལ་ཞུགས་མ་རྟུས་ངོ་མ་འཕྲོད་པར་རུག་སོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་ཆོའི་བར་ཆད་བྱུང་ནས་དུས་བྱས་པ་རྣམས་ལས་བཟང་གི་འཕྲོ་མ་བྱུང་པས་
 སྟོན་པ་བར་དོ་ནས་རིགས་དུག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལ་སྟོན་པ་བར་དོའི་ཡིད་ལུས་སྒྲུངས་ཏེ། དབང་པོ་ཀུན་ཆང་ཐོགས་མེད་རྒྱ་བའི་དུས་སྤང་གི་འོ་སྒྲུལ་དུ་འབྱུང་། ཤེས་པའང་བདུན་འགྱུར་དུ་གསལ་ཞིང་ལུས་
 འཚོལ་དུ་འགྲོ་ བོ་མོ་སྐྱུར་བ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་དུ་མོས་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བཏབ་སྟེ་རྟོགས་རིམ་བདེ་སྟོང་གི་དོན་ལ་མ་ཉམ་པར་འཛོག་ དེའི་དུས་ལྟ་མི་འོད་དཀར་པོ། བྱོལ་སོང་ལྟ་མིན་སེར་པོ། དམུལ་བ་ཡི་
 དུགས་ནག་པོ་རུ་སྒྲུང་ཞིང་། ལྟ་མི་མགོ་བྱེན་བལྟས་ཏེ་འགྲོ་སྒྲུལ་བྱེད། ལྟ་མིན་བྱོལ་སོང་མགོ་འཕྲེད་བསྟན། དམུལ་བ་ཡི་དུགས་མགོ་བྱུར་བསྟན་བྱས་ཏེ་འགྲོ་ དེའང་བར་དོར་ཅི་ཙམ་གནས་པའི་བྱེད་སྒྲུར་གྱི་རྣམ་པར་
 གནས་བྱེད་ཕྱི་མའི་སྒྲུང་བ་འཆར་རོ། །དེ་ཡང་ལྟ་ཁང་དང་སྐྱེད་མོའི་ཆོལ་དུ་སྒྲུང་ན་ལྟར་སྐྱེ། འོད་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སྒྲུང་ན་ལྟ་མིན། རམ་སྒྲག་པ་ལ་འགྲོ་བར་སྒྲུང་ན་མི་ལུས་ཙམ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཆོགས་ན་འགྲོ་བར་སྒྲུང་

ཡུལ་ལྔ་པ་

ཡུལ་ལྔ་པ་

ཡུལ་ལྔ་པ་

༡། །རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཕྱོགས་བཅུར་སྐྱུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ གནས་ནས་མཐར་གྱིས་གོལ་བར་འགྱུར་། ཞེས་པ་དང་། ཡང་འགྲེལ་ཏིག་ཏུ་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱོར་དངས་པ་ལས། རང་བཞིན་སྐྱུལ་པར་དབུགས་དབྱུང་
ནས་། བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་རྟེན་། ཞེས་པ་དང་། སྐྱ་གདུང་འབར་བ་ལས། འདི་ཉིད་སྐྱུལ་སྐྱུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ དབུགས་དབྱུང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་། ཞེས་པ་ལྟར་རིགས་ལྟའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་སྐྱར་གྱི་ལས་
གྱི་འཕྲོ་མཐུད་ནས་ཆོས་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐ་མར་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་གོལ་བ་ནི། སྤྱིད་པ་བར་དོར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་སྒྲིབ་པ་རང་
སྒྲིབ་དུ་མ་ཤེས་པས་སྐྱར་ལྟར་དངོས་གཞིའི་དོན་ངོ་མ་འཕྲོད་ཅིང་སྒྲོན་འགྲོ་ཙམ་ལ་ ཞུགས་པ་དག་གིས་ལས་འཕྲོ་མཐུད་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པའི་སྟེང་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། དངོས་
གཞིའི་དོན་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱས་ཀྱང་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་མ་རུས་པས་ཆོས་ཉིད་བར་དོར་གོལ་མི་རུས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་དབུགས་དབྱུང་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐ་མ་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་གསུམ་ལས། དབང་པོ་རབ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གསང་བའི་ལམ་འདི་དང་འཕྲད་དེ་བརྩོན་པས་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་ཆོ་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལོ། །དེ་ཡང་ངོ་སྤྱད་པ་

༣༡། །སྟན་བརྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ད་གཉིས་པ་སྐུལ་བྱའས་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ནི་། དཔེ་སྐུལ་བྱའས་ཀྱིས་མ་ཐོན་པ་ནི་། སྐུལ་དེའི་སྐྱོགས་མ་བརྟེན་གྱི་བར་དུ་ལུས་ཕྱི་ཞིང་བཟུང་། ཡང་རྩལ་ཁུང་། འགྲོས་བུལ་། བྱའས་ནས་ཐོན་པ་དང་ལུས་ཡང་། མི་བཟུང་། རྩལ་ཆེ་། མགྲོགས་། དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་འབྱོར་པ་ལྟ་བུས་ཐག་ཆོད་། སྐྱོད་པ་གྲོང་དུ་གྱུར་། སྐྱོད་པ་ལམ་དུ་སྐྱོང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་དེ་། ལུས་འདི་དང་མ་བུལ་བར་དུ་སེམས་རྟོགས་ཀྱང་། ལུས་བག་རེ་ཡོད་། ཆ་གྲང་། བཀྱས་སྒོམ་། ཀས་རྒྱུད་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ལུས་འདི་བོར་མ་ཐག་སངས་རྒྱུ་ལོ་། ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བཞི་མ་ལ་མ་ཞེས་པར་ལུས་རྒྱས་བརྟུམ་ནས་ཡོད། རང་རྟོགས་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཡང་སྐྱོགས་རེ་ཐ་མལ་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང་། བཟུང་ལུས་རྒྱུ་དང་བུལ་ཆེ་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་མོ། །ཡང་སྟན་བརྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ད་གསུམ་པ་དཔག་ཆེན་གྱི་མདའི་ཚུལ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ནི་། དཔག་ཆེན་གྱི་མདའ་དེ་གང་ལ་ཐོག་ཀྱང་སྐྱུར་བུར་བཟང་ཐལ་དུ་འགྲོ་། དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་འབྱོར་པ་རང་གི་འོད་ལ་མ་ཆགས་པར་བཟང་ཐལ་དུ་འགྲོ་ལོ་། ཞེས་པ་ལྟར། ལུས་བོར་བ་དང་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་པས་འོད་སྤང་ཤར་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས། དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟན་བརྒྱུད་ཕྱི་མ་དེ་ལས། བཞི་པ་སངས་ཐོ་མཆོང་སྤངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ནི་། དཔེར་ན་སངས་སྤྱག་མའི་མངལ་དུ་ལུས་

གྱི་རྩ་ལ་གསུམ་རྫོགས་ཀྱང་རྩ་ལ་འདོན་ས་མེད་པས་མངལ་གྱི་རྒྱ་རུ་འབྱུང་བའོ། མེད་ཐུག་མངལ་ནས་ཐོན་མ་ཐག་དང་རྩ་ལ་རྫོགས་པ་མཉམ་མོ། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ལ་འབྱོར་བའི་ལུས་ལ་སྐྱུ་གསུམ་རྫོགས་ཀྱང་སྐྱུ་ལ་པ་འབྱེད་
 མི་ཤེས། ལུས་གྱི་རྒྱ་རུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྩ་ལ་འབྱོར་བའི་ལུས་འདི་བོར་མ་ཐག་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོ་དང་མཉམ་མོ། དེ་ལྟར་རབ་བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱལོ། ཞེས་གོ་ལ་ཚུལ་དེ་བཞི་ལ་ནི་ལུས་རྒྱ་གོ་ལ་བ་དང་སངས་རྒྱས་
 པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པས་བར་དོའི་སྒྲིབ་བ་གཏན་ནས་མི་འཆར་རོ། །དབང་བོ་འབྲིང་བར་དོར་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟིན་ཏེ། སྒྲིབ་བ་གང་ཤར་ལ་དགག་སྐྱབ་རེ་དོགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བར་རིག་སྒྲིབ་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་
 རོལ་བར་བསྐྱངས་པས་འོད་ལྷ་ལྷན་སྐྱུ་ཡབ་ཡུམ་རྫོགས་ལྷན་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཚོགས་ཤར་ཡང་ནང་དབྱིངས་སུ་འཁྱུང་བ་སྒྲིབ་དགོངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སངས་རྒྱལོ། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་བརྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། འཁོར་ལོ་བརྒྱད་ལ་རིམ་
 གྱིས་འགྲིམ་པ་དང་གཅིག་གཅིས་པ་བཞིས་གཅིག་ཆར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དང་གཉིས་བཤད་ཐབས་གསུམ་གྱིས་ངས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་འགྲོ་དོན་བྱ་ཕྱིར་འོད་ལ་འདམས་ཁ་བཏང་བ་དང་བཞི་སྐལ་མེད་ལ་
 མན་ངག་ཟབ་མོ་བཤད་ཀྱང་གོ་བ་མ་སྐྱེས་ན། བག་ཆགས་བཟང་ངན་གྱི་རྫེས་སུ་འབྱང་བས། ལས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཚོས་བཤད་པ་དང་ལྟའོ། ཞེས་གོ་ལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལྷ་བསྐྱན་ནས་བར་དོར་གོ་ལ་བ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་

༡། ཡུལ་གྱི་ལྟུང་ལས། སྒྲ་མ་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་ལྟ་པས། བར་དོར་རྟགས་མཐོང་རང་ས་ཟེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདྲེན་པོ་ཐ་མ་སྐྱེ་བ་གཅིག་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱ་ཚུལ་ནི། སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་མ་ལོག་པ་དང་
གཅིག་མཆེད་གྲོགས་ལ་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པ་དང་གཉིས། ཚོས་ལ་ལོག་ལྟ་མ་སྐྱེས་པ་དང་གསུམ་འཛོམ་ན་ཆེ་འདིར་སྒྲ་བ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའམ་རིག་སྒྲོང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོ་མ་འཕྲོད་བར་དོར་ཡེ་ཤེས་ངོ་མ་ཟེན་
ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཅིག་སྒྲ་སྒྲ་ནས་དེའི་སྒྲེད་དུ་སྒྲར་གྱི་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་མ་བྱུང་ནས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་སྒྲོམ་ཟབ་མོ་ལ་ནང་བྱ་ཚུད་དེ་སངས་མི་རྒྱས་པ་མི་སྤྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། སྐྱེ་གནས་མི་འགྱུར་སྒྲ་མ་དང་། འདི་ནས་དེ་ཉིད་
ཐུད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས། རང་གི་སྒྲ་མའི་གདུང་རྒྱུད་དམ་ཚོས་འདིའི་ལྟ་དགོངས་དང་ལྟ་ཞིང་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ལ་སྒྲོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གཅིག་གི་དུང་དུ་སྐྱེས་ནས། སྒྲར་གྱི་ལས་འཕྲོར་མ་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་པ་
ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲ་མས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་རྫོགས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོང་གསལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གིས། འདྲེན་པོ་
ས་ནས་བཅུ་དྲུག་བར། འིམ་པས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བ་འབྱུང་། གཞན་དང་སྒྲོ་བསྐྱེད་གནས་སྐབས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། ཞེས་པ་ལྟར། རང་གར་ལས། དེ་ཡང་ངོ་སྒྲོད་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་དང་པོ་བདེན་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྟོ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྟོ་

ཕྱི་རྒྱུ་ལྟོ་

༡། །པར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་མ་ཆགས་པ་དྲུ་ཅན་གྱི་ས་ནོན་པ་འོ། །རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཟེར་ཐག་ཤར་ནས་ནམ་མཁའི་མཐོང་ནས་འོད་ཀྱི་ཆོམ་བུ་ལྟེ་ལའོར་ལེ་འོ་
ཚུལ་དུ་གནས་པ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ་ལའོར་ལེ་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ས་ནོན་པ་འོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ནི་བཅུ་བཞི་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ས་ནོན་པ་འོ། །དེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི་བཙོ་ལྷ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་
ནོན་པ་འོ། །དེ་ནས་ཀ་དག་གི་ས་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པར་ཤར་ནས་དེའི་གོང་ན་ས་གཞན་མེད་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མའི་ས་ནོན་པ་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པས་འགྲོ་
བའི་དོན་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་མའི་ཀ་དག་གི་གྲོལ་གཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱི་གསལ་གྱི་སྒྲུང་ཆ་ཀུན། ནང་ཐིམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་ཐིམ་ལ་མ་ཐུགས་པ་བུམ་ནང་གི་མར་མེ་ལྟ་བུ། གསལ་ལ་མི་
རྟོག་པ་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ། རིག་ལ་མ་འབྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུར་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་ནང་གསལ་དུ་བཞུགས་ཏེ། ངོ་བོ་སྒྲོང་པས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ལས་འདས། རང་བཞིན་གསལ་བས་
ལོངས་སྒྲུའི་འཆར་གཞི་བྱེད། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་བྱུང་ཏུ་བཞུགས་པས། གཞན་དོན་རང་གིས་འབྱུང་སྟེ་ཆོས་སྒྲུ་ལོངས་སྒྲུ་ལྟུ་ལ་སྒྲུ་གསུམ་ལྷན་གྲུབ་ཆེན་པོར་བཞུགས་སོ། །དེ་ལ་ནི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་གདོད་མའི་གྲོལ་ས། ཡེ་ཐོག་གཞི་

ཡི་གནས་ལྷགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། གྲོལ་ས་ཐོག་མ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་མཐའི་གྲོལ་སའི་ཀ་དག་ཞེས་བྱ་བའང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ནང་གསལ་ཆོས་སྐྱའི་གདངས་ལས་འགྲོ་བ་འདུལ་བྱེད་དུ། ཐུགས་རྗེ་གཡོས་པ་ལས་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལྟ་བུའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་གི་སྟོན་འཁོར་ནམས་བྱོན་པས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མི་བད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དྲག་བྱུང་ལྟ་བུ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། གསལ་དང་གསལ་བྱེད་རིག་པས་བྱུང་། །གསུང་ནི་རང་བྱུང་རང་སྣང་དང་། །སྟོས་བསྐྱེད་སྣང་བའི་འཁོར་ལོའོ། །ཐུགས་ནི་རྒྱན་ཆད་མེད་གཟིགས་དང་། །མཁའ་པུང་པོའི་རྩལ་དང་དགོངས་པའོ། །ཡོན་ཏན་མཚན་དཔེ་རྫོགས་པ་ལ། །དགོངས་གསལ་མངོན་ཤེས་རྫོགས་པའོ། །ཕྱིན་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། །ཕྱི་ནང་གསང་བ་ནམ་སྟོས་ཏེ། །སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནམས་ལ་ཡང་། །རང་བྱུང་ལྷགས་ལས་ནམ་སྟོས་ཏེ། །འཁོར་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟར། སྐྱེ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གསུངས་རང་བྱུང་གི་ཐིག་ལེ་ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སྟོས་ཏེ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་བྱུང་བར་སྟོགས་པར་མཛད། ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སོགས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཡོངས་སྐྱེ་དེ་ལས་སྐྱུལ་སྐྱུ་མངོན་

༡༡། །པར་སྒྲུང་བ་ནི། རང་བཞིན་སྒྲུལ་སྒྲུལ་སྒྲོགས་བཅུའི་ལས་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད། དེའི་གདངས་འགོ་འདུལ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་འགོ་བ་དུག་ཏུ་བྱུང་བ་དུག་གི་རྣམ་པར་སྒྲུལ་
 རས་འགོ་དོན་མཛད། སྒྱེ་བ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་བཟོ་བོ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་སྒོགས་གང་ལ་གང་མཐོ་བ་དང་། གང་གིས་གདུལ་བའི་གཟུགས་སུ་སྒྲུལ་ནས། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེ་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་ཐབས་ལ་མཁས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་ལོངས་སྒྲུ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བཟུང་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་གདུལ་བྱ་དང་གདུལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། བཏགས་གྲོལ་ལས། ཉིད་ལས་མི་
 གཞན་སེམས་དཔའི་སྟོད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་སུ་དོན་བྱེད་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་སྒྲུ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཆོས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ། ལོངས་སྒྲུ་མཆོན་དཔེ་གསལ་བ།
 སྒྲུལ་སྒྲུ་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་སྟོན་པ། མི་འབྱུང་དོ་རྗེའི་སྒྲུ་ནི་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱ། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་རང་བཞིན་གདོད་ནས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་རང་དོ་ཤེས་ནས་དག་པས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ནོ། །མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་
 པའི་སྒྲུ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱགས་རྗེའི་ཕྱིན་ལས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུ་ལྟའི་རང་བཞིན་གདོད་མའི་ས་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་གདོད་མའི་ག་

དག་གི་ས་ལ་གཞི་ཇི་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་མི་ལྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མར་དག་བ་རྗེས་མཇུག་གི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟབ་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེད་ན་གསོ་སྒྲིབ་དུ་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་བཀའ་སྒྱུང་དང་བཅས་པ་ལ་བྱང་བྱིང་སྒྱུབ་པ་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་དམ་བཅའ་བ། གསང་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་ཡང་གསང་སྒྲ་ན་མེད་པ་རིག་འཛིན་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་བཅུད་འདི་སྐལ་མེད་ལོག་ལྟ་ཅན་ལ་གསང་ཞིང་། སྐལ་ལྡན་ལས་འབྲེ་ཅན་ལ་གཏད་ཅིང་སྟེལ་བའི་བཀའ་རྒྱ་ཡིས་བཏབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་སྒྱུབ་ཀྱི་དག་རྩ་ས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གསང་ཆེན་ལམ་མཆོག་འདི་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་ཁུད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཞིང་། བྲེགས་ཐོད་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་ནས་གདོད་མའི་སར་སྒྲིན་པར་སྟོན་ལམ་གྱིས་མཇུག་བསྒྲུབ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྒྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་མཐོང་གི་མོས་གུས་རྩི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། གསང་སྒྲ་གས་ལམ་གྱི་རྩ་བ་མཆེད་ལུམ་ལ་དག་སྒྲ་བའི་བསམ་པ་རིས་མེད་དུ་སྒྱུང་བར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ས་ལམ་གྱི་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་ཆོས་ལྡན་གྱི་སྟོང་གྲོགས་མཛད་སྒྲིབ་དུ་བཀའ་སྒྱུང་ལ་གཏོར་མཆོད་རྒྱན་མི་གཅད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། རང་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་སྒྲོང་ཞིང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཚུགས་སྒྲིབ་དུ་སྒྲ་མ་ལྟ་ལ་ཆོགས་དང་རིན་པོ་ཆའི་མཐུལ་འབུལ་ཞིང་།

༡༡། །མཉེས་པའི་ཞབས་ཏྲིག་བྱ་བ་དང་། མཆེད་གྲོགས་ལ་བཅུ་བེད་གིས་ཆོས་པའི་དགའ་སྟོན་བྱ་བར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ཆོས་བཟ་མོ་འདིས་རང་གཞན་རྣམས་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་དུ་མཆོག་གསུམ་རྩ་གསུམ་བཀའ་སྤྱད་ཆོས་སྦྱོང་སོགས་ལ་གཏོར་མ་རྒྱ་ཆེན་བཏང་ཞིང་སྤྱིན་བཅོལ་བདེན་བརྟུང་སྟོན་ལམ་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་འགྲུབ་པ་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་དུ་མ་ལ་འབད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། བྱད་པར་སྤྱ་མའི་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་མི་འགལ་བར་བྱས་ཏེ་ཆོས་བཟ་མོ་འདིའི་ཉམས་ལེན་ལ་རབ་ལོ་བདུན། འབྲིང་ལོ་གསུམ། ཐ་མ་ལྷ་བ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པ་མི་སྟོད་པར་མཆོམས་བྱ་བར་དམ་བཅའ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བའི་དོན་རྣམས་ལགས་ཉེས་ཞིབ་པར་བསམ་སྟེ་དོན་སྟེང་ལ་ངེས་པར་ཁེལ་ངེས་བྱས་ཏེ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། སྐལ་མེད་ལ་གསང་རྒྱ། སྐལ་ལྷན་ལ་བརྟན་རྒྱ། སྐལ་ལྷན་ལས་འཕྲོ་ཅན་ལ་གཏད་ཅིང་སྟེལ་བའི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་བཏབ་པ་ལས། དང་པོ་ནི་སྐལ་མེད་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་ཆོས་བྱེད་པོ་གཡོ་སྤྱུ་ཅན། ཆོས་དང་སྤྱ་མའི་མཚང་ནས་བྱས་ཏེ་སྟོད་པ་གཏོང་ཞིང་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་གདམས་ངག་ཐོབ་ཆོག་ཟིན་གྱིས་དཔེ་གསོག་ཁོ་ནར་བྱེད་པའི་མི་ལ། དཔེ་ཅམ་ཡང་མི་བརྟན། ཆོག་དོན་རྒྱུད་ཕྱོགས་ཅམ་དུ་ཡང་སྤྱ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གསང་སྒོ་འཆོལ་བའི་མི་དེ་གི་མ་ཐག་དུ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་མནར་མེད་པར་སྦྱིས་ནས་ཕྱེད་པག་ཆད་ལྟ་བུར་སྟེང་།

དུ་ཐོང་གཤོལ་མེ་འབར་བས་ཞིང་ཕྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། མིང་གི་རྩ་ལ་རྫོགས་ལས། གསང་བ་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་། །སྤྱི་བྱེད་སྤྱི་ལ་ཞིང་ཕྱོད་ཞིང་། །སྤྱི་ག་བསྐལ་ཆེན་པོ་སྤྱིང་བར་འགྱུར། །དེའི་སྤྱིར་ངེས་པའི་
 འོན་འདི་གསོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེས་པ་ལ་བསམས་ནས་སྤྱོད་མིན་ལ་རང་སློག་ལ་བྱུག་ཀྱང་གསང་བར་བྱུང་། །དེ་ལྟར་གསང་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ངན་ནས་གསང་བ་མིན་ཡང་། གཞན་གྱིས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་
 ངན་གསོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉམས་པ་སྤང་བའི་སྤྱིར་དུ་གསང་བ་ཡིན་ནོ། །གསང་ཚུལ་ནི་གཞན་སྤྱི་བོ་པལ་པ་དང་། སྤྱོད་ཚུངས་སྤྱོད་མིན་རྣམས་ལ་ཆོས་འདིའི་མིང་དང་ཡི་གེ་དང་། གནད་དང་། གྲུབ་མཐའི་ཆོག་ཟུར་
 ཙམ་ཡང་མི་བརྗོད། ཆོས་འདི་རང་གིས་ཤེས་པ་དང་ཆོས་འདི་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། རང་གིས་ཞུས་པ་ཆོག་ཙམ་ཡང་མི་བརྗོད། བརྒྱལ་གཤམ་ཏེ་ཁོས་འདྲི་ནའང་མ་ངེས་སོ། །ཉམས་སུ་མ་སྤངས་པས་ཆ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་
 གསང་དགོས་ཏེ། རྩ་ལ་རྫོགས་ལས། དེ་སྤྱིར་ངེས་པའི་འོན་འདི་གསོངས། རྒྱུང་སྤྱོད་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྒྲགས་མི་བྱ། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་མ་གསང་བའི་སྤྱོད་ནི། སྤྱོད་སྤྱིར་གྱི་རྒྱུར་སོང་ནས་རང་ཉིད་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ་དང་།
 སྤྱིང་པོའི་བསྐྱེད་པ་ལྟར་པ་དང་། བཀའ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བསམ་པ་མི་འགྱུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡོད་དེ། རྩ་ལ་རྫོགས་ལས། རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏིའི་གསང་ཆེན་འདི། །སྤྱོད་མན་རྣམས་ལ་

ཟབ་མོའི་ཚེས་དང་། བརྟན་ཡུལ་གྱི་སློབ་མ་སྟོན་ལྡན་གཉིས་ཀ་ལ་དད་ཅིང་མོས་གུས་དང་བཅས་པར་བྱགས་དགེས་བཞིན་དུ། བཀའ་ལུང་ཟབ་བྲིད་དང་བཅས་པར་རྗེས་སུ་གནང་བར་བྱ་ལ་སྦྱིན། དེ་འབྲེལ་སྟོན་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་དཀའ་བའི་ལས་རྩིས་བཤམ། སྟིང་ལ་ཐོག་པའི་གཤེ་ཆོག་སྦྱ་བ། རོར་འདི་དང་འདི་འདོད་ཅིས་གཏོང་ཐོད་ལ་བརྟགས་པ་སོགས་བྱས་ན། ཞེ་སྤང་བ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་སེམས་ཞུམ་པ། སེར་སྒྲ་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་དབང་གིས་ཚེས་དང་སྤྱ་མ་གཏོང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་སྟོན་ཆེ་བས་ཟབ་ཚོས་མི་སྟོན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དད་པ་དང་གཏོང་ཐོད་ལ་གནས་ན་སྤྱ་མ་ནས་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་རྟགས་མངོན་པས་རོར་སོགས་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་ཆོགས་རྫོགས་ཕྱིར་དུ་སྤངས་པས་དཔོན་སློབ་རྟེན་འབྲེལ་མི་ཉམས་པར་ཚུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །ཀུན་བྱེད་ལས། འཇིག་རྟེན་ཞེན་པ་བྲལ་ཕྱིར་རྒྱུད་བརྟག་ཕྱིར། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་སྤྱ་མས་ཀུན་སྤངས་ལ། །རུས་དང་མི་རུས་བྱེད་པར་རྟགས་ལྡན་པས། །སྟིང་པོའི་དོན་ལྡན་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་འདི་སྦྱིན་མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན་ནི་སྤར་ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཞིར་བཅས། དེ་སྦྱིན་ཡུལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་སྦྱིན་དགོས། དཔེ་ཆ་དང་ཚོས་ལ་སེར་སྒྲ་མི་བྱེད་པར་བརྟན་ཏེ་བཀའ་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་གདབ་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་སྦྱབ་གྱི་དགོ་ཅུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གསང་ཆེན་ལམ་མཆོག་འདི་

[illegible]

གཙུག་		༄༅། །བྱང་གཏེར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་གྱི་རྒྱད་ཆེན་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་བཟང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཀུན་བཟང་ཉེ་ལམ་འོད་སྣང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།		385
-------	--	--	--	-----

386

༄༅། །གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྲོག་པ་དང་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་། གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་ཉོ་སྤངས་སྤྱིད་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གིས་བསྟན། ཉོ་ཞེས་པ་འབྲུལ་བས་དབང་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་མི་འདོད་པའི་ཉེས་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་རབ་ཏུ་གཟུགས་པའི་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་མེད་བརྟེ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་ཏེ་འབྲུལ་སྤངས་རང་སར་དག་པའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་འདིར་བསྐྱུལ་བའི་ཆོག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ་བུ་བའི་ཆོས་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་། གང་སྤང་བ་སྤང་ཙམ་དུ་བསྐྱུ་བ་མེད་པར་གནས་པས་སྤང་ཙམ་དུ་སྤྱི་དུ་ ཅིང་ཡོད་པའི་མ་དག་ཀུན་ཉོན་འབྲུལ་བའི་འཁོར་བའི་སྟོན་བཅུད་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུལ་སྤང་ཆོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་འདི་དང་།

ཀུན་སྣོན་

གསུམ་

འགྲེལ་

༡། །བྱེད་པ་ལས་ཐོབ་ཅིང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ལ། ཟག་བཅས་མ་དག་ལས་སྣང་སྣང་བདེན་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་། ཟག་མེད་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐར་པ་དྲི་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་སོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་དག་མ་དག་གི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་། ཐོག་མའི་གཞིའི་གནས་ལུགས་རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས་ཤིང་རྟོག་པར་དབང་ཐོབ་པ་དང་། རང་སྣང་གཞན་དུ་འབྱུང་ཏེ་རང་ངོ་མ་རྟོག་པར་འབྱུང་བའི་
ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཆོ་འབྱུང་ཙམ་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་གི་དངོས་མཆོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དང་འགལ་བར་གྱུར་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲོལ་འབྱུང་གཞིའི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་
འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཀུན་དུ་གནས་པའི་གཏེར་མཛོད་བཟང་པོའི་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་རྟག་ཁྱབ་ལྗེན་གྲུབ་དུ་རྟོལ་བ་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་སློན་ཟབ་མོའི་ལམ་ནས་རང་ཉིད་གཤེགས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ནས་
དྲངས་པར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་དགུའི་ཅེ་རྒྱལ་ཡང་གསང་བླ་མེད་ཀྱི་གསང་ལམ་འདི་བསྟན་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་མཆོག་འདི་ནས་བསྟན་པའི་གཞི་དོན་མཛོད་དུ་གྱུར་ཏེ་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་འབྱུང་
བའི་དྲི་མའི་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་གདོད་མའི་གྲོལ་ས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དེར་དེངས་ཏེ་དྲི་བལ་དོན་གྱི་འོག་མིན་དུ་བལ་སྒྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མཛོད་པར་རྟོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟར་དུ་ཐོབ་

ཀློང་སྒྲིབ་	༣༡། །འབྲས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དགོས་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་གནོད་དེ། གློད་དུག་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་ལས། །ཡང་ན་ལྷན་གྱུ་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་དང་འབྲས་གཅིག་ན། །འབད་པ་རྣམས་ལ་དགོས་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རང་ལུགས་ནི་གཞི་ཀ་དག་ཏུ་འདོད་པས་འཁོར་བར་མ་གྱུ་བ། རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་སུ་འདོད་པས་མུང་འདས་མ་གྱུ་བ་པའོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་གཞི་རུ་འདོད་པ་ཡང་འབྱུལ་ཏེ། གཞི་མ་ངེས་པ་བཞིན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བརྗོད་བྱ་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཆོག་ཀྱང་མ་ངེས་པས་རྗོད་བྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་མི་སྟོན་པ་དང་། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ། གཞན་ཡང་ལས་བབྲང་རན་རྒྱ་འབྲས་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་འཛོག་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་འབྲས་བུ་བཞིན་གཞི་རེ་འགའ་བ་དང་། གཞི་བཞིན་བཅའ་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཤམ་པར་ཐལ་བ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ངེས་པ་ལྟར་གཞི་ཡང་ངེས་པ་དང་། གཞི་མ་ངེས་པ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱད་ལས། འབྲས་བུ་རེས་འཛོག་ཅན་ཉིད་དམ། །ཡང་ན་རྟོག་བཅས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །མ་ངེས་ངེས་པ་ཅན་འགྱུར་ཞིང་། །ངེས་པ་མ་ངེས་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ངེས་པ་དོན་གྱི་གཞི་རུ་འདོད་པ་ཡང་འབྱུལ་སྟེ། གཞིའི་དོན་རྟོགས་ནས་ངེས་སམ། མ་རྟོགས་པར་ངེས། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ན་དྲི་བལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཐུས་	391
བློ་		
འབྲུག་		

འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལ། གཞི་རུ་འདོད་པ་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞི་འཁོར་བར་ངེས་པ་དེ་ལྟོག་བྱེད་ལམ་དང་། དེའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་འགལ་ལ། རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞི་
འདི་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་ངེས་ན། འཁོར་བའི་དུས་ཀྱང་སྤང་འདས་རྟག་པར་ཡོད་པས། ལུ་སྟེགས་རྟག་སྤང་དང་བྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱུད་ལས། དེ་སྤྱིར་དེ་ཡང་ཡང་དག་མིན། །ཡང་ན་རྒྱ་ངེས་འབྲས་ངེས་
པས། །བདག་རྟག་པ་དང་བྱེད་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཅིར་ཡང་བསྐྱར་བརྟུབ་པ་གཞིར་འདོད་པ་འང་འབྱུང་སྟེ། ལྷང་རྩལ་ཅིར་ཡང་བསྐྱར་བརྟུབ་ན། གཞི་རྟག་པའི་ལྷང་རྩལ་བསྐྱར་རམ། མི་རྟག་པའི་ལྷང་རྩལ་
བསྐྱར་། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱར་མེད་པས་བསྐྱར་བ་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་གམ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ་གང་། ཡོད་པ་སྐྱེས་ནས་ཡོད་དམ་མ་སྐྱེས་པར་ཡོད། སྐྱེས་ནས་ཡོད་
ན། རང་ལས་སྐྱེས་སམ། གཞན་ལས་སྐྱེས། རང་ལས་སྐྱེས་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། གཞན་ལས་སྐྱེས་ན་རྒྱ་འབྲས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས། ཐ་དད་ན་
འབྲེལ་མེད་པས། རྒྱ་ལས་མེ་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལོ། །སྤི་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པར་ཡོད་ན། མ་སྐྱེས་པ་ལ་བསྐྱར་དུ་བརྟུབ་པའི་དམ་བཅའ་འགལ་ཏེ། རམ་མཁར་ཁ་དོག་གིས་བསྐྱར་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ལས།

༡༡། །གཞན་པའི་ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱུད་ལས། རང་གི་གནས་ལུགས་བསྐྱར་བརྟུབ་ན། །འདི་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་མཚུངས། །འབྲས་བུ་ཉིད་ནི་རྒྱ་ལྗོན་གྱི་མེད། །འབད་པ་རྣམས་ལ་དགོས་མེད་དོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲེགས་པས་ན། །བཅའ་པོ་རྣམས་ནི་རིག་བཅས་སུ། །གྲོལ་བར་བརྟུབ་པ་མ་ཡིན་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ། ཅིར་ཡང་ཁས་སྤང་དུ་བརྟུབ་པ་གཞིར་འདོད་པའང་འབྲུལ་སྟེ། །གཞི་ཡོད་ནས་ཁས་ལེན་ནམ། མེད་ནས་ཁས་ལེན། །ཡོད་ན་རྟག་གམ་མི་རྟག་ རྟག་ན་ཅིར་ཡང་ཁས་ལེན་རུང་འགལ་ལ། མི་རྟག་ན། མི་རྟག་པའི་གཞི་དེ་སྦྱེས་སམ་མ་སྦྱེས། སྦྱེས་ན་རང་གཞན་གང་ལས་སྦྱེས། མ་སྦྱེས་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་འགལ་། མེད་ཅིང་ཁས་ལེན་རུང་ན། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་འང་སྦྱེས་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པའང་། ཅི་གཞོད་དེ་མི་གཞོད་པར་ཐལ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱར་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཆོས་འགལ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱུད་ལས། ཐམས་ཅད་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཐུག་པ་མེད་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གཞི་བདེན་གྲུབ་སྦྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་གཞོད་པའང་བརྟན་པའོ། །དུག་པ་སྣ་ཆོགས་གཞི་རུ་འདོད་པའང་ཆོས་འབྲུལ་ཏེ། སྣང་ཆ་སྣ་ཆོགས་པས་གཞི་སྣ་ཆོགས་སུ་འདོད་དམ། ཤེས་པ་སྣ་ཆོགས་པས་གཞི་སྣ་ཆོགས་སུ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྣང་བ་ཅུམ་ལ་ཐ་དད་པར་སྣང་ཡང་། དེས་གཞི་ངོ་བོ་སྣ་ཆོགས་པར་གྲུབ་ན། ལུ་སྟེགས་རིག་པ་ཅན་གྱིས་ལས་

རྒྱ་སྐད་	༄༅། །ནང་གསལ། བྱི་རྒྱ་མ་རལ་བའི་གཞོན་ལུ་བུམ་སྐྱ་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། རོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པ། ལས་རྒྱུང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་མཚན་དང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་བའི་སྒྲོས་བྲལ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། རོ་བོ་ཀ་དག་ཡེ་ཤེས་ལ། །མ་རིག་པ་ཞེས་མི་སྲིད་ཅིང་། །གང་དུ་འང་མ་བྱེ་ཆོས་ཉིད་ལ། །ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་མེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། །རང་བཞིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱ་དང་ཞིང་ཁམས་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཏེ་གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པར་བདུལ་བའི་ནང་གསལ་ཐིམ་ལ་མ་རྒྱགས་པའི་སྟོང་པ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་ཅན། ཉི་མ་དང་ཟེར་ལྟར་བསལ་བཞག་མེད་པར་རང་བྱུང་དུ་ཡེ་ནས་གསལ་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། རང་བཞིན་ལྟན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྩ་ལ་དང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་པ། །འོ་ལ་བ་ཙམ་དུ་སྒྲུང་བ་ལ། །སྒྲ་ཆོག་སྒྲ་ཆོག་པའི་གཞི་མའོ། །ཞེས་སོ། །བྲགས་ཇེ་འི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་རྒྱས་པས་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྟར་དང་བྲལ་བར་སྲིད་ནི་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་བཞུགས་པས་གྲོཾ་ཡཾ་སྐྱེ་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་ལས། བྲགས་ཇེ་ཀུན་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལས། །མི་བཟང་སྒྲ་ཆོག་སྐྱེ་འཆར་བའི་སྒྲོ། །མཛད་པ་ལྟར་སྒྲུང་རོ་བོར་རྫོགས། །ཆོས་སྐྱ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ། །ཡེ་ཤེས་མཁྱེན་པ་རྫོགས་པའི་ཆ། །བྲགས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཆར། །འདི་མེད་འཁོར་འདས་ལྟེ་ཆད་པས། །མཁྱེན་	
དྲུག་		
ལྔ་པ་		

༣༡། །འདས་པའི་གཞི་རུ་རུང་བ་དང་། རྟོགས་པ་འདས་པའི་གཞི་རུ་གནས་ཀྱང་། རང་ངོ་འདས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་པས་འཁོར་བའི་གཞི་རུ་གྱུར་པས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚེས་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་གཞི་གདོད་མའི་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བྲག་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བར་བཞུགས་པས་འབྲུལ་བ་འཁོར་ཚེས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་། གཉེན་པོ་འདས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་བྲག་སྤང་གཉེན་རྩིས་
 བྱུང་གི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པས་མིང་མེད་པ་སྟེ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བར་གནས་སོ། །འོན་ཀྱང་འབྲུལ་གྲོལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྦྱོན་ཡོན་ཡང་། གཞིའི་གནས་ལུགས་
 མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། མ་གྱུར་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བས་ལག་པའི་སྟོ་རྒྱབ་ཙམ་དུ་གནས་ཏེ་གཞི་དོན་དུ་ཉིད་འབྲུལ་མེད་དུ་ངོ་རང་ཐོག་ཏུ་གཤེས་གིང་རྟོག་ནས་ཐག་གཅིག་ཐོག་ཏུ་ཆོད། གདེང་གྲོལ་ཐོག་ཏུ་བཅའ་རྒྱས་རྒྱ་ནམ་
 ཞིག་གཞི་དྲི་བྲལ་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་རང་ཆས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཕྱིན་ལྷན་གྱུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རང་སར་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞིའི་བཞུགས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་སྟེ་རྟོག་ཅིང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་
 ལས་གཟུང་འཛིན་ཀྱན་ལྷན་གྱིས་འབྲུལ་བའི་སྟོ་བས་རྟོག་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་བྱས་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱིས་རང་ཉིད་མནར་ཏེ་འཁོར་བར་མཐའ་གཏུགས་མེད་དུ་སྤྱི་མེད་པར་འབྱུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་

ལས། མ་ཚང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གསང་བའི་ལམ་མཆོག་གི་བྱེད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་
གྱུར་བའི་ཁམ་ས་གསུམ་རིགས་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཀ་དག་བརྗོད་མེད་གྱི་ཡེ་གཞིའི་བཞུགས་ཚུལ་གྱི་དོན་ནམ་གནས་ལྷགས་རྗེན་པར་རིག་ཅིང་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག།
ཅིག་ཅིས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གྲོལ་ཚུལ་དངོས་དང་། གྲོལ་ནས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་ཀྱང་། །སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་དྲུག་དང་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་གིས་བསྐྱུར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་
དྲི་བུལ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྒྲོང་ལས་དུས་ཀུན་ཏུ་ལྟང་བ་མི་མངའ་བཞིན། །རང་སྣང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྱུ་འབྲུལ་བཟང་པོའི་བཀོད་པ་རིས་མེད་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་འབྲས་ཆོས་འདི་དག་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་དུ་ཡི་འམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
ཀྱང་། ཚུལ་བཅས་སེམས་ཏྟོག་གི་ལམ་གྱིས་སྒྲུང་དོར་དགག་སྒྲུབ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་འཆས་ནས་བྱུང་བའང་མིན། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར། རྒྱ་མེད་རང་བྱུང་གི་རྟག་བདེན་དུ་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་མོད། །འོན་ཀྱང་ཐོག་མའི་ཡེ་
གཞི་ཀ་དག་གི་དབྱིངས་རུམ་དུ་ལྟན་གྲུབ་གསལ་བའི་ཤེས་སྣང་གི་རང་གདངས་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་འབྱམས་ཀུན། །གཞི་ལམ་གང་རུང་གི་དུས་སུ་མ་དག་རྒྱུང་སེམས་གྱི་འབྲུལ་ཆ་དང་བཅས་པ་དབྱིངས་སུ་སྤྱད་ཅིང་ཤེས་རབ་

༣༡། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏུག་མའི་ཡེ་རྒྱུད་གི་རྣམ་པ་སྟོབས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས། ལྷན་གྲུབ་གཞོན་ནུའི་བུམ་རྒྱ་རལ་ཏེ་ཕྱི་གསལ་དུ་ཤར་བའི་དབྱིངས་སྒྲུང་དེ་ཡི་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་སྟོང་སྒྲུང་ནམ་མཁའི་གཟུགས་
 ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བྱུགས་རྗེ་རིག་པ་རང་། མ་རིག་པའི་ཆར་སྐྱེས་ཙམ་དེས་ཁ་ཕར་སྟོགས་པ་ཙམ་ནས་གཞི་རང་གི་དབྱིངས་ལས་སྒྲུང་བ་རད་བྱུང་དུ་ཤར་བ་ཡིན་པར་ཚུར་རིག་པའི་སྒྲུང་ཅིག་མ་ལ་སྒྲུང་བ་འདི་ཀུན་གྱི་རོལ་
 རས་ཚུར་གྲུབ་པའི་ཡུལ་དང་། དེར་སྒྲུང་རིག་པ་ནད་ནས་ཕར་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དང་། བདག་འདི་ནའོ། །འདི་ཕ་གི་ནའོ་སྟམ་པའི་སྟེམ་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལས་མཆེད་པའི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མར་སྒྲོ་
 བཏགས་དང་། སྟོང་སྒྲུང་ལ་དངོས་མཚན་དུ་ཞེན་པས་ཡོད་པ་སྟོང་སྒྲུང་མེད་པར་རྟོག་པའི་སྒྲུང་འདེབས་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲུར་སྒྲ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཀུན་བཏགས་གྱི་མ་རིག་པའི་སྒྲོ་སྒྲིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པས་སྒྲོ་སྒྲུར་མ་
 བཏགས་མ་བཏབ་པ་དང་། དབྱིངས་གྱི་དེ་ཉིད་ལ་སྟོངས་ཙམ་པའི་དྲན་མེད་འཐིབ་ཐུགས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་མ་རིག་པ་ཐུན་པ་ལྟ་བུའི་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་མ་གོས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། མ་
 རིག་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། གཞི་ལས་འཕགས་པའི་དབང་པོ་ཡིས། །རང་སྒྲུང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས། །རྟོག་དབྱེད་ཡིད་ནམས་ཕྱིར་མ་གོར། །འགྱུ་བ་རང་ཐག་ཆོད་པའོ། །

ཞེས་དང་། རང་བྱུང་བདེ་བ་ལའོར་ལོའི་རྒྱུད་ལས། རྟུགས་ཙམ་ལས་ནི་རིག་བྱུང་ན། །མལ་གྱིས་གསལ་ནས་སྒྲོ་སྒྲུབ་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་སྒྲུང་རང་ངོ་ཤེས་པའི་ཟག་མེད་རང་བྱུང་གི་གཉེན་པོས། བྱེ་བྲག་
 རབ་རྟུ་འབྱེད་པ་ན། བྱེ་བྲག་ཕྱེད་ཐོག་དེ་ལས་གཉེན་པོ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར། རང་སྒྲུང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་འཛིན་འབྲུལ་གྱི་སྒྲོན་གྱིས་སྒྲོ་སྒྲུབ་པར་འབྲུལ་བ་ཆ་བཅས་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་འབར་གྱི་
 རྒྱུད་ལས། གཞི་ཉིད་འབྲས་བུར་སྒྲིན་བྱེད་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཤེས་རབ་སྒྱུ་རུ་སྒྲིན་པ་ཡི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་སྒྱུ་དེ། །ཡེ་ཤེས་ཚུལ་གྱི་སྒྱུ་རུ་སྒྲིན། །དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མ་ཆད། །སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྲུབ་གསལ། །ཞེས་གསུངས་
 མོ། །དེའང་དུས་གང་དུ་གྲོལ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མ་ལས། ཐོག་མའི་ཀ་དག་བབ་གྱི་གཞི། །ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། །རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་སྒྲུང་བ་ལ། །བྲུགས་རྗེ་ཅིར་ཡང་འཆར་བར་གྲོལ། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་དབྱིངས་
 ལྷན་གྲུབ་གྱི་སྒྲུབས་རྒྱ་རལ་ཏེ་གཞི་ལས་འཕགས་ཏེ་གཞི་སྒྲུང་མཐོང་བའི་དུས་སུ་གྲོལ། གང་གིས་གྲོལ་ན། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་མཁྱེན་པ་ལས། །རང་དོན་རྟོགས་ལས་འབྲུལ་རྒྱན་ཟད། །ཅེས་པ་ལྟར།
 རང་སྒྲུང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོལ་བར་རྟོགས་ཤིང་སྒྲུང་བ་དང་། གཞན་སྒྲུང་དངོས་པོའི་མཚན་མ་ལས། བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་གྲོལ། རི་ལྟར་གྲོལ་ན། གཞན་སྒྲུང་ལས་བྱེ་བྲག་ཕྱེས་ཏེ་རང་སྒྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་

༡། གྲོལ་། གང་ཞིག་གྲོལ་ན་སྒོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བུལ་སྟོབས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་གཞུན་ལུས་མུ་བུར་བར་ཡེ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་གྲོལ་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཅམ་མོ། །མུ་ཏིག་ཐེང་བ་ལས། ཀ་དག་དྲི་མ་བུལ་བ་ཡི། །གནས་ལུགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གནས་གང་དུ་གྲོལ་ན། རྒྱད་ལས། གྲོལ་བ་དེ་ཉིད་ཐོག་མའོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །ཤེས་བྱ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ན། །ཆོས་རྣམས་ཟད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་སར་གནས་པའི་ཐོག་མའི་ཀ་དག་གཤོད་མའི་ནང་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཐིམ་པས་ཤེས་རབ་མཁའ་ལ་འདེགས། མ་དག་འབྱུང་ཁམས་ཐིམ་པས་འབྱུང་བ་མ་ལ་ཞུ། གནས་སྐབས་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། གཤོད་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐིམ་ལ་མ་ལྷགས། གསལ་ལ་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ་བདག་མེད་པ། སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་གིས་གོ་མི་འབྱེད་པས་ཤེས་རབ་མཁའ་ལ་འབྱེལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སྐུ་འགྱུར་མེད་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྐུ། །ཡེ་ཤེས་འགགས་མེད་གཡུང་དུང་ལྟ་བུའི་ཆོ། །ཏིང་འཛིན་ཆད་མེད་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆུ། །དགོངས་པ་སྐྱིབ་མེད་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་འོད་དང་ལྡན་པས་རིག་པའི་རང་ས་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་མེད་པའི་རྒྱད་ལས། ཕྱིན་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །མཐོང་བ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་གྱི་ཆོས་སྐུ། །ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུ་ལྟོན་གྲུབ་ཀྱི་སྦྱབས་སུ་རང་བྱུང་ཀུན་བཟང་ཆོས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བཞུགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ནང་དབྱིངས་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གྲོང་ལ། གསལ་བ་རང་རིག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་སྤྱོད་ཅི་གང་སྒྲུང་ལུ་ཆེད་འཛིན་མེད་པར་རང་ཡན་དུ་གཏོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་མི་གཡེལ་བར་གནས་པ་ལུ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོའི་སྒྲུང་ཆ་སྦྱོར་ད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྤྱི་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་ལུ་འང་སྒྲུ་རྣམས་ཀུན་གཞི་མའི་སྒྲ་རུ་གོ་ནས། སྒྲས་མི་དང་དུས། འོད་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ལྡའི་རང་འོད་དུ་ཤེས་ནས་འོད་ཀྱིས་མི་འཛིན་ས། ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རིག་ཅུལ་བྱགས་རྗེའི་སྦྱལ་བ་རུ་ཤེས་ནས་སྒྲག་པ་མེད་པའོ། །ལྟ་མི་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་འབྱོར་བའི་འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་ལྟས་བསྐྱས་པ་ནམ་མཁའ་གང་བར་སྒྲུང་བ་ལུ་འང་ཞེན་ཆུགས་ཀྱི་འཛིན་པས་བསྐྱད་པ་མེད་པ་དང་། རྫོགས་མེད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མ་འགགས་པ་དེར་རང་བྱུང་རང་བབ་ཏུ་བསྐྱུངས་ཏེ། བརྟན་པ་མཐར་ཕྱིན་ཐོབ་པ་ལུ། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དག་འཛིན་པའི་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ལ་གདོས་པ་དང་བཅས་པའི་བཅའ་ཆོས་ཀྱི་གཞུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ལྡའི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བར་ཤེས་ནས་དེ་དག་དགག་སྦྱབ་བྱང་དོར་ལ་རེ་བའི་ཉོན་མོངས་དུག་ལྟའི་རྫོག་པའི་འགྲུ་འཕྲོ་ཅུད་ནས་ཆད་དེ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡུལ་སྒྲུང་ལ་འཛིན་པས་མ་བཅིངས་

རྒྱ་སྐད་		
ཡུལ་	༡། །པར་འཛིན་མེད་རང་གསལ་གྱི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་ཆུ་མུ་འགགས་པར་ལྟན་ནི་གནས་པ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ལུ་ཕྱོག་ཆ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་མཁུན་པ་སྤྱོགས་མེད་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བོ་ཉིད་སྒྲིན་ཅིང་རྒྱས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དེའི་རང་སྣང་དུ་སྤྱལ་སྤྱིའི་འཆར་གཞིའམ་སྤྱལ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་དང་ཡུམ་ལྟའི་སྣང་བ་མཆེད་ཅིང་བྱུང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩ་ལ་མ་ཐུང་མེད་དུ་རྒྱས་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེའི་སྣང་བ་ཡང་ལྟག་པར་མཆེད་ནས་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྟ་ཡུམ་ལྟ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་བཅུ་དྲུག་ ཐུབ་པ་དྲུག་སྟོ་བ་ཡབ་ཡུམ་བརྒྱད་དེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྟོ་ཞིང་འབྱུང་། ཡེ་ཤེས་ལྟ་སྤྱོགས་མེད་དུ་རྒྱས་པ་ཡི་ཆོན་ཡེ་སྣང་ནི་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩ་ལུ་ཁྱོ་བོར་ཤར་བས་གཉིས་འཛིན་གྱི་བྲུག་འབྱུང་བའི་དཔལ་ཆེན་ཏེ་རུ་ཀ་དྲུག་རྩ་ཐམ་པ་ཡང་ལྟན་གྱུར་ཏུ་ཤར་ཞིང་འབྱུང་། དེ་ལྟར་འབྱུལ་བ་དག་པ་དང་འབྱུལ་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལས། ཡེ་སྣང་རིས་མེད་དུ་མཆེད་པ་དེའི་སྤྱིར་གཞི་རང་བྱུང་གི་རིག་པ་ཡེ་ནས་འབྱུལ་མུ་སྟོང་བའི་ཀ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཡེ་གྲོལ་གྱི་གྲོང་དུ་ཡོངས་གྲོལ་དུ་སྤྱོན་པ་ན་སྤྱོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོ་དུ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོ་དུ་ཡི་དགོངས་གསང་ཟབ་མོའི་སྒྲིན་ལམ་མམ་ཏོགས་པའི་ལམ་འདི་ཉིད་གྲུས་ཏོག་ཟུང་གིས་རང་རྒྱད་ལ་བཏབ་	403
ཡུལ་		

ཅིང་བསྟེན་པའི་མཐུ་ཡིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་ལས་ཉོན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་ལོང་བའི་སེམས་ཅན་རིགས་དྲུག་གིས་བསྟུས་པ་ཀུན་གྱིས། གཞི་རང་བྱུང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡེ་སྒྲིང་དང་བཅས་རང་དོ་ཤེས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲིང་ཆེན་པོའི་ལོང་ལོ་མཐུའུ་མེད་དུ་རྒྱས་ནས་དྲི་བྲལ་གདོད་མའི་བཙན་ས་ཉིད་ཟེན་ལུས་པར་ཤོག་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་གྲོལ་ནས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། ང་ཡི་སྦྱལ་པ་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་
གཅིག་དང་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་གྱི་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དུ་ཡི་དབྱིངས་ཀ་དག་ཆོས་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ལྷན་གྲུབ་གྱི་སྒོ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིང་ཚུལ་དང་བསྟན་ཏེ་
དོན་མཛད་པའི་ཐིན་ལས་ཅན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་སྦྱལ་བའི་སྐུ་དེ། དུས་སྤིང་པ་རི་སྤིང་དུ་གནས་པས་རྟག་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་གངས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པས་བྱེ་བུ་ཐག་བརྒྱ་སྟེ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ། སྒོས་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་དུ་
བགྱང་དུ་མེད་པས་བསམ་ཡས་པ་སྟེ་རྟག་བྱུང་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཚུལ་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་བསྐྱུན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཚུལ་མེད་རང་ཆས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱེད་ཅིང་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །དེའང་ངོ་བོ་སྐུ་
དུ་བསྟན་ཏེ་ཆོས་སྐུ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་སྐུ་དང་། དེ་ལ་ཐུགས་རྗེས་རྟག་ཏུ་ལོངས་སྟོན་པའི་ལོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྐུ་དང་། དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་སྒྲིང་ངོར་ཁམས་དབང་བསམ་པའི་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པའི་གཟུགས་སྐུའི་

༡། རྣམ་པོ་ལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་སྟེ། ཡི་གེ་མེད་པའི་རྒྱད་ལས། སྐྱེ་ཡི་བཞུགས་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ། མཚན་མའི་ཆོས་ལས་
གྲོལ་བའི་སྤྱིར། རིས་ཅན་གཟུགས་སུ་མ་གྱུབ་སྟེ། གསལ་བའི་རང་བཞིན་རྫོགས་པའི་སྤྱིར། སྦྱང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གཏུལ་བྱའི་རྒྱད་རྣམས་སྦྱང་བའི་སྤྱིར། མི་གཡོ་མཉམ་བཞག་ཆེན་པོར་བཞུགས། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་གཞི་གནས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་གསུམ་ལྟན་གཞི་འབྲས་རིས་མེད་དུ་བྱུང་བ། འོངས་སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་གསལ་དབྱེར་མེད་མ་འགགས་ཡངས་
པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་བཞིན་ཅན། སྐྱུ་ལ་སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་དང་ཇི་སྟེད་པའི་རྣམ་བཞག་མཁྱེན་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པའི་དངོས་གྱུབ་སྟེར་བའི་བྱེད་པ་ཅན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས།
གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རང་བཞིན་བྱགས་ཀྱིས་འཆར་གཞི་བྱེད། མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཁྱེན་གྱི་དག་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད། ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། མོས་གུས་ཅན་ལ་དངོས་གྱུབ་
སྟེར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བྱགས་རྗེ་མཛད་པ་སྤྱིན་ལས་སུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་སེམས་ཅན་ལ་འབྲལ་ཡུན་དུ་སྦྱིན་པའི་ཐབས་ཉག་གཅིག་ཏུ་སྦྱིན་

ཅིང་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལྟར་བྱུགས་མེདེ་འཆར་ལུགས་ལས། །གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ཐ་དད་ལས། །འདུལ་བྱེད་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པ་བྱུགས་མེདེ་རང་བཞིན་བྱུགས་མེ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཡི་རང་བཞིན། སྐྱེ་གསུམ་ཆོས་སྐྱའི་རང་བཞིན། ཆོས་སྐྱ་ནི་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གཞི་ལྟ་བུ་སྟེ། འོར་བུ་ཕྱེད་བཀོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་སྐྱང་བ་ལ། །སྐྱེ་གསུམ་སྐྱང་བ་དུས་གཅིག་
ཚོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་སྐྱའི་ངང་ནས་གདུལ་བྱ་གང་ལུ་ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བའི་ཐབས་སྐྱ་ཆོགས་ཉིད་སྟོན་པའང་སྐྱེལ་སྐྱའི་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོན་ཏྲོགས་རྒྱན་ལས། གང་གི་སྤིང་པ་ཇི་སྤིང་
བར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྐྱ་ཆོགས་དག །མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྐྱེལ་སྐྱ་རྒྱན་མི་འཆད། །ཅིས་དང་། མཚན་བརྗོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱ། །བྱེ་བ་དཔག་མེད་འབྱེད་པ་པོ། །ཞེས་དང་།
བྱུགས་བཅུར་སྐྱེལ་པ་སྐྱ་ཆོགས་འབྱེད། །ཇི་བཞིན་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་གཉིས་ཚོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱན་ཏུ་བབ་པོ་དུ་ཡི་འམ་དེ་ཡི་སེམས་ཅན་གྱི་དཔལ་དུ་ཤར་བའི་བྱུགས་མེ་སྤོན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་མཐར་བུ་ག་དམ་པ། མདོ་རྒྱད་ཀྱི་གདམས་པའི་ཉིང་བཅུད་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་

༡། །སྒོན་བརྒྱ་ཕྱག་གི་ལམ་གྱི་སྐྱེལ་སོ་གཅིག་ལུ། ཡང་གསང་སྤྱོད་མེད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མཆོག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གསུམ་ལྟོན་གྲུབ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཐོག་མེད་དུ་འཁོར་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་རབ་ཏུ་བཅིངས་པའི་མཐའ་མེད་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས། འབྲུལ་སྤྱང་རིགས་དྲུག་གི་ཉོན་མོངས་ལས་སྐྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཆར་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ལམ་དང་། སྐྱེ་སྤྱིད་འཆི་སྤྱིད་བར་སྤྱིད་སྒོན་དུས་གྱི་སྤྱིད་པ་སྟེ་སྤྱིད་པའི་ལམ་བཞི་ནས་ཐོན་ཏེ་འཁོར་བ་དོང་ནས་སྤྲུགས་པའི་མཛད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲུལ་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་སེམས་ཅན་འབྲུལ་བ་རྣམས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་དང་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐོག་མ་དང་པོའི་གཞི་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱོ་བྱར་བའི་འབྲུལ་བ་རྣམ་གྲངས་མང་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་ནི་གཞི་ལུ་གཞི་སྤྱང་ཤར་དུས། རང་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོལ་པའི་རིག་པ་རུམ་ཤར་བའི། རང་ངོ་མ་རིག་པས་ལུང་མ་བསྟན། མ་རིག་པའི་རྩ་བ་ཅན་དེས། གཞི་སྤྱང་ལ་རིས་སུ་བཅད་པས་སེམས་ཅན་འབྲུལ་ཏེ། ལུ་ཏིག་ཐེང་བ་ལས། བྱད་པར་ཆེན་པོའི་སྤྱང་བ་ལས། །ཡོད་དང་མེད་པ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། སྐྱེ་ས་འབྲུལ་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། །མ་རིག་ཉིད་དང་

སྒྲགས་པའི་ཁྱིམ། །ཤེས་བྱ་ཉིད་ཀྱང་བྱི་མར་སྒྲང་། །ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་སྐྱོན་མ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། །སྒོ་བྱར་སེམས་ཅན་སྒྲིན་གྱིས་བསྒྲིབས། །མ་འབྲུལ་པ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །སྒོ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་
 དུ་སྒྲང་། །རྒྱ་རྒྱུན་དང་བཅས་སྒྲད་ཅིག་མ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཉིས་ལས་རྒྱ་མ་རིག་པ་གསུམ་ལས་དང་པོའི་མཆེད་གཞི་ལྟ་བུར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ནི། རྒྱད་ལས། མ་རིག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །
 བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་འབྲུལ་ཅུ་བྱས། །ལྟན་ཅིག་སྒྲིས་པས་ཉོག་པ་གཉིས། །ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་མ་ལས། རྒྱ་ཞེས་ངེས་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་ །མ་རིག་རྣམས་གྱི་
 དང་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་ལྟན་ཅིག་སྒྲིས་པ་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་དག་པའི་སྟོས་སྒྱིར་སྒྲང་། །དེ་སྒྱིར་ཡུལ་སྒྲང་ཀྱན་ཏུ་བཏགས། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་གསུམ་ཡང་། གཞིའི་ཆོས་གསུམ་དང་འགལ་བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་དོ་བོ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོངས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགལ་བར་ཞུགས་པའི་མ་རིག་པ་སྒྲོས་བྲལ་མདོན་ཏུ་གྱུར་བའི་གཏུག་མའི་དྲན་ཤེས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡུལ་ལ་ཅིར་ཡང་དྲན་སྒྲང་
 མེད་པར་འཕྲོམ་མེ་རྒྱགས་སེ་བ་དེ་ཀྱ་ཉིད་རྒྱ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀྱན་ལྟན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ལས་ཉོན་འབྲུལ་བའི་འབྲུལ་སྒྲང་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་རྒྱ་བྱུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའང་དང་པོ་མ་རིག་པ་

༡། །དེའི་ངང་ལས་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་བ་བར་སྒྲུབ་གང་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཐོག་མར་ཡོངས་ཏེ་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་ན། བདག་དང་གཞན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་
 དང་ཕོར་སྒྲེས་པ་ན། ཐོག་མར་ཡུལ་སྒྲུབ་དེ་དག་ལུ་གིན་ཏུ་འཛིན་གས་ནས་ཉར་གྱིས་བརྒྱུལ་ཞིང་འཕོག་པར་འགྱུར། དེ་ལས་འཛིན་གས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་ལས་དངུས་པ་དང་སྒྲགས་པའི་ཤེས་པ་རིམ་གྱིས་མཆེད་དེ་ཟ་ཟི་
 ལ་ལོང་དུ་སྒྲེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུབ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཆོ་རོལ་དུ་མ་སྒྲུབ་བ་དེ་དག་ཀུན་ལ་སྒྲུབ་བཞིན་བདག་འདི་ནའོ། །ཕ་གི་ནི་ཕ་གི་ནའོ་སྒྲུམ་པའི་བདག་གཞན་གཉིས་དང་། ཡིད་འོང་གི་གཉིན་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་
 དགྲ་དུ་འཛིན་པ་སྒྲེས། དེ་ཉྱ་བུའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུབ་སོགས་ཅུ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་མཆེད་དེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡང་ཡང་གསར་དུ་གསོག་ཅིང་། སྒོན་བསྐལ་པ་དུ་མ་ནས་བསགས་པའི་
 ལས་རྣམས་ལ་ཡང་སྤོང་ལེན་གྱིས་གསོས་བཟུང་སྟེ་ལས་གྱི་བྱ་ཆགས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་རིམ་གྱིས་རྒྱས་ཤིང་བརྟུན་ཏེ། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཕོར་བའི་རིགས་དུག་གི་སྒྲེ་གནས་སུ། འཕང་འབྲས་གྲུབ་
 འབྲས་རྣམས་གྱི་ཉོན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དུ་གྲུབ་ནས་སྒྲུབ་པ་དན་དང་སྒྲེ་སྒྲགས་སོགས་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་སྤང་ཕོ་ཆེན་ཕོའི་འབྲུལ་འཕོར་གྱི་ཕྱི་བས་སུ་དབང་མེད་དུ་འཇུག་པ་འདི་འབྱུང་བའོ། །སྒྲུབ་ཡང་ཉོན་འབྲེལ་སྒྲུ་མའི་

ཀྲན་སྒྲོན་	༄༅། །ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཀྲན་ཏུ་བཏགས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན། གཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚེས་དང་འགལ་བར་ཞུགས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེས་ཕྱི་གསལ་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་།	
བཏུབ་མེད་	ལྷན་ཅིག་གམ་དེ་དང་ཆབས་གཅིག་ཏུ། གཞན་སྒྲུབ་དུ་ཤར་བའི་ཡེངས་འབྱུལ་རང་སྒྲེས་ཏེ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་ནི། གཞིའི་ངོ་བོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲོངས་པའི་ཤེས་པ་དྲན་མེད་པ་དེ་ཀ་ཡུལ་སྒྲུབ་ལ་ཡེངས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཐུགས་རྗེའི་རིག་པ་དང་འགལ་བར་ཞུགས་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་སྒྲེས་ཏེ་གཟུང་འཛིན་སོ་སོར་སྒྲོ་སྒྱུར་སྒྲོ་ཚེགས་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡུལ་སྒྲུབ་ཀྲན་ལ་དགག་སྒྱུབ་	
འབྲེལ་པ་	ཏུ་བཏགས་ཤིང་དབྱད་པའི་མ་རིག་པ་ཚེས་གྱི་བདག་འཛིན་ཉིད་འབྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་གཉིས་སྤྱད་མིགས་ནས་རང་མཚན་དུ་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འབྱུང་བར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཀྲན་ཏུ་བཏགས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་དེ་གཉིས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ་དང་གསུམ་འབྱུལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྒྱུ་བཞི་ལས་ཀྱང་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དཔེར་སྒྲེས་བུའི་བྱད་ཉིད་གཟུགས་བརྟན་བྱད་དུ་འབྱུལ་བའི་རྒྱུའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། མ་རིག་པ་གསུམ་ལས་ཀྱང་། བདག་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་ལས་འབྲས་གྱི་འབྱུལ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན་	411

པས་སོ། །གཞི་སྒྲུབ་གི་སྒྲུབ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་ནམས་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་མེ་ལོང་དུ་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུབ་བ་དེ་བྱད་དུ་འབྲུལ་བའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པ་ལྟར། གཞིའི་སྒྲུབ་ཆ་ནམས་ཀྱང་། དེ་གཞན་སྒྲུབ་གི་དམིགས་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་བའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་སྒྲུབ་དང་། དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་གཉིས་འཆོགས་ཆེ་ཡུལ་ཅན་དེས། ཡུལ་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་སོ་སོར་དབྱེད་པའི་རྟོག་པ་ནི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་བྱད་དང་མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་ནམས་ལ་སོ་སོར་སྒྲུབ་ཞིང་རྟོག་པ་ནི། གཟུགས་བརྟན་བྱད་དུ་འབྲུལ་བའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་ལྟར། ཡུལ་གཞི་སྒྲུབ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པས་རང་ཡུལ་ལ་དབྱེད་པ་ནི་བདག་འཛིན་སོགས་འབྲུལ་བ་འབྱུང་བའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་བདག་རྒྱུན་དམིགས་རྒྱུན་གསུམ་འཆོགས་པ་ནི་འབྲུལ་བ་འབྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་བྱད་བཞིན་གྱི་དེ་གསུམ་འཆོགས་པ་ནི། །གཟུགས་བརྟན་བྱད་དུ་འབྲུལ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་མ་རིག་པ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ས་འབྲུལ་གཞི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དུ་ཡི་དགོངས་སྒྲོན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཨ་ཏི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་བར་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་

རྒྱ་སྐད་		
བོད་སྐད་	༡། །རྣམས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་འབྱུལ་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བར་གྱུར་བའི་དྲན་མེད་སྒོངས་ཤིང་འཐིབས་པའི་ཀུན་གཞི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སངས་ཤིང་། ཡུལ་སྣང་ལ་ཡེངས་ཏེ་སོ་སོར་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རྟོག་གི་ཤེས་པ་ཀུན་ལྟན་གྱི་མ་རིག་པ་ཉེས་པའི་ཕ་བ་ཅན་དག་གཏོད་མའི་ནང་དབྱིངས་སུ་དེངས་བའི། རིག་པ་སྒྲོས་བྲལ་གཏུག་མའི་སྒྲོང་ཆེན་གྱི་རད་དོ་རྗེན་པར་ཤེས་ཤིང་མཐོང་རྣམ་པར་ཤོག་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་གཞི་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འབྱུལ་བ་ལྡོག་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་སྒྲིན་བྱེད་དབང་གིས་རྒྱད་སྒྲིན་པ་དང་། དམ་ཆིག་སྒྲོམ་པའི་སྒོག་ཕ་བརྟན་པ་གཞི་བཅས་པས། གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་འདིར་འཇུག་པ་ལ། ཐོག་མར་གང་སྒྲོམ་ཞིང་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ལྷ་བ་གཞི་དོན་དོ་སྒྲོད་པའི་དོ་སྒྲོད་མ་འཇུག་པ་ཞིག་མ་ཐེབས་ན། བར་དུ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་དུས་སུ་གོ་ལ་ནོར་ཤོར་བའི་འཕྲེང་ལས་འདས་མི་རྣམས་པས། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ལས་རིང་དུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པས་གང་བསྒྲོམ་བུའི་ལྷ་བ་དོ་སྒྲོད་པའི་ཐབས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་ལ་སྒྲོས་ནས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། ཀུན་གཞི་ཆོས་རྒྱར་མ་སོང་། ཡིད་ཡེ་ཤེས་སུ་མ་སོང་། སེམས་རིག་པར་མ་སོང་བའི་ཤན་འབྱེད་གྱི་གནད་གཟེར་རང་རྒྱད་ལ་ལེགས་པར་ཐེབས་པ་ཞིག་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བས། ཀུན་གཞི་དང་ཡིད་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་ཆ་ཕྱ་རགས་དང་བྲལ་བའི་	413
ཡི་ཤུ་བྲ།		

ཀློང་སྒྲོན་		
འཕྲིན་ལྗོངས་	༣༡། །ཆོས་ཉིད་སྟོང་དབྱིངས་ལས་མི་འདའ་བས། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་མངོན་དུ་བྱས་ཆེ་ཡེ་ཤེས་རིག་པར་རང་ཤུགས་གྱིས་འཆར། ཡེ་ཤེས་རིག་པར་འཆར་བ་དེ་ཡང་དབྱིངས་ལས་མ་འདས་པས་ན། སྒྲོས་བྲལ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། བྱེད་བྱེད་ཀྱན་གཞི་དང་། བྱེད་བྱེད་སེམས་གཉིས་རང་ཡལ་དུ་དེངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། ཡེ་ཤེས་དྲན་གཞི་ཉིད་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱན་གཞི་སེམས་ཡིད་གྱི་འབྲུལ་ཆས་མ་བསྐྱད་པའི། སྒྲོས་མེད་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོ་རང་ཐོག་ཏུ་འཕྲོད་པ་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་འཆོལ་བའི་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བར་ཐག་གཅིག་ཐོག་ཏུ་ཆོད་འགོ་གང་དུ་ཐག་ཆོད་ཅིང་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་ན། དེ་ཀའི་རང་བོར་མེད་དུ་བསྐྱངས་ནུས་པ་འབྱུང་། དེ་འབྱུང་བ་ལས་གདེང་གོལ་ཐོག་ཏུ་བཅའ་ནུས་པ་ཡང་འབྱུང་བས། དེ་ལྟར་ན་གྲོ་བུར་ཐ་མལ་བའི་འབྲུལ་བ་ཐལ་ཐོལ་འབྱུང་ཆོ། དེ་རི་ལྟར་གྲོལ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་། དུག་ལྷ་མ་སྤངས་ཡེ་ཤེས་ལྷར་གྲོལ་བའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་འདོད་ཆགས་ཀྱན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་གྲོལ་ཚུལ་ནི། གཉིས་འཛིན་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་དང་རྒྱུད་པ་གཉིས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་ལས་འདོད་ཆགས་ནི་སྤང་བའི་ཆ་ལས་འབྲུལ་བར་བཤད་པས། ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་ངམ་མི་འོང་། ཡིད་འོང་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་ཅེ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཡིད་གཉིས་སམ་ཐེ་ཆོམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཅེ་	415
ཡུལ་ཡུལ་		

ཉོན་དེ་ལས་ཡིད་འོང་དུ་སྒྲུང་བ་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པའི་ཆ་ནས་སྟེད་ཅིང་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་འང་དང་པོ་སྟུ་མོ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲེས་ན་ཡང་། དེ་ལ་གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་པར་ཞེན་ཆགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲེས་བཅུག་སྟེ་གོང་འཕེལ་དུ་
གཏོང་བ་དེ་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱི་སྟེད་པའི་བག་ཆགས་སྟེ་རིམ་ནས་གསོག་སྟེ་བག་ཆགས་འབྱུག་པོ་འཕ་བརྟན་པོ་རུ་རིམ་གྱིས་བརྟན་གིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རོ་ཞེས་བདེ་པའི་བྱ་ས། བསགས་བསྐྱུང་བསྐྱུང་བའི་
མོད་། རིན་ཐང་ཆེ་བའི་རྒྱན་གོས་དང་། སྒྲ་ཡང་བདེ་བའི་གནས་དང་། རིང་ནས་འདྲིས་པའི་གྲོགས་བཤེས། མངོན་མཐོའི་དཔལ་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་སྟེ་འབྱོར་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་སྟོང་དུ་གཏུགས་གིང་
བྱམས་བཅུས་པན་ཚུན་སྒྲེལ་བའི་གཉེན་འདུན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མ་མཐོང་བར་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་ལུན་དུ་གར་ནས་ཆགས་གིང་ཞེན་པའི་འདོད་པས་ཆེས་ཆེར་གདུངས་གིང་མནར་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཟག་བཅས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཆོས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོས་བསྐྱས་པའི་སྟུག་བདེན་འབྲུལ་བའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཙན་སྟེ། འཛིག་ཏེན་འདིར་ཡང་འདོད་པ་དེས་ངོམས་པ་མེད་
པར་མ་བཟད་སྟེད་པ་ལྟག་པར་འཕེལ་ཏེ། སྟེད་ཡུལ་དེ་དག་གི་མིང་བརྟ་ཙམ་དང་། བརྟོད་བྱའི་ངོ་བོ་ཙམ་མམ་དོན་དེའི་སྟེ་ཙམ་འཛིན་པ་ནི། གཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་སེམས་དང་། ཡུལ་དེ་དག་གི་རྟོད་བྱེད་དང་བརྟོད་བྱེད་བྱེད་བྱེད་

ཀློག་སྒྲིག་		
འཕྲིན་ལྷན་	༡༡། །གི་བྱད་པར་ཞིབ་མོར་འབྱེད་པ་ནི་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མཆེད་པའི་ཆགས་ཞེན་གྱིས་མནར་ཚབས་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཆགས་སྐྱེད་དེས་བསགས་པའི་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་བྱུང་བའི་མཐའ་མེད་པར་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་ངང་གིས་བསགས་པ་དང་གསོག་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་མའི་དུས་སུ་ཡང་ཞེན་པ་དང་སྐྱེད་པའི་འབྲས་སུ་དེ་རྣམ་པར་སྤྱིན་ནས་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ན་བས་སྒྲོམ་སོགས་ལ་བརྟུང་ཆགས་གདུངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་པའི་གྲོང་བྱེད་སེར་སྤྱི་ལྟ་བུའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་སྤྱེས་ནས་སྤྱིའི་སྤྱི་བ་ཅན་དང་། བར་གི་སྤྱི་བ་ཅན་སྒྲོས་ཁུར་གྱི་སྤྱི་བ་ཅན་ལྟ་བུར་བཀྱེས་སྒྲོམ་ཆ་གྲང་ངལ་འཛིགས་སོགས་ཡུ་རེ་དུ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟང་བ་དུ་མ་ཡུན་རིང་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་འབྲུལ་བ་ཐ་མལ་དུ་ཤོར་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན།	417
འབྲི་པ་	སངས་རྒྱུ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོ་དུ་ཡི་དགོངས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་སྤྱི་བོ་དོན་གྱི་ཉེ་ལམ་འབྲུལ་བ་མ་སྤངས་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡེ་གྲོལ་གྱི་དགོངས་པ་ལ། གཉིན་པོ་དང་ཡུལ་དུས་གཞན་ལ་སྒྲོས་པ་དང་བུལ་བར་དྲི་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རྗེན་སྤྱད་བཅོས་མེད་རང་བབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་གསང་བའི་མཐའ་མེད་མཐུ་བྱིན་གྱིས། འབྲུལ་བ་རང་སར་དག་སྟེ། མུ་ཉིག་སྐྱེད་བ་ལས། སེམས་ཅན་འཁོར་བ་དེ་དག་ནི། །རང་གི་	

ནམ་རྟོག་ལས་གིས་བཅིངས། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་གོལ་བར་ངས། །ཞེས་རང་གནས་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་གཡོས་པ་ལ་འབྱུལ་བའི་སྟོབས་རྒྱས་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་སྟེན་ལ་འབྱུལ་བ་ལྟར་སྦྱང་ཅམ་ལས། །རང་མཚན་པས་གོས་པ་མེད་པ་དང་། །འབྱུལ་བའི་རང་བཞིན་དབང་དུ་མ་གྱུར་པར་རིག་པའི་རང་མལ་ནས་ཡན་ཏེ་རྩ་ལ་ཐོག་ཏུ་ཤོར་བ་ལས་འབྱུལ་བའི་སྟོབས་རྒྱས་ཐོགས་མེད་རྟེན་དེ་འཛོམས་པར་གསུངས་པས། །ལམ་མཚོག་འདིར་འབྱུལ་གོལ་གི་ཚུལ། །ཉན་རང་ལྟར་སྟོང་བ། །སེམས་དཔའ་ལྟར་སྟོང་བ། །བསྐྱེད་རྫོགས་ལྟར་བསྐྱུར་བ། །ཕྱི་ལྟར་གཉིན་པོས་འདུལ་བ། །སེམས་སྡེ་ལྟར་རང་ལུགས་སུ་འཛོག་བ། །གྲོང་སྡེ་ལྟར་ཚོས་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུས་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་སེམས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གནས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཅམ་གིས་འཁོར་བའི་སྟོག་མཁར་དུས་གཅིག་ལ་གཞོམ་ཐབས་མ་མེད་པ་སྟེ། །ཉི་ཟླ་ཁ་སྟོར་ལས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མ་རྟོགས་ན། །རྣལ་འབྱོར་ལུས་དང་གི་བ་མ་བཞིན། །དེ་ལས་དེ་ཉིད་རང་བྱུང་བས། །སྦྱངས་པས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་སྦྱངས་པས་ཀྱང་ནི་མིན། །བསྐྱུར་བས་ཡང་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆུའི་རིས་ལྟར་རང་གོལ་གི་གནད། །དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་འབད་པས་གོལ་བ་སྤར་འདྲིས་གི་མི་འཕྲད་པ་ལྟ་བུའི་གོལ་ཚུལ་ཞེས་ནམ་རྟོག་གང་སྟེས་དེས་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྤར་ཡང་དཀྱིལ་གི་མཐུས་རང་གནས་གི་གྲོང་དུ་ཚུར་བཀྱག་སྟེ་དེས་གོལ་བའོ། །འབད་

ཀུན་སྒྲིལ་

ལྷན་སྒྲིལ་

ལྷན་སྒྲིལ་

༡། །མེད་དུ་གྲོལ་བ་ལ་འད་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་རྣམ་ཏྲེག་རང་གྲོལ་སོང་བ་སྒྲུལ་མ་དུད་གྲོལ་བ་ལྟ་བུའི་གྲོལ་ཚུལ་རྣམ་ཏྲེག་སྒྲིལ་ཙམ་ནས་ཚུར་གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་བབས་ནས་གྲོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་ཏྲེག་པན་གཞོད་མེད་པ་ཁང་སྟོང་དུ་རྒྱུན་མ་ཞུགས་པའི་གྲོལ་ཚུལ་རྣམ་ཏྲེག་ཐལ་ཐོལ་གང་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་གིས་རང་གནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ལས་འཕྲོག་ཏུ་མེད་པར་ཁོ་སྒྲིལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་སྒྲིལ་བ་རང་མཚན་པས་སྟོང་སྟེ། སྒྲིལ་ཙམ་ནས་རང་སར་གྲོལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་ཆགས་ཞེན་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པའི་སྟེང་ཞེན་དྲག་པོ་སྒྲིལ་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་སྒྱིལ་ལྟར་གཉེན་པོ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཆགས་ཞེན་གྱི་སྟེང་པའི་གདུང་བ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ནས་བྱིར་སྤངས་པ་ལྟ་བུའི་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་ངལ་ལས་ལ་ལྟོས་པའང་མ་ཡིན་པས་མ་སྤངས་སྒྲིལ་བོ་ཐ་མལ་བ་ལྟར་ཆགས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པའི་ཆགས་སྟེང་གྱི་ཞེན་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་ལྟར་རྒྱ་འབྲམས་སུ་ཚུར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའི་དང་དུ་ཡང་མ་སྤངས་ཏེ་མ་བསྒྲུབས་པར་འདོད་ཞེན་སོགས་ཤེས་པ་དེའི་གཏུག་མའི་རང་བཞིན་ནི་གྲོ་བུར་དུ་གྲོལ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར། ཡེ་ཐོག་མ་ནས་ཡེ་གྲོལ་གྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་ཏེ། བརྟེན་པའི་གཞི། འབྱུང་བའི་རྩ་བ། གནས་པའི་མཚན་ཉིད་སོགས། སྒྲིལ་གསལ་ཅན་གྱི་གྲོ་བུར་དེ་མའི་སྒྲོས་པའི་ཆོས་དང་

三

८५

222

[illegible]

ཀློག་སྒྲིག་ ཉི་ཤེས་ འགྲེལ་བཤད་	༡༡། །སྒྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱིས། དེ་ལྟར་ཉེས་སྐད་དུ་མའི་ཙ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་དངས་པའི་ཞེ་སྤང་དགྲ་པོ་སྟོ་བུར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཚོ་ལ་བཅས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཏེན་ནས་སྤང་བར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེ་སྤང་ཐ་མལ་དུ་རང་དགར་སྐྱེར་བཅུག་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་པར་སྤར་ལྟར་ཞེ་སྤང་གི་ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཡེ་གོ་ལ་གྱི་དབྱིངས་ལ་རང་བབས་རང་སར་སྟོད་པ་ལས་རང་གོ་ལ་དུ་རིག་ངོ་མའོན་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ལས་གོ་ལ་ཏེ། རིག་པ་རང་གི་གནས་ལུགས་ལ་རང་སྟོ་བྱིན་པར་གྱུར་ནས། རང་གི་ཆོས་དབྱིངས་རང་ལ་གསལ་ཅིང་རིག་པའི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མའོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིས་པའོ། །གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སུ་གོ་ལ་ཚུལ། རང་སེམས་ཁེངས་པར་གྱུར་པ་ལས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་དང་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ང་རྒྱལ་ནི་ལྟ་བའི་ཆ་ལས་འབྲུལ་བར་བཤད་པས་ང་རྒྱལ་བདག་ལྟ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་མའོན་མཐོའི་ཡོན་ཏན་རིགས་ག་ཟུགས་ཐོས་པ་ལང་ཆོ་དབང་ཐང་སོགས་མཐོ་ཞིང་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སེམས་ཁེངས་པའམ་རྒྱགས་པ་ཉིད་སྐྱེས་ལ་དེ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ལས་རང་དང་ཡོན་ཏན་ན་མཉམ་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལུ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དེ་ལས་བདག་ལྟག་འདོད་ཀྱི་འགྲུ་སེམས་དང་དེའི་སྒྲོན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྤྲུང་པའི་སྟོ་ངན་དེ་སྐྱེས་པ་ཡི་དབང་གིས་	423
---	--	------------

དང་། ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་ལས་ལྷག་པར་འཛིན་པའི་དྲ་རྒྱལ་ཁེངས་ཤིང་དྲེགས་པའི་སེམས་སྟོབས་ལྷགས་དྲག་པོར་སྐྱེས་པ་ལས་བདག་ཡོན་ཏན་དམན་པ་དང་། མཉམ་པ་གཞན་དེ་དང་
 ལྷན་དུ་འཐབ་ཅིང་ཚོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་མ་ལ་སྟོད་ནས་ཆེ་འདིར་ཡང་མནར་ལ། བྱི་མར་ཡང་ལས་ངན་དེའི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཆེ་དམུལ་བའི་གནས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལོངས་སྟོད་དགོས་པར་མ་ཟད་གཞན་
 བསོད་ནམས་དག་བའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་ལྷ་ལྷ་བུར་སྐྱེས་སུ་ཆུགས་ཀྱང་དེར་སྐྱེས་བཞིན་པར་ཡང་སྟོང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ངན་སོང་སོགས་སུ་ལྷུང་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ལ་ལྷགས་དྲག་མང་པོ་སྟོང་དགོས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་བུ་རུ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འདི་བྱི་གཉིས་ཆར་ཉེས་པའི་གཞི་རྩར་གྱུར་པ་དེའི་བྱིར་ན་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟང་དྲ་ཡི་དགོངས་སྟོན་དམ་པ་ཨ་ཏིའི་ལམ་མཆོག་གི་མཐུ་
 བྱིན་གྱིས། ད་རྒྱལ་ཁེངས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ན་ལྷགས་དྲག་སྐྱེས་ཏེ་དབང་མེད་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁེངས་སེམས་ད་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་པ་མ་བཅོས་རང་སར་སྟོད་དེ་
 བཞག་པ་ལས་རིག་པ་རང་མལ་དུ་རང་སོ་ཟེན་པར་གྱུར་ནས་སྟོང་གསལ་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་པའོ། །བཞི་པ། སྤྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་བྱ་བ་ལྷན་གྱུ་བ་ཀྱི་ཡེ་

༡། །ཤེས་སུ་གྲོལ་བར་བསྟན་པ། གཉིས་འཛིན་བརྟམ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས། །སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་དང་རྒྱ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དུག་དོག་ནི་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་པས། བདེན་ཞེན་དང་བཟང་ངན་སོགས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ལས་བདག་དང་གཞན་གཉིས་སུ་བཟུང་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བཟང་ངན་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བདག་དང་། བདག་གི་བའི་འཛིན་པ་རྒྱས་ཤིང་བརྟམ་པའི་བག་ཆགས་འབྲུག་པོ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོད་པའི་ཆགས་སྒྲུང་གི་བྱུ་རྒྱ་སེམས་ལ་བཏབ་པའི་ལས་འཛིན་ཉེན་ཆོས་བརྒྱད་དགག་སྐྱབ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཏེ་དག་ལྷེ་ལ་འཐབ་ཚུད་འགྲུན་སེམས་དང་། གཉིན་སྟོགས་ལ་ཞེན་སྟེད་ཀྱི་སེམས་བརྟམ་ཤིང་རྒྱས་པ་ལས་ཆེ་འདིར་ཡང་མནར་ལ། བྱི་མར་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་དུག་དོག་དང་དེས་བསགས་པའི་ལས་དང་དེ་དག་གི་ཀྱན་སྟོང་དང་བཅས་པའི་དབང་ལས་སྟོང་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་ནི། གསོད་གཅོད་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་ལྷ་མིན་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲིན་ཏེ། ལྷ་མིན་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་དང་འགྲན་ཚུད་པའི་དུག་དོག་གིས་ཡིད་གདུངས་པ་སོགས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལ་བར་འགྱུར་བའོ། །རྣམ་སྒྲིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆ་གང་གི་དབྱེད་པའི་གནས་སུ་ལྷ་སྟེ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་མཛོག་

ཉམས་པ་མི་སྟག་པའི་མིའི་ལུས་ལོན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདི་དང་སྤྱི་མར་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་གས་པ་གསུམ་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་མཛོད་དམ་པ་བྱགས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱེལ་སོ། །ཐོག་པའི་རྩ་བ་ཀྱི་ལམ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་མཐུས། སེམས་ཅན་འགྲུག་སེམས་འཐབ་རྩེ་དུ་གྱི་ལས་རྣམས་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་རྩ་གཅིག་ལུ་སྤྱག་དོག་དེའི་བག་ཆགས་བརྟན་གྱིང་རྒྱས་སྟོབས་སྒྲིན་པའི་ཆེ་སྤྱག་དོག་རང་དགར་སྤྱེས་ཏེ་དགྲ་དུ་འཛིན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྒྱལ་དུ་གཏོང་བའང་མི་བྱ་སྟེ་བྱས་པ་མ་ཡིན། སྤྱི་ལྟར་བཙོས་མའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པས་སྤང་བ་ལའང་སྟོས་པ་མིན་པར། སྤྱག་དོག་རང་གི་གནས་ཚུལ་ཀ་དག་སྟོས་བྱལ་ཐོག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་རང་སར་སྟོད་པ་ལས་གཏུག་མའི་ཤེས་པ་བྱགས་རྩེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྟོ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་ཡི་སྟོན་སྟེ་འབད་མེད་ལྟར་གྱུ་བ་གྱི་སྤྱི་ལས་ཐོགས་མེད་དུ་མངའ་བའི་བྱ་བ་གྱུ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་མཛོན་དུ་གྱུར་བར་ཤོག་ཅེས་པའོ། །ལྟ་བུ། གཏི་མུག་རྟོག་མེད་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སུ་གྲོལ་ཚུལ། དྲན་མེད་བཏང་སྟོ་མས་ཡེངས་པ་དང་། །སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། མ་རིག་པ་ནི་གཞི་འབྲུལ་རྟོག་གི་ཆ་འཛིན་པ་དང་གཏི་མུག་ཤེས་རབ་རིག་པ་ལས་ལོག་ཙམ་གྱིས་འབྲུལ་བར་བཤད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་དེའང་གཞིའི་རིག་པ་རང་ངོ་མ་ཤེས་པས་དྲན་མེད་རང་ལ་གཞན་དུ་འབྲུལ་བའི་ཚོངས་པ་རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་།

༣༡། །སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་རང་མཚན་མེད་པ་མ་ཤེས་པས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཚོངས་པ་འབྲུལ་བ་ཡུལ་གྱི་མ་རིག་པ་གཞི་སྒྲུང་གི་རྒྱུན་ལས་འབྲུལ་བ་ཐོ་ཡོར་མིར་འབྲུལ་བ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཡོངས་པའི་ཚོངས་པ་འབྲུལ་གཞི་གཞིའི་མ་རིག་པ་དང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ལ་བདག་མེད་བཞིན་དུ་དེར་འཐིབས་ཏེ། རྣམ་པ་བདག་ཏུ་ཚོངས་པ་འཛིན་པ་རྟོག་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ལམ་མིན་ལ་ལམ་དུ་འབྲུལ་བའི་ལྷན་པ། གཉེན་པོ་དུག་ཏུ་སོང་ནས་གོལ་དུ་མི་སྟེར་བ་བཅོས་མ་ལམ་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་དོན་བརྗེད་དེ་མ་ཤེས་པ་མི་ཤེས་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་དང་དེའི་ཆར་གཏོགས་པའི་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རགས་པ་ནང་དུ་སྒྲུད་པས་བརྒྱལ་སེམས་གཉིད་འབྱུག་གི་སེམས་དང་། ཆོས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་བའི་སྒྲོལ་བ་མེད་པའི་ལེ་ལོ་ལམ་སྤྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཚོངས་པའི་གཏི་ལྷན་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ལས་ཉོན་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་སྟོབས་ཀྱི་མགོན་སྒྱབས་དང་བལ་ཞིང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐར་དུས་མེད་པའི་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་སྤྱི་དང་ཁྱེ་བྲག་ལོག་པར་ལྷང་བའི་བྱེལ་སོང་དུད་འགྲོའི་གནས་སུ་སྤྱན་ཚོངས་བཤོལ་སྤྱོད་བཀྲེས་སྒྲོམ་ཆ་བྲང་སོགས་སྒྲུག་བསྐལ་དུ་མར་སྤྱོད་དེ་དུད་འགྲོའི་སྤྱེ་གནས་ནས་དུད་འགྲོར་སྤྱེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་དཔལ་བ་ཡི་དུགས་སོགས་ངན་སོང་གི་གནས་རྣམས་སུ་བརྒྱད་

དེ་ལུ་མུ་ས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དྲུ་ཡི་དགོངས་པའི་མཐར་ཐུག་ སྒོན་བུའི་དགོས་གནད། ལམ་གྱི་སྒྲེལ་སོ་འདྲིའི་མཐུ་བྱིན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བྲལ་མ་སྦྱོང་པའི་
 ཉེས་ཆོགས་ལུལ་ལའོར་གྱི་ཡུང་པོའི་རྩ་བ་གཏི་མུག་གི་དྲུ་ཞིང་འཐིམ་པའི་སྒོངས་པའི་མུན་པ་མངོན་གྱུར་དུ་སྒྲེས་པ་དེའི་གནས་ལུགས་རང་བྱུང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབྱིངས་ལ། ཐུགས་རྗེའི་རིག་པ་རྩོལ་མེད་རང་བཞག་
 གི་དྲན་པ་མ་བཅོས་རང་སར་གསལ་བའི་ཤེས་རབ་གྱི་གདངས་མངོན་སུམ་རྗེན་པར་ཤར་ནས་སྒྲོས་མཚན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ཏོག་མེད་ཀ་དག་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་པའོ། །
 གསུམ་པ་དྲི་བྲལ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་རི་བཞིན་མངོན་དུ་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན། །སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་དང་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཞི་ཀ་དག་སྒྲོས་བྲལ་ནང་གསལ་
 དབྱིངས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དང་། མཐར་ཐིན་འབྲས་བུ་དྲི་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་ཆེན་ཐུགས་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གཉིས་སྟོང་པ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལུལ་གྲོལ་གང་དུ་ཡང་བྱི་གང་མེད་པར་ལུལ་བྲལ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ཉག་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་མཉམ་པས་ན། ཁམས་གསུམ་མ་དག་ལུལ་བའི་

༡༡། །སེམས་ཅན་དམན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱི། ཐོག་མའི་ཀ་དག་ལའོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་སྒྲི་གཞི་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་འགྱུར་མེད་ལྷན་གྲུབ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
དུ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ནམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་བཞུགས་པའོ། །འོན་ཀྱང་འབྲུལ་བས་དབང་མེད་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལ། དུན་མེད་མྱོངས་པའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པས་འབྲུལ་བ་དང་གྲོལ་བའི་སྒྲི་གཞི་རྩ་
སོང་བ་ལས་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐལ་བ་མེད་པར་འབྲུལ་བའི་རང་དུས་དུ་ལྟའི་སྐབས་འདིར་ཐོག་མེད་ནས་བསམ་སྒྲོར་བྱེན་ཅི་ལོག་གི་དབང་གིས་སྒྲིང་པོའི་དོན་དང་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡང་
མེད་པར་སྐྱབ་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ལས་ལུ་ལོངས་སྒྲོད་དེ་རྒྱ་དུག་ལྡས་བསྐྱར་བའི་ལའོར་བའི་གནས་དུག་ཏུ་འཕེན་པའི་ལས་དུག་གིས་འཕང་འབྲས་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་འབྲུལ་ལའོར། མྱི་ལམ་
རྒྱན་རིས་གྱི་འབྲུལ་བའི་སྒྲིང་བ་དང་འདྲ་བུ་འདི་བྱུང་བའོ། །ནམ་ཞིག་ཟག་མེད་རང་ངོ་ཤེས་པའི་དགོ་ཆོགས་གྱི་མཐུས་གཞི་དྲི་བལ་དུ་སོང་བ་དང་མཉམ་དུ་མཐར་བྱེན་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་དུ་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དུ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཀ་དག་ཡེ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་བུར་འབྲུལ་མྱོངས་གྱི་དྲི་མ་དང་བལ་བ་དེ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱུ་སྐྱབ་སྐྱལ་སྐྱབ་སྐྱལ་ཡོན་ཏན་བྱེན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་

ཀུན་སྒྲིབ་	༡། །གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཨེ་མ་རྟོ། བྱིན་ཆད་ནལ་འབྱོར་སྟོབས་ཆེན་གྱིས། །སོགས་ཆོག་རྒྱུ་ལས་བསྟན་ཏེ་ཨེ་མ་རྟོ་ཞེས་པ་འཆད་འབྱུང་གི་ཕན་ཡོན་ལ་ངོ་མཆར་བའི་ཆོག་ཏུ་བྱས་པའོ། །དུས་སྟིགས་ བྱི་མའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱིན་ཆད་སྐལ་དམན་གྱི་དོན་དུ་ལམ་འདིའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟན་པའི་སྟོབས་སུ་ལྷུང་བོའ་པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ནལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པའི་བྲགས་འདུན་གྱིས། འབྲུལ་མེད་རང་བྱུང་གི་རིག་པའི་རང་གསལ་གྱི་དྲུང་ཆ་བཏོན་ནས། དུས་གསུམ་རྒྱལ་དང་གས་གྱིས་ཕན་ཡོན་བསྐལ་པར་བརྗོད་ཀྱང་གཏུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཡོན་ཏན་ སྟོབས་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་འདྲི་བརྗོད་དེ་སྟོན་ལམ་འདི་བཞིན་བཏབ་པར་བྱས་པ་ཡིས། སྟོན་ལམ་སྟོག་པའི་ཆོག་འདྲི་ན་བས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། དེ་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱན། སྐྱེ་བའི་སྤང་བ་རིང་ པོར་བརྟུད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར། སྐྱེ་བའི་སྤང་བའི་རིམ་པ་གསུམ་ཙམ་བརྟུད་ནས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་ན། དེ་ལས་གཞན་འདི་བཞིན་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་སྟོམ་སྐྱབ་བྱས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་སྟོས་ མ་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་སྐབས་འཇིག་རྟེན་དུ་དུས་གནད་ལེགས་ཉེས་གྱི་ལྟས་སུ་ཤར་བའི་ཉི་ཟླ་གཟུང་ཡིས་ཟིན་པའི་དུས་འབྱུང་བའོ། ། རི་དང་བར་སྤང་ལས་སྐྱ་ཆེན་ལྷིང་བའི་ཆེ་དང་། སྤ་གཡོས་འབྱུང་	431
ཉི་ཤུ་ཙེ་བཞི་		
འགྲེལ་བྲུ་		

[illegible]

༣༡། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་ཤོད་དགའི་སྤྱིར། །ལུས་ལོངས་ཉེས་རྣམས་མཁྱེན་སྤྱོད་ལ་འཆགས། །ལེགས་ཆ་གང་ལགས་དམ་པའི་མགོན་དེའི་བྱིན། །ཆོས་འདིར་འབད་པའི་བསོད་ནམས་འོད་སྣང་གིས། །
 སྤྱིད་པའི་ཉེས་སྤྱད་ལུས་པའི་མུན་སྤྱུག་ཆོགས། །ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་སྟོང་པའི་མཁར་དེངས་ཏེ། །ལྷན་གྱུ་བ་ཡོན་ཏན་འོད་སྟོང་ཆེར་འབར་ཤོག། །བདག་ཀྱང་སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་མཐུ་བྱིན་ལས། །ཡང་གསང་སྤྱོད་མེད་
 ལམ་གྱི་བྱེད་པ་འདིས། །སྤྲིགས་ལུང་དྲངས་མའི་དོ་རྗེའི་སྦྱར་སྤྱིན་ཏེ། །སྤྱིད་གནས་ཇི་བཞིན་འགོ་བའི་དཔལ་གྱུར་ཤོག། །ཅེས་བྱང་གཏེར་དགོངས་པ་བཟང་ཐལ་གྱི་རྒྱུད་ཆེན་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་བཟང་སྟོན་ལམ་གྱི་རྣམ་བཤད།
 ཀུན་བཟང་ཉེ་ལམ་འོད་སྣང་གསལ་བའི་སྟོན་མ་ཞེས་པ་འདིའང་། སྤྱོད་མེད་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་གསང་ལམ་ནས་མཐར་ཕྱིན་རིག་འཛིན་གྱི་སར་གཤེགས་པའི་རྗེ་བཙུན་སྤྱོད་མ་དམ་པ་དོ་གྱུ་བ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོན་
 བརྗོད་པར་དགའ་ཡང་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ན་ཡེ་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསང་འཛིན་མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ་སོགས་རིས་མེད་གྱི་དམ་པ་དུ་མའི་བཀའ་བྱིན་གྱིས་འཕྲོ་བའི་སྤྱད་སྟོན་
 སྤྱལ་མིང་པ་ཚུལ་བྲིམས་བཟང་པོར་འབོད་པས་བྲོ་བོ་ཞེས་པ་ཤིང་གྲུང་ལོའི་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོ་མགོའི་ཉ་བའི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ། །ལྷ་བྲག་སྤྱོད་མ་སྤྱིན་ལས་མཐུ་སྟོབས་ལགས་གྱི་བཞེད་སྟོང་དང་། །ཉེ་གནས་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་

གྲིས་ཀྱང་བསྐྱལ་བའི་མཚམས་སྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ། གྲུ་རུ་བརྒྱའི་ཟབ་གཏེར་རྒྱ་མཚོའི་ཉིང་བཅུད་བོད་རྗེ་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གཅིག བྱང་གཏེར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་གང་དེའི་གཏེར་གནས་དཔལ་བསམ་ཡས་ཀྱི་བྱང་
 རྒྱུ་གསུམ་། གཉན་ཡུལ་ཟང་ཟང་གི་དབུས། ཟང་ཟང་ལྷ་བྲག་བྲག་རི་དུག་སྐྱལ་སྐྱེངས་འདྲ་འཕ། བྲག་རི་དཀར་པོ་ལྷའི་མཚོད་རྟེན་འདྲ་བའི་ཤར་དུག་སྐྱལ་མང་པོས་ལྷ་མཚོད་པ་འདྲ་བའི་མགུལ་ངོས། གསུང་རྟོ་རྗེ་བརྒྱ་མཐ་
 ལྷ་མའི་རྟོ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས། མཚན་རྟགས་ཡ་མཚན་དང་འཛིགས་ཟིལ་ཆེ་བ་དུ་མ་རང་བྱུང་དུ་བཀྲ་བའི་གྲུ་རུའི་སྐྱབ་སྐྱུག་བདུད་འདུལ་སྒྲུང་གི་ད་ཟིལ་གཞོན་སྐྱུག་ཅིས་བྱ་བར་ལེགས་པར་སྐྱར་བའོ།། ༥༥

༡༡། །རིག་འཛིན་གཏེར་སྟོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་བྱོན་ཕག་མོ་ཟབ་རྒྱའི་དམིགས་བྲིད་ཉུང་དུར་བཀོད་པ་གསང་བྲིད་གསལ་བའི་སྒྲུ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །མི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་རྫོགས་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ཐུགས། །དབྱིངས་སྒྲུང་རིས་མེད་དག་པ་ནམ་མཁའི་སྐྱ། །མི་ཕྱིད་ཟུང་འཇུག་གྲུབ་པའི་དོ་རྗེའི་སྒྲིན། །རིགས་ཀྱན་ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མར་
 འདུད། །གསང་ཆེན་དགོངས་གནད་རི་བཞིན་དཔག་དགའ་ཡང་། །དམ་པའི་མན་ངག་ཆ་གས་ལེགས་སྟོང་བས། །ཞལ་བྱིད་བརྒྱད་པའི་བཀའ་སྒྲོལ་རིན་པོ་ཆེ། །ཉམས་མེད་རྒྱས་སྤྲད་གུས་སྒྲོའི་སྒྲོ་ཡིས་
 འབྲི། །དེ་ལ་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་འདིར་ཟུང་འཇུག་གི་སར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྒྲོར་བའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་གྲུ་རུའི་ཟབ་གཏེར་རྒྱ་མཚོའི་ཉིང་བཅུད་ལྷ་བྲག་ཐུགས་གཏེར་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ་མཚོག་ཀྱན་བཟང་དགོངས་པ་
 ཟང་ཐལ་གྱི་རྩ་བའི་ཆོས་སྡེ་བཙེ་བརྒྱད་བཞུགས་པའི་སྒྲིགས་གཏོགས། བག་མོའི་ཟབ་པའི་རྒྱ་དུག་ཅེས་དོ་རྗེ་ལག་མོའི་དགོངས་བཅུད་ཀྱི་གདམས་པ། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སུ་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ཁྱད་པར་

༡༡། །འཕགས་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་གློད་ཀྱི་ལྷེམ་འཕྲུ་ཅན་ནམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གྲགས་པ་གང་དེའི་གཏེར་དུ་བྱོན་པ་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་སྦྱིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པ། སྟོ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་གདམས་དོན་དངོས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་དགྱི་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཐེམ་བྱང་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། ལོ་རྒྱུས་ཡིད་ཆེས་ཁུངས་བཙུན་གྱིས་གང་ཟག་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕག་མོ་ཟུང་བའི་ཁྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་བྱང་བ་ལྟར། དཔལ་གྱི་བསམ་ཡས་མཆིམ་སྤུའི་བྲག་དམར་གྱི་སྤྲག་པར་གྲུ་རུ་ལ་མཆོ་རྒྱལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་ཆོས་སྒྲོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་དོ་རྩེ་ཕག་མོའི་ཟུང་བའི་རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་གདམས་པ་ནམས་བྲགས་བཅེས་གནང་བར་ཁྱེས་པའི་དོར་གྲུ་རུས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མཆོ་རྒྱལ་ཉོན་ཅིག་བདག་ལ་དོ་རྩེ་ཕག་མོས་

གནང་བའི་ཆོས་འདི་ལ་ཁྱི་རྩིས་ཀྱི་སྒོར། ཉང་རྩ་གནས་ལུས་ལ་བརྩི་བ་གསང་བ་རྩ་ཐིག་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཤད། ཐུན་མོང་དབང་བཞིའི་རྣམ་བཤུག་གིས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ། བསྐྱེད་རིམ་རྟ་ཕག་ཡབ་ཡུམ་གསང་བ་སྐྱེ་བ་
 གྱིས་ལྟའི་སྐྱར་སྐྱབ་པ། ཉང་འབྱུང་འཇུག་རྒྱུད་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་རྩ་ཁམས་དྲུངས་མ་རྟ་གི་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱབ་པ། བདག་གཞན་རྟ་མགིན་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བཏབ་སྟེ་དབང་བསྐྱོད་དགའ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་དྲུངས་
 མ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་ལམ་དུ་བྱེད་ནས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ། ལྟན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་དེ་སྟོན་གྱིས་ཅིར་སྒྲུང་ཆོས་སྐྱར་རྟོགས་པ། ལྟ་བས་ཐག་བཅད་དེ་ལྟན་གྱུ་བ་འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
 དུ་བསྐྱབ་ནས་ཀྱན་བཟང་ནང་དབྱིངས་སུ་འཇུག་པར་གདམས་པ་འདི་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་གདམས་པ་རྣམས་ལྟུག་པར་བསྐྱེད་པ་མཆོ་རྒྱལ་གྱིས་ཤོག་སེར་ལ་བཀོད་དེ་ཟང་ཟང་ལྟ་བུ་ཟངས་མཛོད་དམར་
 པོར་གཏོར་དུ་སྐྱས་པ་ཉིད་ཁྱིས་དུས་བབས་དང་མཐུན་པར་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་བཏོན་ཏེ། ཤོག་སེར་ལས་ཕབ་མཛད་པ་དང་། དེ་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ལ་གཟིགས་ཏེ་མ་ཕབ་པའི་ཆོན་གཉིས་སུ་གྱུར་པས་སྐྱ་མ་རྣམས་
 རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་རང་ནས། མེ་སྟོན་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཅན་སོགས་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྟོན་མ་ལ་གནང་། དེ་ལས་རིམ་པར་རྩ་བའི་བླ་མའི་བར་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་དགོངས་ཟང་བརྒྱུད་པ་དང་ཚུལ་གཅིག་གོ། །ཁྱི་མའི་སྒོར་རྣམས་

གྲུ་ལྟོ་	༡། །མི་ཆེ་རིང་ན་ཆོས་མ་བུ་འཕྲད་ནས་ཐོབ་པའི་དུས་འབྱུང་ཞེས་དགེས་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐུགས་སྐྱེས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྲི་བྱི་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ལ་ཟབ་པའི་རྒྱ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་དྲུག་ཀྱང་ཟབ་རྒྱ་སྤྲེ་མ། བཀ་མོ་དགེས་པའི་ཐིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། དངོས་གཞིའི་རྒྱ་དྲུག་འདི་ལྟ་སྟེ། རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ། རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་རྒྱུང་གི་རྒྱ། བམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུའི་རྒྱ། ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་སྒོ་མ་པའི་རྒྱ། གནམ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པའི་རྒྱ། རོར་བུ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་རྒྱ། ཞེས་རྒྱ་དྲུག་ལས། ལྟ་བུའི་རྒྱ་དང་མན་ངག་གི་རྒྱ་གཉིས་ཟབ་རྒྱ་བྱི་མ། འདིའི་ལྟ་བ་ཡེ་ཤེས་གྲོང་གྲོལ་དང་མན་ངག་རོར་བུའི་སྤེང་བ་གཉིས་ཡིན། གཞན་རྣམས་སྤྲི་བྱི་གཉིས་ཆར་ཅི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྲི་བྱི་གཉིས་ལས་བྱི་མའི་སྒྲོར་གྱི་ཤོག་སེར་རྣམས་ནི། མངའ་བདག་གོང་ཐང་རྒྱལ་པོ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་མ་འགྲིགས་པ་དང་། སྤྲད་ནས་འགྲོ་དོན་གྱི་འབྱུང་སྒོ་ཆེ་བར་གཟིགས་ཏེ། མང་ཡུལ་རི་བོ་དཔལ་འབར་བྲག་རོ་རྩེ་རྒྱ་གམ་གྱི་མཚན་པའི་ལྟེ་བར་གཏོར་སྤེད་མཛད་པ་ཉིད་ལུང་བྱང་ཐུགས་ཀྱི་ལྟེ་མིག་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་གི་སྒྲོན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ། ཤར་གྱི་ཐུགས་ཀྱིས་འབྱུང་གི་གཏོད་ཅེ། ཁ་ལ་མ་འབྲམས་ཉམས་ལེན་གྱིས་གཏད་རྒྱའི་བུ་ཉིད་དེ་ལ་གཏོད་ཅེ། ལས་ཅན་མ་རྟེན་གཏོར་དུ་སྤེད་ཅེས་འབྱུང་བ་བཞིན། དེའི་བྱིས་འབྲུལ་བྲལ་གཏོར་སྒྲོན་རིག་འཛིན་ཆེ་དབང་རྒྱལ་པོ་ཉིད་མངའ་	439
གྲུ་ལྟོ་		
གྲུ་ལྟོ་		

ཐུང་པོ་		
ཐུང་པོ་	༡། །ཐོབ་རེ་ག་སྤངས་ནས་གཏོར་སྤང་ལ་དབུ་སྤང་བཞེས་པའི་བདེན་བདར་གྱིས་དབང་བཙོལ་མཛད་པ་སོགས་གྱིས་ཆོས་བདག་རྣམ་གཉིས་མི་བྱེད་པའི་གནས་བཀོད་མཛད། དེ་ལས་བརྒྱད་དེ་ཙུ་བའི་སྤྱ་མའི་བར་བརྒྱད་ཚུལ་རྣམས་འོག་ཏུ་འཆད་པའི་སྤྱ་བརྒྱད་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོ་ལྟན་གྱི་གདུལ་བྱ་གདམས་དོན་དངོས་གྱི་རིམ་པར་དགྱི་བ་ལ། ཐེམ་བྱང་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། ཁ་བྱང་གསལ་བྱེད་འཆུག་མེད་གྱིས་གདམས་པའི་སྟོ་འདོགས་གཙོད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟར། ཁ་བྱང་རང་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྡེ་བཅུ་དྲུག་གསལ་བ་རྣམས། བསྟུན་སྟེན་གྲོལ་གཉིས་སུ་འདུ་བས། དང་པོ་ནི་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། དབང་ཆོག་པདྨའི་བློང་བ་ཡིས་སྐལ་ལྟན་སྟེན་ཞིང་གྲོལ་བར་བྱེད་གསུངས་པ་ལྟར། སྟེན་བྱེད་གྱི་དབང་ལ་ལྷ་གམ་ཁ་སྟོར་པད་འདབ་ཡེ་ཤེས་འོད་ལྡན་བསྐྱོར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། གཏོར་མའི་དོན་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་བུམ་དབང་། རྟ་རྟ་བདུད་ཅིའི་རྩ་ལ་བརྟེན་པའི་གསང་དབང་། དུག་རྒྱ་མཚན་ལྟན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེར་དབང་། སྟོས་བྲལ་ངོ་སྟོན་གྱི་ཆོག་དབང་། མཐའ་བརྟེན་སྒྲགས་དབང་དང་། གཏུམ་མའི་རྩེས་གནང་བག་ཆགས་སྒྲིག་བྱེད་ཡེ་ཤེས་མེད་སྤང་རང་འབར་ཞེས་བཀའ་རྒྱ་མ་དང་བཅས་ལེགས་པར་སྤྱ་མ་དམ་པ་ལས་ཚུལ་བཞིན་ནོད་པ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་གྲོལ་བྱེད་བྱིད་གྱི་རིམ་པ་ནི། གསལ་མེ་ལས། སྟོང་བུན་ཡེ་ཤེས་	441
ཐུང་པོ་		
ཐུང་པོ་		
ཐུང་པོ་		

ཕྱི་རྒྱུ་	༡༡། །རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ཁ་ཟས་མཐུན་རྒྱུན་ནི་ཁམས་གསོ་བའི་ཟས་བཅུད་ལྡན་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཚང་བར་གསོག་པ་སྟེ། སྦྱིར་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་རྣམ་གཡང་གི་ལས་རྣམས་སྤངས་ཏེ་གོས་མལ་སྟན་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་ཁོ་ན་འཆོགས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་གོགས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བའི་དུས་སུ་སྦྱེ་མཐུན་པ་ཆོས་སེམས་ཅན། །བྱད་པར་རྩ་ཐིག་རྒྱུད་གི་ཉམས་མྱོང་དང་ལྡན་པའི་རིགས་དང་འགྲོགས། །སྤྲུལ་ཡང་གདམས་པ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ནང་བྱན་རྒྱུད་པས་འདྲིས་པ་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་མྱོང་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་རྩར་སྦྱིན་ཏེ་མན་ངག་ལ་ཞུན་ཐར་ལེགས་གཅོད་གལ་ཆེའོ། །བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་ལ། ཐེམ་བྱང་གསལ་མེ་ལས། ཏྲ་ཕག་ཡབ་ཡུམ་རྒྱུ་བ་པ་ཡིས་ལུས་ཀྱི་དངོས་ཞེན་བསྐྱོག་པར་བྱེད་ལབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་གསང་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་གནད་གསུམ་གཟེར་གྱིས་ཐེབ་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟར། ཏྲ་ཕག་ཡབ་ཡུམ་བསྟེན་པས་ལྟའི་བསྟེན་ཆོད་གནད་དུ་བསྒྱལ་བ། ཡབ་ཡུམ་གསང་རྒྱུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉིང་འཛིན་མི་འགྱུར་བའི་གནད་གཟེར། དྲག་སྤྲགས་མི་འགྱུར་བའི་གནད་གཟེར། དགོངས་པ་མི་འགྱུར་བའི་གནད་གཟེར། འཕྲོ་འདུལྱག་རྒྱ་མི་འགྱུར་བའི་གནད་གཟེར་དང་། གཟེར་བཞི་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་བ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་རང་ལུས་ལྟར་རྒྱུ་བ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དབང་ལག་སོགས་བཅུད་	
ལྟེ		
ཕྱི་རྒྱུ་		

ལྷ་མོ་	༡། །མཚོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཤམས་ཏེ་འབུལ་བ་དང་། མཐུལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཚོད་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱོན་ཕུང་ལྟར་དབུལ་བར་བྱའོ། དེ་ནས་སྤྲིག་པ་སྦྱོང་བ་རྩོར་སེམས་སྒོམ་བཞུགས་ལ་ཞུགས་ཏེ་ལུས་ངག་གི་སྤྲིག་པ་མ་ལུས་པར་སྦྱང་བར་བྱའོ། བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱན་དང་བྱན་མཚམས་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྤངས་ཤིང་དམ་པའི་ཚོས་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།	
ལྷ་	ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱན་མོང་སྔོན་འགྲོའི་སྒྲུབས་རྩོར་སེམས་འོད་དུ་ཞུགས་རང་ལ་ཐིམ་ཆེ་རང་ཉིད་དཔལ་ཏྟ་མ་གྱིན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱར་གྱུར་བར་མོས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱིར་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ། དེ་བྲག་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་རིམ་པ་ལ་སྤྱ་མ་ཉིད་ཨོ་རྒྱན་བསྟར་སྒོམ་པའི་གྲུ་རུའི་རྒྱབ་ཐབས་ལ་སྦྱིན་པ་གསང་གསུམ་ལས། ཉང་དང་གསང་བར་སྦྱབ་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་བདག་བྱིན་རྒྱབས་དང་། ཅུ་	445
ལྷ་མོ་	ཁམས་བྱིན་རྒྱབས་གཉིས་སུ་གསུངས་པས་སྤྱ་མ་རྣམས་སྒྲུབས་འདིར་བསྐྱེད་རིམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན་ན་དེའི་དོད་དང་། སྔོན་སོང་ཡིན་ནའང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་ལྟན་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱབ་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཕྱིར། འདིར་ས་བཅད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་གསལ་བ་ལྟར། བདག་བྱིན་རྒྱབས་པ་ཏྟ་ལག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱབ་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་རང་ཉིད་དབང་ཆེན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱར་གསལ་བའི་སྦྱི་བོར་གྲུ་རུ་གསལ་ཚུལ་ནི་བདག་ཉིད་	

ཐུགས་སྦྱོར་	༄༅། །ཐབས་ཤེས་འབྲེལ་བར་བསྒྲོམས་པས་གྲུབ་དོན་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བརྟུང་ཡུམ་རྩོམ་ཆེ་ཕག་མོ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྒྲི་གཙུག་ཏུ་ཕག་ཞལ་ནག་པོའི་རུབ་སྒྲོ་སྒྲོག་པ་གཡས་ནམ་མཁར་གྱི་གྲུག་དང་།	447
པདྨ་	གཡོན་ཐོད་ཁྲག་གཅོལ་སྟོབ་པ་རུས་པའི་རྒྱན་ཅན་གཅིར་བྱ་ཡབ་དང་གཉིས་མེད་དུ་འབྲིལ་བ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་ཆེ་ཕག་སྒྲུབ་པའི་སྟོམས་འཇུག་མཛད་པར་གསལ་བའི་སྒྲི་བོར་པདྨའི་གདན་སྟེང་སྟོབ་དཔོན་པད་	
ཀུན་ཀྱི་	འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་རྟ་མགིན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཆ་ལུགས་སུ་སྟོམས་འཇུག་མཛད་དེ་བདག་བྱིན་རྒྱབས་མཛད་ནས་བཞུགས་པར་བསམ། དེའི་གཡས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་དཔའ་བོ་ཕོ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེ་བའི་བྲོ་བྲལ།	

གཡོན་རིག་སྒྲགས་གཟུངས་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་དཔའ་མོ་མོ་ཚོགས་ཀྱིན་བདེ་བའི་སྒྲུ་ལེན་ཞིང་གར་བྱེད། རྒྱབ་ཚུལ་སྒྲོང་སྒྲུང་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཐུན་རྒྱུན་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་བའི་ལས་ལ་ཆས་གིང་འགལ་རྒྱུན་གདོན་བགོགས་སྒྲུང་བའི་རྩྭ་སྒྲོགས་པ། མདུན་དུ་འདས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་འཆང་བའི་མཁའ་འགྲོ་མང་པོས་བྱན་མོང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་དན་ཀྱི་ཕོ་ཉར་བྱེད་པར་དམིགས་བཞིན། ལྟ་སྒྲགས་རིག་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མི་དམིགས་པར་རིག་པ་ལྟ་སྒྲགས་སུ་ཤར་བ་ལ་གནད་གཙུན་བཞིན་གསོལ་འདེབས་དང་སྒྲགས་མར་བསྟེན་བཞུས་ལ་འབད་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བྱན་བཞིན་ངག་ཏུ། བདག་ཉིད་ལྟར་གསལ་སྟིང་ག་རུ་ རི་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་

གསལ་ཐུགས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་རྒྱལ་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགོ་བའི་རེ་འདོད་སྐྱོང་། སྒོ་ལྷན་མཆོག་སྟེང་སྒྱུ་ལ་། བདག་། ཨོྃ་ ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ཐུགས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་རྒྱལ་། ཉི་མའི་ཟེར་ལྷ་མོ་མ་རིག་ཐུན་པ་སེལ་། ཉི་མ་འོད་ཟེར་སྒྱུ་། བདག་། ཨོྃ་ གདུལ་བྱའི་རེ་སྐྱོང་རབ་བྱུང་ཆ་ལུགས་ཅན་། འགོ་བ་འདྲེན་མཛད་གྲག་ཐུབ་བསྟན་པ་སྟེལ་། བྲུག་སེང་གའི་། བདག་ལ་བྱིན་རྒྱབས་དབང་བསྐྱར་རྩལ་དུ་གསོལ། ཨོྃ་ཨུཿརྩྱཱྃ་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མཐའ་རུ་བྱིན་། དེགས་པའི་དགྲ་བགེགས་མ་ལུས་ཚར་གཅོད་པ་། སེང་གའི་སྒྲ་སྒྲོག་སྒྱུ་། བདག་། ཨོྃ་ ཅིར་ཡང་སྒྱུལ་ཅིང་ཅིར་ཡང་འདྲེན་མཛད་པ་། དགྲ་བགེགས་འདུལ་ཞིང་སྐལ་ལྷན་ལམ་སྒྲ་འདྲེན་། རོ་རྗེ་གོ་ལོད་། བདག་ལ་། ཨོྃ་ ཡེ་ཤེས་སྒྱུལ་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོར་སྒྱུལ་། ཆགས་པའི་མདངས་ལྷན་སྒྱུ་མདོག་དམར་མོར་སྟོན་། རོ་རྗེ་ལག་མོའི་སྒྱུ་། བདག་། ཨོྃ་ མཐའ་འགོ་ཀུན་གྱི་དབང་ཐུག་གཞི་བྱེད་མ་། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་འབྲིལ་ཞིང་བདེ་བ་སྟོར་། ཡེ་ཤེས་མཐའ་འགོའི་ཆོགས་ལ་གསོལ་། བདག་། ཨོྃ་ རོ་རྗེ་རིན་ཆེན་པདྨ་ལས་ཀྱི་རིགས་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་འགོའི་ཆོགས་རྣམས་དང་། རིག་བྱེད་རྒྱ་མཚོའི་སྒྱུ་ལ་། བདག་། ཨོྃ་ བདག་ལ་དབང་བཞི་རྗེ་གསལ་པར་བསྐྱར་དུ་གསོལ་། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲིབ་སྒྱུར་དུ་གསོལ་། དམ་ཆོག་ཆག་ཉམས་མ་ལུས་བསྐྱར་དུ་གསོལ་། གདོན་དང་དགྲ་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛོད་། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་

གྲུ་ལྟུང་།	༄༅། །གྲུ་ལྟུང་དུ་གསོལ་། ཞེས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གསོལ་བ་ཅི་བཏབ་པ་ལྟར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ་མོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྲུ་ལྟུང་སྟོན་དང་ཏ་མག་གི་གཟུངས་སྒྲགས་གསོལ་འདེབས་མ་ཆགས་བརྒྱའི་མཆོ་ལས་སོགས་གྲངས་ལྡན་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མོས་གྲུས་གསོལ་འདེབས་བྱས་ཀྱིན་གྱིས་གྲུ་ལྟུང་ཡབ་ཡུམ་སྟོར་མཆོམས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཔག་མེད་སྟེ་	
དུ་	པོར་བབས་པས་བུམ་དབང་ཐོབ། ལུས་སྦྱིབ་དག་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་དང་། སྦྱུལ་སྦྱུ་འཐོབ་པའི་སྐལ་ལྡན་བྱས། མགྱིན་པར་བབས་པས་གསང་དབང་ཐོབ། རག་སྦྱིབ་དག་གསལ་སྟོང་རྒྱུད་གི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་དང་། འོངས་སྦྱུ་འཐོབ་པའི་སྐལ་ལྡན་དུ་བྱས། སྟིང་གར་བབས། ཤེར་དབང་ཐོབ། ཡིད་སྦྱིབ་དག་བདེ་སྟོང་ཐིག་ལའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་དང་། ཆོས་སྦྱུ་འཐོབ་པའི་སྐལ་ལྡན་དུ་བྱས། རྟེ་བར་བབས་ཆིག་དབང་ཐོབ། སྒོ་	
ལྟུང་།	གསུམ་མམ་སྒྲུང་གསུམ་ཕྱ་བའི་བག་ཆགས་དག་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྦྱུ་འཐོབ་པའི་སྐལ་ལྡན་དུ་བྱས་པར་བསམས། མདོར་ན་སྒོ་གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བཏྱན་པོར་བྱའོ། །མཐར་ཐུན་བསྐྱེད་བརྒྱ་ཆེ་བརྒྱ་ལྟུང་ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་གཤེགས། སྤྲ་མ་དམ་ཆིག་པ་འོད་དུ་ཁྱུན་སྟེ་མགྱིན་ལ་ཐིམ། དེའང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་སྤང་དུ་ཡལ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀ་དག་ཆེན་པོར་ཅི་གཅིག་ཏུ་མཉམ་	

ཐུང་པོ་	༡། །ར་སྒོམ་པ་དངོས་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒོན་འགོ་ལུས་འདུལ་སྒྱི་དང་མཐུན། ཞེས་པ་བྱུང་གསལ་ལྟར་རྒྱུ་དང་ལག་པ་མགོ་བོ་བྱང་ཕོ་བ་དང་ལྷ་སྒྱུང་ལང་བཞིན་བྱ་དགོས་པས་དེའི་སྒོན་དུ་ཡང་རག་དང་བཅས་ལུས་གཅེར་བྱུང་ལྟར། རྒྱུང་འོ་དགུ་སྒྲུགས་བྱས་ཏེ་རྒྱུང་འཛིན་ལ་བྱང་ཆ་ཐོན་རྗེས་སུ་རྒྱུང་བཟུང་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྷ་སྒྱུང་གི་འབྲུལ་འཁོར་བྱ་དགོས་སོ། །འདིར་འདི་དག་ལ་གཅེས་པའི་གནད་སྒྱིར་བརྗོད་པ་ནི། གསང་བ་ཟབ་རྒྱས་རྩ་རྒྱུང་གནད་ཀྱི་མན་ངག་ལས། ཀུན་གཞི་མ་རིག་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་། དང་པོ་འཁོར་བའི་འབྱུང་ས་ཡིན་མེད་ཀྱང་རྒྱུང་དང་སེམས་དང་གསུམ་མེད་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་ས་ཡིན་མེད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་མུག་གསུམ་མེད་ལས་ཀྱི་འོངས་སྒྱོད་ཡིན་མེད་ཀྱང་དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་གསུམ་མེད་མོངས་སྒྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་མེད་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏུག་སེམས་འབྲུལ་བར་མཆེད་པ་ན་རང་གི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལས་ཞེན་སྒྲུང་རགས་པ་འབྱུང་སྟེ་རྩ་ཐིག་རྒྱུང་གསུམ་ཀྱི་སྒྲིགས་ལུས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་ཡང་དུག་གསུམ་ཀྱི་དབང་གིས་དགོ་སྒྲིག་གི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསགས་པ་ལས་ངན་སོང་སོགས་འཁོར་བའི་སྒྱེ་སྒྲིད་བརྒྱུད་མར་ལེན་པ་འདི་འབྱུང་བས། དེ་ལ་འབྲུལ་ཏྲིག་འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་གནད་གསང་བྱུང་བར་བ་ནི་སྒྲགས་སྒྲུ་མེད་ཁོ་ན་ལས་གསལ་བས་འདིར་	453
---------	---	-----

ཐབས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མྱད་བྱུང་གི་སྒོ་ནས་འཆིང་རྟོག་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་རྩོམ་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྦྱིར་ལུས་ཀྱི་རྩ་ལ་རྩ་ཉི་བྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཡོད་དེ།
 གསང་ཟབ་གནད་ཀྱི་མན་ངག་ལས། སེམས་ཅན་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ལེ་རྩ་གཟུགས་ཉི་བྲི་ཆིག་སྟོང་དང་། དུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་གནས་པའོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལུས་བྱངས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་གྲངས་ལ་སྟོང་དང་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་
 དང་། རྒྱུ་སེམས་འགྲུ་བའི་རྩ་གྲངས་ལ་སྟོང་དང་བདུན་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་དང་། རྒྱུ་ཐིག་འགྲུ་བའི་རྩ་ལ་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་རུ་བཤད་དེ། རྩ་མ་དེ་ཉིད་ལས། ལུས་བྱངས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་གྲངས་ལེ་སྟོང་དང་སུམ་བརྒྱ་
 ལྔ་བཅུ་གནས་པ་རྒྱུ་སེམས་འགྲུ་བའི་རྩ་ཡི་གྲངས་ལེ་སྟོང་དང་བདུན་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་གནས་པ་རྒྱུ་དང་ཐིག་ལེ་འགྲུ་བའི་རྩ་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་རུ་གནས་པ་ཞེས་སོ། །འཁོར་ལོ་བཞིའི་དབུས་ཨ་ཁ་རྩ་ཉི་ཞེས་རྩ་ཏ་ར་
 བརྒྱ་གཤག་ཙམ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པ་གསང་གནས་ནས་སྦྱི་བོའི་ཆངས་བྲག་ཏུ་བྱག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་འགྲུ་བའི་གསང་རྩ་ཨ་ཁ་ཁ་རྩ་ཉི་ཞེས་བྱ། ཕྱི་ཐབས་ཀྱི་རྩ་ཉི་ཞེས་རྒྱུངས་པ་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རྩ་དང་།
 རང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ཉི་ཞེས་བྱང་སེམས་དམར་པོ་འབབ་པའི་རྩ་གཉིས་དང་ཨ་ཁ་ཁ་རྩ་ཉི་ལ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་ཨ་ཁ་ཁ་རྩ་ཉི་ལེ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ཐབས་ཀྱི་རྩ་ཉི་རྒྱུངས་པ་ཡིན་པ་

༡། །དེ་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་འབབ་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཏི་སྒོ་ག་ཙུ་ཡིན་པ་དེ་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་འབབ་པའི་གསང་བའི་རྒྱ་ཏི་ལའོ་ར་ལོ་བཞིའི་དབུས་ནས་བརྒྱུད་དེ་སྒོ་ག་ཤིང་ཚུལ་ལ་དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དབུ་མའི་གཡས་སུ་ལ་ལ་ན་ཡི་ཙུ་སྒོ་སྒྲ་བྲག་གཡས་དང་མར་སྒྲེ་ཉྩེ་འོག་སྒྲུ་མཚམས་སུ་བྲག་གཡོན་དུ་ར་ས་ནའི་ཙུ་སྒོ་སྒྲ་བྲག་གཡོན་དང་མར་སྒྲེ་ཉྩེ་འོག་སྒྲུ་མཚམས་སུ་བྲག་དེ་ཉྩེ་བུའི་རྒྱ་ཏི་དང་ལ་ལ་ར་ས་གསུམ་ཉྩེ་འོག་འཛོམ་པས་དབུ་མར་འཕྲད་མཚམས་ནས་རོ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུ་བའི་རྒྱུད་དབུ་མར་གཞི་དུས་སུ་ཆ་གས་རེ་ཐིམ་པའམ་རྒྱུད་པ་ན་འང་འོད་གསལ་སྒྲོགས་རེ་འཆར་རོ། །དེས་ན་ལམ་དུས་སུ་ཙུ་རྒྱུད་གི་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱུད་སེམས་དབུ་མར་རྒྱུད་པས་དྲངས་མའི་ཆ་འཕེལ་བ་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་ཏེ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་སོ། །གཡོ་བ་རྒྱུད་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་གསང་བའི་ཟབ་རྒྱ་ཙུ་རྒྱུད་གནད་གྱི་མན་ངག་ལས་གསུངས་པ་ཉྩེ་བཙོ་ལུ་ལས། དང་པོ་དོ་བོ་ནི་མ་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གཡོ་རྟོག་གི་བདག་ཉིད་ཅན། མ་དག་པའི་ལས་རྒྱུད་འཕེལ་བྱེད་དུ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་རེས་ཆེག་ནི་མི་བརྟན་པར་སྦྱི་ནང་གཉིས་ཀར་འབྲུགས་ཤིང་གཡོ་བས་རྒྱུད་རོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཉི་མི་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱའོ། །བཞི་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་སྦྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལས། སྦྱི་རྒྱུད་བརྒྱུད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱི་ཡི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པ་འདེགས་བྱེད་རྒྱུད་གིས་ལུས་ཀྱན་འདེགས་པ་

པག་པོའི་	༄༅། །ཐ་མལ་བ་ཆེ་དུས་བྱས་ཆེ་རྒྱུ་སེམས་རིག་གསུམ་གསང་བར་རྒྱ་བའི་སྙིང་རྩེ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཞོན་ནས་འཕོས་ཆེ་རོ་ལ་དྲི་ཅུ་འོང་། གང་ཟག་དཔྱལ་བར་སྟེ། སེམས་རིག་རྒྱུ་གསུམ་བཤང་བར་རྒྱ་བའི་ཕུར་	
ལྷ་གཉིས་	སེལ་རྒྱུ་ལ་ཞོན་ནས་འཕོས་ཆེ་རོ་ལ་དྲི་ཆེན་འབྱུང་། གང་ཟག་ཡི་དྲགས་སུ་སྟེ། རྒྱུ་སེམས་རིག་གསུམ་མེ་མཉམ་རྒྱུ་ལ་ཞོན་ནས་ཉེ་བ་ནས་འཕོས་ཆེ་ཉེ་བར་བེལ་བ་སྤྲ་མོ་འབྱུང་། གང་ཟག་བྱོལ་སོང་དུ་སྟེ། རྒྱུ་སེམས་	
གསང་བྱེད་	རིག་གསུམ་བཀྲག་མདངས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཞོན་ནས་མིག་ནས་འཕོས་ཆེ་མིག་གཡས་ཅེ་རེ་བཏྲ་ལྟར་སྟེ། རྒྱུ་སེམས་རིག་གསུམ་དྲངས་སྟིགས་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཞོན་ནས་ཁ་ནས་འཕོས་ཆེ་འཆི་ཁར་ཁ་གདངས་མིར་	
	སྟེའོ། །རྒྱུ་སེམས་རིག་གསུམ་དྲངས་སྟིགས་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཞོན་ནས་སྣ་བྱག་གཡས་པར་འཕོས་ཆེ་སྣ་བྱག་འཁྱོགས། ལྟ་མིན་དུ་སྟེ། རྒྱུ་སེམས་རིག་གསུམ་གྱེན་རྒྱ་ལ་ཞོན་ནས་ཆངས་བྱག་ནས་འཕོས་ཆེ་སྟྱི་བོ་འཕར་	
	རྒྱུ་བེལ་འབྱུང་ས་ལམ་བཅུ་གསུམ་མན་ཆད་ནོན། སེམས་བྲལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ལ་ཞོན་ནས་ཤེས་སྒྲུག་ཅན་ནས་ཐོན་ཏེ་མངོན་ཤེས་འཆར་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དགུ་བ་མཆོན་ཉིད་ནི།	
	རྒྱུ་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་ཅིང་འབྲུགས་པ་སྟོབས་ཅན་གྱི་བེམ་པོའོ། །སེམས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅིར་ཡང་སྣང་ཞིང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གསལ་སྤྲ་ཀུན་རྫོབ་པའོ། །རིག་པའི་མཆོན་ཉིད་གསལ་བརྟན་རང་བཞིན་ཡེ་	

༣༡། །བཞིན་མནན་ཞིང་བསྐྱེལ། །ཁེངས་པའི་ཚད་དུ་སྒྲིབ་ཆེ་སྒྲན་ནས་མདའ་གང་ཙམ་དུ་འཕང་བ་གནད་དོ། །བཅུ་གཉིས་པ་རྒྱུ་ཟེན་པས་སྤྱི་རྟགས་དྲོད་སྤྱིས་འགྲོས་མགྲོགས། སྤྱི་ནང་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོན་པས་
 མི་ཚུགས། ལུས་གིང་བལ་ལྟར་ཡང་ནང་རྟགས་སྒྲུ་མར་ཤར། འཛིན་ཆགས་རྒྱུ་། དབུགས་རྒྱ་བ་མི་ཚོར། འཛིན་པ་མེད། གསང་རྟགས་བདེ་གསལ་རྟོག་མེད་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་རིས་མེད་དུ་འཆར་རོ། །བཅུ་གསུམ་པ་
 རྒྱུ་སྤྱོན་བསལ་བ་ནི། དང་པོ་རྒྱུ་དུག་མ་བསལ་ན། ཉམས་ལ་བོགས་མེད་གོགས་སུ་གྱུར་པས་རྒྱུ་དུག་བསལ་ལོ། །བར་དུ་རྒྱུ་སྤྱིལ་དུག་ན་སྤོད་ཅ་དུག་དུ་ཤོར་ནས་ནད་བསྐྱེད་པས་སྤང་། སྤྱིལ་རྒྱུ་ནའང་རྒྱུ་རྒྱ་ཏིར་
 རྒྱུ་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་རྒྱུ་རིམ་བཞིན་ཤུགས་གྱིས་བསྐྱེལ་ཞིང་དགང་། རྗེས་མདའ་ལྟར་འཕེན་པའི་དུས་སུ་རྒྱུ་རོ་མ་ཐོན་ན་ནད་དུ་འགྱུར་བས། དང་པོ་ན་བུན་ལྟར་རུབ། བར་དུ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་གཞིལ་ཞིང་སྤྱིལ་
 བུམ་པ་ལྟར་དགང་། མཐར་མདའ་ལྟར་འཕེན་པའོ། །བཅུ་བཞི་པ་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱུ་ཟེན་པས་སེམས་ཟེན། སེམས་ཟེན་པས་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་གནས་པའི་ཏིང་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ།
 འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་ལུས། མངོན་ཤེས་འཆར། རྒྱ་འཕྲུལ་རྒྱུ་པའི་ཐོགས་མེད་འགྲུབ། ས་སོགས་འབྱུང་བཞི་དབང་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་རོ། །བཅོ་ལྔ་པ་རྒྱུ་གི་གྲུབ་འབྲས་མཐར་ཐུག་ནི། རྒྱུ་སེམས་དབུ་

པར་སྤྱོད་	༡༡། །ན། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་འབྲུལ་འཛིན་མ་རིག་དབང་གྱུར་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྡིང་རྩེ་བྱགས་འབྲུང་དུ་འབར་བའི་སྡིང་པ་སྡིང་རྩེའི་སྡིང་པོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་གདངས། བའི་ལས་པར་མའི་ལས་ཉིད་ཀྱི་ལ་
པར་སྤྱོད་	གྱི་སྡིང་ཡི་གེ་མེད་མར་པོ་ཆོག་དྲག་དང་ལྷན་པར་གཤམ། མེད་ལས་འོད་འཕྲོས་འཕགས་ཆོགས་མཆོད། རྩུར་འདུས་མར་ཐིམ་པས། དེ་ཉིད་བཀྲག་མདངས་རྒྱས། ཡང་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
པར་སྤྱོད་	ཕོག་སྤྲིག་སྒྲིབ་སྒྱུངས་ཕག་མོའི་སར་བཀོད་རྩུར་འདུས་པ་ལས་མེད་རྩེ་ཕག་མོ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཞི་མ་བྲོའི་རྩམ་ཅན་གཡས་གྱི་གྲག་ནམ་མཁར་འབྲུར་བ་གཡོན་ཐོད་ཁྲག་བྱགས་ཀར་བསྐྱམས་པ་ཞབས་གཡས་རྩུང་བད་
	བསྐྱམ་པའི་རྩིང་པ་སྟ་གར་གཏད་པ། གཡོན་རྩུང་བད་བརྒྱངས་པས་ཉིད་ཀྱི་ལ་ལ་ཕྱེད་དཀྱིལ་དུ་བཞུགས་པ། ཆོས་སྐྱུ་མངའ་བའི་བདར་མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྷས་བརྒྱན་པ། འོངས་སྐྱུ་མངའ་བའི་བདར་སྟོན་པ་ལྷ་བཅུས་དོ་ཤལ་
	བྱས་པ། སྐྱལ་སྐྱུ་མངའ་བའི་བདར་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གིས་བརྒྱན་པ། སྐྱག་སུམ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདར་སྐྱུ་སྒྲིང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། དེའི་སྐྱུ་བོར་ཕག་ཞལ་ནག་པོའི་རུར་སྐྱ་སྒྲོག་པས་བགེགས་དཔུང་བརྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཡི་
	ཤེས་ཀྱི་མེད་པུང་རབ་དུ་འབར་བའི་སྟོང་ན་བཞུགས་པར་གསལ། དེ་ཡང་སྐྱུའི་དག་པ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་ཆ་བཅས་ལས་གྲོལ་བས་སྐྱ་གཅེར་བུ། འདོད་ཆགས་དག་པའི་སོར་རྟོགས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུང་གི་རིགས་ཡིན་

པས་སྐྱུ་མདོག་དམར་མོ། ཚེས་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་ཉག་གཅིག་གི་ཐིག་ལེར་བསྐྱམ་པས་ཞལ་གཅིག་སྟོང་རྗེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱག་གཉིས། ཐུན་མིན་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཀྱན་རྟོག་དྲུབ་ཐང་ཀར་གཙོད་པའི་གྱི་
གྲག་འཕྱར་བ། གཡོན་བདེ་ཆེན་གྱི་རྒྱན་ལ་རོལ་བའི་ཐོད་ཁྲག་བསྐྱམས་པ། དོན་དམ་འོད་གསལ་རྟོག་མེད་མི་འགྱུར་བའི་རྟགས་སུ་ཕག་ཞལ་དང་ལྡན་པ། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་སྡོམ་པས་ཞབས་གཡས་བསྐྱམ་པའི་
རྟིང་བ་རྟ་གར་གཏད་པ། གཡོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞབས་བརྒྱངས་པས་སྤིད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བསལ་ལ་ཆས་པ་རྣམས་དྲན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་ཀྱན་སྦྱིབ་མེད་གསལ་བ་མན་ཤེལ་དར་དམར་དུ་བཞག་པ་ལྟར་དམར་
འོད་ཅན་དུ་གསལ་བ་སྟེ་དེར་གཡོ་ཐོབ་གོམས་བརྟན་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ་ཉམས་ལྷ་མཐར་ཕྱིན་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་གཅིས་སོ། །གཉིས་པ་ནང་དག་པ་རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན་དུ་གསལ་བ་ནི། སྟོང་ཐུན་
གསལ་སྦྱོན་ལས། བདག་ཡིད་མ་གྱི་ལྷ་དེ་ལྟར་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱི་དབྱས་སུ་རྩ་དབྱུང་ཡར་རྩེ་སྦྱི་བོ་ཆངས་པའི་བྱ་གར་བྱགས་པེ། མར་སྟེ་སྟེ་འོག་གཉེར་བོ་ཆེར་སྦྱབས་པ། རྩ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡན་པེ། མཚན་
ཉིད་བཞི་ནི་གཏུམ་མོའི་བྲིད་གཞུང་ལྟར་བཤད་པས་ཤེས། རྩ་དེའི་གཡས་སུ་རོམ་དང་། གཡོན་དུ་རྒྱང་མ་། རྩ་གསུམ་ཀ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་པེ། འཁོར་ལོ་ལྷ་ཡི་རྩ་རྣམས་དང་བཅས་ཏེ། ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་གྱིས་མ་གོས་པེ།

[illegible]

॥

二六五

༡༡། །དམར་ཤད་རིང་པོར་གསལ་གདབ་པ་ནི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ ཞེས་པ་ལྟར་བདག་ལུས་དོ་རྗེ་ལག་མོར་གོང་ལྟར་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱི་དབུས་སྒྲིང་གི་ཐད་སོར་བཞིའི་མཚམས་སུ། ཕ་དབུ་མ་ཡར་སྐྱེ་སྐྱེ་བོ་ལ་བྱག་
པ། མར་སྐྱེ་སྐྱེ་འོག་གཉེར་བོ་ཆེ་ཞེས། ལྟེ་འོག་ནས་མར་སོར་བཞིའི་མཚམས་སུ་བྱག་པ།མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉིལ་གྱི་མར་མེ་ལྟར་གསལ་བས་སྐྱི་ནང་ཀྱན་འོད་དུ་འཆར་བ། རྩ་ཤིང་གི་སྒྲིང་བོ་ལྟར་དུ་
བྲང་བས་ཡ་ཡོ་མེད་པ། རྩ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་ལྟར་དམར་བས་ནང་གི་གཏུམ་མོའི་འོད་ཕ་ལ་ཤར་བ། ཤེལ་བུ་མཚལ་གྱིས་གདབ་པ་ལྟ་བུ། དཔྲལ་འདབ་མ་ལྟར་སྒྲུབ་པས་འོད་ཕ་དང་སྐྱོགས་མཐུན་པ། དེ་ལྟར་གསལ་བའི་
དམིགས་འདུན་གཅིག་དྲིལ་གྱིས་གནས་ཏེ་དེར་སེམས་ཟིན་སྟོབས་གྱིས་སྐྱིའི་ཕ་མདུད་གྲོལ་བ། ནང་དུ་འོད་ཕ་སོགས་གཏུག་མའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་སད་དེ། ཡེ་ཤེས་རང་ལྷགས་གྱིས་འཆར་བས་ཐོག་མར་དབུ་མ་ལ་
དམིགས་པའི་སེམས་འཛིན་གྱི་ཕ་ལ་སྐྱུང་སྐྱིར་དུ་དབུ་མ་དེ་ཡང་དང་བོར་བ་ཏུ་སྒྲ་བ་ཏྲ་ར་ཅམ་ནས་རིམ་བཞིན་མདའ་སྒྲུག་ཅམ་སྒྲུག་ཅམ་རང་ལུས་རིལ་བོ་ཅམ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་མཆེད་དེ་གནས་ལུལ་མཐོང་ཁམས་
དང་མི་མཐོང་བའི་ཁམས་སོགས་སུ་སྒྲོས་དེ། མཐར་ནམ་མཁས་གར་བྱབ་དབུ་མས་བྱབ་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱའོ། །སྒྲུབ་ཡང་རྗེ་སྒྲུབ་ལ་ཆུར་རིམ་བཞིན་བསྐྱུས་ཏེ། སྒྲུག་ཅམ་དུ་གསལ་བ་དེའི་གཡས་སུ་རོ་མ་དམར་

ཡུལ་	༡། །དགྲ་བཙུའོ། །ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཕྱེ་བས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའོ། །ཉེ་བའི་ཤར་གྱི་རྩ་འདབ་ཉིད་བཞི་རུ་གྱེས་དེ་རེ་རེ་བཞི་བཞིར་གྱེས་པས་བཙུ་དྲུག་གོ། །ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཕྱེ་བས་རེ་བཞིའོ། །གསང་གནས་སུ་ཤར་གྱི་རྩ་འདབ་ཉིད་རྩེ་གསུམ་དུ་གྱེས་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྱེས། དབུ་མའི་རྩེ་གསུམ་དུ་གྱེས་པས་ཤར་གྱི་རྩ་འདབ་བདུན་བྱུང་། ཕྱོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཕྱེ་བས་ཉེར་བརྒྱད་དོ། །རྩ་འཁོར་ལྷའི་མིང་གི་ངེས་ཆོག་ཀྱང་སྒྱི་བོ་བདེ་བའི་ས་བོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཆེ་བས་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་དང་། མགྱིན་པ་རོ་བཙུད་རྣམས་སྒྱུད་པའི་གནས་ཡིན་པས་ལོངས་སྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། སྒྲིང་གར་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོས་བྲལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་རང་མལ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ཉེ་བ་མ་དག་པའི་ལུས་རྩའི་འབྱུང་གནས་དང་། ལམ་དུས་སུ་ས་རྒྱུད་ལྷགས་ཆེ་བས་དེར་རྒྱུད་སེམས་སྒྲུད་པ་ན་སྒྲུང་བ་རིས་མེད་དུ་འཆར་བས་སྒྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། གསང་བའི་གནས་སུ་ཐིག་ལེ་དབབ་པ་བཟུང་བ་ལས་བདེ་བ་རིང་དུ་གནས་ཤིང་འཕེལ་བས་བདེ་སྒྱུད་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །རྩ་འཁོར་ལྷ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་། གདུགས་ཀྱི་རྩི་བས་མ་ཉྟར་སྒྱི་བོ་ཁ་ཐུར། མགྱིན་པ་གྱེན། སྒྲིང་ག་ཐུར། ཉེ་བ་གྱེན། གསང་གནས་གྱེན་དུ་གསལ་བ་དང་། ཐད་དུ་གསལ་བ་གང་རུང་གསུངས་སོ། །དེའང་ཐིག་ལེ་འཛིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་	465
------	---	-----

༡༡། །ཁུས་ལྡན་འགྲོ་ཕན་གླིང་པ་རྣམས་འབྱོར་རུས་པའི་ཆས་ཅན་གཡས་དོ་རྩེ་ཅི་དགུ་ནམ་མཁར་འབྱར་བ། གཡོན་ཕུར་པ་སྟ་བུར་གཡོན་དུ་འབྱར་སྟབས་སུ་འཛིན་པ་ཞབས་རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི་སྟབས་སུ་བཞུགས་པ།
འདབ་ལྡན་རིགས་ལྟའི་པད་ཉུག་སོལ་བ། དེའི་སྒྲི་བོར་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་ལ་པར་ཀྱན་བཟང་ཡེ་ཤེས་རབ་བྱུང་ཆས་ཅན་གཡས་ཆོས་འཆད། གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་སྒྲིགས་བམ་བསྐྱམས་པ། དེའི་སྒྲི་བོར་པད་ཉི་
ཟླ་བའི་གདན་ལ་རིག་འཛིན་པར་བཞག་གཉེན་སྒྲི་མདོག་དམར་སྒྲིག་རྣམས་འབྱོར་པའི་ཆ་ལུགས་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། དེའི་སྒྲི་བོར་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བྱམས་པ་ཤེས་རབ་མཆོག་ལྡན་རབ་བྱུང་གི་
ཆ་ལུགས་རྩིས་འབྲོལ་ཞིང་སྒྲིལ་གྱུང་མཛད་པ། དེའི་སྒྲི་བོར་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་ལ་གསང་སྒྲགས་བསྟན་འཛིན་ཡར་འཕེལ་རྣམས་འབྱོར་ཆ་ལུགས་བགྲེས་ཉམས་ཅན་མཉམ་བཞག་མཛད་པ། དེའི་སྒྲི་བོར་པད་ཉི་ཟླ་བའི་
གདན་ལ་གྲུབ་ཐོབ་པར་མི་བསྐྱོད་གྲུབ་ཆས་ཐོབ་པ་བདུད་རྩིས་བཀའ་བ་མཉམ་བཞག་གིས་འཛིན་པ། དེའི་སྒྲི་བོར་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་ལ་འབྲུལ་ཞིག་དྲན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཉེ་རུ་ཀའི་ཆས་རུས་རྒྱན་གསོལ་བ་ཁ་འུལ་ཐོབ་པ་
འཛིན་པ། དེའི་སྒྲི་བོར་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོ་དག་སྒྲོང་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ས་གནོན་མཉམ་བཞག་མཛད་པ། དེའི་སྒྲི་བོར་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་ལ་རབ་འབྱམས་སྒྲ་སེང་རབ་བྱུང་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་

[illegible]

ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་
ལྷ་མོ་

༡། །མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་ཡེ་ཤེས་འོད་ལྔ་འོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་པ། དེ་ལྟར་རིག་འཛིན་སྤྱོད་མའི་ཚོགས་རྣམས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསལ་བ་ལ་འབྱུང་སྤང་སྤྱུག་བསྤེལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་
བདག་ཅག་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་དྲོད་རྒྱས་པ་དང་འབྱུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་གནས་ཀྱི་འོད་གསལ་བདེ་ཆེན་གྱི་རྣམ་པར་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་སྤྲུམ་པའི་སྤྱོད་ངང་ནས་ངག་རྟུགས་ལ་
འདེབས་གྱི་ཆོག་འདི་ལྟར་བྱུང་། །ཞོ་ལྷ་མོ། ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནས། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟང་པོ་རང་གསལ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས། །ལུས་ལ་བདེ་དྲོད་
འབར་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །རང་སྤང་སྤྱུག་གྱུ་བ་རྩ་ཁམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །བདེ་ཆེན་ལོངས་སྤྱོད་དབང་ཆེན་ཡབ་ཡུམ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས། །གསལ་སྤྱོད་ལྟ་སྤྱོད་འཆར་བར་བྱིན་
གྱིས་རྫོབས། །རང་གསལ་དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཞོ་རྒྱན་སྤྱོད་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས། །བདེ་གསལ་དབྱེར་མེད་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །
དྲུངས་མ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྟན་སོ་བྲང་དུ། །བདེ་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་ལ། །གསོལ་བ་། །ཡུང་པོ་འོད་ལུས་འགྱུ་བ་པར་། །འོད་གསལ་སྤྱན་གྱུ་བ་འཇའ་འོད་སོ་བྲང་དུ། །རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སྟོན་གྱི་ལྷུ་ཅན་ལྟ་ཅན། །

གསོལ་བ། ཆོས་ཉིད་ཟད་སང་འབྱོལ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། མཁའ་སྤྱོད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ། ཟབ་གཏེར་མངའ་བདག་ཆེ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལ། གསོལ་བ། འོད་གསལ་ལྷན་གྱུ་བ་རྟོགས་པར། ལས་འཕྲོ་སྒྲོན་
 ལམ་འཛོམ་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། ཆོས་བདག་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲགས་དོ་རྗེ་ལ། གསོལ་བ། བདེ་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར། སྤྱོད་པ་མཐར་བྱིན་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ། རྒྱལ་བའི་གདུང་འཕྲོ་བ་རང་གྲོལ་དོ་རྗེ་ལ། གསོལ་
 བ། རྟོགས་པའི་འབར་འཛུགས་མཐར་བྱིན་བྱིན། ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲུག་པའི་ཕོ་བྲང་དུ། མཁའ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རབ་འབྱུངས་སེལ། གསོལ་བ། རང་རིག་རང་ངོ་ཤེས་པར། འོད་གསལ་མེ་རྟོག་བརྒྱན་པའི་ཞིང་
 ཁམས་སུ། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོ་ལ། གསོལ་བ། འོད་གསལ་མ་བུ་འཕྲོད་པར། མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་སྒྱུ་བ་ཁང་དུ། རྟོགས་པའི་མངའ་བདག་འབྲུལ་ཞིག་ཆེན་པོ་ལ། གསོལ་བ། བདག་འཛིན་
 འབྲུལ་བ་ཞིག་པར། ཨོ་རྒྱན་གནས་ཆེན་སྤང་བ་རི་བོ་ཆེ། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་བདུ་མི་བསྐྱོད་ལ། གསོལ་བ། ཆེ་འདིར་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར། བདེ་ཆེན་ཡང་ཅེ་སྒྲ་མའི་གདན་ས་སུ། བརྟན་པའི་བདག་པོ་ཨོ་རྒྱན་ཡར་
 འཕེལ་ལ། གསོལ་བ། རང་གཞན་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པར། གོང་མའི་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲེ་གང་ཡང་དབེན་དུ། མཁའ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་མཚོ་གཡུན་ལ། གསོལ་བ། ཆེ་འདིར་འཇའ་ལུས་འགྲུབ་པར། ཟབ་གསང་

ཐུང་པོ་	༄༅། །སྒྲིན་གྲོ་ལ་གདམས་པའི་ཕོ་བྲང་དུ། །མཐུ་སྟོབས་མངའ་བདག་པར་བཤེས་གཉེན་ལ། །གསོལ་བཟུང་། །རྒྱུ་མེད་ལས་སུ་རུང་བར་ཟུང་། །བྱུང་བསྟན་གསང་སྒྲགས་ཆོས་འཁོར་ཕོ་བྲང་ནས། །བྱུང་བའང་པར་ཀུན་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ། །གསོལ་བཟུང་། །གསལ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་ཟུང་། །གར་བཞུགས་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་ཆེན་པོ་ནས། །གཏེར་ཆེན་རྒྱས་ལྡན་འགྲོ་པའི་སྒྲིང་པ་ལ། །གསོལ་བཟུང་། །བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པར་ཟུང་། །འོད་གསལ་རིག་སྟོང་བྱུང་འདུག་ཕོ་བྲང་དུ། །གསང་འཛིན་དཔའ་བོ་མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ་ལ། །གསོལ་བཟུང་། །རིག་སྟོང་བྱུང་འདུག་ཏོགས་པར་ཟུང་། །སྒྲི་གཙུག་ཉི་ཟླ་པར་འཛིན་གདན་སྟེང་དུ། །བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་ཅུ་བའི་སྒྲུ་མ་ལ། །གསོལ་བཟུང་། །གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཏོགས་པར་ཟུང་། །བདེ་ཆེན་གསང་བ་སྤྲུག་གི་དབེན་གནས་སུ། །བདེ་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་དོ་རྗེ་པའི་མོ་ལ། །གསོལ་བཟུང་། །སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲུ་མར་ཏོགས་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །མང་ཡུལ་རི་བོ་དཔལ་འབར་གཏེར་གནས་སུ། །མཁའ་འགྲོའི་སྒྲིག་སྟོང་པའི་མོ་བྲང་རྒྱལ་ལ། །གསོལ་བཟུང་། །འདེབས་སོ་བྱུགས་རྗེའི་སྒྲིག་གིས་གཟིགས། །ཆོག་དོན་མཛོད་དུ་འགྱུར་བར་བྱིན་ཟུང་། །བཀའ་དང་དམ་ཆོག་གཉེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྱུང་མ་མ་གཟའ་དོར་གསུམ་ལ། །གསོལ་བཟུང་། །བར་ཆད་སྒྲིགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ལུས་ལ་བདེ་དྲོད་འབར་བར་ཟུང་། །འག་ལ་རྒྱས་པ་ཐོན་པར་ཟུང་། །སེམས་ཉིད་ཆོས་སྒྱུར་ཏོགས་པར་བྱིན་	
ཐུང་པོ་		
ཐུང་པོ་		
ཐུང་པོ་		

གྲིས་སྟོབས། བར་ཅི་མང་འདོན་ཞིང་སྟིང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །གཞན་ཡང་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལ། གཏེར་སྟོན་བསྟན་གཉིས་གྲིང་པ་ནས། དག་དབང་ཆོས་ཉིད་དཔལ་བཟང་། བྱམས་པ་བཟང་པོ་དོན་འགྲུབ།
 སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་མཆོག་ཤུ་རྒྱ་རྒྱལ་མཚན། གཏེར་སྟོན་འཇའ་ཆོན་སྟིང་པོ། རིག་འཛིན་འབྲུག་སྐྱ་བཟང་པོ། བསོད་ནམས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རིག་འཛིན་པརྟ་དབང་རྒྱལ། གཞུབ་དགོན་སྐྱ་སྐྱེས་བྱུང་བདག་བསྟན་འཛིན་ངེས་
 དོན། སྐབས་མགོན་བསྐལ་བཟང་པརྟ་དབང་ཐུག་བསྐལ་བཟང་འགྱུར་མེད་སྟོ་ལྟན། པརྟ་བཤེས་གཉིན། གྲུན་བཟང་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེས་རབ་མེ་འབར། གཏེར་ཆེན་རུས་ལྟན་དོ་ཨེ། མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ། དེ་ལས་རྩ་བའི་
 སྤྱ་མའི་བར་བརྒྱད་པའི་རྩུལ་འདི་དག་གསན་ཡིག་ནམས་སུ་དོར་བྲག་བརྒྱད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། དེར་གཞི་ཆེན་བརྒྱད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ནི། པརྟ་བཤེས་གཉིན་ཡན་འདྲ་ལ། པརྟ་བཤེས་གཉིན་ནས། དོ་ཨེ་འཛིགས་
 མེད་གོ་ཆ། སྟོན་ལས་དར་རྒྱས། མདོ་སྒྲགས་བསྟན་འཛིན། རུས་ལྟན་དོ་ཨེ། མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ། དེས་རྩ་བའི་སྤྱ་མའོ། །བུ་གནས་བརྒྱད་པར་གྲགས་པ་ནི། གཏེར་སྟོན་བསྟན་གཉིས་གྲིང་པ། བྱུང་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་
 གྱི་རིན་ཆེན། མངའ་རིའི་འོད་གསལ་མཆོག་ལྟན། སྤྱ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་དོ་ཨེ། མདྲ་རིས་སྟི། ཆོས་དབང་རྒྱ་མཚོ། སྐལ་བཟང་པརྟ་འོད་འབར། དཔོན་གྲུན་བཟང་སྟོ་གྲོས། མཆོག་སྒྲུལ་པརྟ་ཐེག་མཆོག་ སྐབས་མགོན་བསྐལ་

པར་སྤྱོད་	༡༡། །བཟང་ནོར་བུ། ལུས་ལྡན་དོ་རྩེ། མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ། ཕ་བའི་སྤྱ་མའོ། །ཡང་ན་བསྐལ་བཟང་བརྒྱ་འོད་འབར། དེས་རིག་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། ཀུན་བཟང་ཡེ་ཤེས། ལུས་ལྡན་དོ་རྩེ། མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ། ཕ་
ལྷོ་	བའི་སྤྱ་མ། ཡང་ན་བསྐལ་བཟང་ནོར་བུ། རྒྱལ་སྤྲས་ཨོ་རྒྱན་ལུན་ཆོགས། མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ། ཕ་བའི་སྤྱ་མའོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་རིམ་རྣམས་དང་བསྐྱུན་པའི་གསོལ་འདེབས་སོགས་ཀྱང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་
པར་སྤྱོད་	འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐར་སྤྱ་མ་རྣམས་ཆོས་དབྱིངས་སྤྱོད་བྲལ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འོད་དུ་ལྷུནས། གོང་མ་རྣམས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཐིམ། མཐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མར་ཐིམ་དེ་འོད་དུ་
པར་སྤྱོད་	ལྷུནས་རྩ་ཡིག་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ། དེ་འོད་དུ་འབར་བས་མེ་འོད་བྱོམ་བྱོམ་འབར་བ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་དེ། འདིར་དེའི་རང་ནས་རྒྱུ་རོ་དགུ་ལྷགས་སུ་འབྱུང་པར་གསུངས་པས། རྒྱུ་རོ་སྤྲར་བཞིན་

པག་མེད་
ཉེ་གུ་རྩ་གཅིག་
གསང་བྱེད་

༡༡། །དེ་ནས་སྟིང་ག་ དེ་ནས་མ་གྲིན་པ། དེ་ནས་སྟི་བོ་སྟེ། ཕ་ལའོར་ཐམས་ཅད་དུ། གཏུམ་མོའི་མེས་བྱེད་སྟེ། ལུས་སྦྱིན་གི་ཕ་དང་དེར་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ལས་ཉོན་སོགས་ཞེན་སྦྱང་ཀུན་བུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཕྱི་ལ་འདོན་བྱེད་པ་གནད་དམ་པའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ལུས་ལ་ལའོར་རྒྱུང་སྟེང་བུན་ལྟར་ན་ལུས་མེ་ཐབས་དུག་བཅིང་ལ་སྒྲོམ་ཐག་གིས་བསྐྱེད་པ། ལུས་སྦྱུག་བརྟེན་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །
ཁྱིད་གཞུང་ཉི་དྲུག་ལས། རོ་རྩེ་སྟིལ་གྱི་སྟེང་ནས་ལག་གཉིས་མཇུག་མོ་བསྒྲོལ་བཞིན་ལུས་མོར་འབྱུང་དེ་སྟོང་སྦྱུག་དང་། མགོ་བོ་གཡས་གཡོན་བསྒྲོར་བ་སྟོགས་བཞིར་བཅག་པ་དང་རོ་སྟོང་གཡས་གཡོན་གཅུ་བ་
དང་། རོར་སྟིལ་བཞིག་སྟེ་ཅུང་ཟད་ངལ་གསོ། །རྩེས་འབེབ་བམ་སྦྱང་སྟེབ་བྱ། དེ་རྩེས་རྒྱུང་ལག་གད་བརྒྱུང་པ་དང་། མཉམ་དུ་ཉར་ལང་བྱས། རྒྱུང་སྦྱིར་དོར་བ་དང་མཉམ་ཐལ་བརྟེན་གདོང་བལྟུང་རྒྱབ་མདུན་འཕུར།
རྒྱུང་པ་གཡས་གཡོན་རྒྱུང་མགོ་བར་ལག་གིས་བལྟུང་། དེ་ནས་སྦྱར་ཡང་ལུས་གནད་ཆོས་བདུན་སྟེང་ནས་རྒྱུང་དུ་ལུས་ནང་གི་ཕ་ཐམས་ཅད་མེ་རྒྱུང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་གང་སྟེ་ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱུང་གོང་བུ་རེ་བཞིན་མེ་འབར་
ཞིང་མེ་སྟག་སྒྲོམ་སྒྲོམ་འབྲོ་བ་ལ་གཏད། མེ་དེས་གང་མཐོང་གི་ཡུལ་ཁམས་གནས་ཁང་སོགས་བྱེད་པར་གང་། མཐར་ནམ་མཁས་གར་བྱེད་གཏུམ་མོའི་མེས་ཁེངས་ཏེ། མེ་དང་ཆོས་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་དུ་མཉམ་པར་

འཛིག་གོ་རྒྱུ་ཐོག་མར་འཇམ་རྒྱུ་བཟུང་། མཐར་རྒྱུ་རྣམས་དྲག་ཏུ་རྒྱབ་པའི་དྲག་རྒྱུ་བཟུང་། དེ་མཐར་དྲག་པོར་སྦྱིར་གཏོང་། མཐར་འཇམ་རྒྱུ་འཛིན་ནོ། །དེ་ནས་སྒྲིན་འགྲོའི་འབྲུལ་འཁོར་འདུག་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་
སྒྱུངས་ནས་བཟུང་། ལུས་འདུལ་འབྲུལ་འཁོར་བདུན་དང་། ཅུ་ཐིག་རྒྱུ་གི་གོགས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ལྔ་རྣམས་ལ་འབད་བཞིན་ལུས་ཀྱི་སྒྲིན་རྣམས་འབྲུལ་འཁོར་དང་། གཏུམ་མོ་རྒྱུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་
ཀྱང་སྒྱུངས་ཤིང་བསྐྱེད་པར་བསམ་མོ། །དེས་ལུས་ཀྱི་ཅུ་མདུད་གྲོལ་ལུས་ལ་བདེ་བྱོད་འཕེལ་ལོ། །བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏུམ་མོ་འབར་འཛིག་བདེ་ཆེན་གཏུག་མའི་རང་མདངས་སྒྱུང་བ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྒྲོང་ཐུན་གསལ་སྒྲོན་ལས། བདེ་བ་ལ་བོགས་འདོན་པ་སྒྱུ་བོའི་གཙུག་ན་ཡི་གེ་རྩི་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་པ་མེད་པ་ལོ་སྐོན་གནས་པ་མེད་པ་གཏུམ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱོད་ཀྱིས་ཁུ་སྟེ། བདེ་བ་དྲངས་མའི་ངོ་བོར་
ཁུ་ལུས་ཀྱི་ཅུ་གནས་འཁོར་ལོ་སྐོགས་ཁེངས་མེད་པ་འཛིག་མེད་དུ་བསྒྱུངས་པས་ལུས་ངག་བདེ་ཤིག་ཤིག་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྒྱེ་མེད་དུ་བྱོལ་ལེ་སྒྱེ་མེད་དང་བདེ་བ་དབྱེར་མེད་དུ་ཤིག་གི་འདུག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་གཏུམ་མོའོ་ཞེས་པ་ལྟར། སྒྱུ་བོའི་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་སྒྲུབ་གདན་ལ་རྩི་མགོ་ཐུར་བསྟན་གསལ་བའི་གདན་སྟེང་དུ་བྱས་པའི་རྩི་མཇུག་སྒྲུབ་པར་ཡར་བྱུག་པ་ལྟར་གསལ་བ་ལ། རྩི་རང་ལས་སྒྱུང་བའི་ཐིག་ལེ་

༣༡། །དཀར་པོ་རྩལ་གིས་བསྐྱོར་བར་སྒོམ། དེར་གཏུམ་མོའི་མེ་གྲེན་དུ་མཆེད་པ་ཕོག་པས་ཉི་ལས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་རྣམ་ཅན་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བབས་པས་སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་གང་
 དབུ་མའི་ལམ་ཞུགས། མགྲིན་པར་སྤྲོབ་ཆེ་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལས། དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲོས་པར་བསམ་ལ། ཡེ་ཤེས་དེའི་རང་ངོ་རྗེན་ལ་བྱུང་སྟེ་དེར་མཉམ་པར་འཛོག་ དེ་ནས་མགྲིན་པ་ནས་སྤྲོང་གར་གང་བས་
 མཆོག་དགའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲོས་པར་བསམ་ལ་དེར་སྟོད་དེ་འཛོག་ སྤྲོང་ག་ནས་ལྟེ་བར་དགའ་བྲལ་གསང་གནས་སུ་ལྟན་སྤྲོས་གྱི་དགའ་བ་སྟེ། མངོན་དུ་གང་བྱས་དེར་ལྟན་ནི་གནས་ཏེ་བདེ་བ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་
 བསྐྱེད། །དེ་ནས་ཐིག་ལེ་ཡར་གསང་གནས་ནས། ལྟེ་བ། སྤྲོང་ག་མགྲིན་པ། སྤྱི་བོ་རྣམས་སུ་བསྐྱོག་པས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲོས་པར་བསམ་ལ། མཐར་བ་སྤྱིའི་བྲ་ག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་སེམས་བདུད་
 ཅིས་བྱབ་ཅིང་དབྱམ་པར་བྱས་པས་ལུས་སེམས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་ལ་དེར་རང་བབས་སུ་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །འདི་དང་འོག་མ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་མན་ངག་ལ།
 དབབས་ལ་མཁས་པ་རུས་སྤྲལ་གྱི་རྒྱར་འགྲོའི་ལྟ་བུའི་མན་ངག་ འཛོན་པ་ལ་མཁས་པ་རྗེ་གི་ཨོར་མོ་བཀག་པ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་ འབྲེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཁྲོན་པ་ནས་ཁུ་འབྲེན་པ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་ འགྲེམ་པ་ལ་མཁས་པ་

༡༡། །པར་བྱའོེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ངང་ནས། དེ་ལས་པར་རྒྱ་རྩེ་ལས་ཉི་མའི་དགྲིལ་ལའོར་མི་རོའི་གདན་སྟེང་དུ་རྫིེ་དམར་པོ་ཆོག་དྲག་དང་ལྷན་པ་ལས་
འོད་འཕྲོས་དག་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་ཆར་བཅད་ཚུར་འདུས་པ་ལས་བདག་ཉིད་རྟ་མགིན་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་གྱི་གྲུག་ནམ་མཁར་འཕྱར་བ། གཡོན་ཐོད་ཐྲག་ཕྱགས་ཀར་བསྐྱམས་པ། ཞབས་གཉིས་
དཔའ་བོའི་འདོར་སྟབས་སུ་བཞུགས་པ། ཞལ་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་གཅིགས་པ། སྟན་གསུམ་སྒྲིང་མིག་རྟ་འཕྲོ་བ། དབུ་སྐྱ་དང་སྐྱ་ར་དམར་སེར་གྱེན་དུ་འབྲིལ་བ། མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྷ་ཡིས་དབུ་བརྒྱན་པ། རྫོན་པ་ཐྲག་
འཛག་པ་ལྷ་བཙུས་དོ་ཤལ་བྱས་པ། སྐྱ་ལ་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གསོལ་བ། རྟག་ལྷགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་དང་། སྤང་ཆེན་གྱི་གོ་རྫོན་མི་ལྷགས་ཀྱི་གཡང་གཞི་གསོལ་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དབུང་འབར་བའི་གྲོང་ན་བཞུགས་པ་
རམས་བརྩིད་དང་ལྷན་པ། དེའི་སྤྱི་བོར་རྟ་མགོ་ལྷང་ཁྱར་རྟ་སྐྱད་འཆོར་བ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་པང་དུ་མ་ལས་ཡུམ་རྩོ་རྩེ་ཕག་མོ་དམར་མོ་རྒྱན་ཆ་ལྷགས་ཡབ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པའི། སྤྱི་བོར་ཕག་ཞལ་ནག་པོས་
རྩར་སྐྱ་སྐྱོག་པ་ཡབ་དང་གཉིས་མེད་དུ་འབྲིལ་བའི། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དབུས་རྩ་རོ་རྒྱང་དབུ་གསུམ་སྒྲར་ལྷར་གསལ་བའི་སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རུ་འབྱུང་བ་རྒྱའི་དྲངས་མ་རྒྱ་བ་ནམས་རྩོ་རྩེ་དཔའ་བོའི་

ཐུགས་སྐྱོག་ར་དང་རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་ཐུགས་སྐྱོག་ཉ་རུ་གྱུར་པ་ལས་རྩོ་རྩེ་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཡབ་ཡུམ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་སྟུ་མདོག་དཀར་པོ། ཐུག་གཡས་ཐམས་ཅད་རྩོ་རྩེ་དང་གཡོན་ནམས་ཐོད་ཁྱག་བསྐྱམས་པ།
 ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་དུ་འབྲིལ་བ། མགིན་པར་རོ་འདུས་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱ་དུག་ཉ་འབྱུང་བ་སའི་དྲངས་མ་ཉིད་ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་སྐྱོག་ཅ་དང་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་སྐྱོག་རི་རུ་གྱུར་པ་ལས་རིན་ཆེན་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་བརྒྱ་
 དུག་སྟུ་མདོག་སེར་པོ་གཡས་རིན་ཆེན་དང་གཡོན་ཐོད་ཁྱག་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད། སྙིང་ག་དྲན་པ་བཀོད་པའི་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་དྲངས་མ་ཉིད་སངས་རྒྱས་དཔའ་བོའི་ཐུགས་སྐྱོག་མ་
 དང་མཁའ་འགྲོའི་ཐུགས་སྐྱོག་རྩི་རུ་གྱུར་པ་ལས་སངས་རྒྱས་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་སོ་གཉིས་སྟུ་མདོག་མཐིང་ག་གཡས་གྱི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་ཁྱག་བསྐྱམས་པ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་དུ་འབྲིལ་བ། རྟེ་བ་བསྐྱེད་བྱེད་
 འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དུག་ཅུ་རྩ་བཞི་རུ་འབྱུང་བ་མའི་དྲངས་མ་ཉིད། དཔའ་བོའི་ཐུགས་སྐྱོག་རྩི་དང་། མཁའ་འགྲོའི་ཐུགས་སྐྱོག་ནི་རུ་གྱུར་པ་ལས་བརྒྱ་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་དུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སྟུ་མདོག་དམར་པོ་གཡས་བརྒྱ་
 དང་། གཡོན་ཐོད་ཁྱག་བསྐྱམས་པ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་དུ་འབྲིལ་བ། གསང་གནས་བདེ་སྦྱོང་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་ཉེར་བརྒྱད་དུ་འབྱུང་བ་རྒྱུད་གི་དྲངས་མ་ཉིད་ལས་ཀྱི་དཔའ་བོའི་ཐུགས་སྐྱོག་ཡ་དང་། མཁའ་འགྲོའི་

ལ་སྐྱོད་ཅིག་མགིན་པ་རོ་གནས་འདུས་པ་ཡི་བརྒྱད་གཉིས་བཅུ་དྲུག་གཞལ་ཡས་ནས་རིན་ཆེན་རྒྱུ་ཡབ་བདེ་ཆེན་ལས་ལ་སྐྱར་སྤྲོད་ག་དམ་པ་བཀོད་པའི་གནས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གཉིས་གཞལ་ཡས་ནས་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་བདེ་ཆེན་ལྟེ་བ་བསྐྱེད་བྱེད་ལའོར་ལོ་ཡི་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་གཞལ་ཡས་ནས་བརྒྱ་རྒྱུ་བདེ་ཆེན་གསང་གནས་བདེ་སྐྱོད་ལའོར་ལོ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་གཞལ་ཡས་ནས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བདེ་ཆེན་རྩོད་རྩེའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་གནས་སུ་ས་ཡ་དྲུག་འབུམ་གཞལ་ཡས་ནས་སྒྲ་ཆོགས་རྒྱུ་བདེ་ཆེན་ཅེས་པའི་བར་བརྩོད་དེ་ལས་ལ་སྐྱལ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བོར་བརྩོད་རྒྱུ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་སྐར་ལས་ལྟག་པའི་བདེ་བའི་གཟི་བརྩིང་ཆེར་འབར་བས་སྐྱོར་བ་མཛད། སྐྱོར་མཆོམས་ནས་དཀར་དམར་བདེ་བའི་རྒྱན་འབབ་པ་དང་ཉི་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་སྤྱི་བོའི་ཅ་འདབ་ཐམས་ཅད་གང་ནས་ལུང་པས་དབུ་མའི་ལམ་ཞུགས། དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀ་དག་གི་སྐྱོང་ལ་དལ་ཅིག་སྐྱོད་དེ་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །ཡང་ཅ་བའི་རྟ་མགིན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱ་གས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་མཆོད་པ་དང་། བདུད་ཅི་མགིན་པའི་ཅ་ལའོར་དུ་ཞུགས་པ་རིན་ཆེན་རྒྱུ་ཡབ་ཡུམ་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་དུས་མཚུངས་ལས་མགིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་བདེ་བའི་གཟི་མདངས་ཆེར་རྒྱས་པའི་བདེ་བས་རྒྱད་བརྒྱལ་སྐྱོར་བ་མཛད་སྐྱོར་མཆོམས་ནས་དཀར་དམར་བདེ་བའི་

ཐཱ་ཨྲ་ཤཱི་ཨཱ་ཤཱི་ཨཱ་ཤཱི་	༣༡། །བདུད་ཅི་འི་རྒྱན་ཆད་མེད་དུ་བབས་པ་སྒར་བྱུང་གི་བདུད་ཅི་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ་མགིན་པ་འི་རྩ་འདབ་ཐམས་ཅད་གང་ཞིང་ལུང་པ་དབུ་མ་འི་ལམ་བརྒྱད་མཆོག་དགའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲོས་བྲལ་རྗེན་བྱུང་བྱས་པར་གྲོད་དེ་འཛོག་དེས་རྩ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱུགས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་ལྷག་པར་མཆེད་པ་དང་བདུད་ཅི་སྟིང་གའི་རྩ་འཁོར་དུ་ཞྭ་གས་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ཡབ་ཡུམ་ལ་མཉེས་མཆོད་འབུལ་བ་དང་སྒྲུབས་གཅིག་པར་སྟིང་གའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱུགས་རྒྱུད་བདེ་བས་བསྐྱལ་ཏེ་སྒྲོར་བ་མཛད་སྒྲོར་མཆོམས་ནས་དཀར་དམར་བདེ་བའི་བདུད་ཅི་འི་རྒྱན་བར་མེད་བབས་པས་སྒར་གྱི་བདུད་ཅི་བྱང་སེམས་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཏེ། དབུ་མར་ལུང་ཅིང་ཞྭ་གས་དགའ་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་རྗེན་ལ་བྱུང་སྟེ་མཉམ་པར་འཛོག་དེས་རྩ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱུགས་བདེ་ཆེན་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒར་ལས་ལྷག་པར་རྒྱས་པ་དང་། བྱང་སེམས་སྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་དུ་བབས་པར་རྒྱུ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་བདེ་བས་རྒྱུད་བསྐྱལ་ཏེ་མཉེས་མཆོད་འབུལ་ཞིང་སྒྲོར་བ་མཛད། སྒྲོར་མཆོམས་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་རྒྱན་ཆད་མེད་དུ་བབས་པ་སྒར་བྱེད་འི་བདུད་ཅི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་དབུ་མར་ཞྭ་གས། ལྷན་སྒྲེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་གྲོད་དེ་ལྷག་པར་བཞག་པ་དང་། གསང་གནས་གྱི་རྩ་འཁོར་དུ་བདུད་ཅི་བབ་པ་དང་དུས་མཚུངས་སྟོབས་གྱིས་གསང་གནས་སུ་ལས་གྱི་རྒྱུ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་མཉེས་	483
--------------------------	---	-----

ཐུ་སྒྲིལ་
ཐུ་སྒྲིལ་
ཐུ་སྒྲིལ་
ཐུ་སྒྲིལ་

༡༡། །ཟབ་ལམ་སྟོང་ཐུན་དུ། །ཁམས་ལ་དྲངས་སྟིགས་གཉིས་སུ་བྱེས། །དྲངས་མ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སྟིགས་མ་བཟུང་བའི་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྟོན་མཆོམས་སུ་བྲིག་ལེ་དམར་པོའི་གཡུང་དྲུང་གཡོན་བསྐོར་དུ་
འབྱེལ་བའི་སྟེང་དུ་བྲིག་ལེ་དུག་མུ་ཏིག་སྟར་བརྒྱས་སྟར་འོད་འཛེར་ཏེ་འདུག་པ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་དགོས་པར་བཤད། དེ་སྟར་ཁམས་མ་ཉམས་པས་ཟིན་པ་དང་། ཉམས་པས་མ་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་ནི། ཟབ་ལམ་
སྟོང་སྟོན་ལས། དེ་ཟིན་པ་ལས་སྟང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་ཅེ་མ་ཟིན་པ་ལས་འཁོར་བའི་ཉེས་སྟོན་བསྐྱེད་པའོ་ཅེས་ན་འཆིབས་སྟོན་ལ་བབས་ཀྱང་དྲངས་མ་མ་ཉམས་པ་ཁོག་ཆེའོ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་སྟར་བསྐྱེད་དེ་
དྲངས་མ་རྣམས་མ་ཉམས་པའི་སྟོན་ས་ཡུམ་ཕྱག་རྒྱ་མཆོན་ལྟན་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཅེས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དབྱིངས་ནས་དབྱེས་ཅེས་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་བདུས་བསྐྱེད་པས་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་དང་
གིས་འགྲུབ་ཅེས་ན་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་མ་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་ཅེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་འཛིན་པའི་བྲིག་ལེ་རྣམས་ཀྱང་འཕེལ་བས་ཆེ་རིང་རྒྱས་ཁ་སྤྲོད་སྒྲ་དཀར་གཉིས་མ་མི་
འབྱུང་རིག་པ་དྲངས་ཅེས་ཏིང་འཛིན་འཕེལ་བའོ་ཅེས་དྲངས་མ་རྣམས་ཉམས་ཤིང་འདོད་ཆགས་འཆོལ་ཉོག་ཏུ་སྒྱུད་ན་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱིངས་ནས་མི་དབྱེས་པས་དངོས་གྲུབ་ཡལ་ཅེས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་གི་སྟེང་

༣། །གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གོ །སྟོང་གར་བབས་པ་ན་མཆོག་དགའ། དབང་གསང་དབང་། །ཉ་བ་བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གོ །ཉེ་བར་བབས་པ་ན་དགའ་བྲལ་ཏེ་འཛིན་སེམས་རགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དབང་ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། །ཉ་བ་གཟུགས་ཏྲོག་རགས་པ་སྤང་བའི་སྟོང་གཟུགས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ཉལ་ཤར་བས་ཆོས་སྒྲིའི་ཡེ་ཤེས་ཏྲོགས། །གསང་གནས་སུ་བབས་པ་ན་གཟུང་འཛིན་ཏྲོག་པ་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་དག་
པའི་ལྷན་སྒྲིལ་ཀྱི་དགའ་བ། དབང་ཆོག་དབང་། །ཉ་བ་མཆོན་འཛིན་སྤྲ་རགས་དང་བྲལ་བའི་བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏྲོགས་པ་སྟེ། དེམ་བཞིན་ལམ་གྱི་དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པས་དབང་དུས་ཀྱི་ཏྲོགས་པ་གོང་
དུ་འཕེལ་བ་ལ་དེ་ཉལ་གསུངས་པས། མདོར་ན་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཉལ་སྟོང་པས། འདི་ནས་བསྟན་བཞིན་བསྟོམ་པར་སོང་བའོ། །དེ་ཉལ་ཡས་དབབ་མཐར་ཐིག་ལེ་འཛིན་པའི་ལུས་གནད་དམིགས་པ་ལ་གཅིག་དྲིལ་བྱས་
རྗེས་སུ། མས་བཏྲན་ལུགས་སྒྲོག་གི་དགའ་བཞི་བསྒྲེད་པ་ལ་སྤྲུང་ཡང་སྟོང་འབྲེན་གྱི་སྐབས་སུ་རྩྱུ་བརྗོད་བཞིན་རྒྱུན་དང་དུ་མི་རྒྱུ་པར་ཁ་སྒྲན་ནས་ཕྱིར་གཏོང་ཞིང་ཕྱིར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་བསྟན། ཐིག་ལེ་གསང་གནས་
ནས་ཉེ་བ་སོགས་ཡར་བསྒྲོག་པའི་དངོས་གཞིའི་འབྲེན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་། དམིགས་པ་རྩལ་འདོན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྟོང་བྱུན་གསལ་སྟོན་ལས། གསང་གནས་བདེ་སྟོང་འཁོར་ལོའི་གཞལ་ཡས་ནས་སྤང་ཆེན་

༣༡། །ཀྱི་བ་སྤྱི་ལྷོ་ཆོག་སྤྱི་ཡུལ་ཡུལ་མཆོད་པས་མཉེས། དེའི་བདུད་རྩི་འཕྲི་ལེ་རྣམས་སྤྱི་བྱུང་སེམས་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཏེ། བར་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་དང་སྤྲིབ་པ་སྤྱུངས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིག་འཛིན་སྤྱི་མའི་ས་ལ་བཀོད་པར་གསལ་ཏེ་སྤྱི་སྤྱི་དག་པ་ཉག་གཅིག་གི་ངོ་བོ་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །མས་བརྟན་ཀྱི་སྐབས་འདིར། ཟབ་ལམ་སྟོང་སྟོན་ལས། གསང་བ་ནས་ཉེ་འོག་རྩ་གསུམ་འདུས་མཆོམས། ཡི་གེ་ཨའི་དབྱིབས་སུ་གནས་པའི་ཨ་དེ་ཐུན་མིན་གཞི་གནས་ཡུལ་ཆེན་ཤེར་ཐུན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པས། དེར་ཐིག་ལེ་བསྐྱོག་ཅིང་རྒྱུང་སེམས་སྤྱད་ཆོས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར། ཉེ་བར་རང་ལ་ཐིག་ལེ་བསྐྱོག་རྒྱུང་སེམས་དེར་སྤྱད་ཆོ། དེ་ཨ་ལི་ཀ་ལིའི་གནས་སུ་བཤད་པས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཐོགས་མེད་རང་བྱུང་དུ་རང་ཤེས་པ་དང་། ས་དང་པོའི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་རྒྱས། རྩ་དབུ་མའི་ཁ་བུམ་པ་ཡང་འབྱེད། དེ་ནས་སྟོང་གར་ཐིག་ལེ་བསྐྱོག་ཆོ། དབུ་མའི་རྩ་མདུད་ཡོངས་རྫོགས་གྲོལ། ཆོས་སྐྱེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། འོད་གསལ་ལྷན་གྱུ་བ་ཆེན་པོའི་རྩ་ལ་རྒྱས། སྒོམ་ལམ་ལ་གནས། མགྲིན་པར་དྲངས་མ་བསྐྱོག་ཆོ་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་སྐྱེ་ཕྱག་རྒྱའི་སྐྱེ་དངོས་སུ་འགྱུ་བ། རྒྱལ་བའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འཆད་པ་

༡༡། ཁྱི་ རྩོ་ བདེ་ཆེན་དབྱིངས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་དམ་པ་ནས་ བདེ་ཆེན་གཉིས་མེད་ཡབ་ཡུམ་སྦྱོར་བའི་མཐུས་ དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ལྷ་ཚོགས་མ་ལུས་ཀྱན་ བདེ་བར་རོལ་སྟེ་བདེ་བས་མཉེས་པར་ཤོག་
 བདག་གཞན་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་ལྷན་གཅིག་ཏུ་དཔལ་བོ་ མཁའ་འགྲོའི་དགྱིལ་འཁོར་དམ་པ་རུ་ ལྷན་སྦྱེས་བདེ་ལ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་ཡིས་ བདེ་སྟོང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤོག་ རང་ལུས་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
 ལྷ་སྦྱེད་ རང་དག་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལོངས་སྤྱོད་ཡིས་ ཉམས་ལེན་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་མཐུ་ལས་ རང་རིག་ཚོས་སྦྱའི་དགོངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག་ བར་གྱིས་དགོ་འབྲས་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་
 པའི་དོན་དུ་སྦྱོན་ལམ་རྣམ་དག་གདབ་པར་བྱའོ། །རྗེས་ཕུན་མཚམས་རྣམས་སུ་ལུས་སྦྱོར་རྗེས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་བཅུ་གཅིག་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན་པར་བཤད། སྤྱིར་ཡང་རང་ལུས་ཡི་དམ་
 ཏེ་ཕག་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ལུས་ཕྱི་ནང་མ་ལུས་རྫོགས་པར་སྟོང་གསལ་ཆེན་པོར་གསལ་འདེབས། གོང་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་ཐིག་ལེ་དབབ་བསྒྲོག་བཀྲམ་པའི་དམིགས་པ་
 དང་། འབྲུལ་འཁོར་ལ་བརྩོན་དགོས་པར་བདེ་ཆེན་གསང་སྦྱབ་རང་ལས། རང་ལུས་ཡི་དམ་ཏེ་ཕག་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་ ཕྱི་ནང་མ་ལུས་སྟོང་པར་གསལ་བཏབ་ནས་ འབྲུམ་ར་དག་གིས་སྦྱ་མཉེ་ཡང་ཡང་བྱ་ རྒྱུ་བཟུང་

[illegible]

༡༡། །ལས་རྒྱུང་གཡོས་མཆོག་མ་གཉིས་ཀྱི་བ་དན་ལ་ཕོག་སྟེ་བསྐྱོད་པས། རི་ལས་མེ་འབར་ནས་རྒྱུ་བས་ལ་ཞུགས། སུམ་མདོའི་ཨ་ཤད་ལ་ཕོག་ མེ་ཕྱེ་དམར་འུ་རི་རི་འབར་བ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་དེ་རྒྱུང་
བབྱང་། ཕོ་སྒྲོར་བདེ་བ་སྒྲུག་སོགས་བྱ། མས་རིམ་བཞིན་འཁོར་ལོ་རྣམས་བརྒྱུད་དེ་ལུས་ནང་ཁེངས། བ་སྒྲུའི་བྱ་ག་ནས་མེ་ཕྱེ་ཕྱིར་དམར་ཞུག་ཞུག་བྱུང་བར་བསམ་ལ། རྒྱུང་དམིག་དྲག་ཏུ་གཙུག་། དེ་ནས་གང་མཐོང་གི་
ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་མེས་ཁེངས་པར་བསམ། རྒྱུང་ཕྱི་ནང་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་ལ་མར་བྱ། ཕོ་སྒྲོར་བདེ་བ་སྒྲུག་བྱ། མེ་ཕྱེ་དཀར་པོ་སྒྲི་བོ་ནས་བྱུང་། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མན་ཆད་ཁེངས། དམར་པོ་བྱུར་དུ་འཕྲོས། མནར་
མེད་ཡན་ཆད་འབར། བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་མེ་ཁ་དོག་ལྔ་ལྔ་ན་དུ་འབར་ཁིང་། དེག་བྱ་གིན་ཏུ་ཆ་བ་ལ་སེམས་བབྱང་ལ་བདེ་བ་སྒྲུག་བྱའོ། །གཉིས་པ་བོགས་འདོན་ནི། ལུས་གནད་སྒར་ལྟར་ལ། ཙོག་ཕྱི་རྒྱུང་བ་གཉིས་
ཀྱི་བར་ལ་མཐོ་གང་ཙམ་ཡོད་པར་བྱས། ལག་གཉིས་བསྟོལ་བའི་གྲུ་མོ་གཉིས་བབྱང་ནས་ཕུས་མོའི་སྟེང་དུ་བཀའ། ལུས་ཤོག་བྱ་ཁོག་སྟེང་ལྟར་བསམ་ལ། འཕོངས་སྐྱིད་པ་ལ་བདེ་བ་པས་རི་ལས་མེ་འབར་བ་རྒྱུང་གཉིས་
སྒྲུབས་སུ་ཞུགས། སུམ་མདོའི་ཨ་ཤད་ལ་ཕོག་པས་ལུས་ཕྱི་ནང་མེད་པར་མེ་འུར་འུར་འབར་བས་རྩ་གནས་ཀྱི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་དྲོད་མེད་པུང་དབུས་སུ་གར་བྱེད་པས་གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་

བསྐྱུལ་། དེ་རྣམས་ཚུར་འདུས་ཏེ་བསྐྱེམས་པས་མེ་བ་སྐྱུའི་བྱ་གནས་ཀྱང་མཆེད་པའི་རྩེར་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོས་ཀྱི་ཕྱེད་པར་བསམ་ལ། རྒྱུ་ཕྱི་ནང་དུ་སྒྲེལ་མར་བབྱང་། ཡང་ཁ་སྐྱོར་བབྱང་བདུ་ཆུང་ཉེར་གཅིག་བྱ།
 སྐྱུལ་བྱང་བྱ་ཞིང་བབྱང་། གོང་གི་འཇམ་རྒྱུང་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས། དམིགས་པ་འདི་ལ་ཞག་བདུན་བསྐྱབས་པས་རས་རྒྱུང་བྱུང་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། གསུམ་པ་གོགས་སེལ་ནི། རྒྱུང་བབྱང་སྟེ་ཉེར་གྱིས་ལང་ནས། ཉ་བཞི་
 སྒྲིམ་དབྱང་དྲག་བདུ་། ལུས་རྒྱན་བཅའ། ལག་སོར་སྐྱེ་བོར་བསྐྱོལ་དམིགས་པ་དང་ལྟན་པའི་བུམ་ཆེན་རེ་ལ། བདུ་ཆེན་བཅུ་རེ་འགྲོ་བར་བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱབ། རྗེས་ལ་སྐྱུལ་བྱང་དང་ཉ་སྐྱུག་མང་དུ་བྱ། འཇམ་རྒྱུང་
 གིས་བརྟན་པར་བྱ་བ་གནད་དམ་པའོ། །ཞལ་བྱང་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུང་དང་། སྐྱོད་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུང་འབྱུག་སུམ་ལ་བསྐྱབ་པ་རྒྱུང་རྩུབ་ཆེ་ཨོྲི་ཡིག་ཁ་དོག་ལྷ་ལྟན་གྱི་རྣམ་པར་ནར་ནར་བྱང་ཏེ་རྩུབ་པར་
 བསམ་། གནས་ཆེ་ལྷ་དཀར་གྱི་རྣམ་པར་སྟེ་འོག་རྒྱ་མནན་པས་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་པས་བྱུང་ཆོད་བབྱང་། ཕྱིར་བྱང་ཆེ་མཐིང་ནག་རྩྱ་གི་རྣམ་པར་ཕྱིར་བཏང་བས་སྣང་སྟིང་རྩྱ་གིས་ཁེངས་པར་སྐྱང་། དེར་གོམས་པས་རྒྱུང་
 གི་འགྲོ་འོང་རྣམས་དོར་བསྐྱེས་རྒྱན་མར་རང་བྱུགས་གྱིས་འབྱུང་བའོ། །གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་སྐྱོར་ནི། སྟེང་རྒྱུ་སྟེ་འོག་རྒྱ་མནན་འོག་རྒྱུང་འཐེན་སྟེང་པ་ཉག་བྱས། བར་རྒྱུང་སྟེ་བའི་ཐད་ཀར་བརྒྱངས། མིག་བར་

497

ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཏད་མེད་གྱི་ཤེས་པ་རྟུང་ཆ་ཐོན་པའི་ངང་ལ་རང་བབས་སུ་བཞག་སྟེ་གཉིད་ལོག་པ་གཉིད་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་དང་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུའི་ལམ་ཁྱེར་རོ། །མི་ལམ་ལོངས་སྐྱུའམ་སྟོང་གཟུགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྩ་ལ་སྐྱུང་བ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱུའི་ལམ་ཁྱེར་རོ། །སད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཆོས་སྐྱུ་དེའི་ངང་ནས་རིག་ཆ་སྒྲུ་མ་ལྟེན་རྣམ་པར་ལྡང་ལ་བྱན་མོང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་སྒྲར་བ་སྟན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་སྐྱུང་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་ལམ་ཁྱེར་རོ། །ཟས་ལ་སྟོན་ཆེ་རང་ལྟར་གསལ་བའི་ལྟོ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པས་ཟས་བདུད་རྩིར་བརྒྱབ་ལ། ལྟར་ལྟ་ཐིམ་པའམ་མཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་རོལ་ལོ། །སྒྲིབ་སྟོང་གི་མན་ངག་ཟས་བདུད་རྩི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོལ་བར་བརྒྱབས་པའི་འོད་ཟེར་མེའི་རང་བཞིན་མགྱིན་པ་ནས་སྟོང་དབུས་སུ་སོང་བས་སྟིགས་མའི་རྩ་བ་རིགས་དུག་གི་ས་བོན་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་པར་སྐྱུང་བར་བསམ། རྫོགས་རིམ་དུས་སུ་རྫས་བདེ་ཆེན་གྱི་རྣམ་པར་བལྟ་ཞིང་རོལ་བས་བདེ་ཆེན་གཏུག་མའི་གཟི་མདངས་མཆོད་པར་བསམ་ལ་རོལ། རྒྱན་མར་རྩ་ཐིག་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་དོན་པོ་འོད་གསལ་སྟོས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མེད་པས། ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་གྲོལ་ལས་བསྐྱུན་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་དགོས་སོ། །ནམ་ཞིག་ཆེ་དུས་བྱེད་པའི་ཆེའང་ངས་འབྱུང་སེམས་བསྐྱེད། བསགས་སྐྱུངས། བསྟོ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ། སྟོས་བྲལ་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཁོ་

༡། །ནའི་ངང་ནས་འཕོ་བར་བྱས་ཏེ་བར་དོར་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་སྐྱར་ལྡང་བའི་འཕེན་པ་དང་བཅས་པར་བྱའོ། །ཙུ་བའི་དོན་གསུམ་པ་རྗེས་མཇུག་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་དངོས་ཚང་བའི་ཉམས་ལེན་
ནམས་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བདེ་ཆེན་གསང་སྐྱབ་ལས། ནང་གི་བདེ་བ་ཟད་མི་ཤེས་པར་འཕེལ་བ་ལ། བྱིའི་རྩ་ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྐྱེས་ནམས་རྒྱས་པའི་མཐུ་ལས། ལུས་ཀྱི་ལྷ་གསལ། སྤྱིང་པོ་སྤྲུགས་ལ་རུས་པ་ཐོན།
བདེ་སྤྱོད་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ངང་གིས་འཕེལ། མཐར་འཇུག་ལུས་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གསང་བྱིད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས། ཐུན་མོང་ཡོན་ཏན་རྒྱས་སྤྱོད་མདོག་ལེགས། སྤྱོད་ཀྱི་གཉེར་མ་མི་
འབྱུང་། ཤེས་པ་དྲངས་ཆེ་རིང་སྤྱད་སྤྱོད་ལུས་ལ་ནད་དཀོན་པ་སོགས་འབྱུང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལུས་ཀྱི་རྩ་མཐུད་ཞིག་ས་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད། གཟུང་འཛིན་ཀྱི་འབྲུལ་རྟོག་འགགས། ཡེ་ཤེས་དེའི་སྤྱང་ཆ་སྤྱོད་ཐིག་
སོགས་ཀྱི་ཉམས་ཐོལ་བྱུང་དུ་འཆར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་སྤྱད་ཅིག་ལ་མཐོང་བཟོད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཐུན་མོང་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་
གཞོད་པས་མི་ཚུགས། འབྱུང་བ་ལ་རང་དབང་བསྐྱར། ཀྱང་མཁྱོགས་མཁའ་སྤྱོད་མིག་སྤྱོད་རིལ་བུ། ལྷ་སྤྱོད་བྱུང་དུ་ཁོལ་བ་སོགས་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་། ཐུན་མོང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རིག་འཛིན་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་

ཕན་ཡོན་རྣམས་ཞིབ་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་སྒོ་བཞིན་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་འཆལ་ལོ། །སྤྱར་སྤྱུང་པ། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་དོ་རྗེ་ཕག་མོ་ཡིས། །མན་ངག་བཅུད་བྱང་ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོར་གདམས། །མན་ངག་རོ་བརྒྱའི་བཅུད་
 གི་ལ་ཟབ་བྲིད་འདི། །ཀྱུ་རུའི་གདམས་པ་མཆོ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་རྩེ་ཆེ། །ཕྱིས་འབྱུང་སྐལ་ལྷན་བསྟན་པའི་བཙས་སུ་བཞག། །ལྷ་བྲག་བྲགས་གཏེར་མཛོད་ཆེན་སྒོ་འཕར་གང་། །གསལ་མཛོད་སྒྲ་ནམ་རོལ་གར་གློད་ལྷེམ་པ། །
 གཏེར་སྟོན་བྱེ་བའི་དབུས་ན་ལྷ་མ་མེར་གསལ། །གང་དེའི་དགོངས་པ་སྤྱི་ལོ་རྩེ་ཆེ་འཕར་རྒྱལ་པོ་ཉིད། །མཁའ་འགྲོས་བསྐྱལ་མས་དབང་མེད་བྱས་པ་ལས། །ཡང་གཏེར་ཕག་ཟབ་
 འོག་མར་གྲགས་འདི་རྟེན། །རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གསེར་ལྷན་མ། །ཡོན་ཏན་གཟུ་འོད་སྟོང་གིས་ལེགས་འབྱུང་འདི། །སྤྱིགས་མའི་ཉེས་རྒྱལ་བྲོད་དུ་རྒྱབ་ཕངས་སྒོས། །དམ་པའི་གསུང་ལྷ་རྩེ་ཤོད་གསལ་བར་
 བྱས། །འོན་ཀྱང་སྤྱིས་སྤྱངས་དམན་པའི་མཐུས་བྱས་པས། །ཉེས་བཤད་གང་ལགས་སྤྱ་མ་ལྷ་ལ་འཆགས། །འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་དེ། །བསྟན་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྒྱས་ཕྱིར་བསྒྲོ། །ཞེས་རིག་འཛིན་
 གཏེར་སྟོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་བྱོན་ཕག་མོ་ཟབ་རྒྱའི་དམིགས་བྲིད་ཉུང་དུར་བཀོད་པ། །གསང་བྲིད་གསལ་བའི་ལྷ་མིག་ཅེས་པ་འདིའང་། །བཅུན་པ་བྱབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བས་བཀྲ་གིས་པའི་ལྷ་གོས་དྲི་བྲལ་དང་། །འབྲི་

པ་བྱང་།		
པ་བྱང་།	༭། །བྱང་གཏེར་ཚོས་སྒོར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་པར་བྱང་སྒོན་ཚིག་བཞུགས་སོ། །སྤྲི། །འདི་ན་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལྷག་བཀའ་དྲིན་ཅན། །ཨོ་རྒྱན་རྗེ་དེས་བརྟེ་བས་གངས་ཅན་པའི། །སྐལ་བ་ཁོ་ནར་ཟབ་མོའི་ཚོས་གཏེར་གྱིས། །མཐའ་དབུས་ ཀྱན་ཏུ་ནམ་མཁའི་མཛོད་ལྷར་གཏམས། །བརྒྱད་གསུམ་རིག་འཛིན་སྤྲ་མའི་བྱགས་ཀྱི་བཅུད། །གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་ནལ་རྒྱངས་མ་ཡལ་བ། །བསྐྱེད་རྗེ་གས་རྗེ་གས་པའི་མན་ངག་གཞན་ལས་ཀྱང་། །བྱང་ འཕགས་ལྷ་བྲག་མཛོད་ཆེན་ལྷ་ཡི་གཏེར། །ཚོས་ཚུལ་འདི་ཡི་ཇ་གད་ཉིང་བཅུད་ལ། །སྦྱོད་པའི་སྐལ་ཆེན་དུ་མ་ཉམས་རྟོགས་གྱིས། །རབ་ཕྱོས་དོ་ཉིའི་རྒྱང་སྤྱ་ལེན་དང་བཅས། །འཕོ་ཆེན་འོད་སྤྱའི་གར་གྱིས་གཤེགས་ པར་གྲགས། །བརྟན་འགྲོའི་སྒོག་རྩ་བཟུང་བའི་ལས་ཚོགས་ཀྱང་། །སྤྲ་མང་དགོས་པ་ཀྱན་ཚང་འདིར་མཆིས་པས། །བོད་ཀྱི་སྒོན་པོ་ལྷ་བུའི་གཏེར་ཡིན་ཞེས། །ཆེ་ཐང་ཉིད་དུ་བརྒྱའི་ལུང་གིས་བསྐྲགས། །དེ་ཕྱིར་ བྱབ་བསྐྱར་འདྲེན་ལ་སྤྲ་མེད་པའི། །བྱགས་བསྐྱེད་ཤིང་རྟས་ཟབ་ཚོས་འདིའི་ཉི་མ། །མི་ཟད་ཚོས་སྦྱོན་པར་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །དྲངས་པར་མཛད་ལ་སྦྱིང་ནས་རྗེས་ཡི་རངས། །རྒྱབས་སུ་ཆེ་བའི་བརྟན་པའི་བྱ་བ་ ལ། །དཀར་ཕྱོགས་སྦྱོང་བའི་ལྷ་དང་རྒྱ་གྲིས་ཀྱང་། །དབྱིངས་ནས་གཟིགས་ཤིང་དགའ་བའི་གར་དང་བཅས། །བསྐྲགས་པའི་མེ་ཏོག་ཆར་དུ་བསྒྱེལ་བར་ངེས། །ལེགས་བྱས་འདི་ཡིས་རྒྱལ་བ་རྟན་སྦྱི་བྱེ་བྲག །ཐུ་	503
སྒྲིག་སྒྲིག་།		

༣༣། ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ག་པ་འདི་དཔེ་ཆ་འཛིན་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེ་ཅི་འདྲར་བཞག་མས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱད་ལས་གསུངས་སོ། །

